

SEJA MEDOBCINSKEGA SVETA ZK
NOVO MESTO

ZK se zavzema za javno razpravo o kmetijstvu

Pred konferenco ZKS o kmetijstvu pritegniti v razpravo čimširši krog prebivalcev

Na seji medobčinskega sveta ZK Novo mesto so prejšnji teden govorili o programu regionalnega razvoja zdravstva, o kmetijstvu in o nalogah ZK pri ustanavljanju kulturnih skupnosti.

Glede osnutka za regionalni razvoj zdravstva, ki ga je izdelal DOMINVEST Novo mesto, so menili, da je v njem prikazano samo obstoječe stanje v potrošnji, zdaj pa je treba storiti korak naprej in graditi ta program s stališča zavarovancev. Zavarovancem je treba pokazati, kaj jim lahko nudimo in kaj lahko pričakuje od zdravstva ob sedanjih stopnjah prispevka ter kako bo vplivala na oboje soli.

V Grosupljem nove organizacije ZK

Občinska konferenca ZK je sklenila oblikovati organizacijo ZK na Krki, v Zagradcu in v Zalnju. Sekretariata osnovnih organizacij Grosuplje in Ivančna gorica sta o tem že razpravljala. V kratkem bodo organizacije tudi ustanovljene.

-vec

35. LETNICA OSVOBODITVE

POHOD
PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE
LJUBLJANA, 9.-10. MAJA 1970

darnost v ožji ali v širši skupnosti. Pri tem bo brez dvoma treba pokazati tudi potrebo prelivanja sredstev, zato se ne bi smeli bati prikazovanja podatkov po občinah. Program bi moral zajeti tudi dolgoročne potrebe po kadrih v zdravstvu.

Govorec o kmetijstvu, so na seji razpravljali predvsem o težah in stališčih zadnjega plenuma CK ZKS o kmetijstvu. Menili so, da bi morala javna razprava o kmetijstvu načeti predvsem socialistično-nodružbene in ekonomske proizvodne odnose v tej panogi; povezovanje proizvodnje, predelave in trgovine; gospodarsko politiko do kmetijstva skozi intervencije, dajatve, cene in davčno politiko; zemljiškolastniške odnose; združništvo in kooperacijo s stališča dohodkovnih odnosov in samoupravljanja; še posebno pa kmetijstvo nerazviten območij, ker bo pri nas imela nadaljnja selitev prebivalcev s podeželja še bolj boleče posledice kot kje drugje.

Na seji sveta so ugotovili, da bi morala razprava o kmetijstvu potekati tudi izven ZK; ZK naj bi jo samo usmerjala. Nosilca te razprave naj bosta tudi sindikat in SZDL. Javna razprava o teh vprašanjih bi morala biti končana do 15. maja, da bi lahko do 20. maja zbrali naše predloge za resolucijo konference ZKS.

V zadnji točki so govorili o kulturni skupnosti. Ugotovili so, da bo potrebno v bodoče več solidarnosti pri financiranju kulturnih dejavnosti in tudi več medobčinskega sodelovanja. Moč kulture je mogoča samo v povezovanju z zaledjem. Sklenili so, da je treba ustvariti na Dolenjskem in v Posavju medobčinske kulturnoprosvetne zveze, obe zvezi pa nato povezati s skupnim usklajevalnim in povezovalnim organom.

17. aprila je obiskala osnovno šolo Otočec ob Krki in tankajšnje krajevno skupnost skupina 17 kmetijsko-gospodinskih učiteljic višje kmetijske šole iz Castel-franco-Treviso v Italiji. Pri nas so končale večdnevno potovanje po Sloveniji. Na italijanske gostje je napravil največji vtis način dela in gospodarjenje v samoupravi ter zavzetost mladih ljudi, ki so jih srečevale na šolah. Srečanje na Otočcu, s katerega je gornja slika, je bilo posebno prirčno. Tu se je poslovil od njih sekretar Obk ZKS Novo mesto Boris Gabrič. (Foto: M. Jakopec)

Pred referendumom za cesto

Samoprispevek za cesto Livold-Brod na Kolpi?

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje je predsednik Miro Hegler obvestil odbornike, da je republiška skupščina sprejela merila za posodobljanje cest v obdobju 1971-1975. Zdej ni nobenih ovir, da cesta Livold-Brod na Kolpi ne bi prišla v program izgradnje cest. S tem bodo končno izpolnjene zahteve prebivalcev kočevske in ribniške občine, da bo cesta končno dograjena.

Ze do sedaj je republiški cestni sklad usmerjal denar na tiste območja, kjer so pri gradnji cest sodelovale tudi občine oziroma občani. Zato je občinska skupščina sklenila, da bo čimprej razpisala referendum o uvedbi samoprispevka za gradnjo te ceste. Po prvem predlogu — ta ni dokončen — bi samoprispevek plačevali tri leta vsi zaposleni, upokojenoi, kmetje, obrtniki in drugi. Vendar samoprispevka ne bi plačevali občani s nizkimi dohodki.

Predvidoma naj bi tako zbrali v treh letih okoli 4

milijone din, ki bi jih porabili pretežno za posodobljanje ceste Livold-Brod na Kolpi, preostanek pa za reševanje komunalnih vprašanj na podeželju.

J. P.

DANES:

- Zapečateni vlak str. 3
- O Leninu str. 4
- Psihologija reklame in dinarja str. 6
- V Sevnici bo revija beat ansamblov str. 11
- Ubil je ženo in hčerko str. 12
- Ljudje rešajte, gori! str. 14
- Zal mi je, da sem zamudil akademijo str. 14
- Med ribici in lovci str. 26
- Sebeste odvadili kajenja? str. 27
- Kabine za mlado-poročence str. 29
- in več kot 70 malih oglasov in obvestil na zadnji strani

Žužemberčani prijetno presenetili

Na kegljišču Maks Perca v Ljubljani je bilo republiško kegljaško prvenstvo za mladince. Iz Dolenjske sta nastopili ekipi žužemberškega Partizana in novomeške ISKRE. Nekoliko presenetljivo — vendar zasluženo — mladi žužemberčani osvojili drugo mesto, med posamezniki pa je bil Ožbolt celo četrti.

Rezultati: ekipno — 1. Fužinar (Ravne) 1.566 kegljev, 2. Partizan (Zbk.) 1.567, 7. Iskra (N.m.) 1.498 itd.

Posamezniki — 1. Podstrešek (Fužinar) 859, 4. Ožbolt (Zbk.) 851 itd. Nastopilo je 70 tekmovalcev.

OD 23. IV DO 3. V.

Nekako do 24. aprila in okrog 1. maja krajevne plohe, oziroma nevihte. V ostalem lepo vreme s temperaturo do 25°. Dr. V.M.

Znani jugoslovanski filmski režiser Veljko Bulajić je v soboto popoldne na ploščadi gostišča pri »Treh lučkah« na Sremiču nad Krškimi med drugim dejal ob pogledu na Gorjance in prostrano Krško polje: »Čudovito deželico imate, polno enkratnih lepot in umetnin, za kakršno bi vsako milijonsko mesto po svetu naredilo neverjetno reklamo in jo objavljalo na prvih straneh svojih najlepših prospektov!«

Foto: T. Gošnik

PRISRČEN OBISK IN NOVA PRIJATELJSTVA

Bulajić:

„Krško - moje najprijetnejše presenečenje!“

Režiser BITKE NA NERETVI: »Bodoče premiere mojih filmov bodo zagotovo v Krškem!«

Na pobudo občinskega sveta Svobod in zlasti še prizadevnega filmskega delavca Olafa Lavrenčiča je občina Krško preteklo soboto kot druga v Sloveniji (takoj za Idrijo) povabila na celodnevni obisk v svojo sredino znane režiserja Veljka Bulajića. Ta dan so na Vidmu zavrteli tudi njegovo BITKO NA NERETVI: popoldne si jo je ogledalo nad 350 otrok, zvečer pa je bila dvorana polna odraslih, med katerimi so bili tudi številni prvoborci in nosilci spomenice iz 1941. Srečanje z režiserjem velikega filmskega spektakla in z delom njegovih najožjih sodelavcev je bilo za občane, mladino in predstavnike občinske skupščine ter vodstva družbeno-političnih organizacij v Krškem pravcati filmski praznik.

Veljka Bulajića in njegove sodelavce so člani sveta Svobod (Nadaljevanje na 10. str.)

IMV DOSTAVNA VOZILA TUDI Z DIESEL MOTORJEM! Marsikaj je v petek na konferenci za časnikarje zaprlo sapo prisotnim, ko jim je generalni direktor IMV Jurij Levičnik natresel nekaj števil in dejstev: 25.000 cestnih vozil bodo naredili letos, od tega 8.500 osebnih avtomobilov! Za 12 milijonov dolarjev bodo prodali izdelkov na zahodno tržišče. To pa jih uvršča med najmočnejše izvoznike na konvertibilno področje iz naše države. Koristi, kakršne prinaša kolektivni in skupnostni IMV-jev poslovni prijem, so že na dlani, čeprav vsem jugoslovanskim »avtomobilskim krogom« niso ravno povšeči. Med tehničnimi novostmi je IMV presenetil z napovedjo kombija z diesel motorjem in avtomobilskimi prikolicami — potujočimi kioski. Letos nameravajo osvojiti tudi več kot pol sestavnih delov za austin IMV 1300. Na sliki: generalni direktor in vodilni delavci IMV v razstavnici dvorani beograjskega avtomobilskega salona pred radovednim zborom časnikarjev. (Foto: Moškon)

V ZR Nemčiji zelo cvete prodaja raznih odlikovanj, posebno zdaj, ko so ženske odkrile, da se dajo kolajne lepo predelati v nakit. Odlikovanja imajo različno ceno: nemško odlikovanje iz prve svetovne vojne »Pour le mérite« — 2000 do 3000 mark. Sovjetski red zmage z briljanti in rubini v platinastem okviru — 60.000 mark. Veliki križec za zasluge ZR Nemčije — 35 mark... V Romuniji so napovedali hipijem vojno. Začela je veljati uredba, ki doleča zaporne kazni od štiri tednov do šest mesecev za skupine, ki imajo parazitske ali anarhične življenjske navade... Na svetovni razstavi v Osaki so zaprli diskoteko v kanadskem paviljonu, ker je mladina tam pila alkohol in so se baje tam vrstili nekateri nespodobni prizori. Toda zlobni jeziki trdijo, da je kanadska diskoteka postala tako priljubljena, da so začeli jezno mrmrati predstavniki drugih držav in proziti, da bodo tudi oni odprli diskoteko. Japonci pa niso želeli, da bi se njihov »Expo 1970« spremenil v »Disco 1970«... Predsednik ZDA Nixon je zahteval smrtno kazen za tiste »sfanatične zločince, ki z bombnimi napadi povzročajo smrt ljudi«. Misli je seveda na bombe napade v ameriških mestih, ne na ameriške bombe napade v Laosu... Novi šef kambodžskega režima Lon Nol je tujim novinarjem zatrjeval, da se je na reki Mekong potopila potniška ladja, ker so v zadnjih dneh opazili mnogo trupel Vietnamcev plavati po toku navedo. Nenaavadno je le to, so zapisali dopisniki v svojih poročilih, da so imeli utopljence na hrbtih zvezane roke in krogle v telesih, »preden se je ladja potopila. Vse kaže, da se potaplja tudi Lon Nolova ladja... Na Dunaju so se slovesno začela prava pogajanja o omejevanju raketnega in strateškega oboroževanja (SALT) v palači Belvedere. Trajala je petnajst minut in novinarji so lahko poslušali spodbudne govore. Potem so se vrata zaprla in bodo ostala zaprta ves čas pogajanj. Novinarji bodo morda lahko spet nauzoci, ko se bodo pogajanja srečno končala. Toda na to bodo še čakali.

PRESEDNIK IZVRŠNEGA SVETA V NAJMANJ RAZVITI OBCINI

Stane Kavčič o manj razvitih in kmetijstvu

Zapisek z obiska in pogovor ob obisku v občini Lenart v Slovenskih goricah — Naša želja: bogati in družbi koristni kmetje!

Predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič je ob nedavnem obisku občine Lenart v Slov. Goricah govoril tudi o tem, kaj pripravljajo v izvršnem svetu za reševanje manj razvitih območij v Sloveniji. Zraven tega je povedal nekaj besed tudi o kmetijstvu. Iz njegovega izvajanja objavljamo nekaj izvlečkov.

Tovariš Kavčič je najprej med drugim povedal: »Republika je sedaj, kakor vidite in veste, odstopila od teze, da v Sloveniji ni nerazvitih območij. Sprejeli smo tezo, da so nesorazmerja v republiki tako velika, da jih je treba odpraviti. V izvršnem svetu na tem že delamo. Prvič: razmišljamo o tem, da bi za določeno dobo bile dajave na teh območjih nižje kot sedaj. Mislimo, da bi se naj republika in federacija za določeno dobo odrekli prispevku iz osebnega dohodka ali pa še kakšnih drugih davkov pri tistih, ki bi investirali na ta območja.«

Drugi ukrep naj bi bil po mnenju tov. Kavčiča beneficirana obrestna mera. V izvršnem svetu razmišljajo tudi o minimalni infrastrukturi, ki bi jo financirali po določenem programu. »Če govorimo o infrastrukturi, ne mislim, da bi sedaj na vseh teh območjih delali ne vem kaj, ampak tisto osnovno, saj imamo celo področja, ki nimajo vode, ceste, elektrike, je dalje dejal tov. Kavčič in v zvezi z državnim kapitalom, ki naj bi ga po mnenju nekaterih namenili za razvoj manj razvitih območij, povedal, da je ta kapital do leta 1975 skoraj v celoti že angažiran.

V nadaljevanju je govoril tudi o tem, da bo treba opredeliti, kdo je nerazvit, saj sedaj že, kot je dejal, dve tretjini občin v Sloveniji menijo, da so nerazvite. Potrebno bi bilo v tej zvezi sprejeti dobra merila. Po njegovem mnenju v prvi etapi najbrž ne bo mogoče smatrati za nerazvite tiste občine, ki imajo več kot 5 tisoč dinarjev na prebivalca. In dalje: »Nismo navdušeni za to, da bi formalni poseben fond, ker imamo fondov že preveč. Ljudem moramo dati delo, ustvariti rentabilne proizvodne obrate in to bo potem podlaga za napredek.«

Ko je govoril o reševanju težav v kmetijstvu, je dejal, da bi moral biti naš interes, da imamo bogate kmete in da bi morali sredstva, ki jih imajo kmetje sedaj v hranilnih vlogah, usmerjati v zasebno kmetijstvo. Tega denarja je v Sloveniji zdaj okoli 65 milijonov dinarjev. »Zdaj se nam pa dogaja, da večino teh sredstev, kar dve tretjini, poberejo kmetijske organizacije. Praktično to pomeni, da privatni kmet kreditira obratna sredstva kmetijskih delovnih organizacij. »Zatem je povedal, da predlog zakona predvideva, naj bi republika v nerazvitih občinah popolnoma beneficirala iz svojih skladov obrestno mero.

SREČNO SNIDENJE — Trije astronauti Apolla 13, ki so se srečno vrnili na Zemljo kljub hudim poškodbam vesoljske ladje, so doživeli veselo snidenje, ko so prispeli v Honolulu na Havaje. Na desni John Swigert objema mater, levo se poljubljata Fred Haise in žena, v sredini za Swigertom in njegovo materjo pa sta objeta James Lovell in njegova žena. Telefoto: UPI

TELEGRAMI

DAR ES SALAM — tanzanijskem glavnem mestu se je končal pripravljani sestanek nevrščenih držav, na katerem so sklenili, da bo tretja konferenca šefov držav in vohod v glavnem mestu Zambije Lusaki v prvem tednu septembra.

BERLIN — Terorist Drago Džolo, ki je 30. junija rani ranil šefa jugoslovanske vojaške misije v zadržnem Berlinu dr. Antona Kolendica in upravitelja Stanka Goloba, je bil zaradi dvojnega poskusa umora obsojen na deset let zapor.

DUNAJ — Pričakujejo, da bo Avstrija v prihodnjih dneh prvič dobila senobarvno vlado, ki jo bodo sestavili samo socialisti. Predstavniki ljudske stranke so namreč zahtevali enako število ministrov v vladi, kakor bi jih imeli socialisti.

NIKOZIJA — Ciperski predsednik Makarios je prvič odkrito priznal, da je bil nekdanji ciprski notranji in obrambni minister Georgadjis, ki je sam postal žrtev atentata, zapleten v zaroto, v kateri so hoteli ubiti njega, predsednika Makaria.

PARIZ — V Strasbourgu je evropski svet potrdil obsodbo sedanjega režima v Grčiji s 15 glasovi izmed 17. Francija in Ciper sta se glasovanja vzdržala.

CIUDAD MEXICO — Kubanski odbor za obrambo revolucije je te dni že drugič pozval državljane, naj poostrijo budnost, da bi preprečili vtihotapljanje sovražnih elementov na otok.

MOSKVA — Petnajstega januarja letos je ZSSR imela 241.748.000 prebivalcev. Po nepopolnih podatkih se je število prebivalstva v mnogih enajstih letih povečalo za 18 odstotkov.

tedenski zunanjepolitični pregled

V petek 17. aprila nekaj po sedmi uri zvečer po jugoslovanskem času so srečno »pljusknili« na Pacifik trije ameriški astronauti, ki so bili namenjeni na Luno, a so bili srečni, da so lahko, ne da bi pristali na Luno, živi in zdravi pristali na Zemlji. Tako se je popolnoma »vsakdanji« polet na Luno spremenil v svetovno senzacijo v hipu, ko sta v vesoljski ladji eksplodirala dva izmed treh generatorjev in je kazalo, da bo po astronautih. Toda od tistega hipa je bilo očitno, da astronautov ne urijo dneve in tedne in mesece zaman. Kljub temu da jim je smrt nenehno strmelca v obraz, so spretno vodili na pol uničeno ladjo, medtem ko so se na Zemlji — v kontrolnem centru v Houstonu — izmišljali vse, da bi rešili astronaute. In rešili so jih.

Nova posojila za ceste in telekomunikacije

Svetovna banka za obnovo in razvoj bo v kratkem odobrila Jugoslaviji nov, »pomemben znesek kot posojilo za ceste«, kakor je dejal izvršni direktor v mednarodnem monetarnem fondu in Mednarodni banki za obnovo in razvoj Peter Litfink prejšnji teden ob svojem obisku v Jugoslaviji. Pred nekaj tedni smo dobili od te banke 40 milijonov dolarjev posojila za modernizacijo telekomunikacijskega omrežja.

tedenski zunanjepolitični pregled

Rešeni Apollo

To je nedvomno velik uspeh, velika sreča v nesreči. Toda še preden so astronauti spet varno pristali na Zemlji, se je začela velika razprava o poletih na Luno in v vesolje. Prvi nauk poleta »Apollo 13« je že za dlani: javnost in morda celo nekateri strokovnjaki so pri teh poletih jemali kot samo ob sebi umevno marsikaj, kar se zdaleč ni samo ob sebi umevno. Saj so celo astronauti, ki so večinoma vsi preizkusni piloti novih modelov vojaških letal, govorili, da je polet v vesolje in na Luno varnejši kakor v novem letalu. Očitno je, da ni povsem tako.

Drugo plat kritike je v imenu številnih drugih kritikov izrazil dr. Eugene Shoemaker, ki je odstopil kot glavni geolog lunarne odprave. Dejaj je: »Apollo je slab sistem za raziskovanje Lune. Razvili so ga kratko in malo zato, da bi poslali na Luno človeka in ga varno pripeljali nazaj na Zemljo — po možnosti preden bi to storili Rusi.«

Številni kritiki skratka zamerejo NASA in vladi, da je pri raziskovanju vesolja preveč politike in premalo znanosti, predvsem pa da so stroški astronomski. Sedanji program »Apollo« od začetka do konca bo veljal ZDA kakih 24 milijard dolarjev ali dohodka ZDA ali 108 dolarjev na leto! Ta vsota znaša približno pol odstotka bruto narodnega

dohodka ZDA ali 180 dolarjev na vsakega Američana. Toda 90 odstotkov te vsote so že porabili za prve človekove polete v tirnici okrog Zemlje, za polete brez posadke na Luno in za program Apollo do poletja lani. Izdatki za Apollo 12 in 13 in vse tja do Apolla 20 so razmeroma »skromni« — 270 milijonov dolarjev vsak polet.

Kljub številnim kritikom pa se bo program Apollo nadaljeval do konca, čeprav nekoliko previdneje. Strokovnjaki si bodo zdaj natanko ogledali komandni modul vesoljske ladje, v kateri so se trije

astronavti vrnili na na Zemljo. Poskušali bodo ugotoviti, kaj vse je bilo narobe, in zavarovati bodoče astronave pred podobnimi nevarnostmi. V tem pogledu je bil polet Apollo 13 — kljub svoji nesrečni številki — doslej morda najbolj poučen in koristen.

Enaindvajsetega aprila so minila tri leta, odkar so z nenadnim državnim udarom prišli na oblast grški polkovniki in vzpostavili diktaturo, ki še traja. Teško je reči, ali je njihova oblast danes trdnjša, kakor je bila pred tremi leti. Pri diktaturah človek nikoli ne ve, kako trdne so, ker ne more vprašati ljudi za mnenje. Ljudje molčijo in Grki niso izjema, četudi so sicer zgovorni ljudje.

V treh letih se je marsikaj zgodilo. Kralj Konstantin je moral v izgnanstvo, ko je hotel spodeniti polkovnike in uvesti svojo diktaturo. Javnemu mnenju in časopisom so natakneli nagobčnik. Ustavne pravice so ukinitili. Zapore in otoke so napolnili z levčarji, sredinci in desničarji, to je z vsemi tistimi, ki so kakor koli izrazili svoje nezadovoljstvo z novim režimom. Pogostokrat pa režim celo zapira tiste, ki niso nič storili in nič rekli. Strah vpliva »vzgojno«.

Zahodnoevropska zveza s sedežem v Strasbourgu je Grčijo izključila iz članstva. Čeprav je imela ta poteza predvsem moralno težo, je vendar precej prizadela grški režim, ki včasih spusti kakega zapornika in mu celo dovoli oditi iz države, da bi vzbudila vtis, da postaja liberalnejša. Toda to je dosti premalo, da bi preprečilo javnost.

NEW YORK — Sovjetski veleposlanik v OZN Jakob Malik je izjavil v intervjuju za ameriško televizijsko omrežje ABC, da je sklicanje nove ženevske konference o Indokini v sedanjem trenutku nerealno.

OSAKA — Svetovna razstava na Japonskem je 19. aprila obiskal desetmilijski obiskovalec — japonski poštar Nišigami. Za nagrado je dobil brezplačno sedemdnevno bivanje v Hongkongu za dve osebi.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ O LENINOVEM NAUKU — V torek, 21. t.m. je bila v Beogradu pod predsedstvom Josipa Broza Tita slovesna seja zveznega odbora za proslavo 100-letnice Leninovega rojstva in predsedstva ZKJ. Seje so se udeležili tudi člani predsedstva in izvršnega odbora zvezne konference SZDL, predsedstva centralnega sveta sindikatov Jugoslavije, predsedstva zveznega odbora Zveze združenj borcev NOV, predsedstva Zveze mladine Jugoslavije, predstavniki zvezne konference za družbeno aktivnost žensk, člani predsedstva zvezne skupščine in zveznega izvršnega sveta, predstavniki JLA, mnogi predvojni komunisti, kulturni in javni delavci in drugi.

ne Banjaluke, nato pa je obiskal Zenico. V četrtek se je predsednik Tito mudil v Bugojnu, v soboto pa v Travniku, nakar je odpotoval v Beograd.

■ STAFETA MLADOSTI KRENILA NA POT — Iz Landovice pri Prizrenu na Kosovu, kjer sta pred 27 leti padla narodna heroja Boro Vukmirovič in Ramiz Sadiku, je v nedeljo odšla letošnja stafeta mladosti s pozdravi jugoslovanske

Proslava stoletnice Leninovega rojstva

mladine predsedniku Titu ob njegovem 78. rojstnem dnevu.

■ SREČANJE NA CEBINAH — V vasi Cebine nad Trbovljami, kjer je bil v noči od 17. na 18. april 1937. leta ustanovni kongres Komunistične partije Slovenije, so se v nedeljo zbrali predvojni revolucionarji. Med njimi so bili prvi sekretar centralnega komiteja KP Slovenije Franc Leskošek-Luka, Sergej Kraigher, Miha Marinko, Lidija Sentjurec in najstarejša zasavska komunista Andrej Forte ter Franc Božjak.

■ VOJASKE VAJE NA KRVAVCU — V soboto so bile na Krvavcu

uspešne vaje združenega odreda milice, miličnikov-rezervistov, teritorialnih enot in rednih enot JLA ter pripadnikov gorske reševalne službe.

■ ZAGREBSKI VELESEJEM — V Zagrebu so v soboto odprli 81. mednarodni spomladanski velesejem, na katerem bo devet prireditelj (predvsem specializiran sejem blaga za široko potrošnjo z revijo sodobnega oblačenja ter razstavo turistične in gostinske opreme).

■ TV NAROČNINA SE PO STAREM — Odbor za gospodarstvo je podprl republiški zavod za cene, ki se ne strinja s podražitvijo TV naročnine na 30 din od 1. julija dalje. Razliko med sedanjo in novo naročnino naj bi porabili za gradnjo novega televizijskega centra v Ljubljani. Zavod za cene sodi, da bi bila podražitev naročnine trenutno utemeljena, saj je RTV Ljubljana dosegla lani ugodne poslovne rezultate, prav take pa pričakuje tudi letos.

■ PLAČE ZA STUDENTE — Lesni kombinat v Leskovcu bo sprejel v stalno delovno razmerje pet študentov gozdarske fakultete (tretji letnik). Na ta način upa kombinat dobiti strokovnjake, ki jih potrebuje. Študentje bodo dolžni delati v kolektivu najmanj mesec dni na leto. Imeli bodo 1000 din mesečne plače in vse pravice, ki pripadajo zaposlenim. Zaposleni bodo kot pripravniki.

Stefan Zweig:
**ZAPEČATENI
VLAK**
LENIN - 9. aprila 1917

Slavni avstrijski pisatelj Stefan Zweig (1881—1942) je v svoji knjigi ZVEZDNE URE ČLOVEŠTVA — Dvanajst zgodovinskih miniatur, posvetil posebno poglavje tudi Vladimiru Uljanovu — LENINU in sicer v tistem zgodovinskem trenutku, ko je ta do takrat malo znani revolucionar stopil po dolgem izgnanstvu na ruska tla in preusmeril tok zgodovine.

PODNAJEMNIK PRI ČEVLJARJU-KRPAČU

Švica, otoček miru, okrog katerega se lomijo razburkani valovi svetovne vojne, je bila v teh letih: 1915 do 1918 nepretrgano prizorišče pravega detektivskega romana. V razkošnih hotelih hodijo poslaniki sovražnih si držav hladno drug mimo drugega, čeprav so še pred letom dni prijateljsko skupaj igrali bridge in se obiskovali na domovih. Iz svojih sob prihajajo pravcati roji zagonetnih oseb. Diplomati, tajniki, atašeji, trgovci, dame s pajčolanami in brez njih, vsak pa ima svojo tajno nalogo. Pred hoteli se ustavljajo elegantni avtomobili z oznakami tujih držav, iz njih pa izstopajo industrijalci, časniki, virtuozni in na videz slučajni turisti. Toda malone sleherni izmed njih ima isto nalogo: to in ono mora zvedeti, ugotoviti. Vratar, ki gosta spremlja v sobo, in dekle, ki jo pospravlja, morata prav tako opazovati in prežati na ljudi.

Organizacije povsod rovarijo druga proti drugi, v gostilnah, penzionih, na poštah, v kavarnah. Vse, kar se imenuje propaganda, je na pol vohunstvo, in kar je videti kot ljubezen, je izdaja. Vsak odkrit trgovski posel vseh teh vihravih prištevcev skriva v ozadju še neki drugi in tretji opravke. Vse se javlja, vse nadzoruje. Komaj kak Nemec kakršnega koli položaja pride v Zürich, takoj o tem zve nasprotno poslanstvo v Bernu, uro kasneje pa tudi že Pariz. Mali in veliki agenti pošiljajo dan za dnem cele zvezke resničnih in izmišljenih poročil atašejem, ti pa jih posredujejo naprej. Vse stene so steklene, prisluskuje se vsem telefonskim pogovorom, iz kosov za papir in s pivnikov pa se rekonstruira sleherno dopisovanje. Vse skupaj postane nazadnje tako noro, da marsikdo sploh ne ve več, kaj je: lovec ali plen, špijon ali špijonirani, izdanelec ali izdajalec.

Le o nekem človeku je iz tedanjih dni zelo malo poročil. Morda zato, ker je preveč neopazen, ker ne zahaja v razkošne hotele, ne poseda v kavarnah, ne prisostvuje propagandnim predstavam, temveč živi z ženo povsem umaknjeno pri nekem čevljarju krpaču. Stanuje takoj za Limmatom v ozki, grbasti Zrcalni ulici, v drugem nadstropju ene tistih trdno grajenih hiš v starem delu mesta. Hiša ima vzboklo streho, na pol zakajeno od časa, na pol pa od tovarnice klobas, ki obratuje spodaj na dvorišču. Njegovi sosede so neki Italijan, neki avstrijski igralec in ženska pekovka. Ker malo govori, vedo o njem komaj kaj več, kot da je Rus s težko izgovorljivim imenom. Da je pred mnogo leti pobegnil iz domovine, da nima posebnega imetja in da se ne ukvarja z dobičkonosnimi posli, najbolje ve njegova gospodinja po revnih obrokih hrane in po ponošeni obleki zakonskega para, saj more njuna hišna oprema komaj napolniti majhno košaro, ki sta jo prinela s seboj, ko sta se vselila.

Ta majhni, čokati možak ne vzbuja nobene pozornosti in živim povsem tiho življenje. Izogiblje se družbe in ljudje v hiši le poredko vidijo temni pogled njegovih oči, črnih očel. Le poredko sprejema obiske. Toda redno, dan za dne, sleherno jutro ob devetih gre v knjižnico in sedi v nji do poldne, ko jo zapro. Točno deset minut po dvanajsti je doma, deset minut pred eno znova odide in prvi pride v knjižnico, kjer sedi do šestih zvečer.

Ovaduhi pazijo le na ljudi, ki veliko govorijo, in ne vedo, da so prav osamljeni ljudje najnevarnejši za revolucioniranje sveta; ljudje, ki veliko bero in študirajo, zato se nihče ne zmenja za tistega stanovalca pri čevljarju. Tudi v socialističnih krogih vedo o njem zgolj to, da je v Londonu urejeval skromen radikalen ruski emigrantski časopis in da so ga v Petrogradu imeli za vodjo neke posebne stranke, katere ime je kar neizgovorljivo. Ker pa osorno in prezirljivo govori o najuglednejših ljudeh socialistične stranke in izjavlja, da so njene metode napačne, po vrhu je pa še nepristopen in docela neuganljiv, se nihče ne zmenja zanj. Na sestanke, ki jih včasih zvečer sklīče v kaki majhni proletarski kavarni, pride največ petnajst do dvajset ljudi, večinoma mladih. Zato vsi gledajo na tega posebnega kot na vse ruske emigrante, ki si kar naprej s čajem in z dolgimi razpravljajmi vnamajo glave. Prav nihče pa ne misli, da je nizki človek s strogim čelom kaka važna oseba. Niti tridesetim ljudem v Zürichu se ne zdi vredno, da bi si zapomnili ime tega Vladimira Iljiča Uljanova, človeka, ki stanuje pri čevljarju. In če bi bil kateri tistih elegantnih avtomobilov, ki so drveli iz poslanstva v poslanstvo, po naključju podrli in ubili tega človeka, ga ne bi svet poznal ne po imenu Uljanov, ne po imenu Lenin.

IZPOLNITEV ...

Nekega dne, 15. marca 1917, je bil knjižničar mestne knjižnice prav začuden. Kazalec na uri je pokazal devet, toda prostor, na katerem je vsak dan sedel najtočnejši od vseh izposojevalcev knjig, je ostal prazen. Bilo je že pol desetih pa deset, neutrudnega bralca ni bilo, in ga tudi nikoli več ne bo. (Nadaljevanje prihodnjic)

PREDSEDNIK TITO je prejšnji teden že drugič po uničevalnem potresu obiskal porušeno Banjaluko. V spremstvu voditeljev Bosne in Hercegovine (Džemala Bijedića, Branka Mikulića in drugih) si je tovariš Tito s soprogo Jovanko ogledal mesto ter se zanimal za uspehe pri obnavljanju poškodovanih stavb ter za izgradnjo v mestu. Na sliki: predsednik Tito si s soprogo in Džemalom Bijedićem ogleduje gradbišče naselja »Borik«. — Foto: TANJUG

**V marcu:
za 10 odst. več**

Zavod za statistiko SRS je ocenil, da smo v Sloveniji v prvem letošnjem četrtletju presegl lansko industrijsko proizvodnjo za enako obdobje za 10,4 odstotka. Razen v elektroenergiji in v papirni industriji bodo verjetno vse druge gospodarske veje v naši republiki v I. tromesečju presegle lanske dosežke. Zaradi pomanjkanja celuloznega lesa je tovarna celuloze in papirja v Krškem marca zmanjšala svojo proizvodnjo za 25 odstotkov. Med panogami, ki so v primerjavi s lanskim prvim tromesečjem najbolj povečale proizvodnjo, so tobačna in elektro industrija, industrija gradbenega materiala, kemična, kovinska in lesna industrija.

O RAZVOJU KMETIJSTVA IN SAMOUPRAVNIH ODNOSOV NA VASI (5)

Kmetu se ni treba bati za zemljo

Nekateri modeli modernih kmetij — Vse je odvisno od ustaljenega razmerja cen ter od sodelovanja s predelovalno industrijo in trgovino

Naši družbeni obrati imajo 13 odstotkov skupnih kmetijskih zemljišč Slovenije. V prihodnjih 20 letih se njih zemljišča ne bodo bistveno povečala, vsaj tako je razumeti iz

predlaganih tez o razvoju kmetijstva. Z drugimi besedami to pomeni, da se zasebnemu kmetu ni treba bati za zemljo, zakaj prihodnost družbenih obratov je v bolj-

šem izkoriščanju obstoječih zmogljivosti ter v sodelovanju z zasebnimi kmetovalci.

Povsod je prevladovalo spoznanje, da za stopnjo socializacije vasi ni najvažnejše vprašanje koliko zemlje je v družbeni lasti, marveč v kakšni meri je podružljena kmetijska proizvodnja. Zasebni kmet ima prihodnost, seveda ne vsak in tudi ne v nekdanji toliko hvaljeni, dovolj veliki družinski kmetiji, samostojni in neodvisni, taki, ki prideluje vsakega nekaj. Prihodnost imajo usmerjene kmetije, ki bodo izkoriščale tisto, kar je v danih razmerah najbolj donosno, in tiste, ki bodo tesno sodelovale s predelovalno industrijo oziroma trgovino. Mnoge bodo morale svojo dejavnost dopolnjevati z gozdarstvom in turizmom.

obratih bi v Sloveniji potrebovali okoli 10.000 kmetij, usmerjenih v pridobivanje mleka, izmed katerih bi vsaka imela 15 do 30 krav. Uporabljale naj bi pašnokosni sistem izkoriščanja travnatih zemljišč. Izračunali so tudi, da bi potrebovali okoli 7.000 kmetij, usmerjenih v rejo plemenske živine in pitanje. Vsaka izmed njih naj bi imela do 60 glav živine, ki bi jo delno predelala sama, delno pa z nakupom krmil. Potrebovali bi tudi okoli 11.000 kmetij, ki bi se ukvarjale s pridelovanjem vrtnin in krompirja.

Vse to so seveda le predvidevanja, ki pa vendarle dajejo osnovo za razmišljanje, kaj je treba pospeševati in kakšne kmetije bi imele moč obstoja v prihodnjih letih. Ta predvidevanja dajejo tudi napotek za akcijo, ki bo nujno potrebna.

(Se nadaljuje)

Cene goveje živine in mesa

Ali bodo kmalu podpisali sporazum o oblikovanju cen ali bo treba cene mesa povsem sprostiti, sicer ga bo v prihodnje še manj, ker bo manj živine — Večina proizvajalcev je za organiziran trg

Mnoge gospodinjice se jezijo zaradi zvišanja cen svažega mesa. Cene so res nenavadno visoke, zlati če jih primerjamo za dve leti nazaj. Toda ali bomo s tiščanjem cen navzdol ali z zaviranjem nadaljnega porasta koristili porabnikom mesa? To je osnovno vprašanje, o katerem veliko razpravljajo že več mesecev ne le živinorejci in mesarji, ampak tudi razni republiški organi. In ne le pri nas, marveč tudi v drugih republikah, zlasti v sosednji Hrvaški.

Odgovoriti je treba predvsem na vprašanje, ali bomo porabnikom mesa bolj koristili, če bomo še nekaj časa preprečevali zvišanje cen mesa ali če bomo prav doleteli dejanske razmere na trgu živine in mesa in z organizirano proizvodnjo ter ustreznimi cenami pospešili prirejo živine. Kadar bo več živine, bo tudi več mesa. O tem menda ni treba razpravljati. Polskati je treba le možnost za pospeševanje živinoreje.

Sedanje cene telet in pitane živine ne spodbujajo živinorejcev, da bi pitali do večje teže. To pokaže preprost račun, ki ga dojame tudi strokovno neizobražen kmetovalec. Teleta so predraga, večja pitana goveda pa, čeprav so tudi predraga — to priznava celo živinorejci — so v primerjavi s ceno telet pre poceni. To smo slišali celo na zadnji seji sveta za kmetijstvo pri gospodarski zbornici Slovenije. Cene živine so višje, kot so jih lani predlagali živinorejci; imenujejo jih podivjane. Pravijo pa, da tega niso krivi oni — kriv je neurjen trg.

Razmere na trgu je moči urediti le s sporazumom med živinorejci, mesarji, trgovci,

ki prodajajo meso, in gostinci. Organi gospodarske zbornice so pripravili osnutek sporazuma o oblikovanju cen goveje živine in mesa. Tak sporazum naj bi omogočil vsam živinorejcem, tudi zasebnim, ustrežno ceno za živino, ki bi jih spodbujala k rejli, mesarji in trgovci pa tudi ob pomanjkanju mesa ne bi mogli iskati izrednega dobička.

S predlogom za tak sporazum se strinjajo celo gostinci, čeprav bi se cene nekaterih vrst mesa nekoliko zvišale. Njihov zastopnik je na seji sveta za kmetijstvo povedal, da želijo le, naj jim mesarji s pogodbami zagotovijo, da bodo dobili vse leto dovolj mesa. Raje plačajo nekoliko višjo ceno, kot da bi v turistični sezoni ostali brez mesa.

Največ pomislekov zoper tak sporazum imajo občinske skupščine, ki se čutijo dolžne, da zagotovijo občanom kar najcenejša živila. Zato se bo treba dobro pomeniti o vseh problemih. Če so republiški zavod za cene — ta je že pred letom dni začel z nadrobnimi analizami opozarjati, da bo premalo mesa, če občine ne bodo upoštevale sprememb v razvoju živinoreje — republiški sekretariat za gospodarstvo in organi gospodarske zbornice z analizami razmer ugotovili, da n drugoga izhoda kot sporazum o oblikovanju cen ali popolna sprostitve cen mesa, občinski organi verjetno ne bodo odkrili nič učinkovitejšega. Če bodo, pa naj kmalu predlagajo konkretne stvari ali prevzamejo odgovornost pred občani, če se bo preskrba z mesom še poslabšala, cene pa zaradi neobvladanih zakonitosti trga še zvečale.

JOŽE PETEK

Spet okoli bencina

Poročali smo že, da je izvršni svet SR Hrvatske predlagal podražitev bencina za 0,10 din pri litru, da bi tako dobili več nujno potrebnih sredstev za vzdrževanje cest. Prejšnji teden so razprave o tem v Beogradu ustavili, ker poudarjajo strokovnjaki sveta naftne industrije pri zvezni gospodarski zbornici, da bi morali razpravljati sploh o cenah naftnih derivatov, bencin pa je le eden izmed derivatov. Za zdaj se bencin torej ne bo podražil — stanje naših cest pa vsi žal le pre dobro poznamo...

— Kakšna proizvodnja, za vruga! To je krivulja dviganja življenjskih stroškov! (Karikatura iz JEZA)

Teoretik marksizma, arhitekt revolucije, človek...

Naj pišemo o Leninu kot humanistu, skromnem človeku, ki se je bal, da bi ga začeli častiti in slaviti? Nekoč je rekel tovarišem, da se ne bo udeležil seje, dokler mu ne bodo zagotovili, da ne bodo praznovali njegovega rojstnega dneva. Filmskega reporterja je vprašal: Kaj hočete? Ko je snemalec odgovoril, da ga bo snemal za zgodovino, je Lenin odgovoril: Za danes bo zgodovina počakala... Imamo važnejše delo!

Toda samo zaradi osebnih lastnosti Lenin ne bi prišel v zgodovino. Nekaj drugega, daleč pomembnejšega je, kar je oveko-večilo Leninovo misel. To je njegovo nemirno raziskovanje življenja, pogojev razvoja, sposobnosti sil, ki si naj naložijo na ramena odgovornost revolucije. Pri tem je znal mojstrsko uporabljati čudovito orodje za iskanje resnice o človeku in družbi — marksizem. V njem ni videl katekizma, zbirke večnih resnic, temveč napotilo za akcijo. In tudi sam je oplajal marksizem z novimi spoznanji, z odkrivanjem novih resnic. Zanj je bil marksizem večno živo drevo, ki nenehno raste in ki daje vedno nove cvetove.

Strpen in načelen

Lenin je bil po Arhimedu prvi, ki si je drznil dvigniti zemeljsko kroglo. Bil je lokomotiva revolucije. Njegovo ime se je rodilo kot val viharja v orlovske gnezdu viharjev. Z zmago oktobrske revolucije je odprl novo poglavje v zgodovini človeštva... Takšna in podobna gesla poskušajo simbolično izraziti vso veličino Leninove osebnosti, njegove misli in njegovih zgodovinskih dejanj.

V čem je tedaj Leninov ustvarjalni prispevek marksizmu? Morda je najpomembnejše to, da je marksizem kot navodilo za akcijo tako uspešno preizkusil v posebnem času in prostoru: na tleh zaostale, nerazvite carske Rusije in v dvajsetem stoletju. Morebiti je njegov prispevek v spoznanju, da je marksizem uspešno izvršil revolucijo tudi v eni sami deželi. Prispevek so tudi njegova spoznanja pri proučevanju vprašanj razrednega boja, revolucije, države v socializmu, diktature proletariata, demokracije, samoupravljanja itd.

Lenin je obvladoval vse oblike, sposoben je bil prilagajati taktiko naglim spremembam v družbi, ne da bi izgubil smer razvoja. Nikoli ni imel idilčnih predstav o socializmu. Zalostilo ga je, ko je videl, da birokratizem prodira povsod, toda zato se ni vdal malodušju, saj je vedel, v kakšnih zaostalih razmerah nastaja mlada sovjetska država. Lenin ni nikoli monopoliziral teoretične misli, ni je, kot kasneje Stalhin, uveljavljal »močjo oblasti«. Bil je strpen do pogledov drugih,

četudi so bili drugačni, da celo povsem nasprotni, a hkrati je bil idejno načelen in dosleden, ostro je nasprotoval vsakršni koaliciji z marksizmu tujimi pojmovanji.

Oblike sodelovanja delavcev v upravljanju je Lenin različno imenoval,

samosojnost, popolna enakopravnost vseh narodov, vključno malih, tudi najmanjših — to je bil temeljni kamen Leninovega pojmovanja internacionalizma. Povsem drugače, kakor se kaže pojmovanje internacionalizma v luči teorije omejene suvereno-

žavami, Anglijo, Francijo in drugimi, na raznih področjih. To je bil zametek aktivne koeksistence. Zato ni naključje, da se Edvard Kardelj v svojem znanem delu »Socializem in vojna« tako pogosto vrača nazaj k Leninu, k njegovim stališčem do miroljubnega sodelovanja, do vojne in miru itd. To samo pomeni, da so Leninovi pogledi na ta vprašanja še vedno aktualni.

Lenin je avtor definicij pravične in nepravične vojne. Zanimiva je tudi tale njegova misel: Napačno je podpirati vojno, četudi je pravična, če rodi reakcionarne posledice.

Tisti, ki so za koeksistenco po diktatu, se pravi z omejenimi pravicami držav, ki se vključujejo vanjo, podrejeni »višjim interesom«, bi se lahko pri Leninu marsikaj naučili.

Ustvarjalno ozračje za kulturno in filozofsko misel

Lenin je pogosto izjavljal, da ni pristojen za področje umetnosti, a nam je vendar zapustil bogato zakladnico lepih misli. Naj citiram samo eno:

»Velik umetnik, ki se ima za umetnika, ima pravico ustvarjati svobodno in v skladu s svojim idealom, neodvisno od vsega.« Lenin je pogosto poudarjal, da je treba umetniško pobudo bolj upoštevati, da mora biti veliko prostora za individualna nagnjenja, za misel in fantazijo, za obliko in vsebino. Bil je strpen do raznih spremljavalnih pojavov v umetnosti. Dejal je, da revolucija sprošča sile, dotlej vklepane, z njimi pa se pojavlja tudi marsikaj nezrelega, zmedenega. Ostro je nasprotoval dekadenci, nihilizmu in podobnim smerem, a nikoli mu ni prišlo na misel, da bi moral proti njim izvajati administrativne konsekvence.

Povedali bi samo polovico resnice, če ne bi zapisali tudi tega, da je Lenin zahteval od komunistov, tudi komunistov umetnikov, da se borijo za svoj družbeni ideal. Bil je odločno proti abstraktnemu pojmovanju svobode, ki je največkrat le voda na mlin buržoaziji.

V Leninovem času je bilo ustvarjalno ozračje: za umetnike, filozofe, znanstvenike itd. Vse se je prebujalo, vse je kipelo. Revolucija se ni bala, če je z velikimi stvaritvami prišel tudi kak slab stranski

produkt. Nekoč je Lenin dejal ameriškega novinarju približno takole: »Ko bodo kapitalistične države dovolile, da bo ideja socializma preplavila cel svet, bomo tudi mi odprli meje buržuazni propagandi...« Socializem se ne boji resnice! Nam niso potrebne lakirane — je rekel Lenin —, niso nam potrebni prilizovalci, potrebna nam je resnica!

Morda je manj znano, da je bil Lenin velik in ustvarjalni tudi kot filozof. Za njegove filozofske beležke, v katerih so raztresene bogate misli in teze, pravijo, da po spoznanjih o dialektiki pomenijo obogatitev dialektičnega materializma kot filozofskega temelja marksizma.

Globji smisel življenja

Lenin je iskal globlji smisel življenja. Nekoč je o tem dejal:

»Najdražje, kar ima človek, je življenje. Ker je življenje eno samo, mora človek živeti tako, da se ne bo sramoval svoje bojazljive in prostaške preteklosti. Živeti mora tako, da se ne bo leta in leta neplodno mučil, tako da ob ob smrti uri lahko dejal: Vse svoje življenje in vse svoje moči sem žrtvoval za najmočnejšo stvar na svetu — za osvoboditev človeštva.«

Tak je bil Lenin. V sebi je združeval miselno pronicljivost, značajsko trdnost in doslednost. Nik-

dar ni izgubljal perspektive. Bil je res velik ustvarjalni duh. Okrog njega je bilo vedno ustvarjalno, a tudi kritično ozračje.

Jugoslovani si lahko štujemo v čast, da smo črpali našo moč pri izviro Leninovih misli. Ravnali smo enako kot on: njegovih stališč, veljavnih za ruski prostor in čas, nismo mehanično presajali v naše razmere, kakor tudi on ni Marksovih stališč nekritično prenašal v Rusijo. Naš odnos do Lenina je bil ustvarjalni, saj smo v teoriji in praksi naprej razvijali njegova stališča do države v socializmu, do samoupravljanja, do demokratičnega tipa partije itd. S tem smo se mu dostojno oddolžili.

Naš pregled je lahko le skromno pokazal, kako živa in ustvarjalna je še vedno Leninova misel, danes celo še bolj kot včeraj. Leninova osebnost je močno vplivala celo na tiste, ki sicer niso sledili njegovi ideji. Njegova dela so najbolj brana, saj so bila lani po podatkih UNESCO z 222 prevodov v razne jezike na prvem mestu v svetu. Vse mračne sile, vse banke, vse borze in kapitalisti, vsi trusti in karteli, ki so kupovali tisk in tanke in ladje in generale, niso mogli osramotiti in zlomiti Leninovega imena, kot je zapisal Miroslav Krleža. Tudi vsa pačenja in deformacije marksizma in revolucije ga niso mogle zasenčiti.

FRANC SETINC

Lenin in Vorošilov med skupino delegatov — udeležencev X. kongresa Ruske komunistične partije (boljševikov)

čepprav je bil namen isti. Nekoč ga je delegacija delavcev prosila, da jih opusti upravljanja, ki ga niso vajeni. Lenin je odgovoril: »Tudi sam še nikdar nisem vodil države.« Bil je odločno proti temu, da bi delavce najprej izobrazili in jim šele potem dovolili sodelovanje v upravljanju. Rekel je: »S šolanjem in upravljanjem je treba začeti takoj!« Na to misel pozabljajo tisti, ki se sicer radi sklicujejo na Lenina, a ko gre za jugoslovansko samoupravljanje, ga uvrščajo v vrsto raznih »krivih ver« in »revizionizmov«.

Lenin in nacionalno vprašanje

Leninov pogled na nacionalno vprašanje se najlepše kaže v nekaterih praktičnih dejanjih mlade sovjetske države: v priznanju pravice neruskih narodov do samoodločbe in celo do ustanovitve samostojne države. To se je zgodilo v času, ko je bila Sovjetska zveza obkoljena. Po njegovem je bila pravica narodov do samoodločbe bistven problem sodobnega zgodovinskega gibanja in proletarske revolucije. Samoopredelitev,

sti, ki pozna najprej zvestobo Sovjetski zvezi in šele potem samostojnost in enakopravnost vsakega naroda. Lenin takšne teorije celo v razmerah državljanske vojne ne bi priznal.

Tistim posameznikom, ki očitajo komunistom, češ da postavljajo v ospredje internacionalne dolžnosti, pri tem pa zamenjajo nacionalne interese, je treba reči tole: komunistov ni treba enačiti s stalinskimi deformacijami! Zgodovina delavskega gibanja — Leninovo in Titovo obdobje — kaže, da so prav komunisti tisti, ki pravilno rešujejo nacionalno vprašanje.

Teze o miroljubnem sodelovanju

Lenin je bil proti vsiljevanju socializma od zunanaj, najmanj z bajoneti Rdeče armade. Dejal je, da se z gorjačo ne da osrečevati ljudi. Komunisti ni mogoče ukoreninjati z nasiljem.

Čepprav so bile v Leninovih časih razmere drugačne kot danes, je že takrat izdelal teze o miroljubnem sodelovanju. Dopuščal je možnost sodelovanja s kapitalističnimi dr-

Po težki boleznini v družbi z Nadeždo Krupsko v mestu Gorki

Počasen gostinski napredek

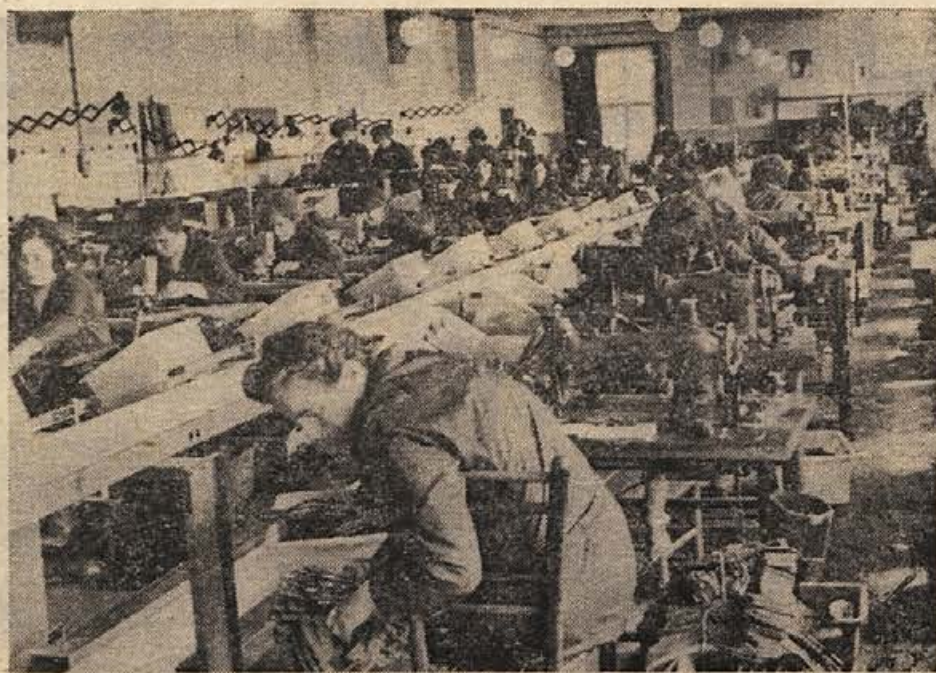
Mar direktorski stolčki zares nočejo skupaj?

V novomeški občini je v družbenem gostinstvu zaposlenih 250 ljudi. V 12 delovnih organizacijah ustvarijo 2 odstotka celotnega dohodka domačega gospodarstva. Samo v obrti je več delovnih organizacij — 16 in tudi tam ustvarijo malo dohodka: samo 5 odstotkov. V industriji na primer pa je 11 delovnih organizacij, imajo 58 odstotkov vseh zaposlenih in ustvarijo 51 odstotkov celotnega dohodka.

V gostinstvu je tudi napredek počasnejši kot v drugih panogah; tako kažejo statistični podatki v novomeški občini. Nekaj podobnega je v obrti, nasploh pa velja ugotovitev, da terciarne dejavnosti zaostajajo.

Podobno kot v novomeški občini je tudi v drugih dolenskih občinah. Gostinstvu gre sicer iz leta v leto bolje, kljub temu pa v primerjavi z drugimi panogami napredek ni tako očiten. To pa je ob tolikšni razdrobljenosti razumljivo: dokler bo 250 zaposlenih delalo v 12 različnih delovnih organizacijah, ni upati na hitrejši napredek. Prav gotovo bi bilo podjetje, ki bi ga ustanovili po združitvi vseh doslej samostojnih gostinskih organizacij, še vedno majhno, vendar bi potem lažje iskali kredite in bi se lahko bolj enakopravno pogovarjali s tujimi in domačimi turističnimi agencijami ter bi lahko posloval smotrnejše in ceneje.

Dokler bo ostalo tako, kot je zdaj, bodo tudi številke temu primerne. Prav gotovo gre pri vsem tem tudi za skrb, da bi nekateri izgubili direktorske stolčke. In dokler stolčki ne bodo hoteli skupaj... Mar bi ne bilo pametno, ko bi s podrobno analizo pretehtali, kakšne koristi bi prineslo združevanje? In razen tega, kaj pravi samoupravljavci, o katerih v gostinskih organizacijah v novomeški občini doslej nismo še ničesar slišali? J. SPLICHAL

Industrija obutve v Novem mestu ima iz leta v leto večje načrte, toda nobenih možnosti za razširitev prostorov. Proizvodnjo lahko povečajo le s sodobnejšimi stroji in boljšo organizacijo dela. Temu so namenili tudi ves investicijski načrt. V šivalnico so že postavili polavtomatski transportni trak in tako pridobili več prostora v oddelku lahke obutve. Letos so proizvedli že 12.000 parov čevljev več kot lani v tem obdobju in razprodali že skoraj celoletno proizvodnjo. Na sliki: delavce ob novem tekočem traku. (Foto: A. Vitkovič)

Tožba na tožbo

Netikvidnost je postala bolezen današnjega časa. S slabimi plačniki imajo dosti težav tudi »GORJANCI« iz Straže. Sodišču so morali 628 nesolidnih odjemalcev, ker kljub opozorilom in opominom niso poravnali svojih dolgov. Imeli pa so še srečo: ko je predlanskim metliški KOMET tožil podjetje »Bela postelja«, ki ga je v Makedoniji ustanovila skupina občanov, so mu s sodišča odgovorili, da nima dosti upanja: pred njim je to skupino občanov tožilo že približno 300 drugih podjetij!

DANA: sadni sokovi že junija

V tovarni rastlinskih specialitet in destilacije »Dana« so za prve tri letošnje mesece ugotovili, da se je prodaja osvežujočih pijač znova povečala v primerjavi z lanskim obdobjem. Zaradi vse večjega povpraševanja bodo skušali že do začetka glavne sezone uvesti proizvodnjo sadnih sokov (ribez, borovnice, grozdje). Za letos predvidevajo, da bodo naredili 700.000 litrov sokov, leta 1973 pa že 6 milijonov litrov. Sadni sokovi bodo v tem letu dajali že skoraj polovico vrednosti celotne proizvodnje. V istem obdobju se bo proizvodnja alkoholnih pijač le malo povečala.

Na velesejmu 26 držav

V soboto, 18. aprila, so v Zagrebu odprli 81. mednarodno prirediteljsko zagrebškega velesejma. Na velesejmu razstavlja 26 držav na 165.000 kvadratnih metrih. Obiskovalcem se bo predstavilo 1638 domačih in tujih razstavljalcev. Zagrebški velesejem je specializirani sejem blaga široke potrošnje. Na sejmu sodeluje več dolenskih podjetij.

Negospodarstvo ima več

V občini Črnomelj je v prvih dneh letošnjega leta 70 delovnih organizacij ustvarilo za 18,6 odst. višje osebne dohodke kot lani v tem času. Negospodarstvo je v osebnih dohodkih napredovalo za 25,3 odst., gospodarstvo pa za 18 odstotkov. Povprečni osebni dohodek je lani konec februarja znašal 863 din, letos pa že 1024 dinarjev.

AVTO PROMET IZ STRAŽE POVEČUJE DEJAVNOST

„GORJANCI“ vozijo že povsod

Letos računajo na 27 milijonov dinarjev dohodka – Tovorni promet je najmočnejša postavka – 4,2 milijona za nove kamione in avtobuse

Straško podjetje »GORJANCI« je lani ustvarilo 23,7 milijona dinarjev celotnega dohodka, s čimer so ga za 18 odstotkov preseglj lanski proizvodni načrt in hkrati za dobro petino povečali svoj promet. Tovorni in avtobusni promet je lani predstavljavši najmočnejšo postavko; tovarni promet je lani predstavljaval 60 odstotkov celotnega dohodka.

Tovornjaki straškega podjetja vozijo po vsej Jugoslaviji, deloma pa jih je mogoče srečati tudi na cestah drugih evropskih držav, zlasti na italijanskih. Avtobus vozijo v glavnem na rednih progah, ki povezujejo Novo mesto v Ljubljano, Stajersko, Hrvaško, Belo krajino in Karlovec. Posebne vožnje pa imajo svoje cilje v različnih jugoslovanskih in evropskih zanimivih krajih. Podjetje se ukvarja tudi s turizmom: v okviru poslov-

no tehničnega sodelovanja, ki so ga podpisali z ljubljanskim Kompasom. Kompas namreč opravlja vse potrebne posle in organizira izlete, GORJANCI pa dajo na voljo svoje avtobuse. To sodelovanje so uredili tako, da je zdaj tudi v Novem mestu mogoče zagotoviti vse tiste izlete in vožnje, ki jih sicer organizira ljubljansko podjetje. Letošnji plan podjetja je 27 milijonov dinarjev dohodka: 19 milijonov bo ustvaril tovorni promet. Povečane načrte bodo uresničili s tem, da so kupili 10 pettonskih tovornjakov TAM, 8 vozil FAP z devetimi tonami nosilnosti in 8 vozil FIAT 682 z 10 tonami nosilnosti.

Že peti član konzorcija

Dosedanjim štirim podjetjem, ki so marca ustanovila konzorcij (združenje) za proizvodnjo in predelavo hladno oblikovane pločevine in med katerimi je tudi trebanjska Kemooprema se je pred kratkim pridružil še peti družabnik — Kovinoservis v Jesenic. To podjetje se ukvarja z izdelovanjem nosilnih drogov za visokonapetostno električno omrežje. Iz hladno oblikovanih profilov je namreč mogoče izdelovati lažje in cenejše drogeve, ki bodo tudi pri nas sčasoma vendarle nadomestili težke masivne in dražje nosilce.

J. SPLICHAL

Kdo bo še delal na zemlji?

V sevniški osnovni šoli, kjer bo letos okoli sto učencev končalo osemletno šolanje, ni na vprašanje o izbiri poklica nihče odgovoril; du šel v kmetijsko šolo ali se zaposliti v kmetijstvu. V občini, kjer še 40 odstotkov prebivalcev živi od kmetijstva, imajo pa vsi priložnost, da se temeljiteje spoznajo s »perspektivami« te gospodarske panoge...

Za drugo petletje

Splošna vodna skupnost Dolenjske letos zaključuje prvi petletni načrt del. Pripravljajo tudi načrt za naslednje petletje. Glavni poudarek bo na vzdrževanju že opravljenih del.

Spet delo za ženske?

Kaže, da bo v bivšem obratu »Torbica« v Sodražici končno odprt novi obrat za zaposlovanje žensk. Odpreta ga namerava TRIKON iz Kočevja.

TRIKON proizvodnjo iz leta v leto povečuje in prilagaja izvozu. Zato mu že primanjkuje prostorov. Obnovljena zgradba v Sodražici je primeren obrat za izdelovanje konfekcije, saj je treba vanjo namestiti le šivalne stroje.

Žensk je v Sodražici dovolj. Mnogo jih ima opravljen šiviljski tečaj.

Za uresničitev te zamisli bo potrebnih nekaj obratnih sredstev, ki naj bi jih tovarni zagotovil občinski sklad skupnih rezerv gospodarskih organizacij Ribnica.

Dekleta in žene iz Sodražice in njene okolice težko pričakujejo novi obrat.

Podrli niso še nobene hiše

Občinska uprava v Brežicah je lani izdala štiri odločbe za rušenje na črno načrtih gradenj. Odločba je ostala le na papirju: porušili niso še nobene hiše, ker se vedno najde opravičilo, ki odtehta utemeljitve za skrajni ukrep.

Dražje kosilnice

AGROTEHNIKA iz Ljubljane je obvestila KZ Velike Lašče, da so se motorne kosilnice podražile za 630 din in znaša njihova nova cena 8960 din. Carinarnica namreč zahteva za kosilnice enako carino, kot za traktorje. Zvedeli smo tudi, da je malo upanja, da bi bila cena kosilnic kaj nižja.

Sejmišča

Sejem v Novem mestu

V ponedeljek, 20. aprila, je bilo na novomeškem sejmišču 623 pujskov, prodanih pa je bilo 513. Mlajše prašičke so plačevali po 200 do 280 din, večje pa po 290 do 580 din.

Sejem v Brežicah

V soboto, 18. aprila, je bil v Brežicah sejem, na katerem je bilo naprodaj 872 pujskov. Prodanih je bilo 524. Manjši prašički so veljali 14,50 din kg, večji pa 8 din kilogram žive teže. Sejma za prašiče 2. maja ne bo, ker je državni praznik.

Sejem na Veseli gori

V ponedeljek, 27. aprila, bo na Veseli gori pri Sentrupertu živinski in kramarski sejem. Prodajali bodo govejo živino in konje. Na sejmu valijo kupce in prodajalce.

...vandrovček moj, kam bova vandrala midva nočoj?

Bodo bazeni oživel?

Zdaj, ko se bo začela turistična sezona, se bo razmahnil tudi izletniški turizem. Pričakujejo, da bodo oživela tudi kopalnica, da bodo bazeni, polni. Številke iz Čateških Toplic govore, da se je lani samo v obeh bazenih na prostem kopal 148.164 kopalcev in da so z vstopnino iztržili 706.097 dinarjev. Bazen se je že izplačal, denar, naložen v gradnjo, ni bil vržen proč!

Sicer pa je na Dolenjskem sorazmerno veliko bazenov. Zdravilišča so odlično obiskana prav zato, ker ob sobotah in nedeljah kopalci pravzaprav nimajo dovolj prostora za kopanje. Bazeni so pretesni. Zlasti v Smarjeških Toplicah, kjer je menda bazen najmanjši od vseh je odlično premalo kopanja saj bazen napolnijo že penzionisti gostje. Kakšna je gneča, kadar pridejo šolarji na ekskurzijo in kadar se pripelje nekaj sto avtomobilov izletnikov, je odveč popisovati. Prav zato so načrti o gradnji novega bazena upravičeni, bazen pa

se bo hitro obrestoval, če bo le pravočasno zgrajen.

Medtem ko se v nekaterih krajih ubadajo s težavnimi zaradi premajhnih bazenov ali pa se bojijo, da bazen ne bo rentabilen, če zaradi morebitnega slabega vremena ne bo dovolj kopalnih dni, ima Novo mesto čisto druge težave: bazena namreč sploh nima.

V tem pogledu je dolenski metropola na slabšem kot pred vojno ali pa prva leta po vojni. Staro leseno kopalnišče se je podrlo, denarja za novega ni. Še tisto, kar so zgradili, zdaj propada. Omarice in slačilnice so neurejene, bazena niso zgrajeni. Če se hočejo Novomeščani kopati v bazenu, morajo v Smarješke ali Dolenjske Toplice. Če dodamo še to, da je običajno voda na Loki močno umazana, potem je zahteva po bazenu v Novem mestu toliko bolj upravičena. Številni kopalci bi radi volje odšteli dinar ali dva vstopnine, če bi vedeli da bodo za ta denar dobili urejeno kopalnišče.

NOVO V ZADNJIH DNEH

Lepa sobota je bila kot naša za izletnike, ki so v velikem številu prišli na Otočec. To turistično središče je bilo polno tudi zvečer, ko so imeli maturantje novomeške gimnazije svoj ples.

Lepo je bilo obiskano tudi Kočevje. V hotelu Pugled so imeli dosti prometa, saj je nekaj avtobusov peljalo izletnike na Rog, ustavilo pa se je tudi precej avtomobilistov, ki so hoteli na Reko ali pa so se od tam vračali.

V Čateških Toplicah so imeli v soboto zasedenih 95 odstotkov vseh postelj. Kopalcev v odprtem bazenu je bilo v soboto 800, v nedeljo pa 1500; kot v sezoni. Še nekaj sto se jih je raje kopalo v pokritem bazenu.

Nasploh lahko zapišemo, da je bil izredno tople in lep konec prejšnjega tedna kot naša za izlete. Dolenjski turizem pri tem ni bil prikrajšan, saj je prišlo dosti ljubljancem in Zagrebčanom, ki so počivali v mirni naravi.

Cprav izredno radi to- žimo o težavah, ki sprem- ljajo naš razvoj, dokazu- jejo podatki, da tudi Do- lenjci napredujemo. To ka- žejo številke našega gospo- darstva, dokazuje razvoj industrije, pričajo nove šole, asfaltirane ceste in stanovanjska gradnja.

Hkrati z razvojem na vseh področjih pa narašča tudi družbeni blagor. Sta- tistike so dostikrat zani- mive. Prav zanimive so tudi nekatere številke o napredku v novomeški občini.

Ko se je začela gospo- darska reforma, je imel vsak peti prebivalec novo- meške občine radijski sprejemnik. Lani je imel radio že vsak tretji občan. Televizijski sprejemnik je imel 1965. leta vsak 35. pre- bivalec, danes pride en te- levizijski sprejemnik na 12 ljudi. In kako je bilo z motornimi vozili 1965. leta? Vsak 18. prebivalec novo- meške občine je imel mo- ped, motor ali avto. Zdaj pride motorno vozilo že na vsakega desetega v novo- meški občini.

Kar se je zdelo pred leti nemogoče, je zdaj postalo dosegljivo. Strokovnjaki na primer trdijo, da bo naš promet čez 20 let tako gost, kot je danes v naj- bolj razvitih zahodnoevrop- skih državah. Naše želje se spreminjajo, spreminja jih napredek. Občanov standard je vsako leto višji. 21227

Gasilski muzej?

Gasilci iz ribniške občine so sklenili, da ustanove v Ribnici gasilski muzej. Pri njegovi organizaciji bodo so- delovali tudi gasilci iz kočev- ske občine. Potrebno je najti le še prostor zanj. Vsekakor naj bi bil gasilski muzej od- prto do leta 1972, ko bodo ga- silci v ribniški občini slavili 100-letnico prvega gasilskega društva v občini, ki je bilo ustanovljeno v Dolenji vasi.

V ponedeljek, 20. aprila popoldne, so na žužemberškem trgu svečano sprejeli kurirčkovo pošto, ki so jo žužemberški pionirji prevzeli na Dobravi od svojih trebanjskih vrstnikov. Na trgu so kurirčkom — pionirjem pripravili pester kul- turni program, ki so ga izvajali žužemberški in prevolski pionirji (Foto: S. Dokl).

Združiti sveta zavarovancev?

V Sloveniji bi bila dovolj ena komunalna skupnost — Zdravstveno zavarovan- je tudi za mladino, ki je končala šolo, pa ne dobi dela

Pred kratkim je bila v Kočevju skupna seja občinskih svetov zavarovancev občin Ribnica in Kočevje. Na njej so razpravljali o osnutku zakona o zdrav- stvenem zavarovanju, zakonu o zdravstvu ter osnut- ku statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev.

Udeleženci so predlagali, naj bi se uveljavilo načelo združevanja tudi v komu- nalnih skupnosti socialne- ga zavarovanja. V Sloveniji naj bi bila ena ali največ štiri komunalne skupnosti.

Osnutek zakona o zdrav- stvenem zavarovanju ne predvideva zavarovanja mladi- ne, ki je končala osnovno šolo, ni pa mogla najti za- poslitve. Menili so, da bi morala imeti tudi ta mladi- na pravico do zdravstvenega varstva. Se naprej ostaja ne- rešeno pokojninsko zavarovan- je kmetov.

Na seji so predlagali, naj bi oba sveta zavarovancev združili. Na območju obeh občin namreč že deluje en zdravstveni dom. O tem bo- sta izrekla zadnjo besedo sveta zavarovancev na eni prihodnjih sej.

Načeli so tudi vprašanje,

kaj bodo v Loškem potoku dobili zdravnik in zobozdravnik. Delovni mesti sta izpraznjeni že nekaj mese- cev. Na razpis se ni nihče

javil. Zdravstveni dom Kočevje bo moral čimprej naj- ti rešitev.

Končno so sklenili, da bo- do organizirali razprave o osnutku statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev v delovnih organi- zacijah skupno s sindikalni- mi organizacijami.

REDNA SKUPŠČINA ZVEZE ZDRUŽENJ BORCEV

Borci so pregledali delo

»Uspehi naj ne uspravajo: dela je še dosti«

Na redni skupščini Zveze Zdrujenj borcev novomeške občine so borci pregledali svoje delo v zadnjih dveh letih. Predsednik občinskega odbora Janez Potočar je spregovoril o uspehih, ki so jih dosegli, hkrati pa je naštel težave, ki jih bodo morali v bodoče rešiti. Gre predvsem za ureditev stanovanjskih problemov in priznavalnin borcem.

Prav tako bodo morali po- magati pri krepitvi obramb- nih sposobnosti in obujanju spominov iz NOB. Borci so se še posebej zavzeli, naj bi pri šolskem pouku zgodovini NOB posvetili več pozornosti. Skupščino je obiskala tudi delegacija pionirjev osnovne šole »Jožica Venturina iz Vavte vasi, ki je poročala z bojišča, kjer mladi partizani vse huje stiskajo okupatorje: to je bilo poročilo z desete »Kurirčkove poške in prav vavtovaški pionirji so se lani v tej akciji močno izkazali. Kajpak so povedali, da so tudi letos naredili vse, da bi čim bolj uspeli.

Skupščino so pozdravili predstavniki družbeno-politič- nih organizacij in JLA, ki so se zavzeli za tesnejše medse- bojno sodelovanje, zraven te- ga pa so borčevski organiza- ciji zaželeli pri delu veliko uspehov. Ob koncu skupšči- ne so poslali političnemu vod- stvu FNO Južnega Vietnama resolucijo, v kateri želijo, da bi v pravičnem boju za osvo- boditev premagali ameriške okupatorje.

Taborniki na nočnem pohodu

Starejši člani Odreda gor- janskih tabornikov iz Novega mesta so v noči iz sobote na nedeljo na štiriurnem pohodu po neznanem terenu preizku- sili svoje znanje v orientaciji. Na priljubljeni taborniški »Baži 826,5« na Gorjancih so ob tabornem ognju v počasti- tev dneva tabornikov (22. apr- il) obudili spomine na usta- novitev in delo Družine gor- janskih tabornikov pred 19 leti, njen prvi starešina Tone Gošnik pa jim je govoril o pomenu taborništva za člove- kovo osebnost in pri obramb- nih nalogah. Take akcije bo- do postale tradicionalne. m.

Portret tega tedna

Za hišico in sodobno kuhinjo

V poslovalnici trgovske- ga podjetja Tabor v Gro- supljem je poslovodkinja Marica Perovšek, 32-letna mati dveh otrok. Trgovini- ca je res majhna, lahko pa tu kupiš vse, od čev- ljev in steklenine do šol- skih potrebščin.

Ko sem vstopila, je tov. Perovškova pravkar izbi- rala in naročala modele čevljev za prihodnjo je- sen in zimo, ki jih je po- nujal trgovski potnik. Iz- brala je le nekaj praktič- nih in ne predragih mo- delov, za katere meni, da jih bodo ljudje največ ku- povali.

Kupci so kar naprej pr- hajali in kar urno se je morala obrniti med poli- cami, da je lahko sproti vsem postregla. V trgovini je namreč sama in je hkrati poslovodkinja, po- močnica in vajenka, kot je povedala.

»Kako zmorete vse sa- mi?« sem jo vprašala.

»Dela je res ogromno in včasih ne vem, kjer se me drži glava,« je rekla in že segla po predmetu na poli- ci, da bi ga pokazala kupcu. »Največ prometa je v avgustu in septembru, ko se začne pouk v šolah. Takrat dobim pomoč, dru- gače se pa moram znajti sama. Najtežje je to, ker sem v službi dopoldne in popoldne, in ko se vrnem domov, me še tam čaka delo.

Če mi ne bi pomagala mama, res ne vem, ka- ko bi šlo. Otroka sicer že

hodita v šolo, vendar ne moreta biti prepuščena sama sebi. Otroško var- stvo je pri nas slabo ure- jeno, zato sem z veseljem glasovala za novo šolo, ker upam, da bo potem bolje.«

Povedala je še, da je tudi mož zaposlen. Za hi- šico in sodobno urejeno gospodinjstvo samo ena plača ne zadostuje.

»Nimam časa, da bi so- delovala v kakšni orga- nizaciji,« je opravičujoče povedala, ko sem jo vpra- šala o tem. »Včlanjena sem sicer v Društvo prijat- eljev mladine, toda žal ne morem narediti kaj več kot to, da plačujem člana- rino.«

ANA VITKOVIČ

Zupančičevih 70 let

Danes slavi 70-letnico roj- stva pristni Dolenjec Janez Zupančič. Rodil se je v Smo- lenji vasi, že od 1923 pa živi v Zabji vasi pri Novem me- stu. Ko je 1922 prišel od vo- jakov, se je z ošilji pri žele- znici, kjer je preživel vsa le-

ta, doktor ni bil pred 15 leti upokojen.

Začel je kot kurjač, nato je bil strojevodja in nekaj časa šef kurilnice, zadnja leta pred upokojitvijo pa je bil kon- trolni strojevodja. Nič koliko- krat je peljal vlak v Karlo- vac ali Ljubljano in nešteto- krat jih je pregledoval na do- lenjski in kočevski progi.

Med vojno je bil v kurilni- ci vse do kapitulacije Italije. Hitro se je povezal v trojko, dostikrat mu je dajal nalogo Viktor Avbelj. Običajno je prevzel material ki so ga pri- peljali iz Ljubljane. Skril ga je pod snežni plug, nato pa ga je odpeljal v Potočarjev mlin. Po kapitulaciji Italije je odšel v partizane. Dolgo časa je bil v stopiškem rajon- skem komiteju, od junija 1944 pa pri narodni zaščiti. Je spomeničar, dobil pa je tudi več vojaških in civilnih odli- kovanj.

Janez Zupančič je kljub 70- letnici še vedno v občinskem odboru ZZB, kjer je bil pred leti tudi predsednik. Ob jubi- leju mu želimo še obilo zdravja in sreče.

FOTOGRAFIJA TEDNA

S »fotografijami tedna« še vedno ni preveč sreče: ali ne ustrezajo našim pogojem ali pa pridejo v uredništvo šele v torek, ko je »fotografska redakcija« že zaključena. Bodril- nih besed smo pod tem naslovom napisali že precej in tudi denar je pripravljen, res dobrih fotografij pa je med sicer- lepim številom poprečnih, še vedno premalo. Kaj naj še re- čemo? Poiščite neobičajne, zanimive, enkratne dogodke, ne- ponovljive trenutke in duhovite izreke! Sicer običajne po- snetke lahko poživite z nenavadnimi zornimi koti ali igra svetlobe in senc. Skratka, pomislite preden pritisnete na sprožilec! Smo morda preveč zahtevni? No, nagrada pa tudi ni od muh!

UREDNIŠTVO

NOVOTEHNA
NOVO MESTO
NOVOTEHNA

Psihologija reklame in dinarja

Prodajalci so izpodrinili mesarje, nje pa izpodriva televizija

Prodajalci so v današnjem času pravi psihologi, ko s preračunavanjem novih in starih dinarjev plešejo na prvi nad- padom — in se prav nikoli ne zmotijo. Nekoč sem obudoval mesarje, ki imajo svoje močgane tako privržene kot elektri- ski stroji: na tehtnico namreč vržejo kos mesa, in še preden sem opazil, koliko de- kagramov bo pokazal kazalec, je mesar ur- no povedal, koliko meso stane. S prera- čunavanjem teže in dinarjev si pač nisem več belil glav: kako naj bi mesarju po- kazal, da v računstvu velik zaostajam za njim!

Zdaj pa prav zares občudujem proda- jalce, ki tako izvrstno obvladajo stare in nove dinarje. »Sto dinarčkov,« se vladno smehljajo prodajalke v trgovinah, ko po- vedo ceno jajc, čes: kaj niso poceni?

Res, tako poceni, da morajo ceno povedati v starih dinarjih. To je psihologija! Potroš- nika je treba zvesti: seveda, tale omara stane samo 6 tisočakov, pa še mizico in dva stola dobite zraven. Šest tisočakov, kaj je to v današnjem času? Nič! Prodajal- lec pa je vzvišen nad tabo, ubogim kup- cem, ki se nad množico različnih omar in novosti, ki jih vsak dan ponujajo tovarne, sploh ne znajdeš.

Res pa moram priznati, da se je zad- nje čase tudi slava prodajalcev začela ma- jati. Nekajkrat sem namreč že gledal te-

levizijske reklame in psihologija teh re- klam je podobna psihologiji prodajalcev. Samo da so reklame še bolj prebrisane: nikjer ni nobenega podatka o ceni. Rekla- ma te premami, prodajalec v trgovini ti dokončno zavije vrat.

Sicer pa, odkar gledam replame na te- leviziji, se mi zdí svet lepši: za svoje pri- hranke sem brez skrbi, ker spim na jogi- fu in mi iz žimnice (ki je nimam) tat ne more ničesar odnesti, prehrana je v redu, ker jem samo piščance PP, zobe imam ce- le, ker si jih umivam s Kalodontom. De- nicotina ne uporabljam, ker ne kadim, mo- ja vožnja je varna, ker imam vsa kolesa obuta v Borovo gume, pred tatovi pa me varuje ključavnica Titan in bom šel torej brez skrbi tudi na dopust. Skrbi me edi- no to, ker nisem zavarovan in ker ne vla- gam deviz pri Jugobanki.

Ce pa bom še naprej gledal reklame, se bojim, da se bo moje občudovanje do prodajalcev, ki so s prvega mesta izpod- rinili mesarje, kmalu ohladilo. Njihova psihologija je namreč na las podobna re- klamam. V mojih očeh so trgovci vzvišeni samo še zato, ker tako izredno hilitarizirajo s starimi in novimi dinarji. Upam pa, da bo- do ...

tudi dolarje, ker jz tako moderno in ker smo se na nove dinarje že priv ...

J SPLIHAL

Vest, ki terja odločen ugovor

V 12. številki Dolenjskih razgledov z dne 16. aprila 1970 smo v uvodni besedi prebrali neprijetno novico, da je zaradi finančne stiske ogroženo nadaljnje izdajanje te kulturne priloge Dolenjskega lista.

Vest, ki terja odločen ugovor. Vsakdo, ki se na Dolenjskem, v Spodnjem Posavju in Beli krajini ubada s kulturno-prosvetnim, z umetniškimi in znanstvenim delom, ve, da so Dolenjski razgledi tej pokrajini resnično potrebni, saj ves južnoslovenski prostor ne premore ene same revije za kulturo in prosveto. Dolenjski razgledi pa so na najboljši poti, da postanejo prav to: skromna regionalna revija z absolutno najvišjo naklado v Sloveniji (30.000 izvodov!).

Da imajo članki v DR nesporno trajno vrednost, naj navedem samo nekatere, čisto slučajno izbra-

ne prispevke: zgodovina Dolenjskega muzeja in kočevske gimnazije, arheološka raziskovanja na Sentjernejem polju, v brežiški občini in v Novem mestu, seznam dolenjske periodike, članki o umetnostnih spomenikih in razstavah v pokrajini itd. Priloga DR je pokazala, da je na Dolenjskem dovolj strokovno podkovanih piscev, ki so voljni prijeti za pero. Zase vem, da sem v Dolenjske razgledi pisal z enako resnostjo in zavzetostjo kot za katerokoli drugo »svetoslovensko« revijo. Vedno sem bil mnenja, da je vsak, kdor dela na kulturno-znanstvenem polju na Dolenjskem, dolžan svoje rezultate objaviti oz. o njih informirati tudi v regionalnem tisku. Na ta način se bomo tudi otrsli prizvoka kulturnega provincializma.

V poldrugem letu, odkar izhajajo Dolenjski raz-

gledi, se je v 12 številkah na 136 straneh zvrstilo veliko prispevkov, ki bodo vsakemu raziskovalcu in ocenjevalcu Dolenjske v dragoceno pomoč. Zato apeliram na vse tiste činitele, ki odločajo o usodi oz. nadaljnjem izhajanju priloge v domačem listu, naj dobro pretehtajo vrednost in pomen njenega izhajanja. Dolenjski razgledi so temu prostoru potrebni!

TONE KNEZ,
Novo mesto

Zakaj tako?

S sestanka na sestanek

Na potrebnih in nepotrebnih sestankih izglubljamo precej dragocenega časa

Mnogostevilni sestanki, konference, simpoziji, posvetovanja in ostale oblike sestajanja so postali v naši samoupravni praksi nujna potreba pri ocenjevanju opravljenega dela in dogovarjanja o bodočih nalogah.

Ne glede na ugotovitev pa številni neposredni proizvajalci in strokovnjaki v delovnih organizacijah kočevske občine — po vsej verjetnosti pa tudi v ostalih krajih — ugotavljajo, da zaradi sestankarstva mnogokrat izgubimo precej dragocenega časa, ki bi ga lahko koristneje porabili. Zato se zavzemamo, da bi na vseh ravneh podrobno proučili vprašanje, če je potrebno sklicovati toliko sestankov, predvsem tiste v rednem delovnem času. Hkrati bi kazalo pregledati strokovno raven sestankov, kajti mnogokrat so sestanki brez prave vsebine. So tudi primeri, ko zaradi istega vprašanja sklicuje sestanke ali posvet več organizacij!

Dolenjski fantje, ki služimo vojaški rok v Srbiji, čestitamo za praznik dela vsem delovnim ljudem, posebno pa mladini. Dolenjskemu listu želimo še mnogo uspehov, saj je eden izmed najbolj zanimivih pokrajinskih listov in ga zelo radi prebiramo, ker nam prinaša novice od doma in drugod.

Dolenjski fantje,
Davorin Turk, Milan Vrščaj, Vlado
Prinj, Branko Resnik in Franc
Hictaler Prokuplje

Ni skrbi za drstišče rib

Prišel je čas, ko je zažvelo drstišče rib v Mirni pri Dol. Boštanj, vendar ni nobene dojazni, kdo jih bo varoval oziroma kako se bomo otrsli ribjih tatov. Vse teče tako, kot je bilo dogovorjeno, in se sklepi uresničujejo. Med tamkajšnjimi prebivalci je sicer majhno negotovanje, češ zakaj sedaj ne bi vlekli mesa iz vode, ko je priložnost za to, saj so ribe prišle tako rekoč domov! Enakega mnenja so tudi nekateri »ribiči«, vendar so v manjšini. Takšni ribiči niso člani RD zaradi rekreacije in športa, temveč zaradi osebnih koristi.

Vsi naši člani vedo, da mora vsakdo v korist ribiške družine narediti deset prostovoljnih ur ali pa plačati 50 dinarjev. Na članskem posvetu pododbora Sevnica je bil soglasno sprejet sklep, da bodo ribiči prostovoljne ure uporabili za zaščito drstišča. Vodstvo družine je povabilo k sodelovanju vse zasavske ribiške družine ter ZRD Zavarje — Litija in Novo mesto ter republiško ribiško zvezo. Redna zaščita drstišča na Mirni torej teče redno in bo tekla toliko časa, dokler bo to potrebno.

S tem sem odgovoril že na dve zastavljena vprašanja v Dolenjskem listu vsem Sevnčanom in Boštanjčanom ter članom naše RD, ki ne vedo dovolj o gospodarjenju v naši ribiški družini in z dajanjem neresničnih podatkov povzročajo razprtije med zasavskimi ribiški družinami.

Podatke, ki jih je dobil novinar Dolenjskega lista, lahko dajo samo taki ljudje, ki mislijo, da je lov rib na drstišču koristen, ker imajo samo misel, kako se bodo najedli rib, ko pridejo te na žentovanjski ples.

IVAN NOVAK

Stare pesmi v novi obleki

Stare narodne in druge pesmi so lepe v obliki, kot so bile skomponirane. Kar srce me boli, ko jih poslušam izmaltičene. Samo en ton naj bo drugačen, pa že ni več tisto, kar je bilo v izvorniku. Če so že zaščitene stare stavbe, naj bi bile zaščitene tudi stare pesmi!

V. P.

Zdaj pa korak naprej!

»To stran ste napisali sami!« je napisano na vrhu te strani. Prvič je izšla v tej podobi 14. marca 1968 v številki 11 in odtlej izhaja že dve leti. Porodila se je iz poprejšnje občasne rubrike »Pisma uredništva«.

Za stran, ki jo prepuščamo vam, bralci, in vašemu pisanju, smo se odločili zaradi več stvari. Po glavitna je bila prav gotovo želja, da bi DOLENJSKI LIST res postal javna tribuna, v kateri lahko bralci povedo po svoje tudi tisto, kar sicer ne bi prišlo do novinarskega ušesa in peresa. Na tej strani smo hoteli objavljati tudi mnenja, ki se ne ujemajo z našimi ali s tistimi, ki jih izoblikujejo razni družbeni organi.

Vodila nas je torej iskrena želja pritegniti k sodelovanju v listu kar največ ljudi in ujeti pri tem tudi odmeve na naše pisanje. V tej želji nismo popolnoma uspeli, toda na tej strani so bili v dveh letih že objavljeni mnogi vaši dragoceni prispevki. Dragoceni predvsem zato, ker ste s poštenim ocesom in občutkom za mero v njih velikokrat odločno povedali tudi to, s čimer se ne strinjate. Zelo dobro namreč vemo, da tam, kjer je vse pravo, navadno ni demokracije. Demokracija se poraja v boju mnenj in zato smo vam bili vedno hvaležni zlasti za kritične prispevke.

Po dveh letih sodelovanja menimo, da je prišel čas, ko bi morali narediti korak naprej. Se vedno dobivamo precej vaših pripekov, ki jim pravimo v uredništvu »sprevodnišča«. Gre za sestavke v katerih pisci stresajo svojo užaljenost zaradi majhnih krivic in podobnih drobnjarij. Takšnih prispevkov nismo zavrčali in smo jih objavljali. Menimo pa, da je v naši družbi vsakomur na voljo dovolj rednih poti, po katerih lahko dobi zaščitenje za neposredno krivico, ki se mu je pripetila. Saj s tem, da je opis (šal navadno zelo ose-

ben!) takega dogodka objavljen v časopisu, zadeva že ni rešena. To nam med drugim potrjuje tudi dejstvo, da se doživlja te vrste ponavljajo, čeprav jih že dve leti šigosamo po časopisu.

Zakaj nam ne pošiljate več pohvalnih mnenj? Clovek doživi razen hudega vedno tudi kaj tepega, kaj pravite?

Zlasti pa nas in druge bralce zanimajo odnosi med ljudmi. Nesporazumi niso vedno posledica trenutne jeze tistih, ki se v njih srečujejo. Zavedajte se: le nerazpoloženi sprevodnik bo nahrulil polnik! Slabi odnosi pa so lahko tudi posledica hujših stvari: krivic na delovnem mestu, nereda v podjetju ali v okolju, kjer živite, slabe obveščenosti, tega, da si kdo lasti pravice odločanja, ki mu ne gre itd. Takšne stvari bi morale najti odmev na vaši strani v listu in o takšnih stvareh bi morali v svojih sestavkih odločno in pošteno povedati svoje mnenje.

To se dogaja v mnogih podjetjih, v krajevni skupnosti, v soseski, povsod, kjer živijo ljudje. Zlasti takrat, kadar se del ljudi zavzema za napredek, del ljudi pa iz različnih vzrokov temu nasprotuje! Vaša stran v listu naj bo zato namenjena opisu resničnega življenja in tegob in ne samo stresanju jeze nad tistimi, ki so vam pri zadržali manjše krivice. Vabimo vas, naredite korak naprej v tej smeri in pišite nam o tem! Vsakdo povejte, kje se dogaja, kar opisujete in se vsaj v pisnu podpisajte s celim imenom! Pričakujemo vašo pošto in sodelovanje!

UREDNIŠTVO

Srečanje s pisateljem Antonom Ingoličem

V torek, 14. aprila, je bila v naši šoli v Sentrupertu podelitev Goliovih bralnih značk, na katerem je sodeloval tudi pisatelj Anton Ingolič. V lepo okrašeni telovadnici so se pionirji predstavili najprej z nekaj recitacijami in dramatiziranim odlomkom iz Ingoličeve povesti »Tajno društvo PGC«, nato pa so nam podelili značke. Naš gost je bil zelo razpoložen in je z veseljem odgovarjal na naša vprašanja.

Jaz sem ga vprašal, kako je nastala knjiga »Enajsterica živih«. Odgovoril je, da je zgodba zajel v vojnem času. Naduse sem bil vesel, ko mi je pisatelj stisnil roko, saj sem tudi sam osvojil srebrno Goliovo značko.

POLDE JURGLIČ
novinarski krožek
osnovne šole Sentrupert

NI NUJNO,

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebno željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisall ga bomo s kraticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Ribniško Opekarno je treba obnoviti

14. novembra lani je pogorel del Opekarnice v Ribnici. Pogorele so strojnica ter strojne in žarne sušilnice pri krožni peči. Kako je prišlo do požara, je za občane Ribnice še vedno vprašanje.

Stroje, ki so veljali precej, in ostalo železje so prodali na odpad, čeprav pravijo ljudje, da bi jih lahko hitro usposobili in bi Opekarna lahko spet obratovala. Tega pa se niso lotili niti samoupravni organi podjetja niti občinska skupščina, češ da se ne izplača. Mor-da se nekaterim res ne izplača. Ribničanje pa pravijo, da je to gospodarski kriminal, za katerega bi moral nekdo odgovarjati. Vendar pustimo, naj to rešujejo pristojni organi.

Poglejmo še drugo stran življenja in dela v Ribniški dolini. Vsaka občina je zainteresirana, da v njej čimveč proizvajajo, da gradijo nove obrate in da narašča narodni dohodek. V Ribnici pa kaže, da za kaj takega niso zainteresirani. Občina šteje med nerazvite. Na njenem območju je le lesna industrija INLES in nekaj kovinske industrije. Ni čudno, če ljudje doma ne dobijo dela in odhajajo v Nemčijo. Vsakomur, če gleda le malo gospodarsko, je razumljivo, da je da-

ne, težko priti do novega obrata. Potrebno je imeti denar, surovine in vse ostalo, kar zahteva proizvodnja. V Ribnici ni denarja ne ostalega za kak nov obrat.

Za obnovu Opekarnice pa je denar, je dovolj surovine za izdelavo opeke za več kakor tristo let, pa tudi delovne sile je dovolj, saj dela v Nemčiji nad tisoč domačinov. Od teh bi jih vsaj sto lahko zaposlili doma, če bi obnovili Opekarno. To pa nekaterim ne gre v račun in raje prodajajo, kar je od Opekarnice še ostalo.

Opekarna v Ribnici je obratovala še 69 let. Bila je prvo večje gospodarsko podjetje v Ribniški dolini. Ves čas je uspešno poslovala. Njeni izdelki so bili kakovostni. Z njimi je zalagala območje od Barja do Kolpe, Notranjsko, Suho in Belo krajino ter še del Dolenjske. Po železnici je pošiljala svoje proizvode tudi v druge kraje.

Pa še eno vprašanje je, ki je bistvenega pomena za vso Ribniško dolino. V Opekarni v Ribnici so do leta 1918 res delali večinom Italijani. Med njimi sta bila samo dva Slovenca. Vsega je bila v avstro-ogrski družbi taka, da je bilo sramotno delati v opekarni. Med letom 1918 in 1942, ko so Opekarno

požgali Italijani, pa je zrasel mladi rod delavcev, ki je do leta 1929 praznel vse delo v svoje roke in postal temelj naprednega ljudskega gibanja v Ribniški dolini.

V letih gospodarske krize 1929—1937 Opekarna ni imela preveč težav s prodajo opeke, ker so bili njeni izdelki zelo dobri. V teh letih se je razvilo in organizacijska napredovala napredno delavsko gibanje, ki je bilo podlaga NOB in dokončne osvoboditve delovnih ljudi vso Ribniško dolino.

Iz vsega tega lahko sklepamo, da je bila Opekarna vseh 69 let obstoja trden gospodarski temelj Ribniške doline in šola za strokovne in revolucionarne kadre.

Današnji ribniški gospodarstveniki se v to ne zamislijo. Ali ne bi bilo bolj obratno, da delovnih ljudi doma, kakor da odhajajo na delo v tujino, bi je vedno bila in bo mačeha delovnega Slovencev? Ribnica ima pogoje za obnovu Opekarnice, potrebni so le gospodarski ukrepi! Tako se bo doma zaposlilo več ljudi, s tem pa se bo dvigala tudi gospodarska moč občine.

PETER SOBAR st.
Kočevje

Precejšnja stiska je v sedanjih prostorih obrata IGO v Velikih Laščah. Povpraševanje po gostinski opremi je vedno večje, zato se je podjetje IGO Ljubljana odločilo, da bo za svoj obrat v Velikih Laščah v naslednjih mesecih sezidalo novo stavbo, ki bo imela okoli 1000 kv. m prostorov za proizvodnjo in skladišča. (Foto: Primc)

Obisk v IGO: iz malega raste veliko

Leta 1967 le 6 zaposlenih, lani 10, letos 40, kmalu pa 80 – Precej domačinov se bo zaposlilo v obratu IGO – Tudi nekateri, ki zdaj delajo v Ljubljani, se bodo (lahko) vrnili domov – Kmalu nova stavba IGO

»Zaradi naglega naraščanja turizma je vedno večje povpraševanje po gostinski opremi. Naš obrat IGO (Industrija gostinske opreme) v Velikih Laščah ima toliko naročil, da smo morali delovni dan podaljšati, razen tega pa odstopamo izdelavo nekaterih naših proizvodov tudi kooperantom,« je povedal obratovodja Franc Čuden.

Obrat IGO v Velikih Laščah je bil ustanovljen 1. septembra 1967. Takrat je imel zaposlenih 6 ljudi. Delali so panje (čoke) za sekance mesa, lupilne stroje za krompir, omare za shranjevanje pekačev in slaščičarske peči.

Lani so imeli zaposlenih povprečno 10 ljudi, ki so izdelali na mesec za 100 do

120.000 din teh izdelkov. Letos imajo zaposlenih že 40 ljudi, ki so proizvedli na mesec za 500 do 700.000 din gostinske opreme.

Prostori v starem silosu pri železniški postaji so jim postali pretesni, posebno še, ker so začeli izdelovati še delovne mize za kuhinje, mize za odpadke ter plinske in ladijske peči. Delajo še

vedno v eni izmeni, ker ne dobe dovolj poljedelkov za dve izmeni, pa tudi delavci se še proučujejo. Od 40 zaposlenih jih je le 6 kvalificiranih, trije so vajenci, ostali pa nekvalificirani.

Proizvodnjo jim podružje tudi pomanjkanje skladišč. Zdaj jih imajo raztresene po vseh Laščah, zato je potrebnih precej prevozov.

Zaradi vsega tega se je podjetje IGO odločilo, da bo v Laščah zgradilo novo stavbo, ki bo merila 1000 kvadratnih metrov. Polovica te stavbe bo namenjena za proizvodnjo, ostala polovica pa bo za skladišče. Stavba bo dokončana predvidoma v nekaj mesecih. Obratovodja ni mogel povedati natančnih podatkov o novi stavbi, menil pa je, da se bo po njeni dograditvi število zaposlenih najmanj podvojilo, približno enako hitro pa bo naraščala tudi proizvodnja. Podjetje je v okolici odkupilo od kmetijske zadruge nekaj zemlje, ki jo potrebuje za razvoj obrata.

Psi lovili divjad

Na nedavnem občnem zboru lovske družine Velike Lašče so lovcu ugotovili, da bodo morali napraviti več za zaščito divjadi. Minulo zimo so psi raztrgali 6 srn.

Menili so tudi, da bodo morali okrepiti disciplino med članstvom glede nakupa orožja in nošenja orožja. Pri prodaji orožja lovci ne upoštevajo dovolj predpisov.

Vedno večji promet

Na kočevski cesti je vedno večji promet. Posebno ob sobotah in nedeljah morajo biti vozniki že kar previdni. Preteklo nedeljo popoldne je neko med vožnjo od Skofljice do Velikih Lašč štela avtomobile, ki jih je srečeval. Na tem delu ceste, ki ga je prevozil v približno četrt ure, je naštel 224 avtomobilov, ki so peljali proti Skofljici, oziroma Ljubljani.

stran, gledano z ljubljanske smeri, je bila povajljana oziroma utrjena, postavljeni robniki, pripeljane kocke in vse pripravljeno za asfaltiranje. Potem pa so graditelji nenadoma delo prekinili in odpeljali celo kocke.

Tudi na zadnjem sestanku za območje krajevne skupnosti Turjak so razpravljali o neprimernih priključkih. Ugotovili so, da bi bilo nujno potrebno urediti priključka pri Malem Osovniku in Malem Ločniku, ki sta najbolj nevarna.

Nastavljal je zanke

Franc Polzelnik iz Velike Slevnice je pred kratkim postavil zanke divjadi, Miličniki so za to zvedeli in je moral pokazati, kje jih je postavil. Vendar je za eno pozabil in se je kasneje vanjo ujela srna. Miličniki so že prej našli pri njem doma eno srno, ki jo je dal iz kože. Predali ga bodo javnemu tožilu. Svojci so predlagali, naj bi Polzelnika, ki je star okoli 40 let, dali v kakšen zavod, ker ogroža tudi ljudi.

Grosupeljski komunisti o SZDL in krajevni skupnosti

Na nedavni seji občinske konference ZK Grosuplje so večino razprave posvetili delovanju in krepitevi Socialistične zveze in nadaljnjemu razvoju krajevne samouprave.

Delo SZDL zadnja leta poteka po predvidenem programu, vendar o veliki delavnosti v celoti ne bi mogli govoriti, saj je vse prebogost opaziti premajhno zavzetost za delo v tej organizaciji. Še posebej so opozorili na udeležbo članov konference SZDL na sejah, pri čemer niso izvzeti niti komunisti. Prav zaradi tega bo treba v prihodnje pooprstiti družbeno in politično odgovornost ljudi, ki delajo v različnih organizacijah, in vključevati vanje predvsem tiste, ki so voljni delati.

Vsekakor pa je SZDL v preteklem obdobju zabeležila tudi precej uspehov, posebno takrat in tam, ko so reševali povsem določene naloge, ki zadevajo neposredno vse občane. To velja zlasti za udeležbo na volitvah ali pa razprave o upravljanju z gozdovi in o razvoju kmetijstva. To ponovno dokazuje, da se ljudje zanimajo predvsem za probleme iz neposrednega življenja, manj pa jih zanima splošna razglabljanja o odmaknjenih problemih, kar navadno imenujemo politiziranje. Prav gotovo pa je naloga Socialistične zveze, kako poiskati zanimiva področja delovanja organizacije.

Ko so govorili o krajevni samoupravi, so se strinjali z ugotovitvijo, da se leta vedno bolj uveljavlja. Letos so krajevne skupnosti dopolnile svoje statute, po osebnem vzorčnem statutu, ki ga je pripravila občinska statutarna komisija. Tudi dopolnjeni občinski statut daje poseben poudarek KS, SZDL bi morala, so poudarili na konferenci, postati v krajevni skupnosti pobudnik za raz-

reševanje in urejanje življenjsko važnih problemov, pri tem pa ne sme biti vzvišena nad njo, pač pa le njen idejni vodja. Gre predvsem za nadaljnjo demokratizacijo odnosov v našem družbeno-političnem življenju.

-vec

Prizadeven aktiv ZK

V podjetju UNIVERZAL v Ivančni gorici je med 37 zaposlenimi 6 članov ZK. Komunisti imajo v podjetju svoj aktiv, ki se redno sestaja na 10 dni. Na sestankih aktivna se pogovarjajo o vsem, kar je bistveno za podjetje — o gospodarskem in samoupravljanju — in sprejmejo stališča. V kolektivu UNIVERZALA deluje razen tega več delavcev, ki so sicer najbolj aktivni v družbeno-političnem življenju Ivančne gorice. Lep vzgled aktivna ZK v UNIVERZALU bi lahko posnemali tudi aktivni ZK v drugih podjetjih, kjer komunisti niso tako delavni.

Novi koši v Stični

Stiška gimnazija je dobila dva nova koša, za katera so morali odšteti 3 tisoč dinarjev. Postavili so ju na asfaltiranem šolskem igrišču, tako da bodo prišli na svoj račun gimnazijci in osnovnošolci. Bržkone se bo košarka poslej v Stični še bolj razširila, hkrati pa so dijaki prišli do zanimive oblike izvensolskega udejstvovanja. Stiški gimnazijci so pred tedni igrali v Trebnjem na srednješolskem prvenstvu Dolenjske in so se kar dobro upirali novomeškimi gimnazijcem.

Številke o Dobropoljah

V Dobropoljah živi krog okrog 3000 ljudi, od tega je volivcev 2049. Na tem območju je v vaseh Predstruge, Cesta, Zdenska vas, Mala vas, Videm, Podgorica, Podpeč, Zagorica, Bruhanja vas, Podgora in Kompolje 737 gospodinjstev, samo od kmetijstva pa živi 1284 ljudi. Ostali so zaposleni v Stolarni, Apnenici, obratu Iskre ali KZ, nekaj sto pa se jih vsak dan vozi z avtobusi proti Ljubljani. Območje krajevne skupnosti Dobropolje meri 6900 hektarov; njiv je 1000 hektarov, travnikov 623, pašnikov pa 1950 hektarov. Goveje živine je 1314 glav, konj 187, prašičev pa 980.

-vec

KDO SE BO ZAVZEL ZA OSTARELE KMETE?

„Davki me prehudo tarejo“

Zdravstvena izkaznica ni potrjena: kaj bo, ko bo v Klančarjevi hiši bolezen?

Prišla je v Grosuplje, a zdravstvene izkaznice ji niso potrdili, ostala je sama, brez pomoči: mož ji je umrl pred četrstoletja, otroci so šli za svojim kruhom in pomagajo, kolikor morejo. In kako naj se človek sam peha na gruntu?

»Blizu štiri hektare zemlje imam, ki jo moram obdelovati sama,« pravi 64-letna Franciška Klančar iz Mlačvega. »Bolehna sem, oči mi nagajajo — pa še brez zdravstvene izkaznice sem ostala.«

— So torej davki prehudi?

»Preveč me žulijo, zares. Letos sem plačala že 50 starih jurjev za davke, a

sem dolžna še za lansko leto. Zato sem tudi ostala brez zdravstvenega zavarovanja. Nekaj bo primaknil sin, nekaj bom zbrala sama, a vseeno se bojim, da ne bo dovolj denarja in da bom morala zdravnika plačevati sama — če bom sploh imela s čim plačati.«

— Kaj zemlja ne daje dovolj kruha?

»Večina je travnikov, malo je gozda, in orne zemlje je manj kot hektar. Nekaj koruske pridelam pa krompirja, malo pese in korenja. In ker pri hiši ni denarja, ne morem kupiti gnojil: ker nimam gnojil, je tudi pridelek slabši. Prosila sem že, naj bi mi del davkov oprostili, da bi plačevala manj kot doslej. Odgovora doslej ni bilo. Kolikor bom mogla, bom plačala — kakor bo, pač bo.«

In je ostala sama na toplem pomladanskem soncu, s strahom in upanjem v srcu. Druga kmetica, ki je tudi prišla po zdravstveno izkaznico, ji je pri-trdila: »Zares, zemlja je slaba, da moramo še mrvo kupovati.« Ostareli kmetje pa ostajajo na kmetijah in so vse večji reveži. Jim bomo pomagali?

J. SPLIČHAL

Jamarji, pomagajte!

V kotu med Temenico, Krko in Višnjo goro je precej kraških jam, posebno v okolici Stične jih je veliko. Blizu Gradišča so že pred vojno jamarji odkrili veliko jamo s podzemnim jezerom. Najbrž se ta jama še nadaljuje, vendar jamarji takrat niso imeli dovolj opreme za podrobnejšo raziskavo. Naj povemo še to, da v vasi Rupe in na Viru pri Stični ob velikem deževju bruhva voda iz zemlje in nosi s seboj človeške ribice. Prebivalci vabimo jamarje, naj odkrijejo naš podzemni svet.

GROGA

Načrti dela SZDL

Občinska organizacija SZDL v Grosupljem si je prihodnje leto zadala vrsto pomembnih nalog z najrazličnejših področij. Posebno se bo organizacija posvetila nadaljnjemu razvoju krajevne samouprave, nič manjše naloge pa je ne čakajo v razpravah o stanju in razvoju kmetijstva v občini. V okviru priprav za sprejem srednjeročnega plana v zvezi in republik bo izdelan tudi srednjeročni plan razvoja občine. Socialistična zveza bo vneto sodelovala v pripravah in izvedbi razgovorov o programu razvoja.

KRIŽEM PO GROSUPELJSKEM

■ GROSUPLJE — Kot vse kaže, bodo letos potrdili kar 70 odstotkov kmetičkih zdravstvenih izkaznic, medtem ko so jih prejšnja leta 50 do 60 odstotkov. V grosupeljski občini sta 2.302 kmetijska proizvajalca in 6.563 zavarovancev.

■ VIŠNJA GORA — Višnjani se že pripravljajo na letošnjo največjo proslavo, ki bo 9. avgusta. Proslavljali bodo 95. obletnico gasilskega društva v kraju, 25-letnico osvoboditve in 100-letnico Leninevega rojstva. Povabili bodo vse živeče borce s tega območja in pripravili srečanje borcev Zahodnodolenjskega odreda, ki so ga ustanovili v Kriški vasi pri Višnji gori.

■ SENTVID PRI STIČNI — Od 26. julija do 2. avgusta bodo imeli kulturni teden: odkrili bodo ploščo padlim borcem, pevski zbori

pa bodo pripravili koncert. Hkrati bodo proslavljali 20. obletnico ustanovitve Slovenskega okteta. Ob tej priložnosti bodo odkrili spomenik Ribničanu, pel pa bo Slovenski oktet.

■ IVANČNA GORICA — Priključek na avtomobilsko cesto je v izredno žalostnem stanju: tudi največji smučarski sed bi se na tej cesti ne mogli ogniti vsem luknjam. Prebivalci upajo, da bodo zdaj, ko je vreme toplejša, luknje pokrpali.

■ GROSUPLJE — Po dolgem času so si občani spet lahko ogledali gledališko gostovanje Ljubljancev: v nedeljo je gostovalo Sentjakobsko gledališče z Jurčičevim Sosedovim sinom. Prava sreča je, da so amaterske skupine v občini tako prizadene, da redkih gledaliških gostovanj poklicnih ali polpoklicnih gledalcev ne čutijo tako močno.

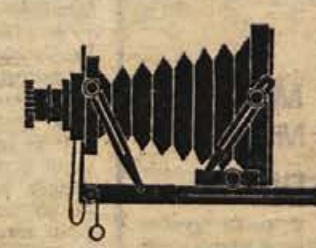

FOTOZAPIS

FKK OŠ KOČEVJE

Ko šolski zvonec naznani konec pete ali šeste učne ure, delo v šoli ne zamre. Včasih takoj po pouku, drugič pa popoldne, se zbiramo v različnih krožkih, da bi si izpopolnili znanje iz posameznih predmetov, ki nas zanimajo, ali pa se vključujemo v dejavnosti, kjer lahko pokažemo svojo ustvarjalnost. Na naši šoli deluje poleg krožkov in klubov tudi vrsta skupin, ki jih nismo zajeli v našem fotozapisu. To so društva za varstvo živali, dramski krožek, družina pionirjev prometnikov in drugi. Zdaj pa kar po vrsti k slikam:

1. Pod mikroskopom se mladim biologom odpre nov, čudovit svet narave.

tudi nekaj odličnih telovadcev.

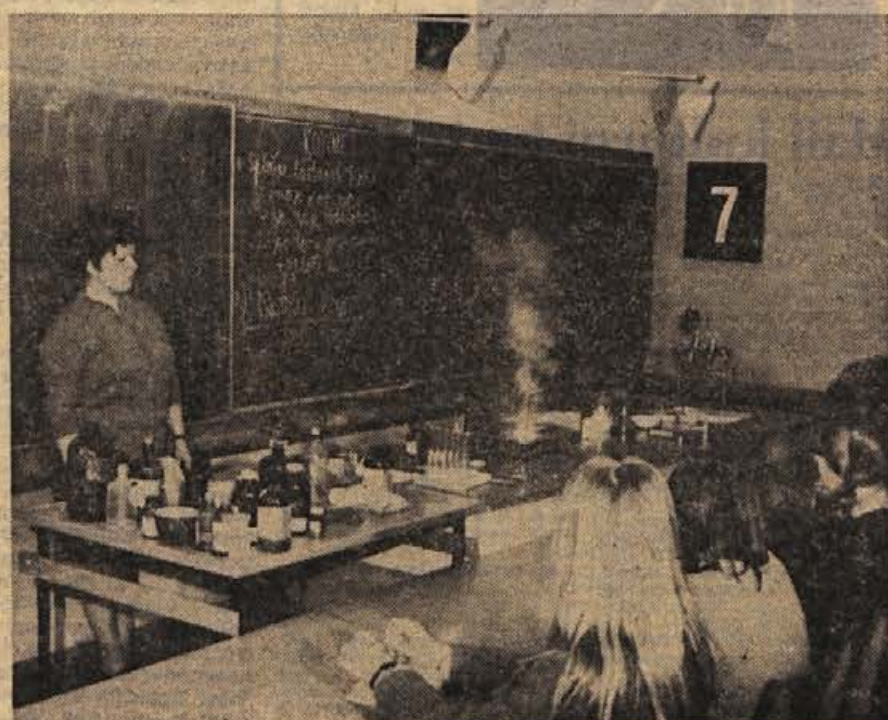
4. Radi igramo šah. Zdaj se pripravljamo na republiško pionirsko prvenstvo, kjer bi se seveda radi dobro uvrstili.

5. Med fiziki je največ zanimanja za elektriko.

6. Naše ladjice so zdaj res iz vezane plošče in furnirja, kdaj pozneje pa bo morda kdo izmed nas gradil tudi prave ladje!

7. Poskus je kemikom uspel! Natrij je izpodrinil vodik, ki se je v trenutku vžgal. (Poslednji člani foto-kino kluba osnovne šole v Kočevju pod vodstvom tovariša Franceta Brusa)

2. Člana foto-kino kluba dokončujeta montažo filma »Narod si bo pisal sodbo sam«.
3. V športnem društvu imamo

Nastop opernih prvakov

Ljubljanski umetniki bodo v počastitev 27. aprila in 1. maja peli arije iz znanih oper

Po sklepu programskega sveta za letošnje proslave pri občinski konferenci Socialistične zveze v Novem mestu bo jutri zvečer v novomeškem Domu kulture osrednja prireditev na čast 27. aprila in 1. maja. Nastopilo bo osem prvakov in solistov ljubljanske Opere, in sicer: sopranistki Vilma Bukovec in Vera Lasič, altistka Boža Glavakova, tenorista Rudolf Francel in Arduino Zamara, baritonista Edvard Sršen in Samo Smerkolj ter basist Danilo Merlak. Peli bodo arije iz znanih oper: »Traviata«, »Tosca«, »Rigoletta«, »Pikove dame«, »La Bohema« in drugih.

Popoldne ob 15. uri bo operno popoldne za učence novomeških in okoliških osnovnih šol, zvečer ob 19.30 pa za dijake višjih razredov srednjih šol in drugo občinstvo. Vstopnina za dijake bo 1, za odrasle pa 2 din. Učenci nižjih razredov osnovnih šol in tisti šol, ki se opernega popoldneva ne bodo mogli udeležiti, bodo imeli na čast obema praznikoma šolske proslave.

20-letnik Arheološkega vestnika

Te dni je izšla že dvajseta številka Arheološkega vestnika, osrednjega slovenskega časopisa, ki obravnava probleme prazgodovinske, antične in zgodnjerednjeevropske arheologije, predvsem iz slovenskega prostora. Časopis izdaja slovenska akademija znanosti in umetnosti, urejajo pa ga Srečko Brodar (odgovorni urednik), Stane Gabrovce, Jože Kastelic, Viktor Korosec in France Stele. Na pobudo sedaj že pokojnega univ. prof. Josipa Korosca je leta 1950 izšla prva številka Arheološkega vestnika, ki si je v dvajsetih letih s številnimi temeljnimi in tehtnimi razpravami o naši arheološki preteklosti pridobil ugled v mednarodnih strokovnih krogih. Slovenska akademija pošilja danes ta časopis v zameno več sto znanstvenim ustanovam na vse kontinente.

Med štirinajstimi prispevki v tej številki so tudi trije, ki poročajo o arheološkem delu in izsledkih na Dolenjskem in v Posavju v zadnjih letih. Nemški arheolog O. H. Frey (dober poznavalec dolenjske prazgodovine in vsakoletni sodelavec pri izkopavanjih v Stični) in Stane Gabrovce sta skupaj napisala razpravo: K latenski poselitvi Dolenjske. Njuna študija osvetljuje sketsko naselje Dolenjske v luči novih domnjanj pri izkopavanju na gradbišču nad Stično. Članek sta priložila še seznam najdb in rimskega časa v stiški okolici. Vse kaže, da je velika stiška naselbina žveča skoraj vse halštatsko in latensko obdobje (čas 1. tisočletja pred n. št.), v času uvedbe rimske oblasti v naših krajih pa je bila opuščena.

Krški učenci v Operi

Okoli 300 učencev osnovnih šol iz Krškega in Leskovca se je 19. aprila s šestimi IZLETNIKOVIMI avtobusi odpeljalo v Ljubljano na predstavo Puccinijeve opere v treh dejanjih »Turandot«. Pod taktirko dirigenta Boga Leskovca so glavne vloge peli: sopranistka Hilda Hözl basist Danilo Merlak tenorist Arduino Zamara in sopranistka Nada Vidmar. Učenci so pozorno spremljali predstavo.

S. Sk.

O prosti soboti v šolah

25. aprila ob 9. uri bo prof. Medveš, sodelavec Pedagoškega inštituta SRS, v novomeški sindikalni dvorani predaval o uvedbi petdnevnega tednika v šolah in vzgojnovarstvenih zavodih. Zatem bo občni zbor novomeškega Pedagoškega društva, na katerem bodo med drugim izvolili novo vodstvo.

Baletni večer v Kostanjevici

V okviru XV. prireditev Dolenjskega kulturnega festivala bodo v kostanjevškem domu kulture v soboto, 25. aprila, ob 19.30 nastopili: prva baleta ljubljanske Opere Tatjana Remškar in Janez Mejač, tenorist Arduino Zamara in pianistka Zdenka Lukec. Vstopnice za to prireditev prodajajo v kostanjevški trafikci, lahko pa jih obiskovalci tudi rezervirajo po telefonu št. 19.

A. 2.

Od jutri v Sevnici razstava »Esperanto za mir v svetu«

Jutri ob 17. uri bodo v likovni galeriji na sevniskem gradu odprli likovno razstavo Kluba esperantistov osnovne šole Frana Vruca iz Hudinja pri Celju. Klub je esperantskim organizacijam po svetu razposlal razpis za likovne prispevke pod naslovom »Esperanto za mir v svetu«. Vabilu so se odzvali mladi esperantisti iz 20 dežel, med drugim iz Japonske in Kitajske. Razstava bo odprta vseh mesec in bo na izviran način popestrila sevniske prireditve v počastitev 27. aprila in 1. maja.

APZ »Tone Tomšič« poje v Novem mestu

Na turneji po Sloveniji bo akademski pevski zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane pel tudi v Novem mestu. Po že prej objavljenem sporedu bo znani vokalni ansambel nastopil v Domu kulture 9. maja. Akademski pevski zbor bo nastopil z repertoarjem ki ga je pripravil posebej za letošnje proslave.

Zaključni nastop predviden 12. maja

Učenci baletne šole pri novomeškem Zavodu za kulturno dejavnost se že pripravljajo na zaključni nastop ob koncu prvega letnika. Prireditev bo predvidoma 12. maja na novomeškem odru in bo javna. Na nastopu bodo učenci pokazali, kaj so se od jeseni naučili pod vodstvom baletne korepetitorke Milice Buh. Prvič so mladi baletniki nastopili na prireditvi dedka Mraza okoli novega leta.

Al' prav se piše...

Delavna delovna skupnost?

Delovna skupnost dobiva z novo zakonodajo vse več priložnosti. V manjših delovnih organizacijah pa je celo osrednji nosilec samoupravljaljskih hotenj. Kadar slišimo za tako živo celico družbenega sožitja, mislimo na ljudi, ki uresničujejo za družbo koristno delo. Delovna skupnost je močna le tedaj, če se vsi njeni člani trudijo, da bi z delom opravičili dolžnosti, ki jim jih je zapala družba. Torej mora biti delovna skupnost v prvi vrsti delavna. Delavnost, pridnost pa se ne sme kazati na sestankih, ker so le-ti za delavnega

človeka drugotnega pomena. Samo delovna skupnost uspešno premaguje delovne samoupravne naloge. Nekateri nedelavni člani delovnih skupnosti pa čisto presenečeno delo na druge delovne tovariše in tovarišice. Toda brez dela ni samoupravljanja. Zato bi morali taki lažni samoupravljalci utišati svoje glasove tudi na sejah delovnih skupnosti. Nekateri pa junsko zatrujejo, da se dela sploh ne boje. Dokazi ob njem mirno raspajo.

PROF. JOŽE SKUFCA

kultura in izobraževanje

Jutri o kulturi

Kulturno-prosvetna komisija pri občinski konferenci ZK Ribnica je sklenila, ker drugače ni šlo, spraviti razmajani kulturniški voz s slepega stranskega tira na uglednejšo, bolj vidno pot. Od ugotovitve, da je kulturno življenje v občini razen redkih izjem skoro povsem zamrlo, do sklepa »nekaj je treba storiti ni bilo daleč, pa tudi način ni nič novega. Posvetovanje. Za jutri popoldne, 24. aprila, je sklicano širše posvetovanje občanov, ki jim je kultura pri srcu, ki jo lahko s svojim delom spet postavijo na trdnije noge ali pa denarno podpro. Na posvetovanju bo osrednja točka — ustanovitev kulturne skupnosti. Ali jo Ribnica potrebuje in ali jo sploh lahko ima? Vprašanje, ki zahteva dokaj jasn odgovor.

Filmske risanke za osnovne šole

Novomeški zavod za kulturno dejavnost je začel 18. aprila za učence osnovnih šol v vseh večjih središčih v novomeški občini predvajati filmske risanke, v katerih nastopajo Duško Dolgoušek, pes Rififi, maček Silvester, hitri in počasni mišek in drugi junaki. Od danes do ponedeljka, 27. aprila, bodo predstave še v Orehovici, Drči, Zameškem, Birčni vasi, Uršnih selih, Lazah, Karteljevem, Prečni, Mirni peči, Dolžu, Stopičah in Podgradu. Predstave so v počastitev praznika dela.

Jutri bodo v krški galeriji odprli razstavo 29-letnega slikarja Zdravka Čosića iz Slavovskega Broda. V svojih delih rad upodablja domačo pokrajino. (Foto: Jožica Teppey)

Bulajić: Krško - presenečenje!

(Nadaljevanje s 1. strani)

bod in prosvetnih društev pričakali dopoldne na odcepu avtomobilske ceste pri Drno. vem, odkoder so se odpeljali najprej v Kostanjevico. Ogled Forme vive, Gorjupove galerije, Lamutovega razstavišča in drugih kulturnih dragocenosti, zlasti pa še kostanjeviškega gradu oz. nekdanjega samostana, je goste več kot navdušili. Kostanjevici je sledil obisk samostana Pleterje, kjer so beli menihi goste ljubezljivo sprejeli in jim ponudili od svojih pridelkov čudovita jabolka, sir in čvček. Okoli 15.30 je filmsko ekipo na Sremiču sprejel predsednik ObS Jože Radej, ki ji je predstavil svoje sodelavce in voditelje družbeno-političnih organizacij občine.

Ze pred prihodom na Sremič je Veljko Bulajić obiskal mlade gledalce filma BITKA NA NERETVI, ki so ga v

dvorani na Vidmu prisrčno pozdravili. Sproščeno je sedel mednje in stekel je topel pogovor; kazalo je, da je bil režiser najbolj zadovoljen z odgovorom pionirjev, da film dobro razumejo in da jim je nadvse všeč.

V zdravici, ki jo je Veljko Bulajić izrekel med kosilom na Sremiču predsednik Radej, je bila predvsem prisrčna čestitka za veliko mojstrovino in umetnino, kar BITKA NA NERETVI nedvomno je. Šele s tem filmom so nas marsikje po svetu spoznali, je poudaril tovariš Radej, režiser Bulajić pa mu je med drugim odvrnil:

»Vaša čestitka in želja, da bi se med vami dobro počutili, se je začela uresničevati že danes zjutraj. Delavci iz ekipe Neretva smo zelo presenečeni nad tem, kar smo danes videli pri vas. Moram priznati, da smo glede vaših krajev popolnoma neobveščeni. Le tabla ob avtomobilski cesti kaže na Formo vivo pod Gorjanci. To, kar smo videli — eksponate v Gorjupovi galeriji, obnovno cerkve oz. nekdanjega gradu in vse drugo, to je nekaj edinstvenega. Srečen bom, če mi bo uspelo zainteresirati jugoslovansko televizijo, da te lepote pokaže ljudem v naši državi! Gre za izreden turistični kulturni pomen Kostanjevice in drugih krajev v tej okolici, ki so nekaj enkratnega na poti med Ljubljano in Zagrebom. Predstavljajte si, kaj bi bilo, če bi samo Zagrebčani to vedeli in videli Kostanjevico! Šola v tem kraju je edinstven muzej; tu se srečuje vsak otrok že od prvega razreda naprej z najlepšimi likovnimi stvaritvami. Verjetno sami več ne veste, kako izredno pomembno in kako veliko delo je tu opravljeno — in vse to še ob znanem pomanjkanju denarja.

Prijatelji, priznam vam, da je danes zame in za moje sodelavce dan presenečenje! Če bi imel kak München, San Francisco, Hamburg ali New York tak grad, kot je Kostanjevica, bi ga kazali vsemu svetu, bil bi na prvih straneh vseh prospektov. Zato nujno svetujem: več propagande, več informacij nam dajte o vaših lepotah in umetninah!

Bulajićeve besede so vsi navzoči toplo pozdravili. Ko so mu zvečer na slavnostni predstavi NERETVE slovesno podelili plaketo z njegovim portretom, ki jo je izdelal kipar Vladimir Stoviček, je režiser Bulajić ponovno dejal pred vso dvorano: »Krško je zame odkritje, čeprav je tako blizu Zagreba! Tu je Bulajić med drugim tudi dejal, da

Miha Maleš: DEKLE

V torek zvečer so v ljubljanski Mall galeriji odprli razstavo grafik akademskega slikarja Mihe Maleša, ki bo odprta do 24. maja. Obisk toplo priporočamo!

Mali kulturni barometer

ZANIMIVA PREDAVANJA — Novomeška šola za zdravstvene delavce je priredila pred kratkim več predavanj. Urednik slovenske izdaje »Komunistas Franc Šetinc je govoril dijakinjam o družbeni in gospodarski reformi ter vlogi družbeno-političnih organizacij. Dr. Meta Novak, kirurginja v novo. meških splošni bolnišnici, je imela predavanje o raku, medtem ko je Valerija Jager, višja medicinska sestra iz centra za načrtovanje družine v Ljubljani, govorila dekletoom o poti do zdrave družine. Minulo soboto pa je imel učiteljski odbor šole za zdravstvene delavce strokovno ekskurzijo. Ogledali so si višjo šolo za zdravstvene delavce v Ljubljani in psihiatrsko bolnišnico v Begunjah.

SREČANJE PIONIRSKIH GLEDALISČ — Od 24. do 26. aprila bo v Idrji zaključna prireditev prvega srečanja pionirskih gledaliških skupin Slovenije. Nastopilo bo devet skupin — iz Trbovelj, Slovenj Gradca, Hudinja, Celja, Cerkez na Gorenjskem, Kranjs, Idrije, Sladkega vrha in Maribora. 25. aprila bo v rudniški dvorani v Idrji povzet o gledališki vlogi mladim in o ustanovitvi

Gledališke mladine Slovenije, naslednji dan pa pogovor o uprizoritvah.

V PTUJU SPET FESTIVAL — Tradicionalni drugi festival narodno zabavne glasbe bo v Ptujju od 28. do 30. avgusta. V začetku avgusta bodo prireditelji poslali v prodajo posebno revijo o festivalu v 30.000 izvodih. Na naslovni strani bodo objavili fotografijo najbolj priljubljene ansambla v Sloveniji, ki ga bodo izbrali bralci slovenskih pokrajinskih časnikov.

JUGOSLOVAN ODSTOPIL — Dušan Stojanović, član »Irije na letošnjem filmskem festivalu v Oberhausenu, je odstopil. Izjavil je, da se ne more strinjati s tem, da bi občinstvo vpilvalo na odločitve.

TELEVIZIJSKA »LEPA VI. DA« — Ljubljanska televizija je minuli teden že drugič prikazala domače gledališko delo. Gre za Vošnjakovo žalostno »Lepa Vida«, napisano po motivu znane ljudske pesmi s istim naslovom. Za televizijsko prikazovanje je dramo priredil Janez Menart, režiral pa pa jo je Mirč Kragelj.

Vajenci zahtevajo pravice

Ko sta fant ali deklica še na pol otroka, jima doma govorijo približno takole: »V uk boš šel, tako boš prišel laže in hitreje do kruha. In ne pozabi, da je treba mojstra poslušati in ubogati!«
Položaj vajencev pa ni rožnat. Tudi na Dolenjskem ne. Nekateri med njimi pravijo, da bodo morali iti na ulice, tako kot študentje, ker bodo le na tak način lahko opozorili, da prepočasno rešujemo njihove težave.

Tudi na nedavnem posvetu v Crnomlju, ki ga je sklicala občinska konferenca ZMS, se je pokazalo, da je veliko resnice v teh trditvah. Posveta se je udeležilo le 6 učencev, vabili pa so jih 31. Nekateri med njimi se, tako kaže, premalo resno vključujejo v mladinsko organizacijo, v okviru katere bi lahko reševali svoje težave.

Tistih šest, ki so na posvetu spregovorili o svojem delu in šolanju, je opozorilo na nekatere velike nepravilnosti. Stirje delajo po deset, enajst ali dvanajst ur na dan, dva sta zaposlena pri istem obrtniku in imata 8-urni delavnik. Nagrade, ki

jih dajejo zasebni obrtniki svojim vajencem, so nizke: za prvi letnik od 100 do 250 din. Tudi rednega dopusta nimajo, kolikor jim ga pripada. Nekateri ga sploh nimajo, drugi samo po 14 dni. Pogosto delajo tudi nadure. Te jim mojstri plačajo, čeprav ne tako, kot bi jih morali.

Vajenci so menili, da bi morali delati le 8 ur, da bi jim pripadale višje mesečne nagrade in več dni dopusta. Odnos med mojstri in vajenci pa bi se po njihovem mnenju izboljšal, če bi mojstri bolje cenili njihovo delo in jih naučili vsega, kar sami znajo.

Na osnovni šoli Katje Rupena v Novem mestu imajo sodoben glasbeni pouk ob spremljavi klavirja. Takole se zberejo učenci okoli svoje tovarišice Marjetke Gačša, kadar vadijo novo pesem (Foto: S. D.)

V Sevnici bo revija beat ansamblov

Za dan mladosti pripravljajo mladi Sevnici presenečenje za vse Dolenjce, ki so ljubitelji beat glasbe – V Sevnici bo 24. maja zvečer revija beat ansamblov, na kateri bodo igrali dolenjski ansambli

Mladi Sevnici bodo organizirali za dan mladosti svojevrstno prireditev. Na sevnickem gradu, ki ima že častljivo starost, bo 24. maja zvečer revija beat ansamblov iz vse Dolenjske. Če bo prireditev uspela, naj bi revija postala tradicionalna. Prvi udeleženci so že znani. To so: »Abadonia« iz Crnomlja, »Diadem« iz Novega mesta, »Memorije« iz Brežic, »Modre zvezde« iz Sevnice, »Safirja« iz Laškega ter »Volkvoks« in »The Unemployed mad devils band« iz Novega mesta.

Samo še mesec dni priprav bo treba, potem bomo že vedeli kateri beat ansambel je najboljši na Dolenjskem. Sevnici so se za tako obliko tekmovanja odločili zato, ker je beat glasba trenutno najbolj priljubljena med mladino. Na Dolenjskem obstaja vrsta ansamblov, ki imajo predvsem skupne težave: igrajo največkrat za ples, taka glasba je najbolj plačana, nimajo dobrih mentorjev, največkrat pa nimajo niti dobre opreme. Denar je njihova skrb, včasih jim pomagajo starši, drugič delovne organizacije, največkrat pa je prav denar kriv, da se ne morejo uveljaviti.

Organizatorji prireditve so določili, da morajo sodelu-

Stiki med »BELTOM« in »ISKRO«

Predstavniki mladinskih aktivov iz »Beltom« in »Iskra« so navezali pred kratkim stike. Na nedavnem sestanku so se pogovorili o problemih mladincev v obeh tovarnah.

Sklenili so, da bodo poslej sodelovali na športnem, kulturnem in družbeno-političnem področju. Za začetek bodo šli na skupen izlet v Maribor in Pohorje T. L.

Prijavljenci za Župančičev natečaj

Amaterske dramske sekcije so v črnomaljski občini zelo delavne. Mladinci iz Gribelj so pred kratkim nastudirali igro »Vaška venera«, s katero bodo sodelovali na Župančičevem natečaju. Za ta natečaj so se prijavili tudi mladinci iz Žuničev ter iz Adlešičev in Zilj. Pri režiji jim navadno pomagajo prosvetni delavci. Kot kaže, žetja prijave, se bo letos udeležilo Župančičevega natečaja veliko mladinskih dramskih sekcij.

joči ansambli zaigrati tudi eno lastno skladbo. Na tak način naj bi posameznim skupinam pomagali prebiti se iz anonimnosti.

Umetniški lepak bo vabil Dolenjce, naj se udeležijo te revije. Izdal ga bo likovni pedagog Tone Zgonec. Sceno na sevnickem gradu pripravja Aleš Fenos, likovni pedagog iz Sevnice. Za nastop ansamblov bodo uporabili teraso gradu. Ker potrebuje scenarist pri svojem delu podatke o geodetski podlagi gradu, se je lotil dela tudi Jurij Vili, geometer iz Sevnice.

Na sestanku – udeležili so se ga predstavniki ansamblov – so sklenili, da bodo pred nastopom podpisali pogodbo. Beat skupina, ki ne bo nastopila, bi morala plačati kazen 1000 din.

Revija naj ne bi bila samo prireditev za mlajše. Sevnici pričakujejo, da bodo med poslušalci tudi starejši. Če se bodo nekatere delovne organizacije ogrele za to prireditev in jo finančno podpre, bodo poizkušali organizirati tudi modno revijo.

Sevnici povezani z domačo občino

Sevniki študentje so se zadnje čase tesneje povezali z domačo občino. Izvolili so komisijo in pritegnili še tiste domače strokovnjake, ki so že diplomirali, ter sklenili skupno obravnavati kadrovske politike in štipendiranje. Menijo, da bodo tako lahko nekoliko vplivali na perspektivni plan razvoja kadrovske politike, ki so ga doslej podjetja sama sprejemala.

„O svojih načrtih začne s: če“

Janez Bobnar, učenec iz mirnoperške osnovne šole ve, da brez pomoči ne bo šlo

Med odmorom je bilo pred šolo Ivana Kovačiča-Efenke v Mirni peči živo kot v panju. Droben fantič, ki se mi je pozneje predstavil za Janeza Bobnarja, učenca 7 razreda, je stal nekollko ob strani. Med »svojimi vrstniki« je po šolskem uspehu med najboljšimi, čeprav nima najbolj-

Gornjem Globodolu, ki je 6 km oddaljen od Mirne peči, kamor hodim v šolo. Dobro se učim. Vsa leta sem bil med najboljšimi. Rad bi nadaljeval šolo, pa ne vem, če bodo doma zmogli. Zelo si želim, dobiti štipendijo in nadaljevati na eni izmed tehničnih srednjih šol.

— Doma moraš najbrž pomagati pri delu. Ali imaš za učenje dovolj časa?

»Zjutraj moram zgodaj iz postelje, če hočem, da pridem pravočasno v šolo. Ko se vrnem iz šole, me čaka domače delo. Zdej je treba pomagati v vinogradu, zdej na njivi, zdej pri živini. Za učenje mi ostaneta urica ali dve po večerji. Če bi imel več časa, bi bil v šoli še bolj-ši.«

— Ali misliš, da ti je pot v življenje odprta tako, kot vsem tvojim sošolcem?

»Nekateri moji prijatelji dobro vedo, kam bodo šli po osnovni šoli. Skupaj delamo načrte, le da moram jaz začeti pripovedovati o svojih načrtih takole: »Če dobim štipendijo, če bodo doma zadovoljni, če bom dobil službo... bom tehnik.«
M. PADOVAN

ših pogojev za učenje. Takole je povedal:
— Kako živite pri vas doma?
»Oče in mama imata kmetijo, imam pa še tri mlajše sestrice. Živimo v

Tekmovanje ekip prve pomoči

14. junija bo v Novem mestu občinsko tekmovanje ekip prve pomoči enot vse ljudske obrambe. Posvetovanja o tem, kako pripraviti tekmovanje, so že bila. Pokroviteljstvo nad tekmovanjem je prevzela tovarna zdravil KRKA. Vsi udeleženci tekmovanja bodo dobili lepe tolažilne nagrade, tri najboljše ekipe pa kolekcijo izdelkov KRKE. V Novem mestu bo tudi republiško tekmovanje ekip prve pomoči, vendar dan tekmovanja še ni določen. Tekmovanje je najboljša praktična vaja, saj bo pokazalo usposobljenost sodelujočih enot.

Metlika: bogat program prireditev

Metliški mladinci se skrbno pripravljajo na mesec mladosti. 10. maja bo odprta razstava nadarjenega slikarja Zorana Hočvarja. 16. maja bodo mladinci organizirali partizanski pohod na Krasinec, kjer bodo poslušali predavanje o vseljudski obrambi, nato pa bodo še športna tekmovanja. 23. maja bo na grajskem dvorišču prvo srečanje mladih literatov Dolenjske in Bele krajine. V program nameravajo vključiti tudi nekaj skupin, ki sodelujejo v natečaju za župančičevo nagrado, ter umetniško skupino iz Karlovca.

Pomagali bodo starejšim

Na nedavnem posvetu predsednikov mladinskih aktivov v črnomaljski občini so ugotovili, da se je vaška mladina vse preveč ukvarjala s kulturno dejavnostjo, zanemarjala pa je nekatere pereče probleme. Zato bodo aktivni v poletnih mesecih organizirali celo vrsto akcij, pomagali bodo krajevni skupnosti, gasilcem in drugim krajevnim organizacijam. Mladi Črnomaljci bodo skrbeli za ureditev okolice gasilskih domov oziroma poslopj, kjer imajo svoje klube, organizirali bodo izlete, prirejali veselice in podobno. V maju bodo imeli tudi več športnih prireditev.

Veliki Gaber: kros v aprilu

V nedeljo, 19. aprila opoldne, bo v Velikem Gabru tekmovanje vaških aktivov v krosu. Mladinci bodo tekli 600 m, mladinci pa na 1200 m dolgi progi. Nastopili bodo fantje, stari do 21 let, dekleta pa smejo biti stara 20 let.

Mladinski aktiv v Velikem Gabru je eden izmed najbolj delavnih v trebanjski občini. Mladinci sodelujejo na kulturnem in športnem področju z drugimi mladinci, pred kratkim pa so ustanovili tudi pevski zbor.

RESNIČNA MLADOST je lastnost, ki si jo moremo pridobiti samo z leti.

GLASBO USTVARJAJO NARODI. Skladatelj naredi samo aranžma.

UČENI SMO LAHKO z znanjem drugih, modri samo s svojo pametjo.

Praznovanja v mesecu mladosti

Na področnem posvetu v Brežicah so predsedniki občinskih konferenc ZMS sprejeli program medobčinskih prireditev, ki bodo v maju

Prejšnji četrtek so se v Brežicah sestali predsedniki občinskih konferenc ZMS iz Novega mesta, Trebnjega, Krškega in Brežic. Posvet je bil posvečen medobčinskemu sodelovanju v mesecu mladosti. Sklenili so, da bo:

■ v **BREŽICAH** medobčinsko športno tekmovanje v šahu in rokometu. 9. maja bodo medobčinske ekipe tekmovale v šahu, v rokometu pa se bodo pomerili mladinci in mladinke iz šestih občin 31. maja.

■ v **NOVEM MESTU** bo 16. maja srečanje članov predsedstev občinskih konferenc iz Novega mesta, Metlike, Crnomlja, Trebnjega, Br-

ežic in Krškega. Skupno si bodo ogledali Bazo 20, potem pa bo v Dolenjskih Toplicah slavnostna seja vseh predsedstev. Na tej seji bodo podelili najboljšim mladincem in mentorjem priznanja.

■ v **TREBNJEM** bo v času od 19. do 25. maja razstava mladih slikarjev iz širše Dolenjske. Na otvoritvi se bodo predstavili mladi umetniki, povabili pa bodo tudi likovne kritike in nekatere znane umetnike.

■ v **KRSKEM** bo srečanje radioamaterjev iz šestih občin.

■ v **CRNOMLJU** bo srečanje tabornikov.

Jožica je za „Zvestoba“

Poslali ste 211 kuponov in izbrali tako:

1. »Zvestoba« – Beneški fantje, 43 glasov,
2. »Moj dom je zaprt« – Slaki, 31 glasov,
3. »Mendozino« – Ivica Šerfezi, 28 glasov,
4. »Pridi, dala ti bom cvet« – Eva Sršen, 27 gl.,
5. »Čibu, čiba« – Ljupka Dimitrovska, 15 glasov

Po zaslugi Jožice Znidaršič in sester Zupančič iz šentjernejskega klanca je ta teden dobila največ glasov melodija »Zvestoba«. Jožica nam je sama poslala kar 23 veljavnih in pravilno izpoljenih kuponov. Imela je tudi posebno srečo, saj smo jo, ko smo tretje segli v škatlo, izžrebali.

Ta teden je žreb določil takole:

1. Nada Znidaršič, Jezero št. 17, TREBNJE, dobi ploščo »Felicitas« – Adamo,

2. Janez Stefanič, Drašiči št. 14, METLIKA, dobi ploščo »Pismo iz Vietnam« – Novak Tešič,

3. Jožica Znidaršič, Smalčja vas 18, SENTJERNEJ, dobi ploščo »Da li znaš« – Krno Slabinac.

Plošče so darilo novomeške MLADINSKE KNJIGARNE, ker imajo bogato izbiro domačih in tujih plošč.

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek _____

Ulica _____

Kraj _____

Rok: 27. april 1970

Kupon št. **15**

Ubijalec lastne žene in hčerke

Razplet krvave tragedije, ki je močno odjeknila med Senovčani

Pred petčlanski senat novomeškega okrožnega sodišča, ki mu bo predsedoval sodnik Janez Pirnat, bo stopil danes 22-letni Edvard Sajovec, priložni soboslikar brez zaposlitve, s Senovega. Zagovarjal se bo zaradi uboja svoje leto dni mlajše žene Marjete in dveletne hčerke Matejke ter poskusa uboja 14-letnega svaka Jožeta Gorencu.

Krvava tragedija, v kateri so revolverski strelci dve osebi ubili, eno pa ranili, se je zgodila lani, 24. decembra ponoči v stanovanju Sajovčevega tasta, Antona Gorencu, na Senovem 137.

Kot pravi obtožnica, je prišel Sajovec tisto noč oborožen z revolverjem »Gaser« v stanovanje Antona Gorencu, kjer sta živeli njegova žena in hčerka. Ker mu niso takoj odprli, je ustrelil v zaklenjena vrata otroške sobe in ranil v roko svaka, ki je stal za vrati. Obtožnica navaja, da je to storil, čeprav je vedel, da je nekdo za vrati. Ko so mu naposled le odklenili, je z naperjenim revolverjem stopil v otroško sobo, kjer sta bili žena in hčerka. Brez oklevanja je skočil k divanu, pod katerim se mu je skrila žena. Divan je dvignil, nato pa iz razdalje pol metra dvakrat ustrelil ženo v glavo. Oba strela sta bila smrtonosna, zato je žena izdihnila že na kraju dejanja. Sajovec je nato sprožil revolver še proti lastnemu otroku. Hčerko Matejko je zadela krogla v glavo, zato je poškodbam čez nekaj ur podlegla.

Sajovec, ki so ga še istega dne prijeli, je dejanje tako

priznal. Kasneje je izjavil, da mu je predvsem žal, ker je ustrelil otroka. Na današnji razpravi pa bo moral pred sodnik in pričami povedati, zakaj je sploh uporabil orožje in pokončil svojo družino.

Utonila v mlaki

16. aprila popoldne je utonila v 1,5 m globoki mlaki 4-letna Darinka Bizjak iz Kalca pri Krškem. Nesreča se je zgodila okoli 300 metrov stran od hiše, kjer se je Darinka igrala, nato pa zašla.

ZANIMIV PRIMER IZPRED SODIŠČA

Štirinajstič kaznovan

Ljudje bodo imeli spet nekaj časa mir pred predrznim vlomilcem Jojem iz Ponikev

Na dve leti in tri mesece strogega zapora je okrožno sodišče v Novem mestu 14. aprila obsodilo 31-letnega Martina Brajdiča, ki je bil med dolejnjskimi Cigani znan tudi kot Jojo. Zagovarjati se je moral zaradi štirih kaznivih dejanj, ki jih je sam

ali v družbi pomočnika zagrešil na kmečkih domačijah v času, ko gospodarjev ni bilo doma.

Tako je Jojo storil roparsko tatvino pri Jožetu Zupcu v Bogdanji vasi, na Gredenski gori je vlomil v zidnico Jožeta Vidmarja, Antonu Fabjanu iz Malega Liplja pa je ukradel privezane psa ovčjaka. V družbi mladoletnega pajdaša je vlomil tudi v hišo Marije Zupančič v Veliki Ševnici in jo okradel.

Pri odmeri kazni je sodišče upoštevalo, da si je Jojo pri teh dejanjih prilajal manjše in manj vredne predmete. Na višino kazni pa je prav gotovo vplivalo tudi kaj slabo spričevalo storilceve preteklosti; za taka in podobna dejanja je bil Jojo namreč pred tem že trinajstkrat kaznovan.

Tudi na cesti smo ljudje...

Ne tako, prijatelj!

Bilo je pred dnevi v novomeški prometni konici na kandijskem križišču. Promet je bil gost, vsem se je mudilo, kot da bi se pripravljalo na nevihto.

Od bolnišnice prott mestu je bila namenjena vozniča osebnega avtomobila, ki je verjetno šele pred kratkim opravila vozniški izpit. Ko je prišla pred križišče, se je pravilno postavila, nakazala smer in čakala na ugoden trenutek, ko bo smela spet naprej.

Vse bi šlo gladko, če se ne bi za njo ustavil tovornjak z voznikom, ki si je dovolil neslano šalo. Nesramno je začel pritiskati na siren in pristil voznico, da je v najneugodnejšem trenutku izsiljevala prednost. Vozilo, ki je prihajalo naproti, je tako za las ušlo karambolu. Ko se je voznica znašla v škripcih, se je neslanež celo smejal, kot da bi ji želel nesrečo.

Ce bi prišlo do trčenja, bi bila kriva voznica, pravi grešnik pa bi se spet smejal.

Žal, priče tega dogodka niso zapisale registrske številke tovornjaka. Nekateri trdijo, da se je na vratih vozila bleščal napis »naslovom voznika, ker pa si ga ni nihče zapomnil, ne moremo povedati, kdo je bil.

N. N.

Namesto dela — tatvina

Alojz Bracar, 26 let, s Homa, pošta Sentrupert, je bil obsojen na eno leto in dva meseca strogega zapora, ker je dvakrat ukradel jestvine in obteko pri Alojzu Medvedu. Hkrati je bil zaradi pomankanja dokazov oproščen kraje prašiča, ki jo je prijavil Jože Jaki iz Sentruperta. Zanimivo je, da je bil Bracar obsojen že kot mladoletnik, pozneje pa je dobil zaradi premoženjskih prekrškov dve leti in pol zapora. Po prestani kazni se je zaposlil v jeseniški železarni, kjer pa je spet začel krasti.

Prevarant brez naslova

13. aprila Alojz Rozman iz Vinje vasi gotovo do smrti ne bo pozabil. Tudi on je tega dne pripeljal pujske na novomeško sejmišče. Štiri debetne živalce s kratkimi rilčki in zaviti repki, kot nalašč za rejo. Novega lastnika ni bilo treba dolgo čakati. »Stari?« je vprašal neznanec.

»Sedem tednov,« je pojasnil Rozman.

»Jedo?«

»Vse od kraja.«

»Koliko?« je spet silil neznanec.

»1020 din za vse štiri, sicer 250 din za enega,« je odvrnil Rozman.

»Kupim,« je bil spet kratak neznanec. Nato je segel po denarnico, vzel iz nje 100 din in jih ponudil Rozmanu, češ: »Ara.«

»Pa drugo?« je zaskrbelo Rozmana.

»Se bova že zmenila. Takoj ko bom pujske natočil.«

Neznanec je hitro prenesel pujske drugega za drugim iz kurnika na trikolico avtomobila, jih pokril s cerado in ...

Rozman je seveda pričakoval, da se bosta zdaj s kupcem dogovorila za plačilo preostalega zmeska, uredila papirje in spravila kupčijo v red, pa se je krepko uštel. Neznani prevarant je medtem kot blisk skočil v kabino, vžgal avto in se urno odpeljal proti Novemu mestu. Presečenim Rozman je obstal kot ukopan.

Prevarant! Zdal iščejo. Kljub skopim podatkom — da bi vsaj kdo zapisal številko avtomobila! — upajo, da ga bodo našli. Potem bodo zadevo dobili v roke sodniki.

I. Z.

KRONIKA NESREČ

■ **OTOCEC: PRAVA ZMEDA** — Zagrebški voznik Georgi Simeonki je 19. aprila na nepreglednem ovinku pri Otočcu prehitel tovornjak Ljubljancu Antona Muhliča v trenutku, ko je drvel naproti fičko Ljubljanskega voznika Franca Furarja. Zagrebčan je fičko odrinil s ceste in se znašel pred tovornjakom ter jo odkuril proti Zagrebu. Skodo so ocenili na 1.000 din.

■ **NOVO MESTO: NEPREVIDNO NA PARKIRIŠČE** — Anton Zupančič iz Ljubljane je 18. aprila zvečer zavil na parkirišče na novomeškem Glavnem trgu. Za njim se je pripeljal s osebnim avtom Jože Florjančič z Malega Slatnika in Ljubljancu odbil v sidišče Janeza Zure iz Gotne vasi Skode je bilo za okoli 1.000 din.

■ **CRNOMELI: MOTORISTU ZAPRL POT** — 18. aprila popoldne je na križišču Ulice 21. oktobra in Kolodvorske ulice voznik osebnega avtomobila Jure Mahovič zaprl pot motoristu Alojzu Kloubnarju iz Tribuč, ki je po trčenju padel in se laže poškodoval. Skodo so ocenili na 4.000 din.

■ **NOVO MESTO: Z AVTOM V MOPEDISTA** — Novomeščanka Terezija Mikec je 17. aprila popoldne z avtom s kolovozu na Smihelsko cesto v Novem mestu in zadela mopedista Franca Smajdka iz Stranske vasi. Smajdka je dobil laže poškodbe, skodo pa so ocenili na 1.800 din.

■ **NOVO MESTO: PADEL POD TOVORNJAK** — 16. aprila popoldne je Jože Markovič iz Bočke pri Metliki pripeljal s tovornjakom gramoz na gradbišče v Ulici Mirana Jarca v Novem mestu. Zaradi težkega tovora so se tla pod zadnjimi kolesi tovornjaka udrla, zato so podstavili deske. Ko je tovornjak znova izpeljal, je padel pod kolesa Božo Semenič iz Podgračja. Zlomilo mu je hrbtenico.

■ **DRNOVO: RAZNESLO ZRANICO** — Marjan Kasalo iz Bugojnega je 16. aprila zjutraj vozil tovornjak s prikolico mimo Drnovca proti Ljubljani. Nenadoma je razneslo zračnico. Vozilo je zaneslo na njivo, kjer se je prikolic prevrnila. Skodo so ocenili na 30.000 din.

■ **GORJANCI: CEZ OVINEK V OSEBNI AVTO** — 15. aprila je Milinko Martinovič iz Bosanske Krupe na Vahti na Gorjancih sekal ovinek in treščil v osebni avto, s katerim se je naproti peljal Da-

ne Badovinac. Skodo so ocenili na 2.000 din.

■ **GORJANCI: Z AVTOM S CESTE** — Jože Kočevar iz Dragomlje vasi se je 14. aprila peljal s osebnim avtom po Gorjanski cesti proti domu. Zapeljal je na bankino, nato pa zadel opozorilni znak in obstal. Skodo so ocenili na 2.000 din.

■ **NOVO MESTO: ZADEL MOPEDISTA** — Novomeščan Tomislav Barun je 14. aprila zjutraj zavil na parkirišče pri hotelu METRO. POL v Novem mestu in zadela mopedista Franca Obsterja z Dvora pri Zuzemberku. Mopedist je padel in se laže poškodoval.

■ **METLIKA: S KOLESOM V ZAPORNICO** — Janez Gregorič iz Zemlja se je 13. aprila zvečer s kolesom iz Metlike proti Primostku. Svetil si je z ročno baterijo. Pri železniškem prehodu pri Primostku se je zaletel v dvignjeno zapornico in obelzel nezavesten.

■ **BRSLIN: ZBIL DECKA** — Andrej Primo iz Cepelnice se je 13. aprila peljal s fičkom domov. V Brslinu pred hišo št. 11 je pred avto skočil 3-letni Aleš Smole. Voznik je zavril, a kljub temu zbil otroka. Deček je dobil pretrtes možganov.

■ **GOTNA VAS: Z AVTOM ZBILA KOLESARJA** — Milena Rožič iz Loke pri Crnomlju je 13. aprila v Gotni vasi s fičkom prehitela 12-letnega Jožeta Koblarja iz Jednišnice, ki se je peljal s kolesom, ter ga podrla. Deček je dobil pri padcu hujše poškodbe.

■ **KRŠKO: 37 M PO JARKU** — Maks Čurič iz Starega grada se je 20. aprila okoli ene ponoči peljal s osebnim avtom iz Drnovca v Krško. Pred KOVINARSKO je zapeljal na levo stran, padel v meter globok jarek in po 37 m vožnje treščil v betonsko cev ter se prevrnil. Sopotnik Franc Zubeč iz Krškega je bil laže ranjen. Gmotno skodo so ocenili na 8.000 din.

■ **KRMELJ: NESREČA NA NEPREGLJEDNEM OVINKU** — Ljubljancu Alojz Metelko se je 19. aprila zvečer peljal s osebnim avtom iz Krmelja proti Sentjanju. Na levem nepreglednem ovinku se je naproti pripeljal s osebnim avtom Ciril Pevec iz Trebnjega. Vozili sta se zadeli, pri tem je dobil Ljubljancuov sopotnik Zdravko Metelko laže poškodbe, a so ga kljub temu odpeljali v bolnišnico. Skodo so ocenili na 2.500 din.

■ **CERKLJE: ZBIL KOLESARSKO** — Na tretjerzadnji cesti Krška vas — Cerklje je voznik osebnega avta Franc Novak iz Sentlenarta 18. aprila zvečer zbil kolesarko Režiko Gačnik iz Krške vasi. Po voznikovi izjavi se je nesreča zgodila zato, ker ga je pri srečanju zasleplilo neko vozilo Gačnikovo so odpeljali v brešičko bolnišnico, kjer je dobila prvo pomoč.

■ **KOČEVJE: AVTO NA STREHI** — 19. aprila ob 18. uri se je med Kočevjem in Svetlim potikom prevrnil osebni avto, ki ga je z neprimerno hitrostjo vozil Istok Püreber iz Ljubljane. Avto ni imel v redu zavor, alkotest pa je pokazal, da je voznik spil preveč. Na avtu, ki je obstal na strehi, je 6000 din škodo. Poškodovan ni bil nihče.

■ **KOČEVJE: TRČENJE PRED ITAS** — 20. aprila ob 5.50 sta na Rečki cesti pred podjetjem ITAS trčila osebni avto, ki ga je vozil Stanislav Anželj iz Stare cerkve, in mopedist Vladimir Intihar iz Dolge vasi. Nesreča se je zgodila ko je osebni avto vozil mimo parkirane vozila in pri tem zapeljal na levo polovico ceste. Skodo je za okoli 800 din. Poškodovan ni bil nihče.

POTA IN STRAŠNOSTI

§

DEŽURNI POROČAJO

■ **VASČANI GASILI GOZD** — V nedeljo, 19. aprila popoldne, se je vžgal gozd pri Potovem vrhu. Vasčani so takoj zgrabili za orodje in v posodo z vodo ter ogenj pogasili še pred prihodom novomeških gasilcev. Škoda je neznatna.

■ **KLATEZ BREZ DOKUMENTOV** — Trebanjski miličniki so pred kratkim prijeli Ivana Čehlija, ki se je brez dokumentov priklatil iz Maribora. Sodnik za prekrške mu je tako prisodil mesec dni zapore.

■ **UKRADLI VINO IZ ZIDANICE** — V noči na 17. april so neznanec v Mačkovcu vlomili v zidnico Novomeščanke Anice Vene in ukradli 50 litrov vina.

■ **DVA MOPEDA UKRADENA** — 19. aprila zvečer sta bila ukradena dva mopedi. Lastnik prvega, Jože Vidmar, je imel parkirane pred bifejem na Otočcu, Fran Nose iz Gabrja, pa ga je prislonil na parkirišču pred domom JLA v Novem mestu. Storičle še iščejo.

■ **RAZBIJALA STEKLENIČO** — Črnomajski miličniki so prejšnji teden pridržali do iztremitve Hačča Palica in Padla Kidričoviča, ker sta razgrajala in razbijala steklenino po črnomajških gostiščih.

■ **ZAPELJAL NA LUKNJO** — Brslincan Jože Jarc se je 19. aprila zvečer peljal s kolesom skozi Dojnje Kamenice. Zapeljal je na asfaltno luknjo, padel in za nekaj trenutkov izgubil zavest.

■ **IZGUBIL DENAR** — 13. aprila je vinjenj Feliks Nahthal iz Kočeva prijavi na postaji milice, da je od samopostrežne trgovine do gostilne »Lovec« izgubil 1200 din (plačo) Miličniki so ugotovili, da je Nahthal kupoval v samopostrežbi, kuverto z denarjem pa je dal skupaj z nakupljenim blagom v vrečko. Vse skupaj je nato dal pred gostilno »Lovec« nekemu moškemu, naj da spraviti pri natakariji, on pa je šel nazaj iskat izgubljen denar. Miličniki so vse skupaj našli in vrnili lastniku.

■ **PRIDRŽAN DO IZTREMNIŠTVA** — 13. aprila so miličniki pripeljali na postajo nekega moškega, ki je pijan razgrajal in grozil v »Restavraciji«. Miličnikom, ki so ga pridržali do iztremitve, ni hotel dati osebnih podatkov. Kasneje so ugotovili, da je razgrajal Zvone Pesko iz Kočeva.

■ **OTROKA HOTEL PUSTITI MILIČNIKOM** — 13. aprila ob 23.30 je pijani Peter Verderber iz Kočeva prinesel na postajo milice dveletnega otroka in ga brez pjasnila pustil na mizi v dežurni sobi. Miličnik je stekel za njim in zahteval, naj otroka odnese. Verderber je dejal, da so miličniki dolžni skrbeti za otroka, ker žena pijančuje in ne skrbi za otroka. Nato je le pristal, da bo odnesel otroka domov spat, zagrosil pa je, da bo šel v bife »Gaja« in obracunal z ženo.

■ **MLADOLETNA TATICA** — 18. aprila ob 21.30 so na postajo milice pripeljali 15. letnega V. K. iz Šrednjih Ložin, ki je skupaj z D. J. iz Kočeva ukradel v Livodolu dve kolesi. Oba sta se nato odpeljala do gostilne Štmenec v Dolgi vasi, kjer sta ukradla več steklenic pišče. Ko sta skušala piščo prehitopasti skozi straniščno okno, so V. K. prijeli, kasneje pa so miličniki ujeli še D. J.

Moped v jarku, voznik v mavcu

Nesrečno nočno avanturo z ukradenim mopedom je doživel Atanas Trpkovski iz Novoga mesta. V noči na 20. april je v kolesarnici na novomeški železniški postaji vzel moped Jožeta Jakšeta s Potoka pri Straži in se odpeljal proti Ratežu. V Smolenji vasi je zapeljal s ceste, zadela kamen in se prevrnil v precej globok jarek. Razbito vozilo je pustil v jarku in se odvekel v Hrenov hlev počivati. Zjutraj pa so ga domači našli in poskrbeli, da so ga odpeljali v bolnišnico. Zdravniki so ugotovili, da ima Trpkovski zlomljeno desno nogo in hujše poškodbe po glavi.

HUMOR IZ SPISOV

Zagotovilo

Sodnik: Govoriti morate samo resnico.

Priča: Brez skrbi! Z obdolženecem sva se o vsej zadevi že doobila pogovorila.

Karakter

Sodnik: Saj ste se komaj streljali, pa ste že zavili v gostilno.

Obdolženec: Tovariš, jaz sem karakter in sem moral držati — kontinuiteto.

Sama ve najbolje

Stranka: Mož je rekel, da kar mene zastiže namesto njega.

Sodnik: To ne bo mogoče. Saj je vendar on obdolžen, ne vi. Povedati mora, kako je bilo.

Stranka: Saj nič ne ve, ko je bil pijan kot čep. Jaz vem najbolje.

Sodnik: Kako to?

Stranka: Saj je vendar mene nabunkal na kolodvoru.

Ni mogel

Sodnik: Zakaj ste odklonili preizkus z alkoskopom?

Obdolženec: Saj ga nisem odklonil. Bil sem tako pijan, da še pihati nisem mogel.

Ni hotel kršiti predpisov

Sodnik: Zakaj niste ustavili, ko vam je miličnik daljal razločen znak?

Obdolženec: Bil je na mostu, kjer se ne sme ustavljati, pa nisem hotel prekršiti zakona.

Prej ni mogel

Sodnik: Zakaj ste ponoči razgrajali v stanovanju in s tem motili sosede?

Obdolženec: Ker podnevi nisem mogel. Me ni bilo doma.

Zame je najvažnejše delo!

Krmilo v občinski organizaciji za telesno kulturo v Novem mestu je prevzel znani novomeški telesnovzgojni delavec prof. Milan Smerdu. V športni javnosti je izvolitev tega znanejšega športnega delavca naletela na ugoden odmev. Te dni smo prof. Smerduja obiskali in se pogovarjali o njegovih pogledih na telesno kulturo v novomeški občini, ki jih bo zagovarjal kot novi predsednik Ob ZTK Novo mesto.

— Kakšen je vaš vtis z zadnjega občnega zbora Ob ZTK?

»Brez zamere, imel sem občutek, da je bil slabo pripravljen. Saj iz poročila ni bilo razvidno, da je ta organizacija vodila kakšno načrtnost pri delu v športnih organizacijah. Mislim, da ni dovolj, če samo naštevamo dejavnost v posameznih športnih klubih in dru-

stvih, treba je povedati kaj več.«

— Kaj boste zagovarjali vi? »Sem za široko dejavnost, ki ima svojo osnovo v masovnosti in kvaliteti. Pri tem pa moramo izhajati iz materialne osnove, ki pa bo, kot kaže, letos nekoliko boljša, saj je za telesno kulturo v naši občini namenjenih 429.000 din. Ob vsem tem bodo imele prednost tiste športne panoge, kjer je zajeta masovnost, tradicija, kadri, urejeni objekti itd. Zame je najvažnejše delo, po delu in prizadevanjih bomo tudi delili sredstva.«

— Po vsem tem bi lahko sodili, da ste zagovornik nekakšne prednostne liste?

»Skrajni čas je, da jo določimo! Samo tako lahko pričakujemo, da bomo v naši občini imeli tudi kvaliteten šport.«

— Česa se boste lotili najprej?

»Vzgoji kadrov na območju celotne občine, sodnikom in drugim strokovnim delavcem ter organizacijskim vprašanjem v društvih bomo posvetili največ truda. Razen tega bo vsak član izvršnega odbora odgovoren za delo v posameznih športnih društvih. Prisotnost Ob ZTK bo morala biti znatno večja kot do sedaj v vseh društvih v občini.«

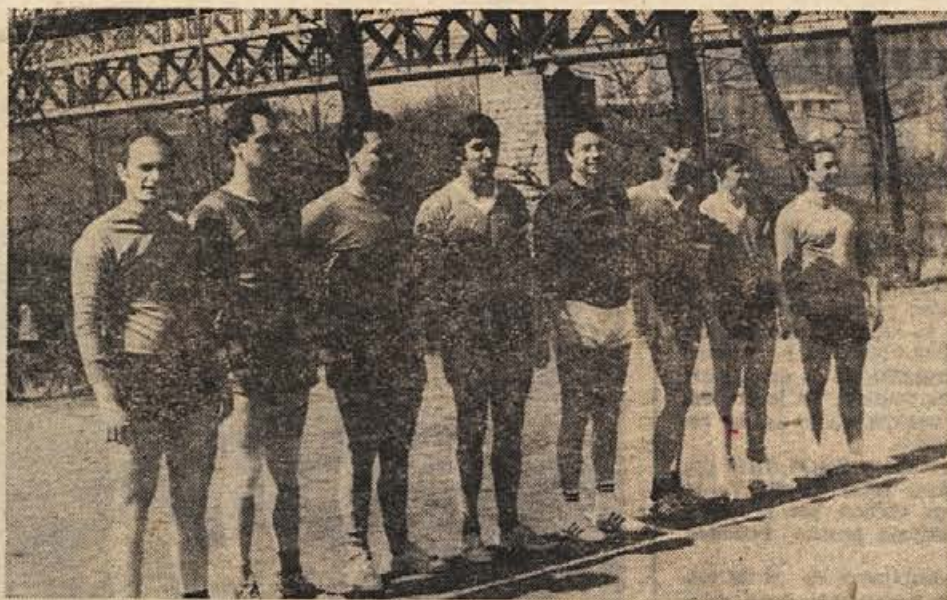
— Kakšno se vam zdi novo občinsko športno vodstvo?

»Vsi izvoljeni telesnovzgojni delavci so znani v naši športni javnosti; z njihovo pomočjo bomo lahko veliko naredili.«

— Kdo je v novem izvršnem odboru?

»Izvoljeni so naslednji družbeni delavci: Majda Rodič, Andrej Petrič, Franc Pučko, inženir Boštjan Japelj, inž. Peter Štor, Dominik Bratož st., Lojze Legiša, Janez Kuhelj, Marjan Sone, inž. Janez Kržan, inž. Jože Setina, Milja Šiljepčević, prof. Jože Glonar, Marjan Okroglič, Franc Sall, Robert Romih in Jože Pečnik.«

S. DOKL

Novomeški odbojkarji bodo v spomladanskem delu odbojarskega tekmovanja v republiški ligi nastopali z mlajšimi močmi. Na sliki: od leve proti desni — Goleš, Potrč, Penko, Jenko, Berger, Kovačič, Bizjak in Koprivnik (Foto: S. Dokl)

Končno so le prišli do zmage ODBOJKA

V nedeljo je bilo v Loki odigrano zaostalo odbojarsko srečanje republiške odbojarske lige med Novim mestom in Mariborom. Republiška odbojarska zveza je srečanje, ki je bilo prekinjeno pri stanju 2:2 v nizih in 11:4 v petem odločilnem nizu za Novomeščane na prigovarjanje Mariborčanov razveljavila. Odbojarska zveza je končno dosegla svoj namen! Novomeščanom je vrnila novo srečanje na začetek

odbojarske sezone, saj dobro vedo, da niso vadili preko zime. Tako so jih Mariborčani dobili na suhem in jih v dobri uri premagali s 3:0.

Upamo, da so režiserji tega srečanja končno zadovoljni. Saj jim je uspelo ukrasti zaslužen zmagovalec, ki je ravno na jesenski tekmi dala vse od sebe. Prepričani smo, da je politika odbojarske zveze zelo kratkovidna.

S. DOKL

NOGOMET

Bela krajina je to nedeljo prvič nastopila v spomladanskem delu tekmovanja doma in zasluženega premagala Domžale. Zmaga Belokranjcev bi lahko bila še večja, če bi se bolj potrudili. Novomeščani so nepričakovano zapravili dve točki na Dobu, tako da so jih Belokranjci na lestvici spet ujeli. Mirenčani so nekoliko oslabileni pustili dve točki v Medvodah. Zasavski derbi se je nepričakovano, vendar zaslužen, končal z zmago Senočanov, ki so na lestvici ujeli Brežičane.

Rudar presenetil Brežičane

dov poceni prišli do zadetkov in zmagali. Napadalec Maksimovič je zastreljal enajstmetrovko. Zadetka sta dosegla Macele in Sadek. Najboljši pri Novomeščanih je bil mladi Grabnar, ki igra od tekme do tekme bolje.

ROKOMET

Brežice : Rudar (Trbovlje) 15:10

Tekma ni posebno navdušila ljubiteljev rokometne igre. Brežičani, saj je bila polna taktiziranja in so igralci streljali samo z najboljših položajev. Borbeni Avsee je povsem onemogočil najboljšega rudarjega igralca Ačkuna.

Brežice: Berglez, Zerjav, Setina 2, Trajkovič, Bršec, Pavlič 3, Bosina 7, Juršič 1, Stangelj 2, Avsee, Lipej, Zore.

V. PODGORSEK

Medvode : Ribnica 15:25

Ribničani so se krepko lotili Medvod in so že v 15. minuti srečanja vodili z 11:3. Kasneje so si domači nekoliko opomogli, vendar niso bili kos razigranim napadalcem Ribnice, posebno pa sta se odlikoval Kersnič in Šilc.

Ribnica: Lovšin, Tanko 1, Pečnikvar 1, Andoljšek, Mikulin 2, Čušar, Šilc 7, Radič 5, Kersnič 9.

Rudar B : BELT 5:0

Črnomalčani niso potovali v Trbovlje in so srečanje izgubili 5:0 b. b.

Brežice : Steklar (Hrastnik) 13:14

Brežičanke so v prvem delu srečanja vodile že s 4 zadetki, v nadaljevanju pa so popustile in srečanje izgubile. Najbolj se je trudila Stauberjeva, ki je dosegla 3 zadetke.

Brežice: Božičnik, Zorko, Bužančič 6, Molan 2, Stauber 3, Bah 1, A. Mišič, Kolar, Blatnik, V. Mišič 1, Les in Hribernik.

V. PODGORSEK

KOŠARKA

BETI : Moste 45:87

V prvem kolu druge republiške lige so Metličani na svojem igrišču doživeli hud poraz z razigranimi košarkarji iz Most. Do rezultata 12:18 so se domačini gostom še kar krepko upirali, v drugem polčasu pa jih je zapustila sreča in so doživeli občuten poraz.

A. LATERNER

Trnovo : Novo mesto 66:57

Novomeščani so tokrat šele tretjič letos igrali na prostem, zato se v začetku niso znašli. Domačini so to izkoristili in povodili. Kljub borbeni igri gostov pa so domači košarkarji z višjimi igralci pod košem držali ravnotežje in prednost obdržali do konca. Tako so si zagotovili zmago v prvi tekmi druge slovenske lige.

Za Novomeščane so igrali: Uhan, Sepetave, Gošnik 2, Kopa 4, Šebar 4, S. Kovačević 2, Povčrlna 10, Z. Kovačević 16 in Spliehal 19.

J. SPLIČAL

Sevničani še vedno vodijo

Obe moški rokometni ekipi v republiški ligi sta v tem kolu iztržile obe točki. Ribničani so na tujem dobro obdelali Medvode, medtem ko so Brežičani imeli precej težav z trboveljskim Rudarjem. Zmaga nad Trboveljčani je velikega pomena za rokometne Brežiče, ki še vedno računajo na visoko mesto. Dekleta Brežice so tokrat zaradi pomanjkanja borbenosti prepustile dve točki Hrastničankam. Krmeljčani so bili za las prekratki, da bi ugnali borbene Dupeljčane. V zasavski ligi so Sevničani z zasneljivo igro še vedno v vodstvu. Od tekme do tekme se popravljajo tudi Novomeščani in Krčani, ki bodo nevarni nasprotnik nedvomno najboljšim Sevničanom.

Brežice B : Partizan (Sevnica) 21:22

Rokometna Partizana iz Sevnice so v enakovredni tekmi v gosteh premagali drugo ekipo Brežic z rezultatom 22:21.

Sevnica: Krejan (Debelak), Trbovc 2, Perc 2, Koprivnik 2, Sirk 3, Filej 2, Svažič 7, Valant 3, Inperl 1.

Brežice B: Škočaj, Goršek 1, Novoselec 1, Stangelj 8, Lipej 7, Novak 3, Blatnik 1 in Rožman.

J. BLAS

Duplje : Krmelj 16:15

V lepi in zanimivi tekmi so Krmeljčani 10 sekund pred koncem tekme po zaslugi sodnika Forente iz Kranja srečanje izgubili, sodnik je neupravičeno dosodil kazenski strel, iz katerega so gostje dosegli odločilni zadetek.

Krmelj: V. Logar, C. Logar, Metelko, Miri, Hočevar, inž. Papež 5, Zaman 2, M. Papež 4, Salamon, Končina 4.

B. DEBELAK

Leskovec : Krško 12:25

Ceprav so leskovski rokometni srečanje izgubili, so ob koncu tekme bili zadovoljni, saj so pokznali znatno boljše igro kot pred tedni.

Leskovec: Hrušovar, Firc, A. Sribar 1, Zaidarišič 2, E. Sribar 1, Kukec, Janč 5, Zorko 1, Vakselj, R. Sribar 2, Resohar.

Krško: Šelc, Bizjak 1, Mikulič, Iskra 9, Arh 6, Bučar 2, Dobnik 5, Tomazič, Hrastnik in Lah.

A. SRIBAR

LABOD (N. m.) : Partizan (Cerklje) 25:9

Borbeni Cerkljani se niso mogli upreti razigranim Novomeščanom.

Kje, kdaj, kdo?

V republiški moški rokometni ligi bodo Brežičani gostovali v Piranu, Ribničani pa bodo igrali doma s Kranjem. Dekleta Brežice bodo ravnno tako kot fantje gostovale v Piranu. Nogometni Čeluzarja bodo imeli v gosteh ravenskega fužinarja. V ljubljanski conski ligi bodo naslednja srečanja: Hakek : Odreč, Mirna : Dob in Elan : Bela krajina. V zasavski rokometni ligi se bodo srečali: Krško : Rudar B, Črnomelj : Brežice B, Sevnica : Novo mesto in Partizan (Cerklje) : Partizan (Dobova). Košarkarji Novega mesta bodo v soboto igrali v Zagorju. V prvi republiški odbojarski ligi so to nedeljo na sporedu naslednja srečanja: Kanal : Novo mesto, Trebnje : Partizan (Gabrje) in Sava (Črnuče) : Kočevje.

GIMNASTIKA

Brežičani uspešni v Ljubljani

V nedeljo je bilo v Ljubljani prvenstvo 3. razreda v gimnastiki za mladince in mladinke Partizanovih vrst iz vse Slovenije. Najbolj so se spet uveljavili mladi Brežičani, ki so v ekipni konkurenci osvojili četrto mesto s 209,4 točke. V mladinski konkurenci je posebno uspel Brežičan Janez Zagode, ki je bil med posamezniki drugi s 54,7 točke, Novomeščan Andrej Kosec pa je delil deveto do deseto mesto s 53,3 točke.

V. PODGORSEK

ŠAH

V finalu: KRKA, IMV, PIONIR in družb. službe

Končana so predtekmovanja v širih šahovskih skupinah za prvenstvo novomeške občine. Finalisti so postali igralci KRKE, IMV, PIONIRJA in Druženih služb.

J. UDIR

ATLETIKA

Prvo mesto za Marjana Špilarja

Na otvoritvenem atletskem mitingu v Novi Gorici je nastopilo več kot 300 najboljših slovenskih atletov. Novomeščani so bili zastopani s 4 atleti, ki so se odlično odrezali. Marjan Špilar je v kopju osvojil prvo mesto, nadarjeni atletinja Tatjana Gazvoda in Vesna Saje pa sta osvojili tretji mesti.

Rezultati: ženske — 100 m: 3. Gazvoda 12,8; kopje — 3. Saje 32,15 m; moški — kopje: 1. Špilar 64,77, Dragaš 49,87 m; višina: Dragaš 1,65 m.

Bela krajina : Domžale 3:0

Končno so črnomaljski nogometaši zaigrali tudi prvo tekmo v spomladanskem delu prvenstva doma. V srečanju z Domžalčani so gladko zmagali s 3:0, čeprav bi lahko občutno zboljšali svojo razliko v golih. Domači napadalcii so se že v prvem delu tekme zagotovili zmago, tako da so se v nadaljevanju lahko nekoliko izživljali. Strelec za domače so bili: Dimič, Grgurač in Englaro.

T. LATERNER

Medvode : Mirna 1:0

Mirenčani so v gosteh doživeli poraz z zadnjevrščenimi Medvodami. Pri Mirenčanih se je poznala odmotnost Snuca, ki je doživel prometno nesrečo, in Ajdiška, ki je bil službeno zadržan. Moštvo je dobro igralo, posebno pa se ni odlikoval nihče.

A. TRATAR

Dob : Elan 3:2

Ceprav so bili Novomeščani ves čas tekme v terenski premoči, so domačini iz hitrih protinapadov.

Stane Nunčič odstopil

Predsednik plavalnega kluba Čeluzar Stane Nunčič je obvestil upravni odbor, da odstopa s predsedniškega mesta. Kot varok za odstop navaja preveliko obremenjenost.

Brežice : Rudar (Seno) 0:1

Kljub odličnim pogojem za igro so Brežičani igrali utrujeno in bili tudi taktično nedomisljeni. Senočanai so se borili z vsem sreem in so zaslužen pobrali minimalno, vendar pomembno zmago.

V. PODGORSEK

Kočevje : NK Trbovlje 1:2

V prvenstveni nogometni tekmi so se kočevski nogometaši srečali s Trboveljčani, ki so prvi na tabeli v tej skupini. Kljub enakovredni igri so bili gostje izmajdijevši in so pobrak obe točki.

A. ARKO

Partizan (Sevnica) : NK Šmarje 3:0 b. b.

Ker gostje niso prispeli v Sevnico, je sodnik Reberserk odpisal tekmo s 3:0 v korist Sevnčanov.

J. BLAS

Lestvica v CNP po 10. kolu:

1. Olimpija	10	7	2	1	44:4	16
2. Dravinja	10	6	2	2	30:6	14
3. Brežice	10	5	3	2	21:16	13
4. Voljnik	10	6	1	3	21:16	13
5. Senovo	10	5	1	4	29:22	11
6. Ljubno	10	5	1	4	17:20	11
7. Šoštanj	10	5	0	5	17:20	10
8. Rogatec	10	2	2	6	17:24	6
9. Boč	10	2	1	7	8:46	5
10. Zalec	10	0	1	9	5:36	1

Bomo spet ustrelili kozla?

Na Grmu nameravajo graditi telovadnico, v kateri se ne bodo mogla igrati prvenstvena srečanja v odbojki in košarki — Novomeška športna javnost zahteva, da se načrti popravijo!

Nemalo je bila novomeška športna javnost presenečena, ko je zvedela, da bodo pri novi šoli na Grmu zgradili telovadnico, v kateri spet ne bodo mogli igrati prvenstvenih odbojarskih in košarkarskih tekem — telovadnica bo namreč za kakšen meter prenizka!

Namisto da bi imela telovadnica ustrezno višino, jo bodo zaradi nekakšnih republiških normativov in zahtev ljudi, ki se po vsem sodeč ne razumejo kaj dosti na gradnjo športnih objektov, zgradili samo 6 metrov visoko. Če bo šlo za novo šolo in telovadnico toliko milijonov, bi pač lahko primaknili še nekaj denarja in zgradili objekt, ki bi ustrezal vsem športnim zahtevam.

Na zadnjem občinem aboru občinske zveze za telesno kulturo v Novem mestu smo slišali, da so lani v Sloveniji na enak način uničili šest telovadnic. Med take sodita tudi novi, sicer lepi in prostorni telovadnici v Trebnjem in na Mirni.

Športni in javni delavec so ostro obsodili takšno gradnjo in zahtevajo, da se načrti popravijo. Tem namenem se pridružujejo tudi novomeški športniki.

Če hočemo novomeško odbojko spet spraviti na raven, kot jo je imela pred leti, je zato potrebna ustrezna telovadnica. Takšna priložnost se nam ponuja na Grmu, vendar jo bomo zaradi nekakšnih administrativnih spopadkov zapravili in povzročili med športniki po nepotrebnem vroči kri.

S. DOKL

Od tu in tam

■ NOVO MESTO — Na otvoritvenem atletskem mitingu so bili najboljši rezultati: 100 m — Hribernik 12,1; kopje — Špilar 62,94; Suhly 55,70; Pungercar 35,82 itd.; palica — Jenko 3,05 m; 60 m — Gazvoda 8,2; kopje — Saje 30,27; 31 in Lužarjeva 34,40. (V. S.)

■ VAVTA VAS — Na letošnjem šolskem prvenstvu v šahu je v kategoriji starejših pionirjev sodelovalo 27 šahistov. Najboljši je bil Janez Senica, sledijo: Rudi Vidmar, Brane Kren, Milja Darovec itd. V skupini starejših igralcev je nastopilo 15 šahistov in so se uvrstile takole: Darinka Cimeša, Mojca Majer, Rozalija Saje itd. — V skupini mlajših pionirjev in pionirjev je med 16 tekmovalci bil naslednji vrstni red: Jani Golob, Milan Nose, Srečko Plut, Marija Saje itd. (J. P.)

■ TELČE — Na osnovni šoli Tržiče — podružnica Telče so odigrali šahovsko prvenstvo, na katerem je prvo mesto osvojil Milan Grešak. Vrstni red: 1. Grešak 17 točk, 2. Mavrič 14,5, 3. Lojzka Cvet 13, 4. Jože Mrgolec 12, 5. in 6. Zvonka Grm in Sandi Mrgolec 11,5 itd. (A. I.)

■ KRMEJLJ — V prijateljski rokometni tekmi sta se srečali ekipi Krmelja in Sevnice. Domačini so nastopili s mladimi rezervnimi igralci in so pokazali dobro igro, vendar so jih gostje ugnali s 18:13. Pri domačinih je bil najboljši vratar Logar, pri gostih pa prodorni Svažič. Tekmo sta izmenoma sodila Zaman in Prosenik. (B. D.)

■ SEVNICA — Rokometno srečanje zasavske lige med Sevnico in Rudarjem iz Trbovlje se je končalo z zmago Sevnčanov s 19:15. Najboljši pri Sevnčanih je bil Svažič, ki je dosegel 6 zadetkov. (J. M.)

■ NOVO MESTO — V soboto, 25. aprila, bo v šmarjskih Toplicah letošnje ekipno šahovsko prvenstvo slepih Slovenije. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzela novomeška KRKA. Nastopilo bo nekaj več kot 10 slovenskih ekip, kot gostje pa verjetno tudi slepi s Koroskega. (I. I.)

■ STRAZA — V soboto, 2. maja, bo ob 15. uri v Stradi ulični tek za pionirje in mladince. Nastopili bodo tudi kolezarji. Za vse tekmovalce so organizatorji pripravili lepa darila, ki so jih podarila domača podjetja. (J. P.)

■ TRZISICE — V prijateljski nogometni tekmi sta se srečali ekipi osnovne šole in vajenci METALNE. Zmagali so v podaljšku osnovnošolski s 6:5. Za osnovno šolo je dosegel 4 zadetke Kralj, za vajence pa Kolovrat 3. (T. K.)

■ KOČEVJE — V prijateljskem šahovskem dvojboju na 6 deskah so prosvetni delavci izgubili s trgovci 5:1. Rezultati: Mohar (Pr.): Kroselj (Trg.): 1:0, Majerle: Podkeritnik 0:1, Zjanzar: Zagar 0:1, Levšič: Nose 0:1, Kerec: Oberstar 0:1, Škof 0:1. (I. S.)

■ NOVO MESTO — Na rednem mesečnem hitropoteznem turnirju je igralo 16 šahistov. Prvo mesto sta si razdelila Istenič in Udir z 10,5 točke, sledijo: Tisu 10, M. Piček 9,5, Vene 9, Bjelanovič 8,5, Ščap, Mladinec in Hrovatič 8,5. (J. U.)

■ BREŽICE — Pred kratkim je bilo v Brežicah občinsko tekmovanje tabornikov. Medvedki in čebulice so nastopili v taborniškem mnogoboju, ki je obsegal naslednje discipline: tek čez ovire, orientacijski tek, kurjenje ognjev, boj med dvema ognjema, šaljivo tekmovanje, lokostrelstvo in lov na lisice. Na tekmovanju je nastopilo 17 ekip iz Cerkelj, Bizeljskega in Brežic. Najbolj uspešni so bili: taborniki voda »Robin Hood«, »Beli labod«, »Črni panter« (vsi iz Brežic) in »Pokošni jajčki« z Bizeljskega. Kljub muhastemu vremenu je partizanski odred Matija Gubca iz Brežic mnogoboj odlično pripravil. (P. R.)

■ SEVNICA — Ob odhodu šahista Dušana Breliha na novo delovno mesto je šahovski klub organiziral hitropotezni turnir; zmagal je Jože Maurer, sledijo: Franc Drstvenšek, Dušan Brelih idr. — (J. M.)

■ KOČEVJE — V ligi starih članov v namiznem tenisu nastopajo tudi igralci TVD Partizan iz Kočevja. Pretekli teden so premagali doma NTK Triglav iz Kranja s 5:1. Za Kočevje so nastopili: Levšič, inž. Uranč in Konte. — (A. A.)

■ NOVO MESTO — Na gimnastiškem prvenstvu v odbojki so bili doseženi naslednji rezultati: 3.ab : 2.b 2:0, 3.ab : 1.b 2:0, 3.ab : 4.ab 2:0, 3.b : 4.ab 0:2, 2.b : 1.b 2:0 in 4.ab : 4.ab 2:0. Najboljši pri fantih so bili Jenko, Grabar, Vražjak, Kovačič in Vess. Dijačinje morajo odigrati še tri tekme, največ možnosti za prvo mesto imajo igralke 3.c razreda. Rezultati: 1.b : 2.a 0:2, 3.c : 3.b 2:1, 2.a : 3.b 0:2. (V. S.)

■ CRNOMELJ — Med tednom so nogometni Bele krajine odigrali trening tekmo z vajenci iz garnizije Črnomelj. Okrnjena Bela krajina je srečanje izgubila s 5:3. — (A. L.)

DRUGJE SE JE ZGODILO

Zaradi malenkosti - na sodišče

Dan za dnevem prihajajo v pisarno občinskega sodnika za prekrške v Zenici različne prijave. Veliko ljudi je kaznovanih tudi zato, ker so najprej rekli hop in šele nato skočili. Tako se lahko občan, ki je napravil prekršek, izogne sodniku za prekrške ali pa mora sestiti na zatožno klop pri občinskem sodišču. To je povsem enostavno. Prizadeta stranka ugotovi, da je zadeva resna, odide na sodišče in vloži tožbo.

Tako se je zgodilo pred kratkim v Zenici. Neki občan je v avtobusu nekaj grdega rekel sosedu. Ta je hitro ukrepal in udaril tretjega občana, ker je mislil, da je ta izustil njemu namenjeno psovko. Prizadeti občan je zato vložil tožbo.

Zdi se, da večkrat radi pozabljamo, da so že minili časi, ko je veljala pravica močnejšega, kajti tistega, ki udari slabšega od sebe, bo udaril zakon.

»NASA RIJEČ« — Zenica, 15. IV. 1970

Umor zaradi krožnika fižola

Primer, ki ga je pred kratkim obravnavalo okrajno sodišče v Sisku, je vzbudil zanimanje širše javnosti: 17-letna N. N. je umorila svojega moža. Vzrok: krožnik fižola.

Začelo se je nekega dne pri kosilu, ko je mož mladoletne N. N. prišel domov na kosilo in spet zagledal na mizi krožnik fižola. Že nekaj dni njegova žena ni kuhala drugega kot fižol, in še to brez mesa, čeprav je vedela, da njen mož tega ne mara. Družina ni bila v finančnih težavah in mož je dobro zaslužil.

Soprog mladoletne N. N. se je torej razjezil, vzel iz kuhinjske omare 16 din in se odpravil na kosilo v gostilno. Žena je odšla za njim in ga pregovorila, da se je vrnil domov.

Ko mu je žena za večerjo spet postregla s fižolom, se je spet napotil v gostilno. N. N. je odšla za njim s kuhinjskim nožem. Ko ga je dohitela, je soprog zagrabil vejo in jo udaril, neposredno po tem pa je dobil vrnjen udarec z nožem v prsi. Kmalu potem je izdihnil in mu nitj takojšnja strokovna pomoč ni mogla rešiti življenja.

Za ta težki zločin so mladoletno N. N. obsodili na 6 let zapore za mladoletnike.

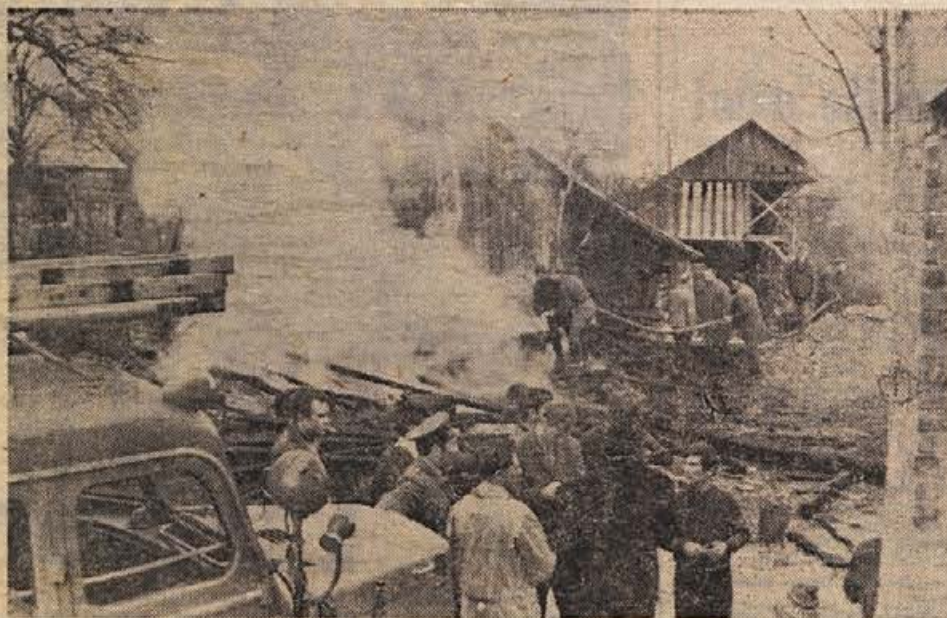
»JEDINSTVO« — Sisak, 16. IV. 1970

Naj se zve!

Milan Skoknić, kmet iz vasi Bunjič, je zavaroval svojega mačka, potem pa ga kastriral. Kako je do tega prišlo?

Maček Marko se je dlje časa potepal po vasi in iskal mačjo družbo. Milan ga je večkrat ulovil in odnesel domov, toda vse je bilo zaman; maček je spet pobegnil v vas, v Milanovi hiši pa so se začele množiti miši in povzročati škodo. Maček res ni bil dober lovec in Milan se je odločil, da bo iz njega naredil dobrega čuvaja in preganjalca miši. Nekega dne se je razjezil in ga sam kastriral, potem ko ga je zavaroval za 200 dinarjev. Operacija je uspela, Marko je prebrodil krizo, ozdravel in sedaj ne gre nikamor iz hiše. Potovil je že vse miši v hiši, Milan pa pravi: »Naj se ve...«

LICKE NOVINE — Gospić, 1. aprila 1970

NA KMECKEM POGORIŠČU OSTANE KAJ MALO ZA RESEVANJE! Les, slama in orodje sfrlita pod nebo navadno še preden sploh kdo začne resno gasiti. Bolj važno je zadušiti še zadnjo potuhnjeno žerjavko, ki lahko šele drug dan pokaže zobe na sosednjih poslopjih. S tlečimi ogorki pod kupom ruševin so imeli največ opravka tudi gasilci v Gradišću.

RDEČI PETELIN V GRADIŠČU

Ljudje, rešujte, gori, gori!

Stanislav Hočevar je delal v vinogradu, tačas pa je ogenj na njegovem nezavarovanem podu in kozolcu ter hlevu naredil za 2.500 dinarjev škode - Na pomoč so prihiteli gasilci iz štirih društev

»Ničesar ne vem, ničesar ne vem!« je kot iz uma ponavljala ženska pred pogoriščem, iz katerega se je še vil dim. Vsi vaščani Gradišča so pomagali 40 gasilcem iz Maharovca, Sentjerneja, Mokrega polja in Novega mesta, ki so imeli dve skrbi: zadušiti ogenj in preprečiti, da bi ognjeni plameni ne zajeli še sosednje hiše. Gospodarja upokojenca Stanislava Hočevarja in njegove žene ni bilo doma, ko je zapel rdeči petelin: ko so gasilci že zadušili požar, še sploh ni vedel, kakšna nesreča ga je doletela. V vinogradu na Vinjem vrhu je delal...

Otroci so se igrali na podu z vžigalicami; nenadoma je zagorelo in 4-letni vnuk lastnika hiše se ima samo prisrebno Alojza Kalina zahvaliti, da je še o pravem času ušel ognjeni nevarnosti. Ogenj pa je neusmiljeno zajel pod in kozolec, ki sta bi-

la polna mrve in slame, nato pa se je preselil še na hlev in grozil, da bo uničil tudi stanovanje, v katerem je prebivala hči. Složno so vaščani pomagali znositi iz stanovanja vse vredne predmete, medtem ko je ogenj že načel ostrešje. Iz hleva so rešili vso živino: dve kravi in dva prašiča.

Franc Zupančič je tekel v štiri kilometre oddaljeni Sentjerneji po gasilce. Reševanje je bilo izredno težko, kajti ogenj se je hitro širil, prav blizu pa so tudi druge hiše in gospodarska poslopja. Marija Hočevar se spominja: »V hišo sem šla zakuriti krušno peč, ta čas je že zagorelo. V hiši nisem bila pet minut!«

Medtem ko gospodar sploh ni vedel, kaj se je zgodilo, je njegov sin na zgledelem ostrešju hleva na vso moč delal, da bi pomagal rešiti, kar se je sploh rešiti dalo. Vaščani so nosili vodo v vedrih, a to je bilo težko in Sifzifovo delo. Gasilci pa so še potem, ko že ni več gorelo, polivali z vodo pogorišče, da bi zadušili morebitne iskre pod pepelom...

Poslopja niso bila zavarovana: po prvih ocenah je za 25.000 dinarjev škode. Komisija še raziskuje vzroke požara, čeprav je zanesljivo, da je bila vžigalica v otroških rokah v četrtek ob 16. uri vredna dva milijona in pol starih dinarjev...

J. SPLIČAL

Z naših vrstov

Čudne pravice

Na zadnjem posvetu o kulturi, ki ga je sklicala kočevska mladina, so mladi poudarili, da njihovo delo na kulturnem področju močno zavirajo za njihove možnosti precej visoki računi »za avtorske pravice«. Plačujejo jih za koncerte, akademije in drugo.

Poudarili so, da niti ne bi toliko nasprotovali avtorskim pravicam, če bi avtorji res zbrani denar dobili.

— Kako pa veste, da ga ne dobijo? je nekoga zanimalo.

— Čisto preprosto. Račun smo dobili celo za naše literarno glasilo, avtorji pa niso dobili nobenega honorarja!

Zemljevidi na hiši

Na nedavni seji občinske konference Zveze komunistov Ribnica so razpravljali tudi o železnici in cesti. Maks Nusan, ki ima hišo ob glavni cesti Skofljica-Kočevje, se je razburil: »Na tem delu ceste že skoraj ni asfalta. Bom tožil cestno podjetje! Mi avtomobili oškroplijo hišo, da imam na njej zemljevide Azije, Afrike in Amerikela

Svojevrsteni

Karel Galič je postal direktor montaže v Mirni peči že 1. svojem delovnem mestu

Pri svojih 56 letih je Karel Galič iz Mirne peči trden možak. 1. avgusta letos bo praznoval svojevrstni jubilej: v podjetju »Remonta«, ki se je v zadnjih 25 letih trikrat preimenovalo, je že od vsega začetka direktor. Na vprašanje, koliko časa bo še vodil podjetje, je s solzami v očeh dejal: »Se eno leto mislim, potem pa grem v pokoj.«

Kako je bilo pri vas včasih in kako je zdaj?

»Pred leti, ko je nad vhodom visela tablica z napisom: »Obnova«, smo imeli mizarški in zidarški odsek. Pri nas je delalo tudi 70 zidarjev. Ko je dela zanje zmanjkalo, smo obdržali samo mizarje. Zadnje leto je delalo 12 mizarjev; največ se jih je mizarstva izučilo pri nas. Nakupili pa smo tudi nekaj strojev in nekoliko posodobili proizvodnjo, da lahko stopamo v korak s časom.«

— Četrto stoletje ste prebili med skobljanci in prahom v premajhnih delavnicah. Kaj lahko poveste o bodočnosti svojega podjetja?

»Podjetje se je razvilo iz

FROM THE LOG OF

YU3D

SLOVENIA - YUG

CONFIRMING

QSO WITH ON-5-LJ

DATE 27.03.70 GMT 24

QSO MODE CW RST 500

RADIO KLUB ISKRA
PREKOPA PRI KOSTANJEVI

To je QSL kartica, s kakršnimi radioamaterji zveže z drugimi. Pred kratkim so dobili 2000 narno podprla ISKRA-PSO Ljubljana. Marjana Dvoracka, pomožna članica kluba ISKRI za pomoč!

DEBELOST BI MO VEČKRAT BOLEZEN NOVATI

2. Ako svoje delo zmirete opravljate, t.j. je sprehod v obliki zdravja močno potreben. (na frišnim luftu), ne pa v kjer je večidel, posebno posebnost okna zaperte, zagaten Sprehajaj se enako merno, ne bi zdaj tekel, zdaj pa počasi. Pojdj včasih tudi nekoliko uterdijo. 4) Nikar prehitro ne posebnost ob pozimskim času. je hud mrz, de se ti pljuča ne pretresejo in razširajo, de tem od mraziga zraka, ki v ne prehlade in ne vnamejo. sprehodu ne imaj preveč misel, ne zamišljaj se prehitro, t. d., ampak razveseljuj čudeži božje modrosti, ki jih seboj in nad seboj ugledaš!

Tudi počitek mora svo mero imeti

3. Kdor se pa pri svojih in opravilih že tako dosti sprehodu, temu pa počitek nar boljše je tekne; tude tudi počitek svoje mero imeti. Zmirete le ti, ne pa delati, nikoli se zraven tega pa še dobro piti, je zdravju ravno tako dobro, kakor nezmereno delati, počitek stori, de telesne moči kako opešajo, kri kasno pivo, sokovi po životu zastaja ne diši, želodec hrane dobro kuha, prebiralnik dobro

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

Dolenjske Novice.

Nove toplice — krasno poslopje

■ (TOPLICE) — Ze lansko leto je dozdalo knez Auerspergovu upravništvo krasno poslopje z najfinjšimi stanovanji za goste z elegantnimi restavracijskimi prostori. V gradu so tudi stanovanja zboljšala, v spodnjih prostorih pa napravili poleg bivših večjih kopalnišče tudi morske kopeli in zdraviliške naprave. Odprtje 1. maja bode slovesno, baje pride takrat tudi gospod deželni predsednik.

■ (ZIDANJE PO NOVEM MESTU) — obljubuje tudi letos uspešnega napredka. Sodno palačo, ki je bila v jeseni popolnoma dozidana in pokrita pridno ometavajo in pročelje krasi. Stopnice so dogotovljene, kanalizacija dovršena; izplanirano je grobljasto obližje poslopja ter izpeljava pravilno napravljena cesta od Skaberneta ob pohošju do Dularjeve hiše. Kastelčeva hiša pred mostom bo skoro dogotovljena in ima kaj prijetno lice. Pintarjeve hiše na Ljubljanski cesti se menda kmalu lotijo nadaljevati in ima precejšnja postati. Na Klaričijevem vrtu na krasni točki kopljejo temelj za g. dr. DeFranceschijevo hišo, ktera bo gotovo tudi lična in se bode z Glavnega trga videla. Jako v oči bodel je vsakega iz kolodvora v mesto prišlega »Jenknerjev pod«. Isti je celo, naravnost rečeno, kazil novo mestno poslopje; tudi tistega ni več. Zidal bo na onem obširnem zemljišču gospod Košak večjo gostilno s hlevi, kar je za Novo mesto živo potreba.

■ (DRUSTVO MESTNA GODBA V RUDOLFOVEM) — je čez poletje odпусти svojo godbo na lok ter bode začasno skrbelo le za glasbeni pouk sposobnih mladencev, kar je tudi društven namen.

■ (SVETI MISIJON) — bo v Mokronogu od 18. do 25. aprila, katerega bodo vodili gospodje lazaristi: J. Macur, Fr. Kitak in J. Ferjančič.

■ (IZ NOVEGA MESTA.) — Zabavni večer, koji je priredilo »Dolenjsko pevsko društvo« se sodelovanjem možkega zboras Glasb. Matices dne 1. aprila t. l., vspel je nepričakovano dobro. Citalnična dvorana in tudi sprednji prostori bili so prenapolnjeni najodličnejšega občinstva iz Novega mesta in okolice. Dobro izbrani obsežni vzpored izvajal se je v vsakem obziru točno in hvalevredno. Največje zanimanje vzbujala je brezdvomno opereta »Zvijaza in ljubava«, katere šaljiva vsebina in prijetna zgodba se je hipoma priljubila občinstvu. Vsi zastopniki večjih vlog, in teh je bilo sedem — rešili so kljub temu, da so nekateri šele prvič nastopili na odru, i glede petja i glede igre prav izborna svoj nalogu, za kar jih je občinstvo opetovano odlikovalo z burnim odobravanjem — Splošna sodba o tem zabavnem večeru je, da tako krasnih zabav se v zadnjem času ni priredilo mnogo v Novem mestu in to priznanje bodi gospicam rediteljicam in gospodom rediteljem kot povračilo za njihov ne mali trud in požrtvovalnost.

(IZ DOLENJSKIH NOVIC
15. aprila 1900)

Franc Zupančič, ki je tekel v Sentjerneji po gasilce, in Franc Salmič, komandir poklicne gasilske čete iz Novega mesta, pripovedujeta našemu poročevalcu, kako je bilo. (Foto: M. Moškon)

jubilej

in sedanjega »Re-
v. 1945 - Na
ostal do danes

ne mizarske delav-
Nič obetajočega ne
m povedati, ker ima-
remalo denarja, da bi
tilj proizvodnjo. Naj-
bomo še naprej delali
e, morda bomo sode-
s kakim večjim pod-
n. Naj bo kakorkoli:
si delavnici je v zad-

25 letih našlo kruh
mladih fantov in
da jim ni bilo treba
retu.«

M. PADOVAN

F
DT
OSLAVI

FREQ 3.5
BEST 73'S FROM
OP FRANCI

CI NA KRKI

potrjujejo prekopški
materiji iz vsega sveta.
kih kartic, tisk je de-
ljana po zaslugi tova-
rika direktorja. Ob tej
lepo zahvaljujemo

LI
ME-

vedé
nja-
pre-
taku
nici
ko
2)
da
3)
se,
lju-
o in
sodi,
ader
več
po-
letj.
Pri
nih
oko
nad
red
d.

STOLETNA PRATIKA

devetnajstiga stoletja

kar naprej gré in kar se v kri in
meso spremeni, rado se v njem
započe, udje oterpejejo, život je
omamljen i. t. d. Če pa kdo pri
svojem vednim počitku se dobro je
in pije, se res mastiti in debeliti
začne, in zdí se nam, da je ta člo-
vek popolnoma zdrav, ker je tako
lepo rejen; toda njegovo debelost
bi mogli večkrat bolezen imenovati;
zakaj njegov život je napihnjen, tre-
buh napet, persi vleznjene, obraz
zabuhal, in čez-nj pride brez števila
bolezni. Pa kaj bi vam kmetam
to razkladal, saj vém, de nimate
časa, dosti počivati, in tudi ne kaj
dobriga jesti in piti, toraj naj vam
rajši še nekoliko od spanja, ki ga
vam večkrat manjka povém.

Nar bolje je na desni strani ležati

4. Spanje je v ohranjenju zdravja
in življenja močno potrebno, kar
že vsak sam dobro vé. De boš pa
mirno in sladko spal, moraš 1) po-
dnevni pridno delati; kdor pridno ne
dela, le rad pobaja, poseda, drem-
lje in svojiga života nekoliko ne
utrudi, nima terdniga spanja in se
ponoči nič kaj ne počije. 2. Nikar
zvečer preveč ne jej, de te ne bo
želodec tišal, in ti spanja zadržer-
val. 3) Pojdi do časa ob devetih ali
desetih spat, de boš zjutraj zgodaj

vstati mogel. Kdor ponoči voglari
in vasuje, ta ne poškodova samo
svoje duše, ampak tudi svoj život,
ker mu potrebno spanje kratki. 4)
Spusti iz glave preskerbljive misli,
ter vse svoje zaupanje v previdnost
božjo stavi.

5) Očisti svojo vest, pregovor
pravi: Kdor je mirne vesti, — ta
tudi sladko zaspi. 6. Rok nikar čez
glavo ne sklepaj, ker potem kri po
njih voljno teči ne more, in preveč
v glavo tiši. 7) Zglavja si ne delaj
preveč visociga, pa tudi ne preniz-
kiga, kaziga pol čevlja je dovolj vi-
soko, drugi život naj ravno leži. 8)
Kdor vznak leži, sosebno kader
zvečer svoj želodec preveč nabasa,
ali pa če kaj taciga je, kar želodec
težko prekuha, ima veliko težavnih
sanj; in če ima kdo gosto, skazeno
kri, mu po životu zastaja, se mu
na persi vleže, mu sapo zapera, kar
ljudje »mora tlačé« imenujejo. 9)
Na levi strani ležati ni dobro, ker
jetra serce tiše, in kri zaverajo.
Nar bolje je na desni strani ležati.

»De v kakošne hudičeve skušnjave na padeš!«

10) Navadi se z zapertimi ustmi
spati in skozi nos dihati, de ne boš
preveč smerčal in družih v spanju
budil; potem pa tudi zato, de se
ti ne bo v gerlu in dišniku posušilo,
ne zleže se zgostilo, tj. kašlja napra-
vile in zob ognjusile. 11) Če ne mo-
reš spati, moll, ali pa vstani; če se
že čas vstati bliža, de v kakošne hu-
dičeve skušnjave na padeš. V po-
stelji dolgo časa zjutraj ostati, brez
spanja in dolgo ležati, je za dušo
in truplo nevarno in škodljivo.

Slikar Franc Mlakar: »Najbolj sem srečen, kadar sem ob Krki; naj bo kot ribič ali slikar.«

Žal mi je, da sem zamudil akademijo

Franc Mlakar, slikar realist iz Žužemberka, ves prosti čas posveča slikarstvu - Najbolj ponosen je na dela iz rane mladosti - Njegova življenjska želja, da bi študiral na slikarski akademiji, se ni uresničila

Menda ne zna nihče bolj doživeti lepoto narode kot ravno slikar. Gotovo je, da jo doživlja po svoje, drugače je ne bi z nekaj posegi čopiča pričaral na platno. Med takšne ljudi, ki s posebnimi občutki opazujejo in doživljajo narodo, sodi tudi upokojeni cestni nadzornik Franc Mlakar iz Žužemberka, privatno ribič in slikar realist.

Ceprav primorski rojak iz Senožeč, Franc Mlakar živi že toliko let na Dolenjskem, da se upravičeno šteje za dolenjskega rojaka. Da je pravi Dolenjec, je dokazal tudi s svojimi deli, v katerih slika zeleno Krko, očarljive dolenjske gričke in razgibani Žužemberk z njegovo slikovito okolico. V vsaki njegovi izpovedi je kanček njegovega osebnega prizvoka, ki je prisoten vedno, kadar govorite s tem prijetnim in duhovitim možem.

V razgovoru sem zasledil, da je Mlakar z upokojitvijo komaj prišel do potrebnega časa in se je zdaj resno posvetil slikarstvu. Kaj pa pravi sam? »Kakšen dan je tako

kratek! Ravno dobim navdih, čopič teče, pa že moram domov,« je potožil.

Njegova srčna življenjska želja, da bi se izpopolnjeval v slikarstvu, se ni izpolnila. Zelel je študirati na slikarski akademiji, vendar ni nikoli prišel do tega.

Risati je pričel že v prvem razredu osnovne šole. Najprej se je poskušal s svinčnikom. Vsi zvezki so bili okrašeni z najrazličnejšimi slikicami, ki jih navadno zaznamuje otroški svet. Nadaljeval je na klasični gimnaziji, kjer se je večina njegovih sošolcev kulturno udeleževala. Prav posebno se spominja še znamenitega pevodovje Franca Marolta. Mlakar se najbolj spominja leta 1910, ko je v slikarskem krožku upodobil Shakespeara in Schuberta in opozoril nase. Ti dve deli iz njegove otroške dobe slikarstva ima še vedno ohranjeni.

Osem let je služil cesarja. V tem času je vedno imel pri rokah svinčnik in skicirko; skice ima še vedno skrbno shranjene. Posebno se je izkazal z reprodukcijo bit-

ke pri Lipskem 1813., ko sta se spoprijeli francoska in avstrijska konjenica. Avstrijski general Adolf von Brudermann ni mogel prebrati slike.

Franc Mlakar se zlasti spominja prvega obiska akademika Božidarja Jakca v Žužemberku; pravi, da je bilo okoli leta 1930. Ker so imeli doma gostilno, je mojster pri njih prenočeval. Ko se je akademik Jakac odpravil slikat, ga je Franc na skrivaj opazoval. Uspelo mu je posneti mojstrovno tehniko v pastel. Čez leta se je Jakac spet vrnil v Žužemberk in se ni mogel načuditi spretnosti samoukega slikarja; posebno pa je bil navdušen, da je ohranil toliko podob starega Žužemberka.

Zužemberčan nam je povedal, da v njegovi ožji družini nihče ne slika. Ima pa sorodnika Tiziana Pericija, ki dela v zamejstvu in je eden najbolj znanih opremljevalcev ladijskih salonov in galerij.

Ob koncu razgovora smo ga povprašali, če se bavi samo s slikanjem pokrajin. Povedal je: »Veliko sem naslikal tudi kulise za razne igre, vendar so bile med vojno večinoma uničene.«

Franc Mlakar je do sedaj razstavljal v Piranu, Ljubljani in Žužemberku, v kratkem pa se bo predstavil tudi v Novem mestu. Njegove slike so v Ameriki, Italiji, Avstriji in drugje, nekaj jih ima še vedno doma.

Zaupaj nam je, da bo ostal zvest okrajini, prednost bo imela Krka s svojo slikovito dolino in romantičnimi mlini. Prijeten je bil razgovor z razgibanim in duhovitim ljubiteljem dolenjske zemlje, ki ji je predan z vsem srcem.

SLAVKO DOKL

Zidanica v ognju

18. aprila dopoldne je začela gorati streha zidanice Antona Kastelca iz Sentjurja. Vaščani so ogenj kmalu opazili in ga pogasili, kljub temu pa je škoda za okoli 4000 din. Ugotovili so, da je tega dne nekdo neprevidno zažgal travo in suhljad pri zidanici, odkoder je ogenj preskočil na slamnato streho.

Na Otočcu zgorel kozolec

18. aprila proti večeru je začel gorati na Otočcu kozolec Maksa Gotliba. Čeprav so požar pogasili, pa je ogenj poslopje tako uničil, da so ga morali podreti. Lastnik je oškodovan za okoli 6000 din. Ugotovili so, da so kozolec zažgali otroci, ki so se igrali z vžgalicami.

ODLOČITEV

Po dolgih osmih mesecih je Martin spet odklepal zidanico. Nekakšna čudna tesnoba se je zažela vanj, ko je vstopil. Sprejel ga je vonj po sodih in vinu. Odložil je suknjič, poiskal kozarec in natočil belega do polovice. Vino je bilo že nekoliko kalno. Zadnji čas je, da ga pretoči, je pomislil.

Dvignil je kozarec k ustom in se v istem trenutku spomnil zdravnikovih besed: »En sam kozarec vas lahko pripelje nazaj.«

Ne, samo tega ne! Da bi moral iti spet tja med zidove in še enkrat pretrpeti vse tisto! Pa tudi zaradi otroka ne sme piti!

Lotil se je dela. V dveh urah so bili sodi oprani. Včasih je bilo tako delo zanj igračkane, zdaj pa je v vseh udih čutil utrujenost. Kakopak, osem mesecev se ni pritaknil nobenega dela.

Razvil je klobaso in jo načel. Nič mu ni dišala, čeprav je bila okusna in je bil kruh svež. Ko bi le malo zalil, pa bi bilo vse kaj drugega! Vonj po vinu ga je omamljal. En sam kozareček mu ne bi škodoval, še otroku ne, kaj šele njemu, ki je pognal svoje dni tudi po pet litrov po grlu! In to v enem popoldnevu! Saj ne bo nikoli več tako kot takrat, ampak kozareček ali dva, takole za moč, to mora biti. Toda ali se ni tudi takrat tako začelo? Najprej je bil po dveh kozarčkih vesel, da bi objel ves svet. Pel je, vriskal in zasukal Kristino po kuhinji. Potem je potreboval liter, dva in vedno več. Nič več ni vriskal in pel. Preklinjal je, psoval in pretepal Kristino. Dvoje drobnih, zgubanih obrazov mrtvorojenih otrok, ki ju je Kristina zaradi njega prezgodaj povila, je očitajoče zrlo vanj. V dian, ki je včasih pordeela od udarcev, so druga za drugo padale Kristinine solze. Zgale so huje in huje. Martin je kriknil od bolečine.

Zdrnil se je. Začutil je polno majoliko v rokah, jo tresčil ob kamnito steno in se opotekel ven.

Ko se je zavedel, si je obrisal pot s čela, zaklenil zidanico in krenil v vas. Kristino je našel ob zibelki. Položil je težak črn ključ na mizo in dejal:

»Trtje bom prodal, Kristina!«

»Čemu le? Najboljše sorte imamo, pa boš prodajal!«

Vprašujoče se je zazrla vanj. Ni ji odgovoril. Stopil je na prag in pogledal proti obzorju, kjer se je začelo jasiti za temnimi oblaki. Začutil je Kristinino roko v svoji. Obrnil se je in našel smehljaj v njenih očeh. Po tolikem času!

JANJA KASTELIC

Srečni trenutki nesrečne ljubezni

Naslonila sem se na deblo češnje in se prepustila toplim sončnim žarkom, ki so pripekali skozi cvetoče veje. Nenadoma sem zaslišala tihe korake, ki so se mi bližali. Ozrla sem se in zagledala njega.

Obema so zažarele oči in čutila sva, da sva srečna.

»Kako je?« me je vprašal in me pogladil po laseh, ki so mi segali do ramen.

»Dobro. Kam si pa namenjen? Ostani pri meni!« sem dejala in mu stisnila roko.

»Pri tebi bom ostal, draga. Rad bi, da bi se pogovarjala o tem, kar sva sanjala v temnih nočeh.«

Objel me je in bila sem srečna, kot še nikoli.

»Slavka, zakaj si žalostna? Rad bi, da bi bila vesela vsaj tedaj, kadar si z mano. Morda je to najino zadnje srečanje...«

Okrog naju je bilo vse tiho. Nasmehnila sem se mu in nisem mogla razumeti, kaj pomenijo te besede. Bila sem žalostna, kot da sem slutila, da se bo nekaj zgodilo.

»Zakaj zadnje srečanje? Kam boš šel, dragi?« sem ga spraševala.

Tesno me je stisnil k sebi in me poljubil. Potem me je izpustil in spet začel govoriti:

»Sedaj nama je lepo, vem, toda to je najino zadnje srečanje. Moraš razumeti. Imel sem te rad. Bilo mi je lepo, kadar sem bil s tabo, toda danes sem zadnjič tu. Morala me boš pozabiti. Tudi jaz te bom pozabil, čeprav težko...«

Ponudil mi je roko v slovo, jaz pa sem začela jokati. Še enkrat me je nežno objel, potem pa izginil tiho, kot je prišel.

S. KOTNIK

Kosigin in Nixon si pripovedujeta sanje. Kosigin:

»Veš, sem videl tvojo Belo hišo in rdečo zastavo na njej!«

»S srpom in kladivom?«

»Tak točno! Čez vse pročelje pa je visel napis: PROLETARCI VSEH DEZEL, ZDRUZITE SE!«

Nixon je šel globoko po sapo:

»Jaz pa sem sanjal Kremelj...«

Kosigin: »S kakšno zastavo?«

Nixon: »Z rdečo, seveda, in srp in kladivo! Čez pročelje pa velik napis...«

Kosigin: »PROLETARCI...?«

Nixon: »Ne vem, nisem prebral. Je pisalo po kitajsko!«

Danes o rudniku Globoko

Slovenska gospodarska zbornica sklicuje za danes v Ljubljani sestanek direktorjev vseh tistih gospodarskih organizacij, ki uporabljajo globoško gliko. Pogovorili se bodo, kako bi vplivali na izboljšanje poslovnih odnosov z Rudnikom Globoko in mu pomagali uresničevati sanacijski program. Med povabljenimi so predstavniki Združenih slovenskih železarn, novomeški Kremen, Opekarna Celje, Jugokeramika iz Zagreba.

»Pot do zločina« v Artičah

Dramska skupina Društva bratov Milavcevič iz Brežic bo imela premiersko predstavo Kranjčeve drame »Pot do zločina« v Artičah. Uprizoritev je napovedana za popoldne ob 16. uri. V Brežicah bodo prizadevni igralci te skupine nastopili danes teden. Delo režira Mija Kranjčeva.

V soboto konferenca SZDL

V soboto, 25. aprila, se bo v Brežicah sestala nova izvoljena občinska konferenca SZDL. Članom so posredovali obsežno gradivo o delu organizacije v minulih treh letih. O nalogah SZDL v občini bo govoril dosežani predsednik Janez Pirnat. Konferenca bo izvolila novo občinsko vodstvo in imenovala žrijo za podeljevanje priznanj OF. Hkrati bo potrdila predloge za letošnje nagrade OF Slovenije.

Nocoj bodo zapeli dijaki

V Prosvetnem domu v Brežicah bo nocoj koncert gimnazijskega pevskega zbora. Zbor si je pod vodstvom profesorja Josipa Klepca ustvaril tak sloves, da nastopajoči ne bodo v zadregi za poslušalstvo. Daleč naokoli je to eden najboljših zborov. Gimnazijci se bodo s svojim koncertnim programom predstavili tudi v Krškem in Sevnici.

V soboto na koncert!

Občinski sindikalni svet priredi v soboto, 25. aprila, ob 20. uri koncert v počastitev obletnice Osvobodilne fronte in praznika dela. Nastopili bodo tudi pevci iz Brežic pod vodstvom pevovodje Baškoviča. Koncert je bil doslej vsako leto v viteški dvorani brežiškega gradu, ker pa je letos izredno hladno, bo nastop pevcov v prosvetnem domu.

Oglašujte v DL

NOVO V BREŽICAH

KOLEKTIV GOZDNEGA GOŠPODARSTVA bo v soboto praznoval dvajsetletnico obstoja in 25-letnico osvoboditve. Centralni delavski svet bo imel svečano sejo v Čateških Toplicah. Ob tej priložnosti bodo izročili nagrade 39 delavcem, ki so delali v podjetju minulih dvajset let neprekinjeno. Za desetletno delo bodo podelili priznanja 15 članom kolektiva. Za tiste, ki so dlje časa delali v samoupravnih organih, so pripravili knjižna darila. Druge delovne enote bodo slavile obletnico in praznik dela 30. aprila.

V BREŽICAH RAZMISLJAJO o tem, da bi otroke iz podružničnih šol na Čatežu, v Mrzljavi vasi in Skopcih z novim šolskim letom začeli prevažati v novo šolo, ki bo v mestu do takrat dokončana. Temeljna izobraževalna skupnost utemeljuje tak ukrep z znanjstvenim in tehniškim uspehom v kombiniranih oddelkih. Novo šolsko po-

Vnovič pregreto zdravstvo brez cvenka

Razprava o reševanju zdravstva v brežiški občini za enkrat ni prinesla še nič novega

Pretekli torek so se odborniki občinske skupščine sestali na 11. redni seji, ki jo je večina pričakovala nekoliko nestrpno zaradi razprave o zdravstvu v brežiški občini. Na dnevnem redu so bila poročila o delu in težavah bolnišnice, zdravstvenega doma, ki je delovna enota celjskega, zdravstvenega centra iz Celja in sveta za zdravstvo pri obč. skupščini.

V razpravi o poročilih pa ve pričakovali vidnejši naj bi prišli do nekaterih novih učinkovitih sklepov, ki bi pospešili reševanje tega izredno pomembnega in težavnega vprašanja. Zal pa so bili vsi, ki so od razpra-

da bi bolnišnici pomagal k verifikaciji; da imajo prihranjenih za te namene že 1.120.000 dinarjev; da je tako varčevanje drago, ker se nenehno višajo cene tehnični opremi, ki jo že sedaj nujno potrebujejo; da so vsi pogoji za verifikacijo neizpolnjeni, da pa na drugi strani bolnišnico nujno potrebujejo.

V tako žalostnem nasprotju so bile tudi ostale ugotovitve glede potreb in možnosti celjskega zdravstvenega centra in del. enote brežiškega zdravstvenega doma. Tako je bilo vsem prisotnim kaj hitro jasno tudi to, da svet za zdravstvo pri občinski skupščini nima lahke naloge, ko si prizadeva takšno stanje izboljšati, saj denarja ni in ga najbrž prav kmalu tudi ne bo.

Po vseh teh ugotovitvah, ki so sarna trda dejstva, so mnogi odborniki pričakovali, da bo skušal kdo iskati vzroke za takšno stanje. Usodno znižanje prispevne stopnje pred nekaj leti je bilo obsojeno kot zelo zgrešena poteza, kritično je bil ocenjen tudi zakonski predpis, s katerim so se posamezne občine bolj ali manj mehanično priključevale zdravstvenim regijam. Precejšnja mlačnost pa je spremljala priprave na račun neizpolnjenih pogodbenih obveznosti celjskega združenega zdravstvenega doma do brežiške delovne enote, zanemarjene samouprave v zdravstvenih ustanovah na področju celjske regije in nekaterih drugih vprašanj, ki nimajo krivcev v zdravstveni zakonodaji na najvišji ravni. Tu je bilo za spoznanje preveč obzirnosti, ki bo slabo odjeknila med tistimi zdravstvenimi delavci, ki lahko kaj kmalu stojijo pred odločitvijo: delati brezplačno ali sploh ne de-

V brežiških mesnicah se pomanjkanje teletine močno pozna. Prednost za nakup imajo gostinska podjetja in bolnišnica, za druge kupce pa ne ostane veliko. Še vedno poberejo večino telet hrvaški odkupovalci. (Foto: J. Teppey)

Z OBČNEGA ZBORA GASILSKE ZVEZE

Delo - izkaznica naših sposobnosti

Gasilci vedo za svoje naloge, ni jim treba nobenih zunanjih spodbud

V nedeljo, 12. aprila, so se zbrali gasilci brežiške občine na rednem letnem občnem zboru ObGZ, na katerem so razpravljali o delu odreda v preteklem letu.

Razveseljivo je uspešno delo operative, predvsem preventivne službe, saj so bili na območju brežiške

občine v letu 1969 le trije požari (skupna škoda 7500 dinarjev). To pomeni, da so gasilci izpolnili svojo dolžnost do družbe in si lahko želijo takih rezultatov tudi v bodoče. Prepričani so, da jim bo to uspelo. V mesecu februarju so izpopolnili svoje vrste s 24 novimi častniki, ki so po večmesečnem seminarju opravili izphte. S tem je operativa veliko pridobila.

Gleda opreme so bili mnenja, da je za enkrat zadovoljiva, kar zadeva motorne črpalke, cevi in intervencijska vozila, pomanjkljive pa so alarmne naprave in sredstva za obveščanje. Gasilci si močno želijo telefonskih ali UKV zvez, kajti zavedajo se, da prav obveščanje in povezava med enotami odločata o hitri intervenciji. Tu pa računajo gasilci na pomoč civilne zaščite, ki ima po planu v svojih službah tudi gasilsko. Zato je v interesu obeh, da se najde skupen jezik pri opremljanju enot, saj so gasilci le najbolj organizirana, tako rekoč polvojaška formacija s

stoletno tradicijo, in bi se njihovi predlogi morali upoštevati.

Zbor je ugotovil zelo slabo udeležbo žena v gasilskih vrstah. Žensko desetino ima le eno društvo v občini.

Potrebna bi bila tudi tesnejša povezanost gasilske organizacije z drugimi družbeno-političnimi organizacijami, ki je zdaj ni čutiti. To bi omogočilo hitrejšo reševanje nalog, ki se postavljajo posameznim organizacijam.

BRUNO POTOKAR

Krvodajalcem prost dan

Občinski odbor Rdečega križa je pozval terenske organizacije RK in sindikate, naj pomagajo pri zbiranju krvodajalcev. Ekpa transfuzijskega zavoda iz Ljubljane bo odvzemala kri 11. in 12. maja. Skupščina je lani poslala vsem delovnim organizacijam priporočilo, naj omogočijo krvodajalcem prost dan. Do sedaj se je za to odločilo le Gozdno gospodarstvo. Še je čas, da ponudijo to ugodnost tudi drugi, saj bo to gotovo vplivalo na večji odziv krvodajalcev.

Modna revija v Čateških Toplicah

21. aprila je bila v Čateških Toplicah modna revija, ki jo je za svoje sodelavce priredila konfekcija JUTRANJKA iz Sevnice. Na njej je prikazala predstavnikom trgovskih podjetij otroške mode za jesensko-zimsko sezono 1970-71.

Začelo se je delo v trsnici

Ta teden je prispela na Bizeljsko cepilna ekipa iz Ptujja. V trsnici kmetijske zadruge bo cepila okoli 120.000 sadik. Toliko so jih pripravili tudi minulo leto. V vinogradih so končali rezanje in trio že vežejo. Če ne bi dobršnega dela trsov obrezali že jeseni, bi to pomlad težko pravočasno opravili zamudno delo.

KZ Bizeljsko je na razpotju

Kolektiv se še ni dokončno odločil - Kam?

Smo v obdobju, ko so perspektive majhnih vse manjšje. Ceravno je pred leti še marsikateri mali kolektiv gledal svoj razvoj z drugačnimi očmi, se zdaj načrti vse bolj vežejo na okvire poslovno ali tudi sicer povezanega delovnih organizacij. Integracijski val je že potegnil za seboj precej majhnih in tudi kmetijska zadruga Bizeljsko se je znašla na pomembnem križpotju.

Svoje načrte želi združiti s poslovnim družabnikom, ki bo omogočil najuspešnejši razvoj. Ne gre za krivično združitev, morda kdaj pozneje, če bo to potrebno. Zvedeli smo, da računa zadruga

na tesno poslovno sodelovanje in specializacijo. Trenutno sta odprtj dve možnosti: vključitev v načrte podjetja SLOVENIJAVINO ali našlonitev na kmetijski kombinat iz Zalca. SLOVENIJAVINO se prav zdaj loteva obsežne vinogradniške obnove v Posavju. Kmetijska zadruga Bizeljsko bi lahko prevzela velik del teh načrtov.

V obeh primerih pa bo ostala KZ Bizeljsko še vedno pridelovalka vina, ki ga bo pošiljala na trg z zaščitno znamko. Tudi polnilnico bo zadrževala, kajti novi zakon o vinu predvideva polnjenje vina pri pridelovalcu.

Podajali so si vroče kijuke

Pri Petrišču so zbirali partizansko pošto

— Samo materini boleznini se imamo zahvaliti, da nas Nemci 11. novembra 1941 niso odvedli v taborišče, — pripoveduje aktivistka Osvobodilne fronte Vida Martini z Brezovice na Bizeljskem.

— Doma vam je bilo lažje, toda življenje v zasedeni deželi je bilo bolj burno od tistega v taborišču, kajne? —

— Ni nam bilo lahko. Naša družina je najprej pobegnila na Pišeško. Tam smo imeli vinograd in sorodnike. Maja 1942, ko je bil selitveni val dokončno mimo, smo se vrnili na svoj dom. Še isto leto je začel zahajati k nam Janez Rožman, tedaj še terenski aktivist osvobodinega gibanja, pozneje pa komandant Kozjanskega oroda.

— Kdaj ste začeli organizirano delati za Osvobodilno fronto?

— 1943. K nam je prihajala pošta s Hrvaškega in od nas jo je pokojni Janez Grmovšek iz Orehovca odnašal v Pišece. Osvoboditve ni dočakal, padel je malo pred koncem vojne. Za partizane smo pri nas zbirali živež in obleko. Sivala sem kape za borce, včasih pa sem se odpravila v Brežice po obveze. V hišo niso zahajali samo partizani. Tudi Nemci so se pogosto ustavljali na tem bregu. Na srečo smo imeli vina in žganja, da smo jih zamotili. Mati je znala nemško, zato so se radi pogovarjali z njo. Naju z bratom so izdajalci ovdili, češ da delava za partizane, vendar Nemci niso verjeli, ker so bili tako pogosto v hiši. Razen tega sva bila oba zelo mlada.

VIDA MARTINI, gospodinja na kmetiji v Brezovici, je bila aktivistka Osvobodilne fronte. Zaradi svoje skromnosti se ni vse do sedaj vključila v Zvezo borcev. Odkrili so jo pri zadnjem popisu.

Foto: Jožica Teppey

jaz 18, brat 19 let, zato nama niso prisodili organiziranega sodelovanja. Najino pripadnost osvobodilnemu gibanju sva znala dobro prikriti in najbrž naju je spremljala tudi sreča. Včasih so si partizani in Nemci podajali še vroče kijuke. Živež smo dajali na vse strani in redkokdaj smo spekli kruh samo zase. Osvoboditev nam je končno prinesla mirno življenje. Miru si tudi za v bodoče najbolj želimo.

Zapisała J. TEPPEY

BREŽIŠKE VESTI

Doma ne vidim prihodnosti

Za kruh na kmetiji se je odločil mlajši brat

Jožeta Abrama kmetija ne veselijo, čeprav imajo doma v Brezju pri Dovškem lepo urejeno posestvo. Oče se ukvarja z vinogradništvom in svinjerejo. Trije otroci že služijo, trije, med njimi tudi Jože, so še doma. Jože ima 18 let. Čaka ga še vojaška suknja, do takrat bi pa rad nekaj zaslužil. Pri vojaki se dinar vsakomur prileže. Od doma mu ne bodo mogli kaj

prida pošiljati, zato si želi prihraniti sam za najnujnejše.

Zaposlil bi se najraje na Senovem. Če dela ne bo v bližini, potem v Krškem, in če ne bo tam nič, pravi, bo šel v Nemčijo.

— Torej se tudi po vrnitvi od vojakov ne nameravate posvetiti delu na posestvu?

— Ne, ker ne vidim prave prihodnosti v kmetijstvu. Vsak dan se sproti prepričan o tem, da je dohodek majhen, da se prideki slabo prodajajo. Sadja na primer sploh ne moremo spraviti v denar, če ravno ga imamo veliko.

— Kaj vam vrže največ? — Vino in svinje, zato se starši temu najbolj posvečajo.

— Bo potemtakem sploh še kdo od vas pripravljen ostati doma?

— Verjetno mlajši brat. Ta je zdaj star 12 let. Tudi jaz še ne silim od doma, če ravno se nameravam zaposliti. Zato iščem vsi delo najprej na Senovem. Silimo, da bo zrasla tu nova tovarna, kar nam mladim daje upanje za zaslugek.

J. T.

Rok za dokončanje pekarnice v Krškem se bo iztekel konec junija. Pionir hiti, da bi lahko pravočasno izročil ključ podjetju ZITO iz Ljubljane.

(Foto: Jožica Teppey)

ZAPIS KONFERENCE ZK V KRŠKEM, 16. APRILA

V vrstah ZK premalo proizvajalcev

Samo prožne oblike lahko zagotovijo učinkovitost organizacij ZK

Člane Zveze komunistov v krški občini povezuje devet organizacij in štirinajst aktivov. V podjetjih so tri organizacije, in to v Agrokombinatu, v tovarni papirja in v rudniku na Senovem. Vseh članov je 548.

Kraji Brestanica, Kostanjevica, Leskovec, Senovo in mesto Krško imajo svoje organizacije, Raka, Podbočje in Krško — desni breg pa imajo aktivne. Aktivni so še v enajstih delovnih organizacijah. O težavah v okviru dosedanjih organizacijskih oblik je poročal konferenci v imenu komisije za organizacijo in razvoj ZK Slavko Sribar.

Omenil je, da aktivni v delovnih organizacijah niso bili dovolj učinkoviti, zato je komitee podjetju Preskrba ter v enoti Elektro-Celje. Organizacijo bi po mnenju komisije kazalo oživiti tudi na Raki. Slabost velikih organizacij se je pokazala v vsebini sestankov, ki so bili vse preveč načelni. Članstvo so predvsem informirali, niso ga pa spodbujali k samostojnim akcijam in opevjanju položaja v svojem okolju.

Udeležba je bila komaj polovična, manjkali pa so predvsem zaposleni.

Konferenca se je opredelila za temeljito obnovo članstva, kajti samo pet in pol odstotka članov do 27. leta starosti je vključenih v organizacijo ZK. To je mnogo premalo, da bi se poznal njihov vpliv med komunisti. Mladi so združeni v dveh aktivih. Eden je na Senovem, drugi v Krškem. V organizaciji pogrešajo zlasti prevajalce, če ravno je v občini zaposlenih precej mladih ljudi. Lepe možnosti za sprejemanje imajo v obratu Lisca na Senovem, v Labodu, v Celulozi in še v nekaterih drugih organizacijah, kjer se doslej niso dosti ubadali s pomlajevanjem Zveze komunistov.

V razpravi je sodeloval sekretar medobčinskega sveta ZK Franc Bukovinsky. Opozoril je na to, da bi kazalo čimprej prenehati razpravljati o organizacijskih oblikah. Tu ni predpisana nikakršna togost, čim bolj bodo oblike prožne, bolj bodo učinkovite. Moč organizacije bo pokazalo število mladih ljudi v njej. Obnova Zveze in njeno vključevanje v razvojni tok samoupravljanja je poglavitna naloga komunistov v sedanjem obdobju. Na stran torej pretirano ukvarjanje s formalnimi vprašanji in več poglobljanja v nalogo, ki jih narekuje program!

J. T.

Srebrni jubilej brestaniških pevcev

Moški pevski zbor DPD »Svoboda« v Brestanici slavi letos svojo petindvajsetletnico. Petindvajset let ljubezni do naše zborovske pesmi, vztrajnega dela in prizadevanja za obstoj, nenehna hotenja po napredovanju in izpopolnjevanju. Hkrati pa tudi petindvajset let sodelovanja na raznih festivalih in revijah pa še pri operetah, igrah, proslavah in kome-moracijah v domačem kraju. Vse to je le bežen pregled četrstoletnice poti, ki jo je prehodil brestaniški moški pevski zbor. Svoj srebrni jubilej nameravajo brestaniški pevci proslaviti s slavnostnim koncertom na notranjem dvorišču brestaniškega gradu. Priprave so v teku. Pevske vaje imajo že dva in pol meseca po dvakrat v tednu. Ob takih večerih je v sindikalni dvorani TE Brestanica živahno in prijetno, kot da prihajajo skupaj bratje ene družine.

Otvoritev kopalnice

Za prvomajsko praznike bo stanovajska enota pri tovarni papirja, ki upravlja krško letno kopalnico, uradno odprla letošnjo kopalniško sezono. Bazen bodo napolnili s toplo vodo že nekaj dni prej, da bo kopalnice do praznikov primerno za kopanje zaradi razmeroma še hladnega vremena. Čene vstopnicam letos ne bodo spreminjali, ker so jih podražili že v pretekli sezoni. Pričakujejo, da bo že ob otvoritvi veliko kopalcev, saj bo voda tako topla, da ne bo čutili hladnega vremena.

Otvoritev kopalnice se verjetno najbolj veselijo plavalci Celulozarja, ki bodo šele sedaj pričeli s treningi in načrtnim delom. Dosedanji treningi so bili predvsem kondicijski, treningi v zimskih bazenih pa so za klub zelo dragi in za skromno blagajno skoraj neuresničljivi.

KRISTIJAN PAVLIHA

Komisija bo prišla v goste

Od 15. aprila do 15. oktobra letos bo posebna komisija krajevne skupnosti Krško, turističnega in hortikulturnega društva ocenjevala ureditev okolice hiš, balkonov in oken, čistost dvorišč ter ureditev vrtov. V tem času bo komisija najmanj trikrat pregledala vse predele mesta in konec oktobra podelila najboljšim 5 prvih, 4 druge ter 3 tretje nagrade ter več priznanj in pohval.

Komisija bo posebno urejene pa tudi zanemarjene primere fotografirala ter ob zaključku letošnje akcije priredila razstavo teh posnetkov.

Turk in Novakova plavalca v Trstu

Mlada krška plavalca Igor Turk in Meta Novak sta nastopila v pionirski plavalni reprezentanci Slovenije na srečanju v Trstu. Igor je nastopil trikrat in dosegel dvakrat drugo mesto in enkrat tretje. Posebno se je izkazal na 100 m prosto: prog je preplaval v času 1:07,9.

Meta Novakova je bila diskvalificirana, ker je naredila dvojni zamah pod vodo.

L. HARTMAN

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile:

Ana Novak iz Vukovega sela — Anico, Ana Jeršič iz Senilnarta — Vladislava, Marija Mirt iz Krškega — Branka, Ljudmila Koprive iz Dedinje vasi — Tatjana, Marija Urbanč iz Jelš — Alenko, Zofija Janč iz Sevnice — deklica, Milena Gregor z Biance — Terezija in Ivana Komučar iz Sobenje vasi — dečka. — Čestitamo!

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:

Jože Ajster, kmet iz Gor. Pirošice, je padel iz avtomobila in si poškodoval glavo in levo roko; Vilma Sinkoviča, kmetica iz Radakovega je konj udaril v levo koleno; Martin Soško, dijak iz Sobenje vasi, se je useljal s sekuro v desno nogo; Miha Molan, upokojenec iz Krškega, je padel na poti in si poškodoval glavo.

V soboto proslava 1. maja

V Domu Svobode na Vidmu bo v soboto, 25. aprila, ob 20. uri osrednja proslava Osvobodilne fronte in 1. maja. Na njej bodo podelili nekdanjim aktivistom priznanje OF. Slavnostnemu govoru bo sledil zanimiv program kulturno-umetniške skupine iz Karlovcu.

RADIO BREŽICE

PETER, 24. APRILA: 18.00 — 18.10 — Napoved programa in poročila — 18.10—18.35 — Nove plošče RTB, obvestila in reklame — 18.35—18.45 — NAJPOPLOTE — najraje jih poslušate, 18.45—19.30 — Glasbena oddaja: Izbral ste sami!

NEDELJA, 26. APRILA: 11.00 — Domače zanimivosti — Poročila zasedanja občinske konference SZDL Brežice — dr. Slavko Šušin: Kaj moramo vedeti, kadar kličemo zaradi bolezni zdravnik na dom — Za naše kmetovalce: Mira Skočaj — Novosti s trga začetnih sredstev — Zabava vas trio Bordon — Nedeljski razgovor: 20 let Goadnega gospodarstva Brežice — Pred premiero akademske skupine DPD Svobode bratov Milavcov s Kranj. Bevo Potjo do zločina — Pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in spored kinematograf. 13.00 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 28. APRILA: 18.00—19.00 — Svetujemo vam — Jutroton vam predstavlja — Kaj prinaša nova številka DL — Iz naše glasbene šole — Tedenski športni komentar — Obvestila, reklame in filmski pregled — 19.00—19.30 — MLADINSKA OD-DAJA: Obisk pri aktivu v Selah.

Z OBČNEGA ZBORA ZVEZE BORCEV V KRŠKEM

Zapis o Kozjanskem in Bohorju

Kmetom borcem brezplačno zdravljenje

V narodnoosvobodilni boj sta bili v krški občini vključeni dve široki območji — Gorjanci in Bohorski predel. Na petkovem zboru so borci sklenili, da bodo poskrbeli za zapis medvojnih dogodkov v teh predelih.

Pisanje kronike za bohorski predel, kjer je deloval Kozjanski obred, so zaupali prof. Stanetu Skalnerju v Posavskem muzeju v Brežicah. Občine Sevnica, Laško, Sentjur, Smarje, Krško in Brežice so sklenile izdati Kozjanski zbornik, ki bo izšel pod okriljem Posavskega muzeja. Vse zgodovinsko gradivo s območja Gorjancev in krajev ob Krki bo zbiral in obdeloval Dolenjski muzej v Novem mestu. Ti dve instituciji bosta torej poskrbeli, da vstaja in narodnoosvobodilni boj v krški občini ne bosta šla v pozabo.

Združenja borcev bodo odslej bolj kot kdaj prej navezala stike z vsemi organizacijami v krajevnih skupnostih. Pokazalo se je, da je tako sodelovanje in medsebojno razumevanje lahko zelo plodno. Organizacija ZB se tako vključuje v tekoča dogajanja in ustvarjalno sodelovanje pri utrjevanju samoupravne zavesti občanov.

Na zboru v soboto so med drugim predlagali brezplačno

zdravljenje borcev. Na ta način bi pomagali predvsem tistim najrevnejšim v hrbovskih predelih Bohorja in Gorjancev, ki niti za davke ne pridelajo. Če pa ne plačajo davkov, potem se nimajo pravice zdraviti na stroške socialnega zavarovanja. To je zelo kruto in nepravično.

Ko bo v Krškem zrasla nova šola, bodo vanjo postavili spominske plakete prvih krških žrtev. Nemci so jih ustrelili poleti 1941 v prostori Dobravi pri Brežicah. Tam so jim postavili spomenik, zdaj pa bodo spomin nanje obudile plakete, ki jih bo izdelal kipar in modelar Vladimir Stoviček.

Moški pevski DPD Svoboda iz Brestanice slavi letos 25-letnico obstoja. Srebrni jubilej bodo pevci proslavili s slavnostnim koncertom v brestaniškem gradu sredi poletja. (Foto: Fabjančič)

KRŠKE NOVICE

OBISK VELESEJMA. Železniško transportno podjetje bo 2. maja organiziralo ogled spomladanskega velesejma v Gradcu. Iz Krškega bo odpeljal posebni modern viak ob 4. uri in 40 minut, vrnil pa se bo še isti dan ob 23. uri. Cena za prevoz in vstopnino je 72 din. Udeleženci si morajo oskrbeti osebne potne liste. Prijave sprejema šef železniške postaje.

DELAVCI IZ TOVARNE PAPIRJA V KOPRU. V koprski luki že nekaj dni raztovarjajo sovjetsko ladjo, ki je pripeljala 9 tisoč prostorninskih metrov lesa. Da bi ladjo pravočasno raztovarili, so se v tovarni odločili poslati na pomoč 32 delavcev za razkladanje.

PRESEDSTVO OBČINSKE GA KOMITEJA ZVEZE MLADINE je pred dnevi razpravljalo o praznovanju meseca mladosti. Člani so sklenili, da bo osrednja proslava 25. maja na Senovem, kjer bodo priredili sprejeto. V njem bodo sodelovali predstavniki aktivov, taborniki, planinci in druga

mladina. Predsedstvo je obravnavalo tudi težave mladih pri uveljavljanju v samoupravnih organih in vprašanja, ki zadevajo sprejemanje v mladinsko organizacijo. Letos nameravajo posvetiti precejšnjo pozornost vključevanju mladine v Zvezo komunistov.

MEDOBČINSKA KOMISIJA ZA REGIONALNO prostorsko planiranje v Spodnjem posavju se je minuli teden sestala v Krškem. Na sejo je povabila tudi predstavnik republiškega inštituta za ekonomske raziskave, ki so izdelali študijo za izdelavo razvojnega programa za nadaljnji petnajst let. Delo bo vodil Projektni biro iz Brežic. Komisija se bo sestala ponovno v začetku maja.

V BRESTANICI BO 4. MAJA zaključna proslava Kurirčeve pošte. Tedaj se bodo zbrali pri šoli štirje bataljoni pionirskega odreda, ko se bodo vračali s poti Kozjanskega odreda v spremstvu članov Zveze borcev in rezervnih oficirjev.

Lončarjev dol: če bi se most zrušil . . . ?

Solski avtobus, ki vozi otroke iz Lončarjevega doma, mora prek mostu, ki dovoljuje le 5 ton nosilnosti. Z otroki naložen tehta skoraj dvakrat toliko, zato se voznik upira voziti čezenj. Temeljna izobraževalna skupnost, ki s prevozom želj ustreči otrokom in staršem tega dela sevniške občine, opozarja na nevarnost in zahteva, naj odgovorni čimprej poskrbijo, da bo most usposobljen za težji promet, sicer bo treba vožnjo ustaviti.

Mokronog: v nedeljo ponovitev

Zaradi velikega zanimanja za prvi dve predstavi Gollive veseloirge »Kulturne prireditve v Črni mlaki«, ki so jo pripravili člani domačega kulturno-prosvetnega društva »Emil Adamič«, so sklenili predstavo ponoviti. Igro bodo znova zaigrali v nedeljo, 26. aprila, ob 17. uri v Prosvetnem domu.

Šentjakobčani v Sevnici

V počastitev dneva ustanovitve Osvobodilne fronte in praznika dela bo v torek, 26. aprila, v domu TVD Partizanov v Sevnici gostovalo Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane s finzgarjevo igro »Dekla Ančka«. Ta igralska skupina je sevniškemu občinstvu dobro poznana, zlasti po predstavi »Sosedovega sina« ob lanskim stoletnici tabora

A. Z.

Obisk Borisa Lipužiča

Boris Lipužič, poslanec zveznega kulturno-prosvetnega zbora, je minuli teden obiskal sevniško občino. S predstavniki družbeno-političnih organizacij se je dogovoril za posebno srečanje s političnim aktivom in prosvetnim delavci, ki bo v maju in na katerem se bodo pogovarjali o problemih šolstva ter o delu poslancev, ki v skupščini obravnavajo ta vprašanja.

SEVNIŠKI PABERKI

■ ZAZIDALNI NACRT ŠMARJA. V kratkem bo v mali sejni sobi občinske uprave razgrnjen zazidalni nacrt Šmarja, kjer je precej zanimanja za gradnjo. Nacrt je izdelal brežiški projektivni biro Region. Nacrt bo razgrnjen mesec dni in bodo občani nanj lahko dali pripombe.

■ SPET NASELJE NA KOLESIH. Podjetje za obnovu prog iz Ljubljane je zaprosilo sevniško občino, da bi tudi letos tako kot lani na stranskih tirih postavilo naseleje na kolesih, stanovanja za svoje delavce v železniških vagonih. Sevnica je lani sicer imela nekaj manjših stitnosti s progovnimi delavci, vendar je svet za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve na zadnji seji podaljšal soglasje na postavitve takega delavškega naselja.

■ KAKO POCENI DO LUCI? Ze nekajkrat je občinska skupščina obravnavala zahtevo prebivalcev Boštanj po električni razsvetljavi na prehodu za pešce na železniškem mostu čez Savo. Svoj čas narejen nacrt je predvideval 120.000 dinarjev stroškov, vendar tega denarja ni mogoče zbrati. Zaradi tega je bilo prejšnji teden sklenjeno, da je treba pri Elektru Krško naročiti nov nacrt. Verjetno bodo zadevo uredili tako, da bodo na obeh straneh mostu postavili močne reflektorje.

■ NOV VODJA IZPOSTAVE. Dosedanji vodja sevniške izpostave celjskega Zavoda za zaposlovanje tov. Hruševar se je zaposlil kot sekretar podjetja v konfekciji Jutranka, njegovo delo pa je prevzel Jože Jeka, ki je bil doslej zaposlen v Koptarni.

■ TEČAJ PRVE POMOČI. Občinski odbor Rdečega križa je ob

»LISCA« ZACELA GRADITI. Te dni je konfekcija LISCA začela graditi nove proizvodne prostore, ki bodo po predračunu skupno veljali 12,67 milijonov Ndin. Gradil bo PIONIR iz Novega mesta, ki je bil najcenejši ponudnik. Buldožerji agrokombinata BARJE so se na prostoru nasproti osnovne šole že zagrizli v zemljo. Delo ogrožajo ostanki zasutega orožja iz druge svetovne vojne, ki so po pripovedovanju starejših občanov zasuti na tem prostoru. Zaradi tega so poklicali na pomoč strokovnjaka iz novomeške gasilske brigade, ki izkopavanje nadzira z napravo za odkrivanje bomb. (Foto: A. Zeleznik)

PRIPRAVLJEN JE OKVIRNI PREDLOG ZA IZDELAVO KONCEPTA

Kakšno Posavje v naslednjih letih?

Zamisli za dolgoročni razvoj Spod. Posavja, ki jih bodo začeli pripravljati, bodo odločilno vplivale na razvoj v naslednjih 15 letih

Najbrž ne kaže izgubljati besed o pomenu tako imenovanega regionalnega planiranja, načrtovanja znotraj ožjega območja, kakršno je na primer Spodnje Posavje z brežiško, krško in sevniško občino. Nesporno je, da je samo dobro zastavljen koncept lahko zanesljivo vodilo za usmerjanje družbenega razvoja.

Gospodarska reforma je pokazala, da so v Spodnjem Posavju nekatere dejavnosti in z njimi delovne organizacije začele zaostajati, druge pa so se začele pospešeno razvijati. Ta gibanja natančneje še niso ovrednotena, kaj šele, da bi bili pripravljene izračuni in predvidevanja, kako bo s tem v prihodnjem daljšem obdobju.

Zaradi tega so pripravili predlog o sestavljanju zamisli razvoja Spodnjega Posavja. Predvideno je, da bo postala nosilka tega posebna

komisija, v kateri bodo sodelovali predstavniki občinskih skupščin, družbeno-političnih in delovnih organizacij. Ta komisija bo, kot je predvideno sklenila pogodbo z »Regionom« Brežice, ki bo potem v sodelovanju z Inštitutom za ekonomska raziskovanja iz Ljubljane pripravljala potrebne izračune in zbral podatke. Pri tem bodo sodelovale občinske uprave s svojimi sodelavci.

Metodologijo (način dela) bo pripravil ljubljanski Inštitut za ekonomska raziskovanja, pri tem pa bo upošteval republiški nacrt razvoja in posebne razmere v Spodnjem Posavju. Celotno delo bo usmerjeno k oblikovanju zamisli razvoja za prihodnjih 15 let.

Sestavljavci osnutka so predvideli zaporedje posameznih del. Sestavili so tudi predlog, katere gospodarske

Stališče sveta: razpis za direktorja

Svet za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve je na četrtkovni seji obravnavala kadrovske težave v komunalno stanovanjskem podjetju Sevnica, ki so tudi pripomogle do nezadovoljstva z delom tega podjetja, o katerem je že nekajkrat razpravljala občinska skupščina. Svet je sklenil, da je treba razpisati mesto direktorja, preučiti pa tudi zasedbo nekaterih drugih vodilnih delovnih mest ter zadržati strokovne sodelavce.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 26. APRILA: 12.00 — Napoved programa — Lokalna poročila, občinske novice in kronika — Reklame in oglasi ter objave — Dan ustanovitve OF — Zdravstveni napotki — Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — Vrtnar svetuje — Glasba za mlade — Obisk pri Loškem o'letu.

SREDA, 29. APRILA: 12.00 — Napoved programa — Reklame in oglasi — Kolektivni čestitajo — Pogled v preteklost — Pesmi borbe in dela — Nove melodije — Nekaj o vzgoji — Praznik 1. maj.

ZDAJ PRILOŽNOST ZA POMOČ KMETOM Prelomnica: odkup mleka

Kmetijski sklad bo pomagal rejcem, ki preusmerjajo svoje kmetije — Letos okoli 150.000 dinarjev

Se ni minilo dve leti, odkar je prvemu kmetu v občini začel pastir živino električni pastir, zdaj pa jo taki pastirji pasejo že skoraj pri štiridesetih kmetijah. Ko je eno prejšnjih nedelj v Sevnici predaval inž. Gvido Fajdiga, naš najbolj znani strokovnjak za pašno-kosni način izkoriščanja travnatega sveta, je bil obisk tak, da bi ga bila vesela vsaka družbeno-politična organizacija.

Ljudje se oprimejo vsake novosti, če jim je dostopna in če v njej vidijo prednosti za svoje delo.

V sevniški občini, kjer je živinoreja najpomembnejša kmetijska dejavnost, so svoj čas brez uspeha navduševali kmetovalci za povečano rejo krav in pridobivanje mleka, toda odkar je bil uveden odkup mleka na območju Krmelja, Tržišča in Sentjanja, v tem mesecu pa še za štajerski del sevniške občine (na levem bregu Save), so se stvari bistveno spremenile. Rejci iščejo posojila, da bi povečali rejo krav.

Kakšne so možnosti občinskega kmetijskega sklada, smo povprašali kmetijskega referenta pri občinski upravi Ivana Doberška. Odgovoril je takole:

»Kmetijski sklad bo imel letos 57.000 dinarjev dohodkov (10 odst. od prispevka od kmetijstva). Če upoštevamo še nekatere druge vire denarja za kmetijsko pospeševanje ter posojila banke na del oročenega denarja, nanese to skupno blizu 150 tisoč dinarjev. Ta denar bomo v obliki nakupljene živine posojali tistim kmetovalcem, ki bodo zavestno preusmerjali svoje kmetije.

M. L.

Zanimanje je precejšnje in mislimo, da smo na dobri poti. Zdaj je pravi trenutek, da kmetovalcem bolj pomagamo.«

M. L.

Krmelj: nov stanovanjski blok

V Krmelju so izbrali prostor za nov stanovanjski blok, ki bo omilil stanovanjsko stisko v tem kraju. Stal bo blizu sedanjih dveh blokov. Prestavitvi bo treba osmenjavajalno postajo ter podreti leseno stavbo pri hlevu kmetijskega kombinata »Zasavje«. Predvideno je, da bodo začeli graditi v drugi polovici junija. V Krmelju bo bolj zaživela tudi zasebna gradnja. Zasebniki bodo letos gradili štiri montažne hiše in pet zidanih.

B. D.

Že maja 520.000 din za posojila borcem

16. aprila je upravni odbor sklada za financiranje gradnje stanovanj udeležencev NOV razdelil 27 posojil, ki so zaprosili za posojilo v drugem natečaju ostalih od prvega, skupno 385 tisoč dinarjev posojila. Od oročenega denarja bo maja razdeljeno še 520.000 din posojila, od česar bo nekaj namenjeno za nakup družbenih stanovanj. Jeseni ne bo novega natečaja, kot smo pomotoma objavili v prejšnji številki lista.

IZ SPOMINOV AKTIVISTOV OSVOBODILNE FRONTE

„Zasramovali so nas, topli, kradli...“

Julijana in Franc Jerala iz Sevnice, ki sta izgubila tri sinove, pripovedujeta o življenju v izgnanstvu v vasi Plaušnac na Hrvaškem

Bili so trije fantje korenjaki. Zdravko je padel 1943. leta, Vlado leto kasneje nekje pri Zlataru, Franc je bil hudo ranjen pri Papuku in je pozneje umrl. Jeralovi so za njih usodo dokončno zvedeli šele po vojni. Do takrat so upali, da se bo vsaj eden izmed njih vrnil...

Brestanica, Slavonska Požega, Bjelovar, Križevci, Osijek, Novigrad in na koncu Plaušnac pri Koprivnici, to so bile postaje na križevem potu, na katerega so Jeralove iz Sevnice pognali Nemci ze 20. avgusta 1941.

74 letni Franc, upokojenec in invalid, ima spomin, na katerega se je mogoče zanesiti bolj kot na knjigo. Na zunaj mirno, skorajda neprizadeto niza datume in natevta dogodke, vmes pa od časa do časa vendarle ne more zadržati gneva nad tistimi, ki so mu povzročili toliko gorja:

»Bili so hudiči, ne ljudje. Zasramovali so nas, topli, nam pokradli, kar smo imeli, celo obleko so potegnili z nas. Ne morate si misliti, kaj pomeni živeti v hrvaški vasi, kjer je pol ljudi na strani partizanov, pol na strani ustašev,« se razvname Franc in spet mirno nadaljuje:

»Ko smo prišli v Plaušnac, sprva niti nismo vedeli, kaj vse se tam dogaja. Naselili so nas v pravoslavni župnišči. Razen nas so bile v tem kraju še tri slovenske družine. Sredi maja 1942 je

prišel v vas katoliški škot in ustaši so skupaj z njim zahtevali, naj pravoslavni vaščani prestopijo v katoliško vero.

Ne vem, kdaj in kako so ustaši dobili podatke o mojih sinovih, ki so šli med partizane. Kaj vse so počeli z nami, da bi zvedeli natančneje, kje so in kaj delajo! Kadar so pridivali v vas in

spraševali po partizanih, so ustašem naklonjeni prebivalci brž pokazali na nas, češ, »ovi« Slovenci, oni vedo, saj jim vseskozi pomagajo.

Vendar niso sovražniki od nas ničesar zvedeli. Koliko živela in oblek smo v tistih letih pripravili za partizane, ki so začasno prihajali v vas! Lahko rečeva samo: pomorna sva, da sva to naredila in da sva zdržala vse nasilje, pa čeprav v vseh teh letih po vojni še nihče ni stopil v našo skromno bajtico pod gradom, da bi povprašal, kako živimo.«

M. L.

Vojna jima je vzela tri sinove. (Foto: Legan)

Spor zaradi vodovoda?

Različna stališča trebanjske občine in grosupeljskega podjetja - Danes o tem še skupščina

V sušnem poletju, ko je bilo Trebnje in še več drugih krajev v spodnjem delu Temeniške doline tudi po več dni brez vode, je dozorrel trden sklep, da je treba čimprej zagotoviti preskrbo z vodo in dokončati stiški vodovod, katerega načrt predvideva nova zajetja in napeljava vode tudi v Dobriško dolino.

Stvari so dobro kazale, saj je bilo že narejeno no-

vo zajetje, ki bo skupno z napeljavo vode stalo milijon novih dinarjev. Ustavilo se je pri plačilu stroškov, saj je grozil spor med sosednjima občinama, ki gotovo ne bi pripomogel k dobri sosedskemu odnosu. Danes bo o tem razpravljala tudi občinska skupščina v Trebnjem.

Stanovanjsko komunalno podjetje Grosuplje, ki upravlja s stiškim vodovodom, namreč vztraja, da mora trebanjska občina prispevati 60 odstotkov potrebnega denarja, grosupeljska pa le 40 odstotkov. Poraba vode iz tega vodovoda pa je ravno nasprotna: dve tretjini vode porabi grosupeljska občina, eno pa trebanjska.

V Trebnjem trdno vztrajajo, da je treba obravnava vodovoda kot celoto. Ne nasprotujejo predlogu, da bi vodo podražili in tako zbrali denar za dokončno dograditev vodovoda, ne morejo pa soglašati, da bi prebrižali od prodaje vode iz stičenskega vodovoda nameniti za druge vodovode v občini, hkrati pa zahtevali od trebanjske občine še dodatnih 210.000 din za povečanje zmogljivosti stičenskega vodovoda.

Območje trebanjske občine se ni dodatno priključilo na vodovod, marveč je bilo vse skupaj njegov sestavni del. Denar za gradnjo je pred leti dala republika. Značilno je, da so novi veliki porabniki vode (farma svinj pri Sentvidu), ki so bili v grosupeljski občini dodatno priključeni na vodovod, mnogo pripomogli, da je začelo zmanjkovati vode.

M. L.

Trbinc: samo skupaj bi šlo

Na Trbincu nad Mirno je še nekaj hiš, ki nimajo električne napeljave. Ko so pristojno podjetje zaprosili za priključek, so dobili odgovor, da je treba najprej popraviti celotno napeljavo v tej vasi. Tega pa seveda sami lastniki štirih hiš, ki so se brez toka, ne morejo narediti. Preostali prebivalci pravijo, da je zanje dobro tako, kot je, čeprav je napeljava tako dotrajana, da ne bo več dolgo tako, kot je. Če ne bodo sodelovali, bodo mnogo težje dobili pomoč krajevne skupnosti ali Elektro podjetja.

TREBANJSKE IVERI

■ **ODPRTO OD PRVEGA MAJA NA PRED.** Lani zgrajena lovska kočica na Vrhtrebnjem bo od prvega maja naprej odprta vsako nedeljo. Pričakuje veliko obiskovalcev te lepe izletniške točke, oddaljene le nekaj kilometrov od Trebnjega.

■ **DRAGEJ MLEKO.** Ljubljanske mlekarne, ki v občini prodajajo pasteurizirano mleko, so zaprosile za povišanje prodajnih cen. Po novem naj bi liter takega mleka stal 1,60 din ali 15 par več kot doslej. Mlekarne obljubljajo, da bo povišala tudi odkupne cene za mleko, zato je pričakovati, da bo občinska skupščina na današnji seji privolila v podražitev in v ta namen sprejela dosedanj odlok, ki določa ceno.

■ **NOČ GENERALOV.** V trebanjskem kinu bo v soboto in nedeljo na sporedu znani angleški film »Noč generalov«, posnet po romanu Hansa Helmuta Kirsta in v odlično filmsko zasledbo. Ena predstava traja dve uri in pol.

■ **LASTEN AVTOBUS.** Kemooprema je prejšnji teden dobila svoj avtobus, s katerim bo od prvega maja naprej, ko bo potekla

Danes o podražitvi vode

Na današnjem zasedanju obeh zborov občinske skupščine Trebnje bodo obravnavali predlog grosupeljskega stanovanjsko komunalnega podjetja o podražitvi vode v stičenskem vodovodu. Višja cena (v povprečju za eno tretjino) bo omogočila dograditev tega vodovoda, piše med drugim v obrazložitvi. Razen tega bo na dnevnem redu še program razvoja PTT službe, poročilo Komunalno obrtnega podjetja Trebnje, predlog sklepa o določitvi lesa za uporabo v kmetijskem gospodarstvu in gospodinjstvu ter še nekatere odloki.

Praznik Vel. Loke in Šentlovenca

V spomin na znano bitko na Medvedjeku so prebivalci z območja krajevne skupnosti Velika Loka in Šentlovenca v nedeljo, 19. aprila praznovali krajevni praznik. Zjutraj je bila najprej skupna seja svetov krajevne skupnosti, zatem pa polaganje vencev na partizanska grobišča. Popoldne je domače kulturno-prosvetno društvo znova uprizorilo Borove »Raztargance«.

Pozablajo na podeželske kupce

Trgovina je zadnja leta tudi v trebanjski občini zelo napredovala, vendar še vedno ne zadovoljuje povsem. Opaziti je, da si trgovska podjetja pretirano konkurirajo v večjih mestih, ob tem pa zapostavljajo podeželje, kjer odpirajo predvsem trgovine s prehrabnimi izdelki. Na območju trebanjske občine ima devet podjetij skupno 46 prodajal, od tega pa je 8 specializiranih.

Šentrupert: proslava krajevnega praznika

Krajevna skupnost Šentrupert bo praznovala krajevni praznik, 25. obletnico osvoboditve in obletnico ustanovitve Osvobodilne fronte v nedeljo, 26. aprila, ob 9. uri dopoldne v prosvetnem domu v Šentrupertu. Na prireditvi bodo sodelovali: pevski zbor mirenske »Svobodec«, šolska mladina s kulturnim programom, gasilci in drugi.

DOPOLNILO

Pri zahvali vaščanov Gorin Dol. Kamenja, Selc, Krušnega vrha in Rožemlja, ki se zahvaljujemo za pomoč pri gradnji nove transformatorske postaje, je pomotoma izpadla vas Krušni vrh. Pri zadetih se opravičujemo.

SPREJEM KURIRCKOVE POSTE. Učenci osnovnih šol iz Mokronoga, Sentruperta, Mirne, Dol. Nemške vasi, Trebnjega, Čateža, Velikega Gabra in Dobriča so v minulih dneh priredili svečan sprejem kurirckovi pošti, ki je štiri dni potovala po trebanjski občini. V Trebnjem (na sliki) je v soboto nastopil tudi partizanski humorist Igor Križanovski, na sprejemu pa so skupno bili tudi udeleženci letne skupščine ZZB NOV. (Foto: Legan)

S-TRETJE REDNE SKUPŠČINE ZZB NOV TREBNJE 18. APRILA

Zahteva: socialna varnost tudi za doslej zapostavljene kmete-borce

S tem bi zmanjšali razlike med posameznimi kategorijami borcev

Med posameznimi skupinami borcev so v teku let nastale velike razlike. Kmetje-borci so močno zapostavljeni, za druge pa je bilo v okvirih možnosti že poskrbljeno. To je bila osrednja ugotovitev razprave na tretji redni skupščini ZZB NOV občine Trebnje, katere sta se udeležila tudi podpredsednik republiškega odbora ZZB NOV France Krese-Coban in član republiškega vodstva Slavko Kovačič. V razpravi so sodelovali Stane Hribar, Ciril Bukovec, Franc Jevnikar, Jože Bizjak, Martin Lap, Ciril Pevec, Slavko Kovačič, Tone Zibert, Roman Ogrin, Franc Krese in drugi.

Po uvodni besedi predsednika občinskega odbora ZZB NOV Janka Orna, ki je podaril, da organizacija ne obstaja le zato, da ureja probleme borcev, temveč ima še vrsto drugih nalog, so udeleženci obravnavali predvsem položaj kmetov-borcev. Franc Jevnikar je dejal, da le-ti že leta in leta poslušajo izgovore in obljube, da se bo položaj kmetov-borcev izboljševal hkrati s celoumno kmetijstvom. Borci se starajo in ne morejo čakati na te obljube, marveč potrebujejo socialno varnost in upravičeno upajo, da jim bo družba pomagala.

V manj razvitih kmetijskih občinah, ki imajo majhne možnosti, da bi borcem izdatneje pomagale, je stanje postalo že skorajda nevarno. Občinska skupščina Trebnje je sicer znanjšala kmetom-borcem osnovno, od katere obračunava prispevek od kmetijstva, pa tudi republika prispeva nekaj za zdravstveno varstvo kmetov-borcev, vendar pod pogo-

novi slovenski mesečnik

karavana

odkriva

160 strani
3 din

jem, da imajo poravnane davčne obveznosti. To pa je tudi vse, kar je narejeno za kmete-borce, ki so v ljudski revoluciji prispevali izredno pomemben delež.

Na skupščini so predlagali, naj bi v nov zakon o zdravstvenem zavarovanju vnesli tudi zdravstveno varstvo borcev, češ da oni ne potrebujejo posebnega zakona. Predlagali so tudi, naj bi za kmete-borce čimprej uvedli varstveno pokojnino in brezplačno zdravstveno zavarovanje, s čimer bi vsaj delno zmanjšali razlike med borci, ki puščajo v odnosih med ljudmi slabe posledice.

Še enkrat manj kot v vsej Sloveniji

Narodni dohodek na prebivalca je zaenkrat še najboljše merilo gospodarske razvisti posameznega območja. Po oceni je v minulemu letu znašal narodni dohodek na prebivalca v trebanjski občini 4.278 din, kar je več kot še enkrat manj kot nanese republiško povprečje. Občina prispeva le 0,5 odst. celotnega narodnega dohodka Slovenije, ima pa en odstotek prebivalstva. Med posameznimi dejavnostmi je še vedno daleč na prvem mestu kmetijstvo (43,1 odst.), za njim pa industrija (26,3 odst.), gradbeništvo (10,1 odst.), trgovina (8,6 odst.) itd.

NOVICE IZ ŠENTRUPERTA

■ **POVSEM DRUGACE KOT V TREBNJEM.** Zelo veliko ljudi se je udeležilo predavanja dr. Jožeta Možgana, ki je minuli teden tudi v tem kraju predaval o rakastih obolenjih. Bilo je povsem drugače kot v Trebnjem, kjer, kot kaže, med prebivalstvom ne svyže nobena resna stvar več.

■ **V PONEDELJEK SEJEM.** V ponedeljek, 27. aprila, bo na Veseli gori pri Šentrupertu spet žilinski sejem. Ob 15. uri bo na Veseli gori proslava ustanovitve OP, zatem pa še ljudsko rajanje.

Udeleženci so obravnavali še druge naloge borčevskih organizacij: obujanje tradicij NOB (pri čemer so predlagali, naj bi tradicionalni partizanski orientacijski pohod za dan borca prenesli na mladinsko organizacijo in organizacijo rezervnih vojnihtarešin), o srečanju internirancev, o varstvu spominskih obeležij NOB itd. Razpravljali so tudi o organizacijskih zadevah in ugotavljali, da bo treba nekatere krajevne organizacije združiti, zakaj z leti se število članov občutno zmanjšuje.

M. L.

Žensk precej več kot moških

Po zadnjih podatkih je 31. marca živelo na območju trebanjske občine 17.197 prebivalcev, od tega 8.978 žensk in le 8.219 moških. 42,5 odst. občanov je bilo starih do 24 let, 46,2 odst. od 25 do 64 let, 11,3 odst. pa starejših od 65 let. Po statistiki živi v občini še 8.400 kmečkih prebivalcev, ki so naseljeni v 219 krajih. V občini je 4.850 gospodinjstev. Velika razdrobljenost povzroča hude težave pri komunalnem urejanju naselij.

KRVODAJALEC IN AKTIVIST RK

Njegov osebni zgled

Franc Sladič z Mirne je vedno med krvodajalci, da z osebnim zgledom pritegne še druge

Čeprav sam slaboten in suh, je dal ob vsaki krvodajalski akciji kri, da je tako spodbudil še druge. 49-letni Franc Sladič, delovodja v mirenski »Danis«, niti sam natanko ne ve, kolikokrat se je to zgodilo: trinajstkrat ali petnajstkrat. »Treba bi bilo pogledati v kartoteko občinskega odbora Rdečega križa, tam imajo zapisane te reči,« pravi Franc, ki že dolga leta sodeluje v odboru krajevne organizacije RK in ki je veliko pripomogel, da se je mirenska tovarna pri krvodajalstvu vedno tako dobro odrezala.

»Tudi ob letošnjem darovanju krvi, ki bo na Mirni 29. aprila, bomo naredili vse, da se bo kar največ ljudi udeležilo te humane akcije. Skušali bomo pritegniti vsaj štiri-deset ljudi iz naše tovarne, kar pomeni, da bi kri dal skoraj vsak tretji zaposleni.

Vodstvo podjetja ima dovolj razumevanja za naše prizadevanje. Svoj čas so morali delavci po akciji še na delo, zdaj pa imajo

prosto, zamujene ure pa plačane. Delamo do malice, potem pa krvodajalec delo prekinejo.

Kako se nam posreči zbrati toliko ljudi? Pogovorimo se o tem z vsakim članom kolektiva. To je najboljši način, kako posameznika navdušiti za dobro delo,« pravi Franc Sladič.

M. L.

TEKSTILANA: letos 17 posojil

Za gradnjo zasebnih hiš so v kočevskem podjetju TEKSTILANA odobrili letos posojilo 17 članom kolektiva v skupnem znesku 378 tisoč din. Lani je dobilo posojilo 20 prosilcev v skupnem znesku 290.000 din. Podjetje oroči namenski denar za stanovanjsko gradnjo pri hišah in s tem omogoči članom kolektiva, da dobe še enkrat več posojila. Po pravilniku o dodeljevanju posojil dobi vsak prosilec lahko največ 25.000 din posojila; če na sta iz iste družine zaposlena v TEKSTILANI dva ali če drugi zakonec ni zaposlen, pa do 50.000 din.

Dopolnien odlok

Odlok o načinu in pogojih uporabe sredstev sklada za reševanje stanovanjskih zadev borcev je občinska skupščina Kočevje na zadnji seji dopolnila. Sedanji način ocenjevanja slabih hiš namreč ni bil popoln, ker ni upošteval dotrajnosti posameznih pomembnih delov hiš (streh, strope, zidove), pa tudi ne socialnega stanja prosilca. Tako se je dogajalo, da je po takem načinu točkovanja zbral več točk prosilec, ki v resnici ni bil zelo nujno potreben posojila. Zdaj je ta pomanjkljivost odpravljena.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje	Ribnica
krompir	0,90	0,90
svže zelje	4,60	4,80
kislo zelje	3,40	3,50
kisla repa	2,80	2,80
ohrovt	4,80	—
cvetača	4,50	—
in 9,60 (it.)	11,00 (it.)	—
fižol v arnju	5,20 in 5,65	5,90 in 7,00
čebula	4,80	5,10
česen	12,15	13,00
solata	3,20 do 6,40	5,50
paradižnik	11,80	—
špinata	4,30	4,70
korenje	2,70 in 4,90	2,60
poteršij	6,00	6,30
zeleni	3,30	—
radič	6,20	—
por	4,50	4,70
jabolka	2,10	2,10
hruške	3,00	3,00
grozdje	5,20	4,60
limone	4,90	4,40
pomarjance	4,40 do 5,80	4,40
banane	5,65	5,90
ananas	6,45	7,30
jujca (osma za kos)	0,58	0,82 in 0,70

KOČEVJE — Zenske odbojarske ekipe vseh razredov kočevske gimnazije so na športni dan nastopile na odbojarskem turnirju. V finalu je zmagala ekipa 2.a razreda, ki je premagala 4.b z 2:0. (A. A.)

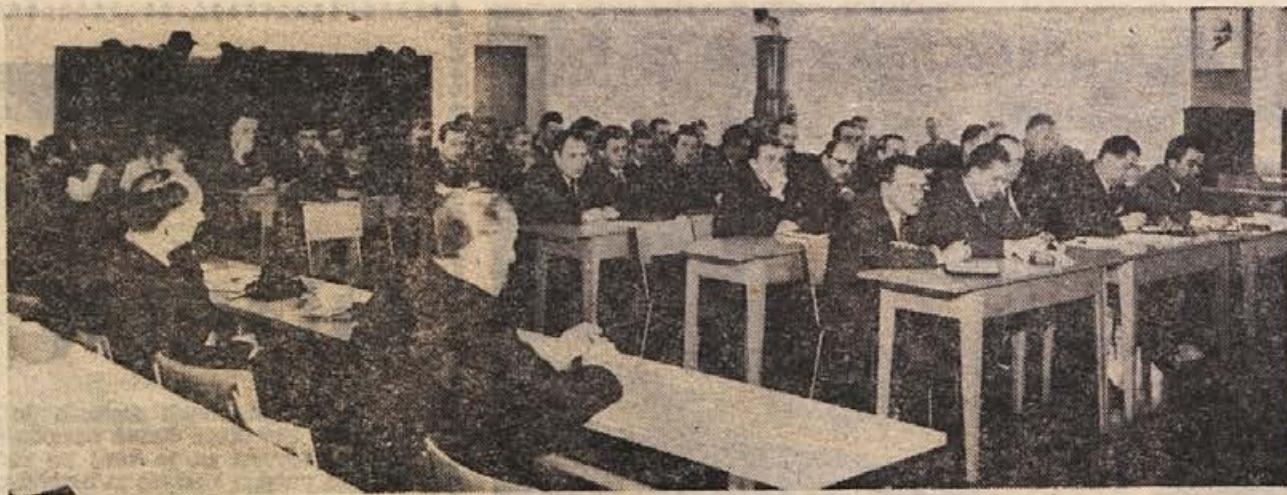
DROBNE IZ KOČEVJA

ENODNEVNI SEMINAR »Gozd in okolje« je pred kratkim privedilo Združeno KGP. Predavali so strokovnjaki iz Ljubljane. Seminar je obravnaval gozd kot rekreacijski prostor. Predavanja so bila spremljana s filmi in diapozitivi. Udeležili so se ga gozdarji z območja združenega KGP Kočevje.

ZA KRITJE PRIMANJ. KLJAJA je razpisal Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani izreden prispevek za zdravstveno zavarovanje. Po stopnji 0,70 odstotka ga bodo dolžni plačevati vsi zavarovanci, ki so v delovnem razmerju in delajo najmanj polovico delovnega časa, ter vsi pogodbeni zavarovanci od izplačanih osebnih dohodkov. Izredni prispevek je uveden za obdobje od 1. aprila do 30. junija letos.

PO PARKIH in vrtovih so pričeli posepošno delati, da bodo nadomestili, kar so zamudili zaradi dolge in muhaste zime, ki je naredila veliko škodo. Drevje bo treba obrezovati več kot običajno, ker je veliko polomljenega. Cveticotrajnice so zmagaj dobro prezimile in še poganjajo, zato je treba z urejanjem pohiteti.

IZSILA JE četrta številka revije »Moj mali svet«. V njej je ves popis del v aprilu za vrtničarje, rejce živali, čebelarje itd. Ta revija je v Kočevju zelo priljubljena in je prihaja že nad 70 izvodov. Z majem bo pričela

Razširjeni sestanek političnega aktiva združenega KGP Kočevje je bil uvod v razpravo o bodočem razvoju kmetijstva in gozdarstva na območju zahodne Dolenjske. Sestanek je bil 17. aprila. Ze jutri bo o kmetijstvu razpravljala tudi občinska konferenca SZDL Kočevje (Foto: Mohar)

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE KOČEVJE

Kritizirana merila za dopolnilno udeležbo

Glavno merilo je narodni dohodek na prebivalca — Kočevska občina odvede na leto 94 občinam v Jugoslaviji, katerih občani so zaposleni v njeni občini, 1,7 milijona din prispevka iz osebnega dohodka — Prav toliko denarja pa manjka letos kočevskemu proračunu — Hkrati iz občine odteka precejšen del osebnih dohodkov, ki so glavni del narodnega dohodka

Občinska skupščina Kočevje je na seji 13. aprila sprejela proračun za letos, razpravljala o nekaterih drugih poročilih, sprejela več odlokov in sklenila razpisati referendum o samoprispevku za posodobljenje cest.

Letošnji občinski proračun bo imel okoli 5,5 milijona din dohodkov in izdatkov, proračun temeljne izo-

brazevalne skupnosti pa okoli 5,3 milijonov din. Proračun TIS bo imel z lanskim presežkom dohodkov in re-

publičnimi dopolnilnimi sredstvi skupno 6.786.345 din dohodkov. Za zagotovitev vseh potreb B programa bo letos TIS manjkalo preko 811.000 din, samo za pokritje izdatkov vseh dejavnosti, ki jih je plačevala že lani, pa bo premalo 350.000 din. Zato je

Malo denarja za krajevno skupnost

Imajo premalo občinskih mož — Hočejo boljše ceste — Mesnica brez mesa, trgovina brez kruha — Kje je mlatilnica bivše zadruga?

Na nedavnem zboru volivcev v Dragi so občani podarili, da bo 10.000 din dotacije njihovi krajevni skupnosti premalo in da potrebujejo za uresničitev letošnjega programa še 18.700 din, ki naj bi jih prispevala KGP in občinska skupščina.

Opozorili so, da noben njihov občan ne sodeluje v kakšnem občinskem svetu ali komisiji. Imajo samo enega občinskega odbornika, čeprav imajo drugod glede na tako številno prebivalstvo tri.

Strinjajo se z uvedbo s prispevka za posodobljenje ceste Livold—Brod na Kolpi. Menili pa so, da bi v naslednjih letih morali asfaltirati

tudi cesto Sodražica—Loški potok—Draga—Cabar. Nadaje so kritizirali, da so bile njihove ceste (občinske, republiške in krajevne) posebno pozimi slabo vzdrževane in tudi po več dni neprevozne.

Zaradi slabe osemenjevalne službe, posebno pozimi, so predlagali, naj bi spet dovolili na tem območju bike. Nadalje so zahtevali, naj do-

bi del regresa za mleko tudi kmet.

Opozorili so še, da sta njihova mesnica in trgovina slabo založeni. Ne vedo niti, če je kmetijska zadruga Cerknica začasno (zaradi vremenskih razmer) ali za stalno uknila prodajo mesa, hkrati pa nimajo kruha, ki ga je dovažal tudi mesar iz Cerknice.

Razpravljali so še o potrebi po telefonu na Travi, kam so izginili po ukinitvi kmetijske zadruga nekateri kmetijski stroji (mlatilnica, dve kosilnici) in drugi.

J. P.

PRED SEJO KONFERENCE SZDL KOČEVJE

Poudarek zasebnemu kmetijstvu

Na dnevnem redu tudi priprave za referendum o uvedbi samoprispevka

Jutri, 24. aprila, bo 5. seja občinske konference SZDL. Sprejeli bodo nov statut, razpravljali o izhodiščih za razvoj kmetijstva, izvajanju programskih izhodišč za volitve odbornikov in poslancev ter o poročilu o delu konference, njenih organov in krajevnih organizacij SZDL v zadnjih treh letih.

Za člane konference s zadnjih treh letih pa bo zajelo potek volitev, gospodarjenje z gozdovi in kmetijstvo, vlogo občana v krajevni skupnosti in komuni, vlogo odbornikov, delo krajevnih organizacij SZDL in krajevnih skupnosti, sodelovanje z ZZZB in priprave za izvedbo referenduma o uvedbi samoprispevka za posodobljenje cest.

Osnovno izhodišče v poročilu ugotavlja, da se mora družba bolj zanimati za razvoj zasebnega kmetijstva. Nadalje govori o potrebi po ustanovitvi sklada za razvoj kmetijstva, kreditiranju kmetov, potrebi po ustaljenih cenah za kmetijske proizvode, organizaciji odkupa, osemenjevalni službi, novih oblikah pogodbenega sodelovanja, oskrbi s semeni in drugem. Poročilo o delu SZDL v

skupščina poslala republiški izobraževalni skupnosti zahtevek za dodatna dopolnilna sredstva.

V čistem občinskem proračunu bo tudi manj denarja, kot znašajo zahtevki uporabnikov proračuna, in sicer za okoli 1.352.000 din. Odborniki so v razpravi ugotovili predvsem, da bo premalo denarja za krajevne skupnosti, kulturne dejavnosti, komunalno dejavnost, mladino, telesno kulturo, gasilstvo in nekatere druge zadeve.

Odborniki so ugotovili, da so merila za dodeljevanje republiških dopolnilnih sredstev za vzgojo in izobraževanje krivična. Menili so, da narodni dohodek na prebivalca ni pravično merilo za razvitost občine. Med merili bi morala biti upoštevana tudi razsežnost občine in še druga dejstva.

Za podkrepitev teh dejstev so navajali, da se kar 23,9 odstotka prispevka iz osebnega dohodka ali okoli 1,7 milijona din odliva iz kočevske občine 94 občinam v Jugoslaviji, katerih občani so zaposleni v kočevski občini. Seveda pa se v te občine hkrati odliva tudi osebni dohodek teh občanov. Prav osebni dohodek pa je med najpomembnejšimi sestavnimi deli narodnega dohodka.

Zanimivo je, da bi občina Kočevje skoraj v celoti pokrila vse nujne zahtevke uporabnikov proračuna še, če bi ji ostal prispevek iz osebnega dohodka, ki ga zdaj od- vaja drugim občinam. J. P.

Ocenjeni statuti

Komisija za pregled samoupravnih aktov delovnih organizacij v občini Kočevje je pred kratkim ocenila kot primerne statute posestva »Snežnik«, INKOP, Vodne skupnosti Kočevje—Ribnica, posebne osnovne šole, osnovne šole Kočevje, KOVINARJA, OPREME in Temeljne izobraževalne skupnosti. Zavrnila oz. ocenila pa je kot nesprejemljiva statute podjetij ZIDAR in hotel PUGLED.

Laze: redka pošta

Prebivalci Laz, Vrta in še nekaterih vasi ob Kolpi se pritožujejo, da dobe pošto le enkrat na teden. Zaradi gradnje ceste Sodevci—Radenci poštar na tem območju ne more uporabljati mopedov. Z dostavo se zato toliko zamudi, da potem na območje Lazov dostavlja pošto le enkrat na teden. Seveda pa teden dni stari časopisi za ljudi niso več zanimivi.

Tudi pozimi so bile s pošto težave. Takrat jim jo je vozil šofer, ki vozi otroke v šolo. Po priporočene in denarne pa so morali ljudje sami v Stari trg.

Določene uradne ure

Občinska skupščina Kočevje ima po novem uradne ure za stranke vsak torek in petek od 8. do 15. ure in ob sredah od 17. do 19. ure. Sobota je dela prosta. Službe, ki imajo stalno opravila z občani, pa sprejemajo stranke vsak delovni dan. Te službe so: sprejemna pisarna, javna in odjavna služba, matična služba in krajevni urad.

Sprememba naslova!

Naročniki, ki spreminjajo svoj star naslov na sporočilo oba naslova. Doga se da sporočilo samo novega kot pa imamo pri nas vseh več naročnikov s enakim priimkom in imenom seveda ne moremo vedeti čigav naslov je treba spreminiti!

Volitve in imenovanja

Občinska skupščina Kočevje je na zadnji seji izvolila ostroma imenovanja:

■ Silvo Vesel, delavko Vagojnovarstvenega zavoda Kočevje za vršila dolžnosti ravnateljice Vagojnovarstvenega zavoda Kočevje za dobo 6 mesecev;

■ v upravnih odborih sklada za borbe: Andreja Kluna (predsednik), Resko Berjan, Franca Cimpriča, Ignaca Karničnika, Valentina Mesojedca, Lojzeta Rauha in Viktorja Dragojca;

■ Franca Rudla je na njegovo željo razrešila dolžnosti predsednika sveta za gospodarstvo pri občinski skupščini, na njegovo mesto pa imenovala Rudija Grudna, direktorja enote Elektro Kočevje;

■ Ivana Žuška je razrešila dolžnosti sodnika Občinskega sodišča Kočevje, ker je izvoljen za sodnika Okrožnega sodišča v Ljubljani.

Upravičena pritožba

Nepravilnosti ob razpisu za novega direktorja Vodne skupnosti Kočevje—Ribnica

Občinska skupščina Kočevje je na zadnji seji potrdila ugotovitev občinske komisije za vlogo in pritožbe, da je bil postopek razpisne komisije za izvolitev direktorja Vodne skupnosti Kočevje—Ribnica nezakonit.

Zoper postopek za izvolitev direktorja se je pritožil Franc Merhar iz Kočevja, ki se je prijavil na razpis Vodne skupnosti.

Na predlog komisije za vlogo in pritožbe je občinska skupščina odpravila razpis in razpisno komisijo Vodne skupnosti. Pri izbiri

kandidata za direktorja pa bo ob ponovnem razpisu sodelovala skupaj s komisijo Vodne skupnosti tudi komisija za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve občinske skupščine. To je po vsem prav, saj je Vodna skupnost delovna organizacija splošnega javnega pomena.

Občinska skupščina je zahtevala, naj se imenovanje direktorja Vodne skupnosti pospeši da se bodo lahko čimprej uredile razmere, ki vladajo v kolektivu zdaj, ko nima direktorja.

KDO BO ZIDAL?

Letos precej denarja za gradnjo

Nameravajo precej graditi, zidarjev pa ni

Za ribniško občino je zadnja leta zelo značilna pospešena zasebna stanovanjska gradnja, saj jim z družbenimi stanovanji uspe rešiti le najnujnejše stanovanjske probleme. Največ stanovanj gradijo v Ribnici, Sodražici, zadnje čase pa tudi na območju Dolenje vasi, kar dokazuje, da bo tudi ta kraj treba čimprej uvrstiti v zazidalni okoliš.

S stanovanjskimi krediti članom ZZB bo letos prišlo v občino precej denarja: okrog 1,2 milijona dinarjev. Z majem bo na voljo večji del tega denarja, nad 800.000 dinarjev.

Seveda je treba posojilom iz stanov. sklada ZZB pristiati še velike denarje graditeljev. Prisiljeni smo ponovno opozoriti na to, kajti tolikšna sredstva postavljajo nemajhne naloge pred gradbeno operativno, prav tako pa tudi pred vse tiste, ki odločajo o lokacijah in gradbenih dovoljenjih, da bi z izdajanjem le-teh graditeljem ne zavlačevali.

Ustaljena praksa je že, da večino gradenj v zasebnem sektorju prevzema stanovanjsko podjetje, ki predstavlja tudi najugodnejšega izvajalca. Podjetje

bo moralo napeti vse sile, da bo lahko ustreglo letošnjim povečanim potrebam po gradbenih storitvah ter dela hitro in solidno opravljalo. Gre za to, da graditelji z odobrenimi posojili postorijo kar največ, kajti le tako bo dosežen osnovni namen: čimprej zagotoviti čim večjemu številu občanov ugodna stanovanja.

Gradbena sezona je že pred vrati, stanovanjskemu podjetju pa trenutno zelo primanjkuje zidarjev, saj menda v Ribnici dobimo kakšnega le z veliko težavo. Podjetje ima namreč nekaj gradbišč izven občine, celo na Krku, koder morajo še prej skončati jeseni zastavljeni ribniški počitniški dom. Vse kaže, da bodo letos v občini najbolj iskani dobri zidarski mojstri! -vec

Servis pod drobnogledom

Cenejši je računovodski servis, kot da ima vsaka majhna organizacija računovodsko službo

Ribniški gospodarstveniki so pred kratkim razpravljali o ustanovitvi računovodskega servisa za potrebe njihovega gospodarstva. Zamisel je dobra, vendar si velja ogledati nekaj zanimivih ugotovitev iz prakse.

V Kočevju že vrsto let uspešno deluje Računovodski biro, ki se je specializiral za opravljanje finančnih in računovodskih opravil. Usluge nudi predvsem manjšim delovnim in družbenim organizacijam.

Razumljivo je, da bi morala dejavnost biroja postopno napredovati in da bi se vanjo sčasoma vključile vse manjše organizacije. Zal pa ni bilo tako, saj se je število uporabnikov teh uslug z leti celo zmanjšalo, zato je

bil biro prisiljen zmanjšati število svojih delavcev.

V Kočevju torej ni bilo prave pobude, da bi ta ustanova napredovala in zavzela mesto, ki ji v vseh ozirih pripada. Pri tem pa se prav pri manjših organizacijah opaža, da zaposlujejo precej finančnih delavcev, ki tem opravilom niso kos, in da je razdrobljeno delo precej dražje, kot bi bilo, če bi ga opravljal Računovodski biro.

O kakovosti nujenih uslug biroja pa ima služba družbenega knjigovodstva zelo dobro mnenje.

Ustanovitelji bodočega računovodskega servisa v Ribnici naj bi torej že v začetku predvideli primerno področje tega servisa, ki naj bi kasneje kvečjemu še napredoval.

Kje so zastave?

Bliza se 1. maj, praznik dela. Praznovanje državnih praznikov obeležimo s tem, da izobesimo zastave. Zastave so dolžne izobesiti politične, družbene in delovne organizacije. Na nedavnem občnem zboru občinske gasilske zveze v Ribnici so bila nekatera društva kritizirana, ker ob državnih praznikih na gasilskih domovih ne izobešajo zastav ali pa imajo stare, obledelaste zastave, ki niso več primerne za javno izobešanje.

Glasbeni večer v Ribnici

V soboto, 18. aprila, je bil v dvorani glasbene šole v Ribnici glasbeni večer, kjer so poleg učenke pianistke Hedvige Petje, ki je s tem nastopom zaključila šolanje na glasbeni šoli v Ribnici, sodelovali kot solisti tudi predavatelji glasbene šole. Na sporedu so bila dela Mozarta, Klengela, Beethovna, Korsakova in še nekaterih drugih velikih skladateljev. Vsa dela so bila brezhibno izvedena. Solistične skladbe je na klavirju uspešno spremljala Marjanca Kumer.

Glasbeni večer je bil lepo doživetje za Ribničane, zato zaslužijo prireditelji in še posebej izvajalci vsjo pohvalo. Zelimo le, da bi bil tak večer, poln glasbenih užitkov, spet čimprej.

Zakasnela pomlad

Slabo vreme in dolgotrajna zima sta onemogočila kmečka dela. Zato so dela v ribniški občini v velikem zastanku. Kmetje bodo v stiski s časom, saj bodo vsa dela na kupu. Dolgotrajna zima je povzročila precej škode ozimnim žitaricam, aprilski sneg pa sadnemu drevju, ker je polomil precej dreves.

Ustanavljajo občinsko turistično zvezo

Razdrobljeno delo turističnih društev v ribniški občini ovira hitrejši razvoj turizma - V skladu za pospeševanje turizma bo letos 36.000 din - Samo naravni pogoji za razvoj turizma niso dovolj

Kaže, da bomo imeli v Ribnici kmalu občinsko turistično zvezo, ki bo združevala vsa turistična društva v občini. Društva so v Ribnici, Sodražici, Ortneku, Sv. Gregorju in Loškem Potoku. Občinska turistična zveza bo usklajevala programe turističnih društev. Razdrobljeno delo ne pripelje daleč. To so spoznali v vseh turističnih društvih.

Sklad za pospeševanje turizma je že ustanovljen. V njem so določena sredstva za ustanovitev občinske turistične zveze in za druge dejavnosti Turističnega društva. Sklad bo razpolagal letos predvidoma s 36.000 dinarji, kar bo zadostovalo le za najnujnejše izdatke.

O turizmu v ribniški občini je bilo že precej napisanega, vendar še premalo. O Slemenih, ki so nemara najlepši del ribniške občine, malo vemo. Prijetne vasice, posejane po hrbtišču hribovja, ki mu pravimo Slemena, so na moč vabljive. Slemena so že pred vojno privabljala precej tujcev. Tu so lepi naravni pogoji za razvoj izletniškega turizma, izboljšati pa je treba gostinstvo. Od Sv. Gregorja je prelep razgled. Tu imajo tudi znamenitost - kmečko hišo, staro baje nad 300 let. Mlado turistično društvo si je zastavilo lepe naloge. Upajmo, da jih bo tudi uresničilo in med turisti vzbudilo zanimanje za te kraje.

Turistično društvo »Grmada« namerava povečati prostore doma na Grmadi, da bi imelo tudi ležišča, in sicer

24 postelj. Grmado bo obiskalo še več turistov le, če bo do nje urejena cesta, da bo dostopna z avtom.

Tudi turistično društvo Loški potok namerava privabiti več turistov. Tu bi se lahko razmahnil zimski turizem. Zaradi višinskega zraka je podnebje v letnem času zelo ugodno. Ne smemo pozabiti še lovskega turizma. Na Hribu, ki je središče Loškega potoka, so tri zasebna gostišča, eno ima celo sodobno avtomatsko kegljišče.

Niso izpolnili pogodbe o ureditvi

Novi rok za ureditev Prijateljevega trga je 15. maj - Bo tudi ta prekoračen? Predsednik in tajnik krajevne skupnosti odstopila

Na nedavni seji sveta krajevne skupnosti Ribnica so najprej razpravljali o izpolnjevanju lanskega delovnega programa. Precej je ostalo nedokončanega. Najdlje so razpravljali o ureditvah delih na Prijateljevem trgu, ki bi morala biti opravljena že lani poleti, a še vedno niso.

Stanovanjskemu podjetju so določili nov rok za dokončanje teh del, in sicer 15. maj letos. Opekarniška ce

Dobro obiskana predavanja

V vseh večjih krajih v ribniški občini so bila zelo dobro obiskana predavanja o obrambni vzgoji prebivalstva, ki se jih je udeležilo okrog 2.000 ljudi. Na predavanjih so izvolili tudi odbore za vseljusko obrambo.

sta (Mlaka) bo asfaltirana letos, ko bo urejenih še več drugih cest in ulic v Ribnici. Denar za ta dela bo zagotovil sklad za urejanje mestnega zemljišča.

Hrovačani si že dolgo želijo cestno razsvetljavo, za kar pa vedno zmanjka denarja. Podobno je tudi s katastrskimi meritvami zemljišč v Hrovači, ki se ne premaknejo nikamor.

Ko so razpravljali o aprilu, mesecu čistoče, so menili, da se morajo v akcijo čisto

če vključiti tudi podjetja, saj odpadki okoli njih kaze naselja. Občane, ki bi morali razno navlako okoli hiš odstraniti že ob podobni akciji lani, bodo zdaj spet opomnili; če opomin ne bo zalegel, jih bodo predlagali za kaznovanje. Krajevna skupnost bo v mesecu čistoče sodelovala s turističnimi društvom in KOMUNALO.

Ugotovili so tudi, da krajevna samouprava ni napredovala, kot bi morala. Svet krajevne skupnosti je pri svojih odločitvah pogosto brez moči. Denar, s katerim krajevna skupnost razpolaga, je pičel kot v ostalih krajevnih skupnostih v občini.

Svet krajevne skupnosti bo moral izvoliti novega predsednika in tajnika, ker sta dosežanja odstopila. Zmenjali pa bodo tudi nekaj članov sveta, ker niso bili delavni ali pa jim je potekel mandat.

Cesto popravljajo

Te dni so začeli popravljati cesto Zleblč-Ribnica in Ribnica-Prigorica. Na nekaterih mestih je cesta tako slaba, kot ni bila še nikoli. Zaradi slabe ceste vozila trpe in vsi uporabniki ceste komaj čakajo, da bo popravljena in da bo spet mogoč normalen prevoz.

Cesta v temi

Prebivalci Opekarniške ceste v Ribnici se pritožujejo, da je njihova ulica večkrat v temi. Lične svetilke imajo, a kaj pomaga, če ne svetijo. Prizadeti prebivalci želijo, da bi za javno razsvetljavo odgovorni ljudje skrbeli, da bodo pregorele žarnice čimprej zamenjane.

Neobičajno prilažanje

V prospektu Dolenjske, ki je izšel pred kratkim, je med drugim podatek, da je v turističnem domu na Grmadi 24 ležišč, v resnici pa ni nobenega. Kaže pa, da bo podatek lahko še kdaj držal. Turistično društvo namerava namreč dom razširiti in urediti tudi natanko 24 ležišč, s čimer bo na nenačuden način napaka popravljena. Vprašanje pa je, če bo Turističnemu društvu ta načrt uspel.

ORTNEŠKI DROBIŽ

PODRAZITEV MESA - Če že morajo cene navzgor, naj bi bila nato vsaj izbira mesa boljša. Je pa ostalo vse pri starem, le cene so višje. Kmalu meso navadnim zemljanom ne bo dosegljivo. Zopet bo upokojevcem potreben dodatek na podražitev.

OBCNI ZBOR ribniških upokojevcov bo v nedeljo, 17. maja, ob 8. uri v sejni dvorani občinske skupščine v Ribnici. Na dnevnem redu bodo volitve odbora, vprašanje družbenega življenja in zaževne, ki zanimajo vse članstvo.

SODRAŽISKI UPKOJENCI so zborovali 12. aprila. Predsednik je v kratkem in jedrnatem poročilu analiziral delo v pretekli dveletni dobi, se spomnil umrlih članov in predložil delovni načrt za naprej, ki zajema gradnjo stanovanj in klubskih prostora.

ČREPINJE IZ LONČARIJE

Honorarni cestarji - Komunala je na cesto proti šoli (Golnik) navozila gramoz, da bi vsaj za silo zakrpal velikanske luknje v cestišču. Cestarjev potem ni bilo, da bi gramoz razmetali, pa so ponekod ljudje to kar sami postorili. Pred gostilno je gostilničar nekaj časa igral cestarja sam, z gramozom pa se je pred svojim hlevom spoprijel tudi Skoncov stric, znani hudomušnež, ki je stvar pokomentiral po svoje: »mi bodo na občini pa dve akontaciji davkov črtali za to! No, hucknje so še, kar je bilo gramozna premalo, pa tudi z akontacijo verjame ne bo nič.

Poslednji kmet - Na steni v sejni sobi nekdanje občinske hiše v Dolenji vasi je naslikan velik sejalca, kar naj bi ponazarjalo izrazito kmetijsko področje Lončarije. V desetletjih po nastanku slike se je marsikaj spremenilo, med drugim tudi to, da bo naslikani kmet kmalu poslednji kmet v vasi. V naselju z okrog 180 hišami je le še kakih osem kmetov, vsi ostali pa so zaposleni doma ali na tujem. Predvsem mladi so zamenjali plug in motiko z

rov za upokojevence, o katerih se dogovarjajo že nekaj let. Upajo, da se jim bo letos ta želja uresničila. Tudi o rekreaciji in društvenem izletu so se pogovorili in izvolili nove člane odbora. Kaže, da so volitve iz leta v leto težavnejše, čeprav je izmenjava voditeljev skoro obvezna.

ZEMLJA JE ZADIHALA - Sneg izginja. Vse je oživel. Na vrtovih kopljejo, na njivah prekopavajo ter orajo, po kolenih čistijo in gnoljo. Dela je na pretek. Zivina, ki je dolgo počivala, je sedaj zaposlena od ranega jutra do poznega večera. Dan je dolg, pa se ljudje in šivina namučijo. Pomlad se je letos zavlekla in delo se je nakopilo, da ne veš, kje bi začel. A vse bo še lepo in prav, če bo vreme toplo in stanovitno vsaj mesec dni!

V. P.

Obrezovanje drevja se je letos tudi v ribniški občini precej zavleklo zaradi dolgotrajnega snega in mraza. Kmetje hitijo, da bi zamujeno nadoknadili. (Foto: Mohar)

Aktivistom OF

Aktivisti OF, ki se želijo z avtobusi udeležiti zbora v Dol, Toplicah 7. junija letos, naj se najpozneje do 5. maja prijavijo predsedniku krajevne organizacije SZDL ali pri občinski konferenci SZDL v Črnomlju, na Glavnem trgu 2 (tel. 76-010). Če ne bo pravočasnih prijav, ne bo mogoče zagotoviti prevoza.

Navdušenje za bralno značko

V letošnjem šolskem letu je na viniški osemletki veliko zanimanje za tekmovanje v bralni znački. Kar 70 odstotkov vseh učencev tekmuje, medtem ko je bilo lani samo 30 odstotkov prijavljenih. Ob podelitvi bralnih značk imajo v načrtu lepo slovesnost, predlagajo pa, da bi značko Otona Zupančiča najlepše počastili z množičnim obiskom Vinice. Lepo bi bilo, če bi vse značkarje iz črnomaljske občine pripeljali na viniški kamp, kjer bi lahko organizirali prijetno srečanje z več slovenskimi književniki. Vprašanje je le, kdo bi plačal prevoz.

243 šoferskih kandidatov

Takega navala na avto-moto šolo v Beli krajini še ni bilo, kakršno je zadnje tedne. AMD Črnomelj je moralo organizirati kar tri vozniške tečaje hkrati: v Črnomlju, Semiču in Metliki. Tečaje obiskuje 243 šoferskih kandidatov, kar je več, kot so jih imeli prej v vsem letu. Avto-moto društvo je moralo zaradi takega navala kupiti še dva avtomobila, tako da so zdaj vsi štirje fički ves dan na cesti. To veliko zanimanje za šofiranje ni naključno, pač je posledica bojazni, da bodo izpiti po 1. juliju veliko bolj zahtevni.

Še do Smuške luže

Občani Semiča in zaselkov na gori želijo, da bi letos nadaljevali z gradnjo ceste od Tajčbirta do Smuške luže. Cesta je bila do Smuška zgrajena lani, potrebno pa bi jo bilo podaljšati zaradi lažjega spravila lesa iz obširnih gozdov, pa tudi iz turističnih razlogov. Pri delih je pripravljena sodelovati semiška krajevna skupnost, investicijo pa naj bi prevzelo Gozdno gospodarstvo Novo mesto. Predvidevno je, da bo cesta gotova v letu 1971, ko bo na Smuku velika proslava ob 30-letnici vstaje.

ČRNOMALJSKI DROBIR

TEMPERATURA 25 STOPINJ — V soboto in nedeljo se je tudi v Beli krajini naglo ogotopilo. Temperatura je v senci znašala 25 stopinj. Čez noč je vse ozelenelo, marelice in češnje pa so v polnem cvetju.

PEVKI SO GOSTOVALI — Pevski zbor osnovne šole Črnomelj je pod vodstvom Franca Zupančiča v soboto nastopal v Črnomlju, v nedeljo pa so mladi pevci gostovali v Starem trgu. Zbor tekmuje v Zupančičevem natečaju.

SLAB OBIŠK VEČNIH LOVIŠČ — Igralska družina DP Miran Jare iz Črnomlja je v soboto zaigrala domačemu občinstvu sodobno komedijo Mire Štafanc »Večna lovišča«. Delo so nastudirali pod težkimi pogoji, ker se režiser zaradi bolezni vaj v zadnjem času ni mogel udeleževati. Kljub temu so se igralci dobro odrezali, saj je bilo na predstavi le nekaj tehničnih pomanjkljivosti.

Prejšnji četrtek je imela semiška šola športni dan. Prvi malo toplejši dan v letošnji pomladi je še povečal dobro razpoloženje otrok. Na igrišču in na travniku za šolo je bilo živahno, da je kaj. (Foto: R. Bačer)

V ISKRINEM statutu bo precej sprememb

Sindikata v semiški Iskri ima v delu kaj pokazati — Trenutno se ukvarja s statutom, novim pravilnikom o nagrajevanju in s pripravami na gradnjo počitniške hišice v Primostku na Kolpi

Franco Moljk, ki že šest let dela v Iskri, je predsednik sindikalne organizacije v kolektivu. Ima polne roke dela, kajti v tem podjetju sindikat ni nikakr privesek in organizacija zaradi lepšega.

— Kakšne so pri vas priprave na novi statut in druge samoupravne akte?

— Izdelava statuta je v končni obdelavi. Obetajo se precejšnje spremembe. Istočasno pripravljamo reorganizacijo poslovanja v podjetju, pri čemer nam strokovno pomaga Zavod za organizacijo dela v Ljubljani. Ob novem ovrednotenju delovnih mest bo tudi nov pravilnik o nagrajevanju.

— Katere so bistvene novosti novega statuta?

— Predvideli smo ukinitve upravnega odbora v pod-

jetju, namesto tega pa bo delalo 6 popolnoma samostojnih komisij, ki bodo za svoje delo odgovorne le delavskemu svetu. Imeli bomo komisijo za delovna razmerja, komisijo za osebne dohodke, komisijo za izmene in tehnične izboljšave, komisijo za družbeni standard, komisijo za izrekanje ukrepov zaradi kršitve delovnih dolžnosti in odbor za narodno obrambo.

V novem statutu bo tudi veliko večji poudarek na obveščanju kolektiva. Točno bo določeno, kdo je odgovoren za obveščanje na oglasnih deskah, za ustno obveščanje in za pisanje v našem glasilu. Prizadevali si bomo tudi za boljše sodelovanje z javnimi sredstvi obveščanja.

— Na kakšen način skrbi vaš sindikat za oddih?

— Običajno gre vsako leto 60 članov kolektiva na morje, letos pa smo sklenili postaviti pri Primostku ob Kolpi svojo počitniško hišico. Delavski svet je v ta namen odobril 40.000 din. V letu 1970 bomo poskrbeli za načrte in dokumentacijo, prihodnje leto pa bo do proslave 20-letnice tovarne gradnja končana.

— Skrb za človeka je obrabljena fraza, pa vendar: je tudi pri vas ta skrb bolj načelna kot praktična?

— Predvsem praktična. Pomagamo borcem, zaposlenim, ki imajo nižje osebne dohodke, in zdravstveno ogroženim. Vsako leto pošljemo na oddih vsaj 20 takih članov kolektiva. Fi-

nančno pomagamo semiškemu Partizanu, kjer sodeluje veliko naših, podpiramo kulturno dejavnost, mladinsko organizacijo in folkloro. Pred kratkim smo sklenili, da bomo prevzeli še patronat nad semiškim oktetom. Vsako leto za 22. december pošljemo denarno pomoč našim fantom, ki so pri vojaki, za praznike obiskujejo obolele člane kolektiva v bolnišnicah, enkrat na leto pa povabimo v tovarno svoje upokojence.

Razen tega smo na športnem polju prvi. Za sodelovanje v občinski delavskih športnih igrah smo 5 let zapovrstjo odnesli pokal množičnosti.

R. B.

Članstvo narašča

Društvo Bela krajina, ki je bilo pred kratkim ustanovljeno v Ljubljani, ima svoj sedež v dvorani krajevne skupnosti v Kidričevi ulici 11. Število članstva še vedno narašča, sekcijska tega društva pa je bila ustanovljena tudi v Novem mestu. Prvi sestanek članstva je bil sklican 24. aprila.

Pri školniku je čisto

Odkar je viniški zasebni gostilničar »Školnik« — piše se Kazimir Mallč — začel urejati svoje lokale, da bi bili za turiste bolj privlačni, so tudi sanitarije povsem drugačne. Prejšnja leta je imela sanitarna inšpekcija vedno pripombe na račun stranišča, zdaj je tudi tu zgledna čistoča. Vse sanitarne prostore je Školnik obložil s keramičnimi ploščicami, povsod je tekoča voda, v predprostoru pa je namestil umivalnik z ogledalom in papir za brisanje rok. Preti le bojazen, da bo ob poletni suši izprazen vodnjak, čeprav je velik. Letos namerava Školnik urediti še lično teraso za goste.

F. P.

54 plačnikov davka

Na črnomaljski davčni upravi so ugotovili, da bo od 164 občanov, ki so morali prijaviti lanske osebne dohodke nad 20.000 din, samo 54 plačnikov prispevka iz osebnega dohodka od delovnega razmerja. Zdej se ugotavljajo če je kdo dohodke zatajil ali pa predložil netočne podatke o zaslužkih.

Dragatuš se pripravja

Na krajevni praznik, ki ga praznujejo v Dragatušu 3. maja, se vaščani skrbno pripravljajo. Organizirali bodo proslavo s kulturnim programom, zatem pa bo krajevna organizacija ZZZB NOV razvila svoj prapor. Slavje se bo nadaljevalo na vaški veselici.

Bitka na Neretvi

V Črnomlju bodo od ponedeljka, 27. aprila, do vključno četrta, 30. aprila, predvajali znameniti jugoslovanski film Bitka na Neretvi. Vsak dan bo sta dve predstavi: ob 16. in 20. uri. Vstopnice bodo naprodaj eno uro pred predstavo pri blagajni kluba, rezervacije pa sprejemajo v pisarni Zavoda za kulturno-prosvetno dejavnost.

R. B.

Cigani spreminjajo priimke

Na Vinici ima 10 ciganskih družin svoje hiše

Se 39 prebivalcev ciganskih družin živi na viniškem koncu, vsi pa se bistveno razlikujejo od kanizarskih rojakov da jih z novomeškimi sploh ne primerjamo. Viniški Cigani imajo svoje hiše, najbolj lepo opremljeno stanovanje pa ima Ludvik Hudorovac na Drenovcu Lani si je Ludvik napeljal elektriko, kupil je radio, pri njem pa je tudi vedno čisto in pospravljeno.

Po večini so viniški Cigani kar čedno oblečeni, umiti in olikani njihova slaba stran se kaže le v tem, da se nekateri še izmikajo zaposlitvi. Med vsemi je samo sedem zaposlenih, od teh sta dva v Nemčiji. Vsi ciganski otroci redno hodijo v šolo, kar je velik uspeh. Nekateri otroci ciganskega ro-

du so celo tako pridni, da so dobili v šoli že javne pohvale in nagrade.

Do pred kratkim so se vsi viniški Cigani pisali Hudorovac, zdaj pa jih je osem spremenilo priimke. Po uradnem postopku so prosili za spremembo, češ da jim stari priimek dela težave, kjerkoli se pojavijo.

Čeprav se je življenjska raven ciganskih družin vidno izboljšala, pa se tu in tam kak okoliški kmetovalec še vedno pritoži da so mu Cigani naredili škodo. Ne gre za večje stvari, le kokiši še vedno spustijo na njive, hodijo po posevkih ali pa izmaknejo kako suho lato. Če bi se še tega odvadili, bi bili res taki, kot so drugi občani.

F. P.

Pred vsakim nakupom tekstilnega blaga, konfekcije ali preprog se vam izplača brezobvezen ogled v poslovalnici

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

NOVICE
črnomaljske komune

„Nisem se trkal po prsih“

Marko Bajuk iz Železnikov je bil leta 1941 med prvimi, ki so začeli pomagati OF

Bajuk je v mlajših letih živel na Radovcih. Leta 1941 je bil star 29 let, ko so se začeli vaški fantje in možje zbirati in razpravljati o tem, da bodo pomagali v boju proti okupatorju. Od 9. januar-

slavije. Kasneje smo se pripravljali že na razorožitev italijanske postojanke na Ostrižu. Zasedovali smo jih na vsakem koraku, nekoga večera pa se nas je 30 moških odpravilo v akcijo. Ni nam uspelo! Italijani so bili do zob oboroženi v gostilni, postojanka fašistov pa je bila blizu. Nas je bilo premalo in orožja ni bilo dovolj, da bi se lahko spustili v boj.

— Kje ste se zbirali na sestankih?

— Na čimbolj samotnih krajih. Pogovarjali smo se, kot bi bilo to mimo grede: na vrtu, v gozdu, pri zidanici. Ze leta 1942 so Italijani sumili, da nekaj kuhamo v vasi. Ko smo bili že precej znani zaradi nagovarjanja fantov, naj gredo v partizane, smo morali v hosto tudi mi. Od doma smo šel 18. junija 1942.

— Kako vam gre danes?

— Ne morem se pohvaliti. Spomenice nimam. Prva leta po osvoboditvi se nisem hotel trkati po prsih in ne letati za priznanji, saj se nisem boril zanje. Tako so leta minila, jaz pa sem zamudil rok za prijavo za spomenico. Zdaj, ko sem starejši, bi mi to prav prišlo, toda bil sem prepozen.

R. B.

ja 1941 ima Bajuk priznano dvojno delovno dobo. Vse njegovo delovanje je na kratko opisano tudi na popisnici za aktiviste.

— Bi mi povedali, kakšno delo ste imeli aktivisti najprej?

— Začeli smo z zbiranjem starih jugoslovanskih uniform in orožja, ki so ga prinesli domov naši ljudje ob razpadu Jugo-

Zaposlovanje za 180 stopinj drugačno

Preseneča ugotovitev, da je v metliški občini več prostih delovnih mest, kot pa je mogoče dobiti delavcev — Po dekleta na Hrvaško!

Urad medobčinskega zavoda za zaposlovanje v Metliki je imel v začetku aprila 1970 kot nezaposlene prijavljenih samo 16 žensk in 37 moških. Med temi sta pri ženskah samo dve kvalificirani (pletilja in frizerka), ostale so nekvalificirane. Pri moških razen predmetnega učitelja, pletilca, čevljarja in kleparja prav tako ni kvalificirane delovne sile.

Tako malo nezaposlenih že dolgo ni bilo na seznamu, res pa je, da bo tem težko najti delo. Moški so večinoma starejši ljudje, ki jim manjka samo kakšno leto službe, da bi si pridobili pokojnino, precej pa je tudi problematičnih, ker radi malo preveč pogledajo v kozarec. Najhujši problem nezaposlenih je bil te dni rešen: upravni tehnik, ki je štiri leta čakal na službo, je le dobil zaposlitev. Za druge štiri kvalificirane moške in dve ženski trenutno ni mesta.

Problematika zaposlovanja

Posvet predsednikov

17. aprila so se v Metliki sestali predsedniki krajevnih organizacij SZDL in ZZB NOV iz vse občine. Najprej so obravnavali seminarske snove, kako je treba voditi sestanke, nato pa razpravljali o akciji za popis aktivistov in sodelovanju med organizacijama. Ob tej priložnosti so predsednike obeh organizacij seznanili tudi z letošnjim težavnim položajem občinskega proračuna.

se očitno obrača, če pogledamo še drugo plat, to je prosta delovna mesta. Komunalno podjetje bi potrebovalo takoj 30 močnih in zdravih moških, a jih na domačem območju ni. Za dekleta je več mest na razpolago v Beti in Novoteksu. Zelijci mlajše od 35 let, da bi se izšolale, a tudi takih v domači občini ni več 150, kolikor jih potrebujejo. Ni drugega izhoda, kot manjkajočo žensko in moško delovno silo poiskati na hrvaški strani.

S prostimi delovnimi mesti v Metliki so skušali ustre-

či nezaposlenim v sosednji črnomajski občini, a ne gre. Tam je veliko gospodinj, ki bi se rade zaposlile zaradi izboljšanja družinskega standarda, toda v Metliki se nočejo voziti. Prometne zveze niso ugodne, matere pa ne morejo ostati ves dan zdoma.

Iz podatkov, ki smo jih navedli, je mogoče ugotoviti, da za mlajše, zdrave in delovljne občane v metliški občini ne manjka dela. Vse težje pa je v socialnih razlogov dobiti zaposlitev starejšim in bolehnim.

Zakaj kriza v proračunu?

Še nobeno leto ni bila metliška občina tako na tesnem z denarjem kot letos — Proračun za leto 1970 še vedno ni uskladen

Nedvomno je, da bodo letos v vsakem primeru uporabniki proračuna tako prikršani, kot še nikoli. Z uskladičevju dohodkov in izdatkov se na občini ubadajo že več tednov, a kakorkoli številke premetavajo, denarja je premalo.

Pobratenje predstavljeno

Za 9. maj je bilo v Metliki predvideno pobratenje z avstrijsko občino Wagner, vendar so Avstrijci sporočili, da so zaradi volitev zadržani do 13. junija. Novi datum obiska avstrijske delegacije še ni določen, verjetno pa bodo listine o pobratenuju v Metliki podpisali v drugi polovici junija.

Vse najboljše za 50 let!

V krogu svojih najbližjih je sredi marca v Metliki slavil 50-letnico življenja upokojeni oficir JLA in borec Franc Levstek-Miloš. Rodil se je v Kočevju, kot skojevec pa je takoj začel delati za narodnoosvobodilno borbo. V začetku 1942 je stopil v III. grupo partizanskih odredov Slovenije.

Med prvimi partizani je prišel v Poljansko dolino, decembra 1942 pa je bil ob napadu na vlak pri Trebnjem hudo ranjen. Sredi 1942 se je spet vrnil v borbene enote in vse do konca vojne opravljal razne vojaške in politične dolžnosti. Po vojni je bil član jugoslovanske vojnne misije na Dunaju in v Pragi, zatem pa je v domovini opravljal odgovorne funkcije. Za svoje delo je bil odlikovan s partizansko spomeni-

co, prejel pa je vrsto drugih visokih odlikovanj.

Ob upokojitvi si je tovariš Levstek Metliko izbral za drugi dom. Zelimu mu, da bi med prijaznimi Belokranjci doživel še mnogo lepih dni.

J. N.

3. maja štafeta v Metliki

Metličani se skrbno pripravljajo na letošnji sprejem Titove štafete. Štafeto palico bodo sprejeli od hrvaške mladine 3. maja na metliškem mostu, kjer bo pričakala mladina v narodnih nošah, gasilskih in pionirskih uniformah in športnih dresih. Štafeto palico z voščili maršalu Titu bodo ponesli na Trg svobode, kjer bo pred spomenikom kulturni program, v katerem bodo nastopali učenci osemletke, godba na pihala in igralska skupina »Osip Sesta«. Štafeto bodo Metličani na Jugorju predali Novomeščanom.

ni

Naročenih je 15 kosilnic

Letos gre kmetijska mehanizacija veliko bolje v promet kot prej. Metliška zadruga je navadno prodala po 2 traktorja na leto, letos je naročenih že 10, dobili pa so jih komaj polovico. Tudi za kosilnice s priključki zanimanje raste. Domači kmetje so pri zadruzi naročili že 15 takih strojev, a so bili dosej samo trije tako srečni, da so kosilnice že dobili. Povedati pa velja, da niti eden od teh ni denarja priložil s kmetovanjem doma, temveč je večina prišla do denarja z zaslužkom v tujini ali s kupčijo. Polovico kupne cene plačajo kmetje takoj, za ostanek pa dobe posojilo pri banki.

V soboto skupščina ZZB

Za soboto, 25. aprila, je v Metliki sklicana redna letna skupščina Zveze združenih borcev NOV občine Metlika, ki bo ob 9. uri v kino dvorani. Po poročilu o dosežanjem delu in smernicah za bodočo razprava, nato pa bodo delegati razrešili star odbor in izvolili novo vodstvo občinske organizacije ZZB NOV.

Za piščance več zanimanja

Na metliškem območju je vsako leto več naročil za piščance iz ljubljanske valitnice. Pred dvema letoma je zadruga razprodala komaj 5000 piščancev, letos pa so jih prodali že 40.000 in še hodijo stranke z naročili. Ker je po vsej Sloveniji zanimanja za piščance več, je dobava neredna.

SPREHOD PO METLIKI

■ V METLIKI NA HRIBU je bila pri odcepu na Zvirkov vrh lani nameščena nova informacijska tabla, ki kaže turistom pot do gostišča Veselica. Stari pločevinasti informacijski pano, ki so ga postavili pred nekaj leti, so takrat z betonskim podstavkom vred izrvali in prevrtili po bregu. Tam rjavi že več kot eno leto. Menda je ta pano pred nekaj leti za precej drag denar naročil metliški hotel. Ali ne bi panoja dvignili, ga prepletkali in namestili kje drugje, da bi tujec opozarjal na metliške gostinske objekte?

■ DVE LETI BOSTA MINILI, odkar so delavci Cestnega podjetja iz Novega mesta položili kanalizacijo in asfaltili podaljšek Vinogradniške ceste. Ko so odpegljali valjarje in asfaltni stroj, so na obeh straneh ceste ostali kupi kumenja in zemlje. Prebivalci na Hribu so pričakovali, da bodo delavci vsaj prihodnje pomlad uredili bankine na obeh straneh ceste, toda njihovo pričakovanje je bilo zaman. Vse je ostalo, kot so pustili leta 1968. Toda tako ne more biti. Nekdo bo moral opraviti tudi ta zaključna dela.

■ VODSTVO SOLSKEGA VRTCA sporoča staršem, ki želijo, da njihov otrok obiskoval šolski vrtec od septembra 1970 do junija 1971, da trajajo vpis v vrtec do 10. maja. Sprejemajo otroke od 2. leta starosti do vstopa v šolo. Poznejše prijave bodo težko upoštevati. Tisti, ki se zanimajo, lahko dobijo tiskovine za vpis svojih otrok v vrtec vsak dan od 6. do 15. ure.

■ ARANŽERJI TRGOVSKEGA PODJETJA MERCATOR so v Metliki lepo preuredili izložbe, v katerih so vzbudili pravo spomladansko vzdušje. Privlačna so zlasti izložbena okna v trgovinah s tekstilom, ki nudijo kupcem mnogo novih tkanin v pestrih in modernih vzorcih.

■ TUDI V PRODAJALNI »GOSTURA« (gostinsko-turistična podjetja) pri tovarni BETI so se pripravili na letošnjo sezono. Na policah imajo zelo lepo izbiro vsakovrstnih moških, otroških, ženskih in bikini kopalk v različnih tekstilnih materialih.

metliški tednik

Začetna dela na gradnji metliškega mostu močno ovira narasla Kolpa, vseeno pa izvajalec del, podjetje Tehnogradnja iz Maribora, uspešno kljubuje deroči reki. (Foto: R. Bačer)

V slogi je moč

Ob večkratni ugotovitvi organov občinske konference SZDL in komiteja v Metliki, da sodelovanje med vodstvi občinskih družbeno-političnih organizacij in občino ni najboljšo, je vzklikala pobuda za redne politične kolegije.

Ze na prvem sestanku, ki je bil prejšnji teden, se je izkazalo, kako je tako sodelovanje koristno. Razpravljali so o trenutnem gospodarskem položaju v občini in proračunu, o mladinski organizaciji, pripravah na 120-letnico godbe na pihala, o akciji za krvodajalstvo in o organizaciji sestanka poslancev dolenske regije.

Na takih sestankih, ki bodo redno vsakih 10 dni, bodo izoblikovali enotna stališča do najvažnejših vprašanj, s katerimi bodo nastopali v javnosti.

Domačini ne nasedajo

Izkušnje metliških vinogradnikov so pripomogle, da sejmariji, ki prodajajo v Metliki trsne sadike, nimajo dosti prometa. Domačini kupujejo raje trsne sadike pri zadruzi, kjer so jih letos prodali že 40.000. Sejmarijem dajejo nekaj zaslužiti le še občani s hrvaške strani. Tam se še ni razvedelo, kakošno blago prodajajo.

Vinogradi obdelani

Kljub slabemu vremenu, ki je vse do nedavnega oviralo dela v vinogradih, ima metliška zadruga vse svoje nasade na Vinomeru in v Vičoških obdelane. Vinograde so tudi že prvič škropili proti trsnim pršicam. To škropiljenje je novost in so ga lani preizkusili samo na delu nasadov, izkazalo pa se je, da je zelo koristno.

Neznana roka krade

Pretekli teden je v noči od srede na četrtek neznana roka popullila sadike vrtinac na vrtu Pepce Brodarič iz Metlike. Lastnica je vrtnice šele letos zasadila in odstela zanje okoli 50 din. Lani so po metliških vrtovih kradli samo cvetje, zdaj pa so nesramneži začeli segati že po sadikih. Vsi, ki si prizadevajo za lepšavo mesta, naj bi pomagali izslediti zlikovce. J. N.

En mesec v zaostanku

Lepo in toplo vreme, ki je nastopilo prejšnji teden, je pripomoglo božakovskim kmetom, da so opravili spomladansko oranje. Posejali so pesa in začeli saditi krompir. Ta dela so letos za mesec dni v zaostanku. J. N.

Bršlinski potok bodo speljali pod zemljo

Eno glavnih del splošne vodne skupnosti Dolenjske bo letos gradnja zaprtega betonskega kanala na bršlinskem potoku v bližini tovarne Novoteks. Dokončali bodo tudi urejanje okrog 260 m dolge struge potoka. Glavni investitor bo tovarna Novoteks, ki bo s tem pridobila prostor za razširitev.

Veliko izletnikov v dolini Krke

Minulo nedeljo se je v Žužemberku ustavilo več kot 120 osebnih avtomobilov, med njimi nekateri s celjsko, kranjsko in zagrebško registracijo. V obeh gostiščih so stregli goste tudi na prostem. Več obiskovalcev bi si rado ogledalo ruševine žužemberškega gradu, ki so žal še zaprte, ker niso označena nekatera nevarna mesta. Precej gostov je obiskalo tudi spomenik na Cvibljju.

Obiskali so Ljubljano in Begunje

Predavatelji na šoli za zdravstvene delavce v Novem mestu so 18. aprila obiskali v Ljubljani višjo šolo za zdravstvene delavce ter bolnišnico za duševne bolnike in muzej v Begunjah. Po učna ekskurzija je bila zelo koristna in je v celoti uspela.

Socialni delavci na strokovni ekskurziji

Pretekli teden so socialni delavci iz Dolenjske bili na strokovni ekskurziji v Radečah in Impoljci pri Sevnici. V Radečah so obiskali mladinski vzgojno-poboljševalni dom, na Impoljci pa dom počitka. Ob tej priložnosti so imeli z vodilnimi ljudmi v teh dveh ustanovah razgovore, v katerih so se podrobno seznanili z življenjem tamkajšnjih stanovalcev.

Čudne želje in ljudje

V vzgojnovarstveni ustanovi novomeške osemletke je zazvonil telefon. Mati, ki je bila onstran žice, je naročila vzgojiteljici, naj pelje njenega otroka k verouku, ker je ona zadržana in ga ne more. In spet drug primer: fantka ni bilo v vzgojnovarstveno ustanovo. Ko ga je druga-ga dne tovarišica vprašala, kje je bil, je povedal, da hodi k verouku ker bo šel k birmi. Učiteljica mu je rekla, naj prinese od staršev opravičilo. Druga-ga dne je prinesel list, na katerem je oče napisal, da sina ni bilo v šolo, ker je bil bolan...

V prvem primeru si je mati dovolila vsekakor preveč in vzgojiteljica ji je temu primerno odgovorila. V drugem primeru je bilo očeta v hlačah manj kot njegovega sina šolarčka.

Srečanje rezervnega kadra z aktivnimi starešinami

Preteklo soboto se je večje število rezervnih oficirjev in podoficirjev srečalo v vojašnici novomeške garnizije JLA z aktivnimi oficirji na zanimivi vojaški vaji. Za začetek jim je spregovoril komandant garnizije polkovnik Jože Negode, ki je seznanil zbrane o sodobni oborožitvi naše ljudske armade. Sledil je praktičen ogled orožja in naprav, ki so ga zaključili s krajsko strelsko vajo. Taka vaja je bila pred kratkim, ponovila pa se bo za druge rezervne oficirje to soboto, nato pa spet v maju.

Koga sprejeti v šolsko varstvo?

Zaradi velikega navala bodo sprejemali letos po posebnih merilih

Poročali smo že o veliki gneči v oddelku za šolsko varstvo novomeške osnovne šole. V premajhnih prostorih v stavbi v Kettejevem dvoredu se stiska že 60 otrok več kot dovoljujejo normativi. Svet šole je zato imenoval posebno začasno komisijo, ki bo pregledala prošnje staršev in po dogovorjenih merilih izbrala tiste, ki bodo dobili prostor v oddelku za podaljšano bivanje v šoli, kot zadnje čase imenujejo ta oddelk.

Člani komisije so: Anton Lavrič, član sveta KS Novo mesto, Nika Lapajne, članica sveta za zdravstvo in socialno varstvo pri Obs, Danijela Troha, učiteljica in članica sveta šole, Irena Adamič, socialna delavka na šoli, Silva Mencin, vodja oddelka za podaljšano bivanje učencev, Brigita Picek, vzgojiteljica v tem oddelku in Nada Gostič, ravnateljica šole.

Komisija je sklenila, da bo šola zaradi velikega navala sprejemala učence v podaljšano bivanje po naslednjih merilih: 1. otroci mater, sa mohanilk, oziroma očetov sa mohanilcev 2. ogroženi otroci, ki jih predlaga za sprejem učiteljski zbor, socialna delavka šole ali center za socialno delo, ne glede na leto šolanja, 3. otroci staršev drugih narodnosti, ki so se preselili v Novo mesto vsaj 3 mesece pred vpisovanjem v varstvo, 4. otroci obeh zaposlenih staršev (prednost imajo tisti z manjšimi skupnimi osebnimi dohodki) in 5. splošno prednost imajo učenci nižjih razredov.

Vpisovanje v oddelk za podaljšano bivanje učencev osnovne šole Katja Rupena bo od 1. do 3. junija od 8. do 14. ure. Vpisati se morajo tudi otroci, ki so že v varstvu. Starši oziroma otroci na, k vpisu prinese prošnje s temeljito obrazložitvijo, da bi komisija lahko po sprejetih merilih odločala o sprejemu.

Otroci, ki so pogojno vpisani v prvi razred osnovne šole v šolskem letu 1970/71, naj ne izstopajo iz vrta, dokler ne dobe obvestila, da so sprejeti v naš oddelk.

Pred sprejemom otroka v varstvo bodo morali starši podpisati izjavo, da bo otrok prihajal v varstvo brez prekinitev razen če bo bolan. Takšni ukrepi so bili nujno potrebni zato šola prosi, naj jih starši sprejmejo z razumevanjem.

NADA GOSTIČ
ravnateljica

Za banjaluško porodnišnico

smo odprtih rok in src darovali dinar

V novomeški občini je lepo uspela akcija zbiranja pomoči za banjaluško porodnišnico. Največ zasluga za to ima konferenca za družbeno aktivnost žensk, ki je za to akcijo dala pobudo, in občinska konferenca SZDL, ki je delovne in druge organizacije spodbujala k udeležbi.

Akcija je bila zaključena do konca marca in večina denarja je že zbrana. Čeprav so nekatera podjetja že prej prispevala kolektivno pomoč za Banjaluko, je bil vendar lep odziv tudi v tej akciji. Znamkice so prodajali v 60 delovnih in družbenopolitičnih organizacijah.

Posebno se je izkazalo podjetje Novoteks, kjer so prodali 1600 znamkic in ves de-

nar tudi že nakazali. V Novomeški občini so prodali 1200 znamkic, pri Pionirju 800, v Krki 1000, pri PTT podjetju 660, v Labodu in Iskrji — Žužemberk pa 400, v bolnici in Iskrji — Sentjerneji po 500, v šoli za zdravstvene delavce, v ekonomski šoli, zavarovalnici Sava, krajevni organizaciji Mali Slatnik in pri Dominvestu pa so jih prodali kar po 300.

Denarja niso zbrali samo še v osmih delovnih organizacijah. Zdravilišče Smarješke Toplice še ni sporočilo, ali so prodali 100 znamkic, v Industriji motornih vozil in nekaterih manjših organizacijah pa se za to dobrodelno akcijo sploh niso odločili.

A. V.

ZA VARNEJŠO VOZNJO V NOvem MESTU

Novi prometni znaki v mestu

Načrti za urejanje kandijskega križišča in križišča pri tovarni obutve — Naročena je študija o prometni ureditvi Novega mesta

Za celotno območje, ki ga zajema urbanistični načrt Novega mesta, je naročena študija prometne ureditve. Doslej so ugotovili, da je prometnih poti v mestu premalo. Predlog dopolnitev je že tudi narejen in so ga dali strokovnjakom, ki bodo nove predloge upoštevali v svoji študiji. Računajo, da bo študija, ki jo dela ista skupina kot načrt za slovenske hitre ceste, pripravila načrt za naslednjih 20 let. Študijo bodo naredili pri ljubljanskem urbanističnem zavodu do maja, potem pa bodo pripravili gradivo za natečaj za ureditev kandijskega križišča.

Kandijsko križišče bodo najprej morali prometno urediti, v natečaju pa bodo avtorji morali najti tudi arhitektonsko rešitev: koliko in kakšne objekte bo mogoče graditi ob urejenem križišču. Natečaj bo končan do oktobra etos.

Skoraj je narejen tudi načrt za rekonstrukcijo križišča pri tovarni obutve. Nje-

gova glavna značilnost je v tem, da bodo vozniki pasovi ločeni in da bo križišče opremljeno s semafori. Vprašanje pa je, če bodo križišče uredili še letos.

Komisija za vzgojo in varnost v prometu je že predlanskim, nato pa še lani, predlagala vrsto prometnih znakov, s katerimi naj bi uredili promet v Novem mestu. Predlog so sicer sprejeli, vendar je od takrat preteklo že veliko časa, znaki pa še niso postavljeni; najprej so zamudili tisti, ki so znake delali, zdaj pa ima komunalno podjetje veliko dela. Ureja namreč zelenice v mestu, ko ne bo toliko de-

ja pa bodo začeli krpiti še luknje v asfaltu. Prav gotovo bodo uničeni asfalti popravili že v maju, takoj nato pa bodo prišli na vrsto prometni znaki. Denar so zagotovili iz komunalnega sklada občinske skupščine. Nedvomno bo z novimi prometnimi znaki lahko bolje uredili promet v mestu, kjer že zmanjkuje prostora tako za parkirišča kot tudi za varno vožnjo.

Kaj pa avtomobilisti?

Krajevna skupnost Brusnice je že plačala začetna dela za popraviljanje ceste Brusnice—Kalce—Dolnji Suhadol in so letos nameravali delo nadaljevati. Toda prebivalci niso pripravljeni še naprej pomagati s prostovoljnimi deli, ker čutijo precejšnjo pomoč voznikov osebnih avtomobilov. Zato so sklenili, da oodo cesto skušajo le vzdrževati, ne bodo pa je temeljiteje popravljali.

PREUSMERITEV V PROIZVODNJO MESA IN MLEKA

Prvi bo Darovčev iz Ločne!

Zanimanje za preusmeritev kmetij je veliko

Pri novomeški kmetijski zadrugi KRKA bodo letos uredili prve vzorčne kmetije. Tisti zasebni kmetovalci, ki so se za napredek odločili tokrat, bodo svoje kmetije preusmerili v proizvodnjo mleka in mesa.

Bržkone bo svojo kmetijo najprej preuredil Anton Darovec iz Ločne. V zadrugi so določili, da bo Darovec kmetija tudi v slovenskem merilu, med vzornimi: Anton Darovec se je odločil, da bo kmetijo usmeril predvsem v mlekarstvo, saj bo imel v hlevu 12 krav molznic, zraven pa bo pital še nekaj govedi.

Na novo ureja svojo kmetijo tudi Karel Judež iz Praproč pri Sentjerneju. Med tistimi, ki bodo preusmerili svoje kmetije v pridobivanje mesa in mleka, so še: Anton Dulc iz Hruševca v straški pošti, Janez Kastelic v Malega vrha pri Mirni peči, Milan Čudovan, Cdraže, pošta Bela cerkev in Anton Bevc, Klj, pošta Otočec.

Za preusmeritev kmetij bodo skušali dobiti pri Dolenj-

ski banki in hranilnici v Novem mestu 250.000 dinarjev posojila; da pa bi kmetije plačevali manjšo obrestno mero, bo del denarja v ta namen prispeval tudi sklad za pospeševanje kmetijstva. Načelno obljubo banke so že dobili, hkrati pa v zadrugi razmišljajo, da bi bilo potrebno narediti podobne načrte še za preusmeritev kmetij v gojenje žit ali krompirja.

Vse po napovedih

Generalni direktor novomeške Industrije motornih vozil Jurij Levčnik je na tiskovni konferenci v Beogradu povedal, da bodo minjše začeli delati takrat, ko bodo to dopuščale proizvodne zmogljivosti in kakor bo zahtevalo tržišče.

Direktor je kot vedno spretno prehitel novinarje: raje je to povedal prej, preden so začeli postavljati »spretna vprašanja« — in jih je željno prepeljal preko vode.

Delavke bodo same odločale

V mirnopedski »Beti« so zaposlene dekleta in žene — Nekatero prihajajo, druge odhajajo

Pred nedavnim so se po Mirni peči razširile čudne govornice, ki so razburile duhove. Mirnopedski obrat »Beta«, v katerem je našlo stalno zaposlitev 80 deklet in žena iz Mirnopedške doline naj bi se preselil v Trebnje, delavke pa bi se morale na delo voziti z avtobusi ali vlakom. Koliko resnice je v teh

ter Vujčić je predsednik sindikalne podružnice pred nekaj meseci svetoval, naj razmišljamo o tem, kakšno bodočnost ima naš obrat v Mirni peči, daleč od sodobne ceste in železnice. Razširitev obrata je nujna, vprašanje pa je če bi bil razširjen obrat v Mirni peči tako donosen kot drugje. Omenil je Trebnje, kor vem, pa je izključil vsakršno združitev z Modnimi oblačili. Delavke so naredile pravi preplah. Razumljivo je, da bi nastale za radi preemistive obrata velike težave. Najprej prevoz, potem prehrana in nazadnje še nereseno otroško varstvo. O preemistiv obrata bi v vsakem primeru odločal delovni kolektiv. Mislim, da je bil nenadni preplah, ki se je razširil po Mirni peči, nepotreben.

— Ali imate z metliško »Beti« dobre stike?

»Stalno in dobro sodelujemo med seboj. Naše izdelke — mesečno izdelamo 100.000 kosov otroškega, moškega in ženskega perila — odpremljamo v centralno skladišče, odkoder jim pošiljajo na trg. Tudi osebni dohodki so približno tako visoko kot v Metliki.«

govorinah, nam je povedala Anica Popovič, obratovodja v mirnopedski »Beti«.

— Je res, da se bo vaš obrat preselil v Trebnje in se priključil Modnim oblačilom?

»Slišala sem za te govornice, v njih pa je le pol resnice. Generalni direktor Pe-

19. aprila so v Novem mestu ustanovili občinsko društvo telesnih invalidov. Predsednik iniciativnega odbora Franc Smolič je poudaril, da bodo člani lahko vsi telesni invalidi ne glede na stopnjo okvare. Sprejeli so tudi statut, ki omogoča ustanavljanje podružnic v krajevnih skupnostih. Društvo bo imelo začasne prostore pri občinski strelski zvezi v Partizanovem domu na Loki. Na sliki: invalidi — ustanovitelji novega društva. (Foto: Ivan Zoran)

Straška vzgojiteljica

22 otrok v novem otroškem vrtcu v Straži — »Zadovoljna sem z novim delovnim mestom«

1. aprila je prestopilo prag novega otroškega vrtca v Straži 22 otrok od dveh do šestih let starosti iz Vavte vasi, Straže in Rumanje vasi. Lepo urejeni prostori že dolgo težko pričakovane

vajajo na skupinsko obliko del pod skrbnim vodstvom vzgojiteljice Majne Klančičar.

Majna je že osem let vzgojiteljica in je bila prej zaposlena v Novem mestu, sedaj pa je postala prva straška vzgojiteljica. O svojem novem delovnem mestu pripoveduje:

»V Straži je bil otroški vrtec res potreben, saj sta skoraj pri vseh teh otrocih zaposlena oba starša.

Prve dni privajanja otrok na življenje v vrtcu je bilo težko. Sedaj je že laže in mislim, da jih bom kmalu lahko navadila na večjo vztrajnost in pozornost.

Prostori so svetli in lepi in lahko bi sprejeli še enkrat toliko otrok. Imamo lepo urejeno kuhinjo in naša kuharica pripravlja tople malice in kosila. S čistilko, ki mi pomaga pri otrocih, smo v vrtcu zaposlene tri osebe.

Vrtec ima tudi lepo oколico za igre in sprehode. Z delovnim mestom sem zelo zadovoljna.«

A. V.

tovrstne ustanove so postali njihov novi dom od šestih zjutraj do štirih popoldne. Tu se igrajo, razvijajo ročne in govorne spretnosti, ter se pri-

Novomeško društvo upokojencev je imelo preteklo nedeljo redni občni zbor, potem pa so razvili še prapor. V dvorani kina Krke se je zbralo kar lepo število upokojencev, ki so poslušali poročila o delu društva v zadnjih dveh letih. Ugotovili so, da je društvo dobro delalo. Iz poročila tajnika Poldeta Ciglerja (na sliki) je bilo razvidno, da sta se najbolj uveljavili komisija za razdeljevanje denarja in komisija za stanovanjska vprašanja. (Foto: J. Splichal)

LETOS PRAV GOTOVO NE, MORDA PRIHODNJE LETO:

Kdaj se bo BOR preselil?

Letos 5-milijonska proizvodnja — Ko bodo preuredili invalidski dom, bodo lahko zaposlili 35 do 40 delavcev in močno povečali proizvodnjo — Pomagala bo Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto

Čevljarji v Dolenjskih Toplicah odo kmalu začeli proizvodnjo jesenskih vrst obutve. Kolekcija je že v prodaji, podpisujejo pa že tudi pogodbe. Lanska proizvodnja je dosegla vrednost 4,66 milijona dinarjev ali za 660 tisočakov več kot leto dni poprej. Letos načrtujejo 5-milijonsko proizvodnjo.

Predlanskim so uvedli tekoči trak: lani so se delavci nanj še privajali, letos pa naj bi delali z vso močjo. Na ta način bo 98-članski kolektiv tudi povečal proizvodnjo, ker zaradi premajhnih prostorov nimajo možnosti, da bi zaposlovali nove delavce.

Na povečanje proizvodnje bo vplival tudi dvig cen, čeprav se hkrati dražijo surovine. Letošnji prvi rezultati že kažejo, da bodo v BORU svoje proizvodne načrte lahko uresničili. Vse svoje izdelke prodajo na domači trg: največji odjemalci so ljubljanski GALANT, mariborska ZARJA in druga trgovska podjetja, svoje izdelke pa prodajajo tudi obutveni industriji.

Bistveno pa ne bodo mogli povečati proizvodnje v Dolenjskih Toplicah vse dotlej, dokler ne bodo adaptirali in dozidali invalidskega doma, kjer bi lahko povečali proizvodnjo za 60 odstotkov. Idejni načrt je že narejen: računajo, da bi potem lahko zaposlili 35 do 40 novih delavcev, hkrati pa bi lahko delo bolje organizirali in izpopolnili tehnologijo. Za uresničitev načrtov bi potrebovali 2,14 milijona dinarjev; to pa je odločno preveč, ker nimajo toliko lastnega denarja. Pogovarjajo se z novomeško Dolenjsko banko in hranilnico, ki jim bo skušala omogočiti najetje posojila.

Zanimivo je, da čevljarji iz Dolenjskih Toplic nimajo skrbi, kako bodo prodali obutev, čeprav bodo proizvodnjo povečali za 60 odstotkov. Zdaj namreč prodajajo

svoje izdelke samo v Sloveniji, potem pa bodo tržišče razširili na druge naše republike.

INSTALACIJSKI MATERIAL

V prodajalni ELEKTROTEHNA v Novem mestu imajo vedno zalogo elektro in vodnoinstalacijskega materiala. Tudi kopalne kadi, sanitarno keramiko, pomivalna korita in drugo opremo za kopalnice dobite v tej prodajalni.

Posebno dobro je trgovina založena z elektroinstalacijskim materialom. Na zalogi imajo vse vrste električnih vodnikov, cevi, stikala, številne plošče, varovalke, svetlobna telesa, preklopne ure in drugo.

Obiščite ELEKTROTEHNO in ogledajte si blago!

Predavanje ob dnevu zdravja

V Domu kulture v Novem mestu bo 23. aprila ob 19.30 predavanje ob svetovnem dnevu zdravja pod naslovom »Zgodnje odkrivanje raka rešuje življenja«. Predaval bo primarij prof. dr. Oton Bajc.

Republiško tekmovanje prve pomoči

Prejšnji teden je predsednik RO RK Slovenije Ivan Majdič v spremstvu Adama Grünfelda obiskal tovarno zdravlil KRKA, ki je prevzela pokroviteljstvo nad republiškim tekmovanjem ekip prve pomoči. Na tekmovanju, 14. junija v Novem mestu bo sodelovalo 60 občinskih ekip s 360 tekmovalci. Ekipa se bodo na dan tekmovanja zbrale pred prosvetnim domom, odkoder bodo krenile v sprevedu na stadion, kjer bo tekmovanje. Spreveda se bo udeležil tudi republiški odred prve pomoči z vso opremo. Republiško tekmovanje bo gotovo spodbudilo k hitrejšemu in boljše mu pripravljanju na vseljudsko obrambo v r.š. občini. Tov. Majdič se je na občinskem odboru RK dogovoril o nalogah, ki jih mora v zvezi s tekmovanjem prevzeti naš RK.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Hedvika Zupete s Senovega — Stanislava, Danica Režek iz Vavte vasi — Mojca, Ana Kovačič iz Dolnje Nemške vasi — Petra, Pepca Vide iz Grobelj — Marijo, Ana Plut iz Metlike — Vojka, Karolina Pirko-vič iz Sela — Marjeta, Marija Kašič iz Brinja — Alojza, Ljudmila Virant iz Zloganja — Zvonka, Marija Saje iz Vinje vasi — deklico, Ana Kralj iz Kranjca — deklico, Lejka Prešeren iz Ločne — deklico, Ana Janežič iz Dolenjske Gradisce — dečka, Ivana Adlešič iz Adlešičev — dečka in Ana Struna iz Poljan — deklico. — Čestitamoi!

BOMO ZAKON SPOŠTOVALI ALI NE?

Ali povsod delajo 42 ur?

Od 46 delovnih organizacij le 26 predlogov

V začetku aprila je začel veljati zakon o obveznem 42-urnem delovnem tedniku. Kako so se delovne organizacije v novomeški občini pripravile na to novost? Pri občinski skupščini imajo podatke samo za tiste delovne organizacije, ki so pripravile svoje načrte, pa jih je skupščina potrdila ali pa zavrnila, če niso bili dobri. Zanimivo je, da nobena delovna organizacija ni še enkrat prinesla popravljenega načrta in da mnogo delovnih organizacij teh načrtov sploh ni naredilo — čeprav je bil zadnji rok za oddajo načrtov že konec 1966. leta!

Občinska skupščina je torej dobila 26 predlogov za prehod na 42-urni delovni tednik, precej podjetij pa je imelo tak delovni čas že prej. In kako bo s tistimi delovnimi organizacijami, ki imajo sezonski značaj dela?

V trgovini so tri podjetja, ki imajo sedež v novomeški občini: Dolenjska, Novotehna in Hmeljnik. Dolenjska in Novotehna imata že potrjena programa, Hmeljnik pa ga sploh ni naredil. Vprašanje pa je, kako bodo načrte o 42-urnem delovnem tedniku uresničili. Strokovne službe občinske skupščine bodo preverile, če ni ta pro-

gram samo na papirju. Od gostinskih organizacij so svoje načrte predložili samo hotela Kandija in Metropol ter Koločvorska restavracija, vendar so še te tri predloge zavrnili, ker niso bili popolni. Razumljivo pa je, da delovne organizacije s sezonskim značajem dela lahko svoje delo prilagodijo tako da bodo zaposleni delali več takrat, ko je sezona, izven sezone pa bodo počivali.

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Zadnjih 14 dni so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Jozef Florjančič in Matija Golob, člana Krke, tovarne zdravlil, Novo mesto; Ivan Fabjančič in Jože Klobučar, člana IMV Novo mesto; Franciška Pečeta, članica Novolesa, Straža; Janez Kuhelj, član osnovne šole Šentjernej; Damiel Adamič, Vida Konda, Stefka Stanjša, Slavica Rajk, člani Ele, Novo mesto; Ignac Sila, Franc Rožanc, Bojan Potočnik, Danica Javornik, Marija Gjurekovič, Martin Pezderšek, Rajko Vukadinovič, Marjan Jenko, Franc Cerne, Braunko Teržič, Matjaž Zakrajšek, Avgust Fink, Marjan Weiss, Jožeta Kirn, Stefka Metelko, Dušan Kečman, Boris Savnik, Franc Vrečko, Iztok Pekolj, Ivan Kočvar, Mavricij Zupančič, Karel Papiš in Peter Tomažin, dijaki novomeške gimnazije; Alojz Mavsar, član splošne bolnišnice Novo mesto; Ana Jursič, gospodinja z Dolže; Martin Avbar, član Novoteksa, Novo mesto; Rezka Zevnik, članica Godzrega obraza, Novo mesto; Alojz Pepel, kmet iz Smarjeških Toplic; Jožeta Pepel, gospodinja iz Smarjeških Toplic.

Anton Marolt, Danijela Velam, Slavica Božič, Majda Vidrih, Marija Lipovec, Ljuba Bašič, Veronika Novak in Jožeta Kobe, člani Ele, Novo mesto; Janez Mislaj, član IMV Novo mesto; Ivan Regina, Vinke Klobučar, Ivan Podpečan, Ciril Rahne, Jože Jakše in Ida Tavčar, člani Vodovoda, Novo mesto; Marjeta Valentincič, članica gimnazije Novo mesto; Ivan Simenc, član Novoteksa, Novo mesto; Ivan Križan, Ivan Šobar in Ivan Besek, člani Kovinarja, Novo mesto; dr. Nada Cimerman, članica splošne bolnice Novo mesto; Janez Povše, Stane Colarič, Kosijska Virant, Draga Strniša in Antonija Zupančič, dijakinja ekonomske šole Novo mesto. Jožeta Turk, Jože Dragman in Fani Cesar, člani Novoteksa, Novo mesto; Franc Pezdire, Jože Bradač, članica Novolesa, Straža; Ivan Mlinar, Jože Zupančič, Stane Golob, Martin Arh, Franc Grim, Pavel Cigler, Anton Pavlič, Jože Grill, Ivica Tršinar, Valentin Malnaric, Franc Božič, Franc Reticelj, Josip Abramovič, Miloš Premelj, Venčeslav Mervar, Tone Starč, Alojz Kotnik, Anton Slak, Jože Bele, Anton Lužar, Stefan Gruden, Alojz Golob in Jože Pavlič, člani Cestnega podjetja Novo mesto; Malči Cujnik, Anton Judež, Martin Papič, dr. Leopold Morela, Alojz Sašek, dr. Jure Cepuder, dr. Andrej Baraga, dr. Boris Oržek, dr. Zeljko Ostojič, dr. Marko Godina, člani Splošne bolnice Novo mesto; Vida Kirn, članica SDK Novo mesto; Alojz Paternost, član Inštalaterja, Novo mesto; Ivo Goršič, član Novoteksa, Novo mesto; Franc Spenđal, član Krke, tovarne zdravlil Novo mesto; Darinka Gajlič, gospodinja iz Novega mesta; Jezdimir Gajlič, upokojenec iz Novega mesta; Franc Sašek, Anton Miklavčič in Franc Zupančič, člani IMV Novo mesto; Marija Cesar, članica Beti, Mirna peč; Janez Vodopivec, član Cestnega podjetja Novo mesto; Viljem Peterlin in Nada Štrbene, člana osnovne šole Šentjernej, Marija Brginc, članica osnovne šole Otočec.

»Ti kar napiši!«

Jožef Selic iz Ločne je bil zelo razburjen, ko se je 20. aprila oglašil v uredništvu. Povedal je: »Pred eno uro sem bil v prodajalni KZ Novo mesto na Cesti kom. Staneta pri Kosaku, da bi kupil nitrofoskal za gnojnjo. Prodajalec je rekel, da ga nima. Takoj za mano je vstopil drug kupec in prav tako vprašal za nitrofoskal. Prodajalec mu je postregel. Vprašal sem ga, zakaj gnojila zame ni, in mi rekel, da ga bom dal v časopis. Dejal je, naj kar napišem.« — Ko smo poizvedeli v KZ, kako je s to stvarjo, so nam povedali, da imajo s tem prodajalcem že dolgo težave. Videti je, da ne ve, zakaj dela v trgovini. Najbrž ga bo izmordilo šele takrat, ko se bo anesel na cesti.

Vodovodi na vasi

Na zadnji občinski seji so odborniki sprejeli tudi delovni program novomeškega komunalnega podjetja VODOVOD, ki med drugim predvideva pet gradenj vodovodnega omrežja na vasi: prvo etapo gradnje na Dvoru, Vrhpolje, Zalag pri Skoceanu, Gornje in Dolnje Polje in Dolnja Straža (Praprče). Na predlog odbornika z Otočca so upoštevali še Dolenjo vas iz otoške krajevne skupnosti, če bodo občani kajpak pripravljeni pomagati tako kot drugod, kjer bodo letos gradili.

Novomeška kronika

■ KNJIGA »DRUGA SVETOVNA VOJNA« bo izšla čez dober mesec dni. Tudi Novomeščani se močno zanimajo za nakup te knjige. V mladinski knjigi, kjer sprejemajo naročila, se je doslej oglašilo že približno 150 kupcev. Vse kaže, da bo šla knjiga — njena cena bo v prednaročilu 200 din in jo kupci lahko odplačujejo v obrokih — dobro v denar. Avtor knjige je Sulzberger; komentator pri dnevniku »New York Times«, ki je bil med drugo svetovno vojno dopisnik.

■ OKOLICA SAMOPOSTREZNE trgovine v Bralinu je zdaj lepo urejena. Urejeni nasadi, ptičniki in cvetice ji dajejo lepoto, mestno podobo. Ze lansko leto so se pred bifejem radi ustavljali domači in tuji turisti, letos, ki je okolica bolj privlačna, jih pričakujejo že več.

■ KONEC SOLSKEGA leta se naglo bliža. Spet bo zapustilo solske klopi nekaj sto mladih soljarjev. Nekateri se bodo odločili za solanje v srednjih solah, drugi bodo šli v uk. Najtežje pa bo za tiste, ki bodo končali osnovnošolsko obveznost v nižjih razredih. Novomeška podjetja, ki sprejemajo mlade delavce na priučitev, postavljajo za pogoj končano osemletko, nekateri pa vsaj šest razredov osnovne šole.

■ V CVETLICARNI v Ločni prodajajo zadnje čase veliko zemlje in najrazličnejših sadik. Medčani so izkoristili lepo vreme za sajenje lončnic in vrtnih okrasnih rastlin. V cvetličarni imajo bogato izbiro. Vedro zemlje stane 4 din, sadike pa 7 din.

■ ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE je izbral vse potrebne podatke o preostlih delovnih mestih za uk. možnosti priučevanja in študiranja za učence osnovnih šol. Obširnejšo informacijo bodo izdali že konec aprila.

■ NA TRGU so bile cene v ponedeljek take: solata 7 in 9 din,

krompir 1,5 in 1,8 din, jabolka 3,5 din, pomaranče 5, limone 5,5 din, fižol 5 din, špinata 8 din, čebula 4,5 din, česen 14 din, zelje 3 din za kg. Jajca so bila po 60 par. Okoliške kmetice so prodale v ponedeljek tudi veliko semen, saj je nastopil čas setve.

■ RODILI STA: Marija Škrbec s Ceste komandanta Staneta 10 — Mojca, Marija Cesar iz Kristanove 10 — dečka.

■ NA TRGU so bile cene take: hruške 5, čebula 4, ohrovt 4, koron 3, solata 4, cvetača 4, pomaranče 4 in 5,5, limone 5, ananas 6,8, banane 5,8, jabolka 3,5, paradižnik 13, por 4 in 3,5, špinata 6, kumarice 9, fižol 5 in 5,5 din za kg. Jajca so bila po 60 in 65 par.

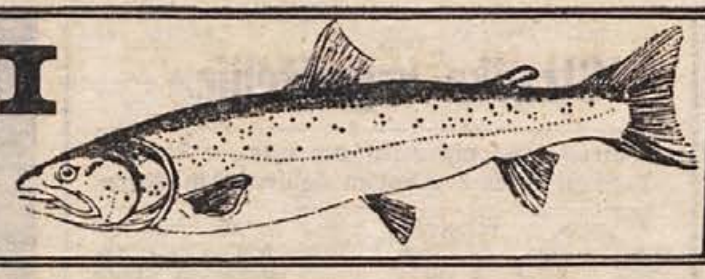
■ RODILI STA: Milena Rozman iz Kristanove 1 — Roberta in Ana Kren iz Ceste herojev 9 — deklico.

— Ena gospa je rekla, da no te lovničarja in novi šoli lep spomenik naši trmoglavosti, če bo visoka samo šest metrov, ker bodo tako onemogočene vse igre z žogo.

MED LOVCI IN RIBIČI

Novo vodstvo v ZRD Novo mesto

Na zadnjem občnem zboru sveta ZRD Novo mesto so izvolili novo vodstvo; predsednik je Brane Suhý, podpredsednik Emil Zvegljč, tajnik Francij Furlan in gospodar dr. Ivo Podergajs.

Dobili so 15.000 sulčjih iker

Ribiški delavci iz RD Novo mesto so v zadnjih dneh v Krki odlovili več sulcev, ki so prišli na drst. Kljub neugodni vodi in zapozneli drsti so nasmukali 15.000 iker.

Kdaj pri nas muflon?

V Lovski zvezi Novo mesto bodo prvi na Dolenjskem poskusili s divjo ovco muflonom. Strokovnjaki so ugotovili, da so na Dolenjskem ugodni klimatski pogoji za življenje muflona.

Ribiči ne morejo do vode

Na desnem bregu Rinže v Kočevju od cerkve do zapornic pridejo ribiči zelo težko do vode. Tu so namreč vrtovi, ki so ograjeni, ponekod pa sega bodeča žična ograja celo preko kamnitega brega do vode. Ribiči so tako ograjevanje in onemogočanje dostopa k vodi obsodili. Zahtevajo, naj lastniki vrtov ograde svoje vrtilčke vsporedno s Rinžo. Tako bodo vrtovi kljub temu zaščiteni, ribičem pa bi ostalo ob vodi vsaj nekaj neograjene prostora, da bodo lahko lovili ribe. Sicer pa obstaja predpis, ki pravi, da stori kaznivo dejanje vsak, kdor onemogoči ribiču dostop do vode.

J. P.

Shasta tudi v Krki

Novomeški ribiči se navdušujejo za naselitev postrvi shasta (Trutta shasta Jordan iz Mc. Cloud Riverja v Kaliforniji) v Krko. Postrv šarenka (Trutta iridea Gibbon - jekloglavka), njena predhodnica je zelo hvaležna prebivalca Krke, vendar ima na žalost to slabo lastnost, da se rada seli.

Za shasto je znanstveno ugotovljeno, da se drži na istih mestih in ni nagnjena k preseljevanju. Pri nas v Sloveniji smo že imeli shasto, saj jo je v letih 1890 - 1892 prinesel Ivan Franke, vendar se je izrodila.

Ce bo novomeških ribičem uspelo dobiti zarod ali ikre te ribe, potem bo Krka še bolj pridobila na svojem pomenu.

Tirolec Hans Cvenkel je 22. marca v sodelovanju z lovci LD Osilnica ustrelil 200 kg težkega medveda. Lovci so ranjenega medveda zasledovali več kot 20 km, saj so morali pešati po globokem snegu od Ribjeških planin do Krokarja, da so ga končno pokončili (Foto: F. C.)

PRISPEVEK K RAZPRAVI O BELEM AMURJU

Še o belem amurju in tolstolobiku

Kaj meni ribički strokovnjak Stojan Jakovljevič o vzreji belega amurja v naših vodah - Poskus v Rinži bo verjetno uspešen - Zaroda belega amurja ni lahko dobiti - Manjše navdušenje za tolstolobika

Beli amur (Ctenopharyngodon idella) in tolstolobik (hypophthalmichthys) sta ribi, ki spadata v družino ciprinidae; obe sta prišli k nam iz Sovjetske zveze oziroma Madžarske. Pri nas še nimamo posebnih izkušenj s temi ribami, posebno kar zadeva drst. Pri tolstolobiku sta dve varianti - beli in pisani ali pegasti. Domovina obeh je Kitajska, za belega amurja pa predvsem mejna reka med Kitajsko in Rusijo - Amur, okoli katere je bilo v zadnjih letih precej političnih zapletljajev in oboroženih spopadov.

Beli amur doseže precejšnjo težo (tudi do 30 kg), tolstolobik pa zraste do enega metra. Beli amur se hrani predvsem z mehko vodno floro, ne odklanja pa tudi trdnega vodnega rastlinja; diše mu tudi detelja, koruza in lucerna. Zarod se v začetku hrani z zooplanktonom, pri dolžini 3 cm pa prehaja še na rastlinje. Za tolstolobika velja isto, vendar ta že pri dolžini 1,5 cm je alge. Zarod se krmi s fitoplanktonom (diatomee in zelne alge, slabše pa jemlje modro zelene alge). Pisani tolstolobik se krmi s fitoplanktonom in zooplanktonom.

Glede na način krmiljenja teh rib je možna vzreja v ribnikih, zlasti v tistih, ki so bogato zaraščeni s vodnim in nadvodnim rastlinjem. Posebno primerni so za krapovske ribnike, v katerih rastlinje predstavlja nadilogo, ker je treba kositi, kar pa stane precej denarja. Razen tega te ribe lahko povečajo letni prirast vsakega ribnika, in sicer beli amur 300 kg na 1 ha, tolstolobik pa tudi do 500 kg na hektar.

Spolna godnost teh rib je v toplejših krajih v petem letu, v ostrejših klimatskih pogojih pa v osmem ali devetem letu starosti. Drstnica amurja, stara okoli 5 let, tehta 4,5 do 8 kg, da okoli 260.000 iker, kar pomeni okoli 15.000 do 30.000 iker na kilogram teže. Pri vzreji v ribnikih se umetna drst pospešuje, in sicer tako, da se drstnici dajejo hipofizne in-

jekcije, kar pa je možno, če znaša temperatura vode vsaj 20 stopinj C. Pri temperaturi 20 stopinj je čas inkubacije 30 do 35 ur, ikre pa se vložijo v posebne za to izdelane valjčke. Meso je okusno in manj masno kot meso krapov ali somov, zato je tudi iskano in priporočljivo za prehrano prebivalstva. Še bolj pa je riba zanimiva za športnike, ki ne vedo, kako se bodo ribe obnesle v naših odprtih vodah. Dosedanje znanje o teh ribah je dokaj skromno. Kaže, da bi jih kazalo vlagati v močno zaraščene odprte vode, mrtvice nižinskih rek, športne krapovske ribnike in tako dalje.

Na Dolenjskem, v Beli krajini, Posavju in na Kočevskem je nekaj takih vod, ki bi po vsej verjetnosti bile primerne za poskus, predvsem s belim amurjem. Kolikšne količine belega amurja bi prišle v poštev za vlaganje v odprte vode na 1 hektar vode? Po dosedanjih izkušnjah v Rusiji se priporoča 1000 enoletnih mladice (v teži približno 30 gramov) oz. dvoletnih rib (v teži približno 250 gr) na hektar vodne površine.

samo dve središči, ki se ukvarjata z vzrejo mladice, je dokaj težko dobiti naraščaj za vlaganje v ribnike oz. v odprte vode. Poskusiti je treba, saj beli amur ne more škodovati drugim ribam, ker je rastlinojedeč. Če pa se odločimo, da jo vložimo v odprte vode, je treba računati s tem, da moramo poribljavati potem vsako leto z novimi mladimi, ker se sicer v naših vodah po naravnih poti ne drsti.

Nekatere ribiške družine imajo lepe športne krapovske ribnike, npr. Brestanica; v njih dosegajo prav lepe vzrejne uspehe. Morda bi bilo dobro tudi tam poskusiti! STOJAN JAKOVLEVIČ

NENAVADNI PREBIVALCI KOČEVJA

Prignala sta jo dva volka

Teden dni je bila pri Premrljih na obisku srna, ki je pribežala pred preganjalci

»Ko sem 2. marca zjutraj čistil s poti sneg in se pogovarjal z materjo,« je začel pripovedovati milijonik Franc Premrl iz Podgorske ulice, »se je nenadoma nekaj pripodilo izza hiše. Mlada srnica je skočila nato v visok sneg na vrtu in ni mogla naprej ne nazaj. Ko sem jo prijel, je tako milo zajokala, da sem se takoj spomnil na vojne dni, ko sem uplenil eno za naš partizanski odred.«

»Bila je enoletnica, zelo zdrava in je imela zelo lepo dlako. Tako lepe še nisem videl. Zapri sem jo v prizidek.

Sosed Namlih mi je prišel povedat, da sta srno gonila dva volka. Vse je videl skoz okno. Ko je srnica stekla proti naši hiši, sta volkova izginila v gozd. Nekateri trdijo, da nista bila volkova, ampak psa. Vendar sta le bila volkova, saj nista lajala, razen tega pa se psa ne bi bala priti do hiše.«

Srna, ki so jo prihajali krmiliti in ogledovati vsi okoliški otroci, je ostala na obisku točno teden dni. Ko so jo 9. maja zjutraj spet hoteli nakrmiliti, je bil prizidek prazen. Pobežala je le nekaj minut prej, saj so jo - ko so bili za njeno sledjo, ki je bila v snegu zelo razločna - še videli na robu gozda.

Franc Premrl je povedal, da pridejo srne pogosto na vrt pri hiši, na njeni pa mu leto za letom popasejo fižol, repo, korenje in drugo. No, kljub temu pozimaj s sinom krmila srne s senom. Čeprav je srna vžjubila otroke, ki so jo krmili, jo je nameraval Franc Premrl spomladati spustiti, vendar je že prej sama našla pot v svobodo.

Povedal je še, da druge divjadi razen srn tod ni. Izjema so lisice, ki redno prihajajo po svoj davek (ali ka-

kor bi pri nas rekli: prispevke), se pravi po kure.

»Pred leti, ko sem bil pri sosedu Leganu, je nenadoma na dvorišču nekaj močno splašilo kure,« je nadaljeval Franc Premrl. »Bila je lisica, ki je pograbila debelo kuro. Stekel sem za njo in zgrabil listico, ki ni mogla hitro bežati s težko kuro. Potem se je, sam ne vem kako, zasukalo, da sem nazadnje držal v rokah kuro, listica pa je pobegnila.«

J. PRIMC

Lani največ Italijanov

Na območju Lovske zveze Novo mesto so lani imeli največ obiskovalcev iz Italije, sledijo Nemci, Avstrijci, Švicarji in drugi. Vseh gostov je bilo 743, ki so za odstrel plačali 11.524 dolarjev. Največ so iztržili lovci iz Skočjana, Novega mesta, Otočca in Dolenjskih Toplic. Nasprotno pa lovske družine iz Velike Loke, Velikega Gabra in Brusnic v svojih loviščih niso imele nobenega tujega lovca.

V nedeljo ribiško tekmovanje

Ribiška družina Novo mesto bo priredila v nedeljo, 26. aprila, ribiško tekmovanje v lovu rib na plovček v Temenici pri Trebnjem. Zbor tekmovalcev in krebanje startnih mest bo ob 7. uri zjutraj pred gasilskim domom v Dolnji Nemški vasi.

Prijave sprejemajo predsedniki pododborov ter v pisarni ribiške družine Novo mesto, najkasneje do petka, 24. aprila, popoldne.

Tekmovanje bo za člane in članice, dovoljene so vse naravne vabe.

Vse informacije dobite v pisarni RD Novo mesto.

Z LETNE KONFERENCE RIBIŠKE DRUŽINE SEVNICA

Pobuda za posebno zaščito Mirne

Ribiška družina bi rada pomnožila ribji zarod v reki Mirni, vendar so ji odklonili prošnjo za odlov podusti v drstišču v Boštanju

Pred nekaj leti so ribiško družino »Heroja Maroka« v Sevnici, ki obsega vse porečje Mirne ter del Save s pritoki na območju sevniške občine, pretešali notranji prepiri. Kaže, da so se stvari vendarle dokončno umirile, kar je znova potrdila letošnja konferenca, ki je 22. februarja obravnavala delo ribiške družine.

145 članov ter 48 mladincev šteje zdaj ta ribiška družina, ki je minulo gospodarsko leto končala zelo uspešno. V Mirno, Sotle ter v nekatere ribnike in manjše gojitvene vode je bilo vložnih veliko rib, predvsem postrvi, krapov in podusti, s katerimi so obogatili lovišča.

Vode bi bile še bolj bogate rib, če ne bi delno popustila čuvajska služba, so ugotavljali na letni konferenci. Lani je bilo sorazmerno malo prijav za skrivolovce, ki delajo ribništvu veliko škodo. Še več škode delajo industrijske odplake, saj

podusti v drstišču pri Boštanju in prevoza v gornji tok Mirne, ki je po ukinitvi krmeljskega rudnika povečala življenjski prostor za ribji zarod. Menili so, naj drugi poskrbijo za vzdrževanje in varovanje drstišča, če domača družina ne sme dela rib uporabiti za poribljavanje.

500 mladice postrvi bodo leto vložili v Mirno, 4800 v Sevniščico, 30.000 kosov mangle ribjega zaroda v Impoljščico in Grabovico, 120 kg mladice krapov v sevniški ribnik. Letošnji načrt predvideva še druga dela. Ribiška družina bo zgradila lastno valjčnico, letos pa bo kupila tudi agregat, napravo za odlov rib. Pričakujejo, da bo tudi denarno gospodarjenje vsaj tako dobro, kot je bilo doslej.

M. LEGAN

Kdaj je otrok zrel za spolno vzgojo?

Med starši je zelo razširjeno prepričanje: če že odkrivamo doraščajočemu otroku skrivnosti življenja, mu povejmo v puberteti, da ga ni prinesla štorčija in da bo deklica dobila otroka, če se bo pustilo zapeljati fantu. Nekateri starši v pogovoru nekoliko popustijo, ko rečejo: saj tako že vse zvedo prej, kot je potrebno.

Prepričanje sodobne spolne vzgoje je precej drugačno od že omenjenega stališča. Kdaj bomo začeli otroka spolno vzgajati, ne more biti odvisno od naše pripravljenosti, ampak od značilnosti človekovega spolnega razvoja.

Značilnosti spolnega razvoja otroka so osnovno izhodišče za program spolne vzgoje.

Spolna vzgoja otroka se začne že pred njegovim rojstvom z željo staršev, ki bi raje imeli ali dečka ali deklico in ki ob rojstvu sina nekateri po balkansko prosavljajo dogodek, hčerkino rojstvo pa sprejmejo s prikritim ali odkritim razočaranjem.

Dojenčkova spolnost se bo razvijala normalno, če bo z dojenjem deležen intimnega stika z materinim telesom; to je osnova za kasnejšo sposobnost navezovanja intimnih odnosov s spolnim partnerjem.

Eno do dvoletni otrok doživlja svojo spolnost kot ugodje ob otipavanju lastnega telesa in ob navajanju na telesno čistočo. S trganjem rok od telesa, s tepenjem po prstih in z vihanjem nosu ter z besedami »fuje« lahko

pogovarja o porodu in nosečnosti, zanima ga več podrobnosti o tem.

Šest do sedemletni otrok že povezuje porod s spočetjem in poroko, izraža željo po bratcu ali sestrici, rad lišta po knjigah o dojenčkih, prepozna nosečnico in razume, da male punčke in starejše žene ne morejo roditi otroka.

Osem do devetletni otrok išče tudi risbe genitalij, vprašuje o menstruaciji, razume, da otrok raste v materinem telesu 9 mesecev in vprašuje, kako je prišel noter. Privlačijo ga vulgarne seksualne šale in prevevajo nejasne predstave o spolni združitvi.

Deset do enajstletni otroci začno prikrivati svoje seksualne interese. Pojavljajo se razlike med deklicami in med dečki. Dečki se radi izživljajo z vulgarnimi besedami, deklice iščejo popolnejše informacije o menstruaciji, spolnih odnosih in razmnoževanju. Deklice so sorazmerno bolj zaupljive do staršev, dečki si radi razlagajo skrivnosti med seboj. Pri razvijanju se pojavi prva menstruacija in polucija, ki vodi v masturbacijo.

Dvanajst do triinajstletna dekleta dobijo večinoma prvo menstruacijo, ki jo sprejmejo kot naravno dejstvo ali pa pojav, ki vzbuja

odpor ali strah, odvisno od spolne vzgoje v mlajših letih. Oba spola kažejo interes za podroben opis spolnih organov, spolne aktivnosti pri živalih in želita osvetliti nejasne predstave o koitusu. Dvornne šale in namigavanja vznemirjajo mladega človeka, ki se v skritem kotičku izživlja včasih z masturbacijo.

14-letniki se resno zanimajo za kontracepcijo, abortuse in začnejo dojemati moralne vidke spolnosti. Erotična vznemirjenost vodi dekleta in fante v sramežljive in še pogosto ambivalentne medsebojne odnose.

15-letniki so sposobni dojeti tudi etične in socialne vidke spolnosti, detajle erotike in se že zavestno usmerjajo v kompenzacijske aktivnosti. Navidezo hočejo biti samostojni poznavalci lastne in tuje spolnosti, po knjigah brskajo navidežno brezbržno in svoj interes skrivajo le pod vplivi okolja.

Srednjeolci so telesno spolno dozoreli in se samostojno spopirajo s prvo zaljubljenostjo, ki se običajno ne uresniči. Mnogi se namerno izogibajo resni ljubezni zaradi učenja in priprave na poklic. Čustvena labilnost je tipična za to obdobje, nazori o ljubezni so nepopolni in interes za teme o spolnih odnosih med spoloma zelo velik.

Adolescenca je glede na značilnosti spolnega vedenja človeka izrazito obeležena s stopnjo civilizacije in kulture naroda. Mnogi mladi v tej dobi že sklepajo trajne spolne zveze — zakone.

Čas spolne vzgoje bi naj bil prilagojen opisanim razvojnim potrebam otrok in mladostnikov v smislu: pustiti normalno rasti otrokovo spolnost, jo spodbujati v smislu celotne osebnostne zrelosti in ne ovirati, pačti, prikrivati ali fiksirati na nižjih razvojnih stopnjah.

Kako se konkretno prilagaja spolna vzgoja opisanim razvojnim stopnjam — o tem bomo poskušali razmišljati prihodnjč.

TILKA KREN

Kakšen naj bo mož

V Ameriki znajo vse vpreči v statistike in odstotke. Tako so, na primer, na neki visoki šoli študentke sestavile razpredelnico, po kateri vidimo, kako mora imeti mož razdeljene lastnosti, da je vzor dobrega soproga. Imeti mora:

- čustev za 25 odstotkov,
- razuma in smisla za skupnost 15 odstotkov,
- nastopa in osebnosti 15 odstotkov,
- spretnosti, da zna skrbeti za zaslužek, 15 odstotkov,
- ljubeznivosti in domačnosti 10 odstotkov,
- ljubeznivosti do otrok 10 odstotkov,
- tovarištva, ne pa gosposodovnosti, 10 odstotkov.

Torej — čustva, potem pa vse drugo. In mar se Evropejke kaj dosti ločijo od svojih ameriških vrstnic?

v otroku zelo zgodaj zbudimo odpor in strah do spolnosti.

Dvo do triletni otrok spoznava razlike med dečki in deklicami s svojimi razvitimi občutki, je sposoben poimenovanja raznih delov telesa, se zaveda svojega spola in uživa v igrar z genitalijami. Zastraševanje in grožnje ali pretirano skrivanje golote lahko zmoti naravni razvoj otrokove spolnosti.

Tri do štiriletni otrok običajno vpraša: od kod sem prišel k vam? In je sposoben dojeti razlago rojstva. Neiskren odgovor staršev lahko pretrga nit zaupanja med starši in otrokom, le iskren odgovor in radost, da se je rodil ravno svoji mami, utrdi v otroku občutek varnosti.

Štiri do šestletni otrok ima rad spolne igre z uriniranjem ali razkazovanjem golote in kaže vedno več sramežljivosti. Še vedno se rad

DUSA REJA. Kajenje in zdravje

Zanimivi pogoji za odvajanje kajenja

Drugi pogoj je, da se poprej temeljito informiramo in poučimo v besedi in tiskani besedi o vseh možnih posledicah in nevarnostih, ki nam groze, če nadaljujemo s kajenjem.

Tretji pogoj je, če kadilec resnično želi opustiti kajenje, je vsekakor potrebno, da si izbere pravi časovni termin, ki njegovi odločitvi obeta kar najzanesljivejši uspeh. To so

bodisi dnevi letnega dopusta, daljše potovanje, čas, ko prebolevamo kakšno bolezen, saj mu takrat po navadi tako ali tako ni do cigarete, pri ženah pride pogosto v poštev tudi nosečnost ipd.

Četrti in najvažnejši pogoj za uspeh v odvajanju pa je dobronamerno in pošteno okolje — pravi prijatelj, ki človeku pri tej odločitvi pomagajo in ga podpirajo. Zelo uspešno je tudi, če se bivši kadilec poveže in vključi v skupino nekadilcev. Večkrat je prav uspešna pot do odvajanja kajenja, če se za to trdno in resno odloči skupina prijateljev ali prijateljic ali sploh oseb v ožjem poslovnem ali družbenem kontaktu, tako npr. zdravniki v teamu ali prosvetni delavci v kolektivu. Seveda je treba te pogoje izpolniti že pred začetkom odvajalne kure. Za olajšanje pa so potrebni tudi kaki neznatni pripomočki, kot npr. bonboni, žvečilni gumi, sadje, kopeli, telesne vaje, dihalne vaje, potovanje — vse to lahko pomaga za določeno preusmeritev organizma v novi, bolj zdravi način življenja.

Na ozdravljenega kadilca pa je treba še nadalje praktično vplivati in ga podpirati. V družinskem in poklicnem okolju je treba paziti, da ne bo kakega tozadevnega napeljevanja in zapeljevanja, kot npr.: »Nikar ne kviri razpoloženja, saj ena sama cigareta ni vendar nič!« ipd.

Toda navadno zadostuje tudi že ena sama cigareta, če jo »ozdravljeni kadilec« pokadi, da znova zabrede v staro strast.

Prenéhati navado kajenja je res stvar močne volje, način pa je čisto osebna zadeva.

Prvi pogoj za kakršnokoli odvajanje kajenja je trden sklep, da hočemo za stalno, in to od danes do jutri, opustiti kajenje. Vsak poskus postopnega odvajanja je praviloma največkrat brez uspeha.

POMAGAJTE!

Kava povečuje koncentracijo alkohola v krvi

Med vozniki motornih vozil prevladuje mnenje, da je po zaužitju alkohola priporočljivo popiti skodelico močne kave, ki voznika, ki je pod vplivom alkohola, kmalu razbistri. Nekateri celo menijo, da se po zaužitju kave stopnja koncentracije alkohola v krvi zmanjša.

Redni profesor na dunajski univerzi dr. Ludwig Prokop se že dalj časa ukvarja z raziskovanjem vpliva kave oz. kofeina na človeka, ki je zaužil alkoholne pijače. Na podlagi številnih raziskav in testov je dr. Prokop prišel do spoznanja, da je vpliv kofeina povsem drugačen, kot mnogi menijo.

Med testiranjem je devet študentov, ki so bili stari od 20 do 26 let in katerih telesna teža se je gibala od 57 do 89 kilogramov, popilo svoji teži ustrezno količino alkohola oz. toliko, kolikor je bilo potrebno, da se doseže koncentracija alkohola v krvi 0,8 ‰ oziroma 3,5 mililitra na 1 kg teže telesa. Pol ure po zadnji zaužitji količini vinjaka je vsak študent dobil skodelico kave z okrog 200 miligrami kofeina.

Po točno 90, 135 in 180 minutah je dr. Prokop odzvel vsakemu testiranca kvi, da bi ugotovil prisotnost oz. koncentracijo alkohola v krvi.

Teden dni kasneje je z istimi osebami poskus ponovil, vendar s to razliko, da testiranci niso dobili kave. Podatki, dobljeni s primerjavo rezultatov obeh testov, so bili presenetljivi:

Pri drugem poskusu, torej tedaj, ko testiranci niso zaužili kave, je 90 minut po zadnji zaužitji količini vinjaka stopnja koncentracije alkohola v krvi testiranca dosegla — 0,71 ‰, po 135 minutah — 0,48 ‰ in po 180 minutah — 0,81 ‰.

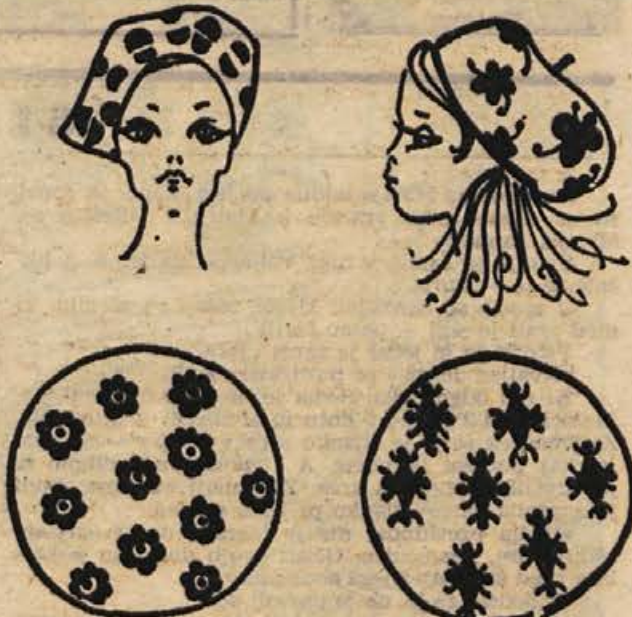
Dr. Prokop je dokazal, da kofein pospešuje koncentracijo alkohola v krvi, sočasno pa tudi to, da koncentracijo alkohola dvigne na najvišjo raven že v eni uri po zaužitju alkohola.

Ker niti policija oziroma pri nas prometna milica niti sodišče pri ugotavljanju stopnje koncentracije alkohola v krvi voznika ne upoštevajo, ali je voznik zaužil tudi kavo ali ne, lahko z gotovostjo trdimo, da »odrešilna« skodelica kave lahko marsikoga stane tudi vozniško dovoljenje.

Ugotovitve dr. Prokopa so ponovno dokazale, da proti alkoholu nimamo nobenega sredstva in da je zato treba strogo spoštovati načelo, da se med vožnjo oziroma pred pričetkom vožnje alkoholne pijače ne smejo uživati.

★

Z demokratično izmenjavo in s soočenjem mnenj usklajujemo svobodno izražene posamezne, področne in druge interese ter odstranjujemo družbena protislovja, hkrati s tem pa se povečuje tudi odgovornost udeležencev javne razprave za izgovorjeno in napisano besedo. Etika javne besede je zato družbena zahteva, ki temelji na zanesljivosti in celovitosti podatkov, na argumentiranosti, poznavanju dejstev, načelnosti, odgovornosti, strpnosti in spoštovanju osebnosti.

Verjetno veste, da se moda 70 zelo navdušuje nad mladostnimi baretami, saj lepo pristajajo prav vsem dekletom. — Da bo vaša baretla po vseh pravih letošnje mode, jo popestrite. Kako? Če ste mojster vezanja, potem si omislite zanimiv narodni motiv in ga uvezite na svojo baretko, ki ste jo nosile že lani. Dela bo res nekoliko več, toda uspeh ne bo izostal. — Morda pa želite baretko pomladiti kar sedaj? Prav! Vzemite barvne flomastre in si motiv narišite. Ena, dva, tri in čudile se boste pestri in moderni baretki. Da vam bo šlo hitreje od rok, sem vam pripravila tele skice. Vam ugajajo? — Še zadnji nasvet: na popoldanski potep vzemite dežnik, da ne bo neprijetnega presenečenja.

TATJANA SPACAPAN

OKROGLE O PARTIZANIH

Zaklad carja Radovana

Izvidnik Milan, borec artillerijske brigade, je na nekem griču v Bosni kopal topniško gnezdo in pri tem delu našel v zemlji neko zarjavelo stvar.

«Kaj, vraga, neki je tole?» je vprašal vodjo oddelka, ki je kopal zraven njega.

Ta, ki je bil sploh velik šaljivec, si je od vseh strani ogledal najdeni predmet, nazadnje pa rekel:

«V šoli sem se učil, da so nekoč v tem kraju zakopali zaklad carja Radovana. Vse kaže, da si sedaj odkril ta zaklad!»

Milan mu je iztrgal izrok najdbo in jo vrgel na tlo.

«In zakaj si pa odvrnil del tega zaklada?» ga je vprašal vodja oddelka.

«Zlodja, saj vendar veš, da sem za republiko in da sploh ne maram carjev pa kraljev,» mu je navihano odgovoril Milan.

Vprašajte kuharja

Kurir Ibro Esad je bil priljubljeni borec v bataljonu Tretje dalmatinske brigade. Zmeraj prvi v borbi, prizadeven, poln navdušenja, obenem pa suh — sama kost in koža. Na nekem sestanku borcev je kritiziral tovarišico Matildo, da premalo skrbi za higieno v četi. Prisotni komisar ga je pohvalil, ker je našel to važno vprašanje, nato pa ga sočutno vprašal:

«Poslušaj, Esad, zakaj si tako suh? Zakaj malo bolj ne skrbiš zase?»

«Eh, tovariš komisar, to pa ni v moji moči! Zakaj me je sama kost in koža, vprašajte raje kuharja!»

Kako sedite in kako bi morali sedeti?

Ugotovili ste, da vas dolgo sedenje utruja. Zato na daljših sestankih vstajate, da bi nekaj povedali in hkrati pretegnili noge.

Ze vrsto let zdravniki trdijo, da sedimo neudobno zato, ker se sodobna sedišča (stoli, fotelji, klopi) ne prilagajajo anatomski zgradbi telesa. Zato se dogaja, da medtem, ko sedite, drsite naprej, tako da manjši del telesa, predviden za sedenje, ostane na sedišču. Včasih tudi bedra uporabljamo za sedenje. Medtem ko neugodno sedite, so žile pritisnjene in je oslabljen krvni obtok v nogah. Posledica so razširjene vene, hemeroidi in podobno. Najboljši znak, da sedite neudobno, je odrevenelost nog,

ki vedno opozarja na zastoj v krvnem obtoku.

Ne smemo misliti, da namemoroidi in podobno. Najslanjalo je v idealnem primeru podpora telesu, kar pomeni, da mora biti v skladu z obliko hrbta. Morda bo kdo ugovarjal, češ da bi potem vsakomur treba vzeti mero, preden napravijo zanj fotelj. To drži, čeprav v življenju ni tako. Pravilo mora biti: naslonjalo naj bo v skladu z višino in rastjo. Naslonjala morajo imeti deloma prožen naslon, ki se bo upognil, ko

se naslonimo. Ne sme pa biti premahak.

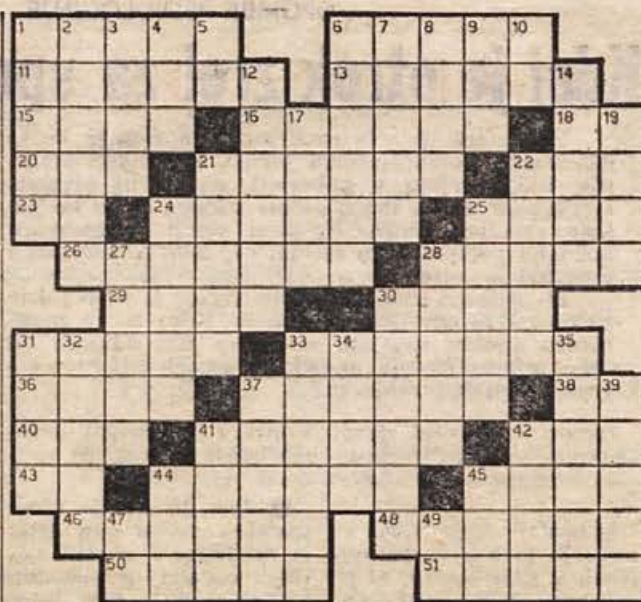
Ne dolgo ne kratko sedišče nista dobra, ker se na njih ne da sedeti na vsem sedalu. Prav tako ni dobro previsoko sedišče. Če utonete v fotelju, boste zadremali med delovnim časom, krivi pa se vam tudi hrbtenica, pritisk na medenico pa ovira presnavljanje v želodcu in črevesju.

Torej treba je znati izbrati pravi stol.

Dr. J. VOJNOVIČ

Ameriški avtomobili brez svinca

V bitki proti okuženemu zraku so dosegli v ZDA pomembno zmago: po koncernu General Motors je zdaj tudi drugi ameriški avtomobilski orjak Ford obljubil, da bo pričel v letu 1971 izdelovati avtomobilske motorje, ki jih bo poganjal bencin brez svinca. Prvi avtomobili te vrste bodo prišli na tržišče letošnjo jesen. Podjetja za predelavo nafte so obljubila, da bodo dala bencin brez svinca na tržišče še letošnjo jesen. Tako bo zmanjšana količina zdravju škodljivega svinca v avtomobilskih izpuhkih. Za avtomobilista pa pomeni bencin brez svinca seveda večjo porabo bencina in nekoliko zmanjšan učinek motorja.

Za minute oddiha

VODORAVNO: 1. zgib, 6. kaos, 11. pavza, 13. zvit konec lista ali veje, s katerim se rastlina oprijemlje in vzpenja, 15. igra na srečo, 16. trd kavčuk, 18. Ljudska milica, 20. vzdevek že umrlega predsednika ZDA Einsehove, 21. omenitev, 22. redkejšo žensko ime, 23. kemijski simbol za tantal, 24. izdelovalec cvetov, 25. novica, 26. preglednik, 28. zračnost, 29. izmeček ognjenika, 30. okrasno in pohištveno blago, 31. podoba,

33. kraj severovzhodno od Ljubljane, kjer so večja nahajališča kremenčevega peska, 36. del noge, 37. prevleka za na zid, 38. okrajšava za vod začetkav (da capo), 40. žuželka, katere pik je precej boleč, 41. razvrat, 42. hrvaška reka, 43. svetovna humanitar-na organizacija, 44. or, 45. arabski knez, 46. naslov, 48. kontinent, 50. popolna zmaga pri tarok, 51. glavno mesto Senegala.

NAVPIČNO: — 1. naše obmorsko letovišče, 2. gavrana, 3. reka v grškem mitološkem podzemlju, 4. velika celjska tovarna, 5. italijanski veletoč, 6. izdelovalec zvonov, 7. kdor minira, 8. učitelj etike, 9. Društvo inženirjev in tehnikov, 10. kemijski simbol za aktinij, 12. vozarna, klonica, 14. drugače, po domače, 17. moško ime, 19. maščoba, 21. južni sadež, 22. oblačilo, 24. kljuka, 25. konjski lasje, 27. izbrana družba, 28. žensko ime, 30. izdelovalec preje, 31. sprtija, sprtost, 32. šiba, 33. mogočnik, velikaš, 34. mamilo, 35. singular, 37. zama-movana smer ali lega, 39. drugo ime za ptica drozga, 41. ujeta, 42. odstop, 44. osvežilna pijača, 45. novomeška tovarna (gospodinjiski pripomočki), 47. okrajšava za dvojino, 49. ameriško moško ime. J. U.

Papež: obnoviti objubo celibata

Vsi rimokatoliški duhovniki naj bi vsako leto na veliki četrtek obnovili zaobjubo celibata in poslušnost do škofa. Ta poziv vsebuje pred kratkim objavljen dokument vatikanske kongregacije za duhovščino in pomeni nedvomno nov polizkus papeža, da bi držal duhovščino v pokorščini.

Duhovnikom je prepovedano, da omenjeno zaobjubo sprejmejo v osamljenosti lastne vesti ali pa kolektivno pred svojimi škofi.

Papež sam je pri avdienci 500 rimskih duhovnikov spregovoril o celibatu. Zagotovil je, da prav zaradi celibata stopa več mladih ljudi v duhovniški stan, kot bi jih stopilo, če bi bila duhovnikom dovoljena ženitev. Med navdušenim aplavzom navzočih duhovnikov je papež Pavel VI. odločno odbil mnenje nekaterih krogov, češ da prepoved ženitve odbija mlade ljudi od duhovniškega stanu.

V nasprotju s to papeževo izjavo pa je v Vatikanu nedavno objavljena statistika, po kateri je število kandidatov za duhovniški poklic v 41 katoliških držav v letih od 1965 do 1968 padlo za okoli 12 odst.

Žensk precej več kot moških

Zenske v zvezni republiki Nemčiji so bolj zdrave od moških, živijo dalj in naredijo mnogo manj samomorov kot moški. To je razvidno iz poročila zahodnonemškega ministrstva za zdravstvo, ki so ga pred kratkim objavili v Bonnu.

Najvažnejše podrobnosti iz poročila:

● dekle, ki se danes rodi, bo predvidoma živela do leta 2042 in bo torej živela 72 let. Moškim zagotavlja statistika povprečno življenje samo do leta 2037.

● boleznimi srca in krvnih obočij umre več moških kot žensk.

● Tudi pri rakavih obolenjih ženske bolj odrežejo; zdaj umre na 100.000 prebivalcev 210 žensk za rakom, za moške znaša ta številka 224. Izjema pri boleznih je sladkorna bolezen: za njo umre mnogo več žensk kot moških.

● Samomor napravi dvakrat toliko moških kot žensk. Na 100 moških samomorilcev pride 48 žensk, ki so se naveličale življenja.

Samomor v letalu

Samomor v potniškem letalu, ki je letel na poti med Denverjem in San Josejem, bi bil skoraj postal usoden za vse potnike, 35-letni J. Thomas je nenadoma izvlekel pištolo iz žepa in se ustrelil v glavo. Kroglja je prebila glavo samomorilca in zadela v brado nekega drugega potnika, ki je sedel na drugi strani hodnika. Ko bi bila krogla prebila šipo, bi prišlo v letalu do nevarnega padca zračnega pritiska. Pilot se je takoj vrnil v Denver in prisilno pristal. Ranjenega potnika so z nevarno poškodbo spravili v bolnišnico.

Prehlajeni fičko

Oni dan sva jo mahnila s Fičkom iz Kočevja proti Novemu mestu. Po 10 km vožnje je začel fičko nekaj »kašljati« (deževalo je) in »cukati«, potem pa se je sredi gozdar na lepem ustavlil in kljub prigovarjanju ni hotel ne naprej ne nazaj.

Premagal sem strah pred medvedi, stopil ven, odprl pokrov nad motorjem in neumno pogledal v tisti kup železja, cevčic in žic. Seveda sem bil toliko previden, da nisem prijel ničesar. Vrag si ga vedi, lahko bi se spel opek (kot sem se nekoč še), lahko bi me kaj strelilo ali kaj eksplodiralo.

Končno pa sem zagledal rešilno bilko! Pravzaprav ni bila bilka, ampak kartonček, ki je visel na vrvi na levi strani vrat. Na njem je nekaj pisalo

in takrat sem se spomnil, da sem pravzaprav pisemen.

Primaknil sem nos bliže kartončku in prebral: »Servis opravljen na 17.500 km. Prihodnji servis na 26.000 km. Servisna delavnica Randelj in Hvala — Srečno vožnjo.«

— To je pa res srečna vožnja! sem jedko pomislil. Potem pa sem se spomnil, da kočevska mehanika Hvala in Randelj vedno držita besedo in da vsi trdijo, da sta dobra mehanika.

Hitro sem se umaknil z dežja v avto, obrnil ključ, in glej ga vraga! Motor je takoj vžgal in fičko me je srečno pripeljal ne le v Novo mesto, ampak tudi nazaj in še danes vozim v redu!

J. PRIMC

VRATA OKNA POLKNA NA RIBNICA KREDIT

Nemirno je Marija hodila po ječi. Zopet in zopet so se njene misli vračale k Matiji... »Rešim te, Marija, zaupaj!«

Upanje je rastle v njej, volja do življenja. A bližala se je — smrt.

V vratih so zarožljali ključ, tečaji so zacvilili in med vrati je stal — pater Jurij.

Vstopil je in ječar je zaprl vrata.

«Hvaljen Jezus!» je pozdravil menih.

Ni mu odgovorila. Sedla je na klop ob steni, pobrala kožuh s slame v kotu in si zakrila z njim telo. Za trenutek se ji je stisnilo srce v obupu — uganila je, kaj pomeni ta obisk. A z globokim vzdihom si je odvalila tesnobo s srca. Z zaničljivim posmehom je zavrnila patrov sladko prijazni pogled.

«Božja previdnost me je izbrala, da ti olajšam zadnje ure, nesrečnica. Očisti svojo dušo, da pojdeš laže pred stol najvišjega sodnika.»

Pogledala ga je, da je povesil oči.

«Castiti oče so pri sodni obravnavi čuli moje grehe. Če me spomnijo še kakšnega ne bom ga tajila.»

Predobro je čutil zasmeh v njenih besedah. Rdečica mu je vstajala v koščeno lice, a še se je sladko smehljajal.

«Priznala si svoje grehe, a pokesala se jih še nisi.»

«Oh, seveda se jih kesam. Zal mi je da sem čarala s hudičevim pomočjo, žal, da sem jahala na metli skozi dimnik, da sem izgubala tlače — za vse mi je žal.»

Povesil je oči pred njenim žarečo zasmehljivim pogledom. Smehljaj je izginil z njegovega obraza. Posivel je od jeze in sovraštva.

«In kesaš se, da si zapeljala svojega ljubčka —

ILKA VAŠTETOVA: VRAŽJE DEKLE (Zgodovinski roman)

meniha v greh?»

«Zapeljala? Ali smemo govoriti o zapeljevanju med dvema, ki se ljubita?»

«Nisem prišel, da bi se prerokal s teboj nesrečnica. Prišel sem, da se mi izpoveš in pripraviš svojo dušo na zadnjo uro, ki je bliž.»

Marija je pomolčala, potem je dejala s trdim glasom:

«Izpovedala sem se in moja duša je pripravljena. Če pa njih, gospod oče, teži vest za tisto kar so mi storili, jim povem, da jim odpuščam. Zelim, da bi bila njihova smrt tako lahka, kakor bo moja.»

Pogledal jo je, da ji je mraz zagomazel po hrbtu.

«Vidim, da si danes še zakrknjena. Morda ti smrtni strah omehča dušo. Jutri zjutraj, preden te odvedejo na morišče, pridem še enkrat.»

Potrkal je na vrata. Tečaji so zaškripali, temna kuta je zaplahutala in ječar je zopet zaklenil vrata.

— Jutri zjutraj!

Marija je nepremično obsedela na klopi in strmela predse. Kožuh ji je zdrknil iz naročja na tla.

— Jutri zjutraj!

V poznem popoldnevu so zopet zarožljali ključ

v vratih. Marija se ni ozrla, ko so vrata zacvilila. Čemu jo motijo v njenih zadnjih urah!

Vrata so se zaprla.

Marija je čutila, da nekdo stoji v poltemi. Počasi se je okrenila: menih-gvardijan.

«Velečastiti!» je zašepetala.

Gvardijan je pristopil korak bliže.

«Gospa Marija, ne bodite nevoljni, da sem prišel!»

Stresla je z glavo.

«Prišli so, da me tolažijo — vem. A jaz sem popolnoma mirna. Vem, da moram čez nekaj ur umreti, a nobene solze nisem potočila. Mislim, da je tudi ne bom, mislim, da je sploh ni v mojih očeh... Prosim!»

Pokazala je na klop poleg sebe. Starec je prisedel, se oprl s komolcem na koleno in si podprl glavo, ki mu je klonila k tlom. Dolgo je molčal, potem je dejal tiho: »Motite se, gospa. Nisem prišel, da vas tolažim. Prišel sem, da — vi potolažite mene.»

Pogledala ga je; on pa ni dvignil glave.

Razumela je in glasno mu je razodela svoje misli: »Uboga plemenita duša! Trpi, ker ne more preprečiti zločinov hudobnega in ker se zaman bori proti ogromni množici bedakov.»

Težak vzdih iz njegovih prsi ji je povzročil, da se ni motila.

«To je groza! Kaj naj storim da odprem ljudem oči? Marija! Tako mladi ste še in —»

«Mlada? Ali sem bila sploh kdaj mlada?»

Prestrašeno so jo pogledale njegove stare oči.

«Razumem vas, Marija. Zgodaj, prezgodaj ste duševno dozoreli. Vaš duh se vzpenja visoko. Vzpenja se nad vse, ki ste jih spoznali. Po duhu se vam zdimo vsi otročji, nerazviti. Vem, za stoletja ste pred nami. Premnogokrat sem to občutil. Ze rajni Valvasor je rastele v prihodnjo generacijo, vi pa — ne vem, kdaj vas doseže človeštvo, mater spiritualis.»

Kabina za mladoporočence

Včeraj je bilo videti samo ugašajoče luči zapuščenega pristanišča in nebo, ki je bilo črno kot noč. Pihal je hladen, vlažen veter. Nad sabo smo čutili težke oblake, ki so obljubljali dež. Bilo je soparno, čeprav je pihal veter. Mornarji smo se zbrali na dnu ladje, da bi metali kocko. Odmeval je glasen, pijan smeh veselih pomorščakov, pripovedovali smo si šale, nekdo je celo kikirikal.

Od glave do pete me je zgrabila jeza, kot da imam na temenu nekakšno veliko odprtino, iz katere mi po vsem telesu čufjajo hladne kapljice. Tresel sem se od mraza in od vsega tega, o čemer vam bom sedaj pripovedoval.

Po mojem mnenju je človek na splošno pogán, mornar pa, to je treba priznati, je včasih bolj poganski kot vse na svetu, bolj odvraten od najbolj poganske živali, ki ima vendar lahko opravičilo, ker živi zgolj nagonsko. Morda se motim, ker ne poznam dovolj življenja, vendar se mi zdi, da ima mornar več razlogov za odvratenost in sovraštvo kot katerikoli drug človek. Človek, ki lahko vsak trenutek z jambora strmoglavji v morje in ga za vedno pogoltnejo valovi, tega človeka nihče in nič na svetu ne briga, njemu se zaradi ničesar ne mudi na kopno. Do sti pijemo žganje, živimo razvratno, ker ne vemo komu in zakaj so potrebne vrline.

Dvaindvajset nas, ki smo že prestali stražo, smo metali kocko. Samo dva bosta tako srečna, da se bosta nasajala ob redkem prizoru. »Kabina za mladoporočence« na naši ladji je nočnj do bila svoje goste, na zidovih te kabine pa sta bili samo dve luknjici, ki smo jih lahko izkoristili.

Eno luknjico sem zvrtil prav jaz s svetilom in tanko žago, drugo pa je z nožem izdolbel eden mojih tovarišev. Oba sva se s tem ukvarjala več kot teden dni.

»Ena luknjica je tvoja!»

»Oigava?»

»Pokaži mi name.»

»In druga?»

»Tvojega očeta!»

Moj oče, star grbav pomorščak, z obrazom podobnim pečnemu jabolku, je pristopil in me potrepil po ramenu.

»Danes, sinko, sva midva srečna. Ali slišiš? Sreča je istočasno doletela tebe in mene. To mora nekaj pomeniti.»

Nestrpno je vprašal, koliko je ura. Bilo je šele enajst.

Prižgal sem pipo in odšel na palubo. Bilo je mračno, iz mojih oči pa je sevalo to, kar se je dogajalo v moji duši, ker sem na črnem ozadju noči prepoznal senco. Videl sem tisto, kar je manjkalo moji takrat še mladi duši, toda že izgubljenem življenju.

Okrog polnoči sem mimogrede pogledal v skupno kabino. Mladi mož, pastor, je sedel za mizo in držal evangelij. Nekaj starejši, visoki, suhi Angležinj je nekaj razlagal. Njegova mlada, postavna in zelo lepa žena je sedela ob svojem možu pastorju, ne da bi svoje sinje oči odmaknila od njegove svetlolase glave. Po kabini se je sprehajal neki bančnik, debelušast starček z rdečim, odvratnim obrazom. To je

bil mož tiste starejše gospe, s katero se je pastor pogovarjal.

»Pastorji imajo navado, da govorijo po cele ure,« sem pomislil. »Ta ne bo končal do zore!»

Ob enih po polnoči je k meni pristopil oče, me pocukal za rokav in rekel:

»Prišel je čas. Odišli so iz skupne kabine.»

Kot vihar sem odhitel po stopnicah navzdol k znanemu zidu. Med zidom kabine in ladjo je bil prazen prostor, ki je bil poln saj, vode in miši. Kmalu sem zaslišal težke očetove korake, ko se je med psovanjem spotikal v vreče in zaboje. Zati pal sem svojo luknjico v zidu kabine, potem pa izvlekel štirioglat zamašek, ki sem ga dolgo rezljal. Zagledal sem tanek, prozoren muslin, skozi katerega je k meni prihajala nežna rožnata

svetloba. Hkrati s svetlobo je k mojemu obrazu prihajal tudi vonj bogataške spalnice. Da bi bolje videl zakonsko posteljo, sem moral malo razmakniti muslin, in to sem tudi storil.

Zagledal sem bron, žamet in čipke. Vse je sijalo v rožnati svetlobi. Korak ali dva pred menoj je stala postelja.

»Spusti me k tvoji odprtini,« je rekel oče in me nestrpno drezal v rebra. »Skroži tvojo se bolj vidi.»

»Počasi,« sem rekel. »Ne kriči, lahko bi naju slišala!»

Nevesta je sedela na robu postelje in njene nožice so se naslanjale na krzno. S povešenimi očmi je gledala nekaj na tleh. Pred njo je stal njen mož, mladi pastor. Govoril ji je, toda ne vem kaj, ker je bil ropot ladijskih strojev premočan. Pastor

je govoril ognjevito, s svetlimi očmi in mahajoč z rokami. Ona ga je poslušala in odkrivala z glavo.

»K vragu, ugriznila me je miš!« je zamrmral moj oče.

Se bolj sem se stisnil k zidu, kot da bi se bal, da mi bo razneslo srce. V glavi sem čutil nekakšen ogenj.

Mladoporočena sta dolgo nekaj živahno razpravljala. Nazadnje je pastor padel na kolena in jo, stegujoč roke proti njej, začel prositi. Ona pa je spet odkimala. Tedaj je vstal in začel hoditi po sobi. Po izrazu na njegovem obrazu in po gibih rok sem sklepal, da ji preti.

Mlada pastorjeva žena je vstala iz postelje, se počasi napolnila proti zidu, kjer sem stal jaz in se ustavila prav pred mojo odprtino. Stala je nepremično in razmišljala, jaz pa sem z očmi požiral njen obraz. Zdelo se mi je, da ji je zelo hudo, da se bori sama s seboj, da se ne more odločiti, medtem ko ji je z obraza sevala jeza.

Nisem mogel razumeti, za kaj gre.

Tako sva stala z obrazom proti obrazu verjetno pet minut. Po tem se je vrnila na sredo kabine, pokimala z glavo svojemu pastorju, kar je bil vsekakor znak za pristanek. On se je veselo nasmehnil, ji poljubil roko in zapustil spalnico.

Cez tri minute so se vrata zopet odprla in v spalnico je vstopil pastor, za njim pa tisti stari, debelušni Anglež, o katerem sem prej pripovedoval. Anglež se je približal postelji in nekaj vprašal lepotico. Ona je bleda in ne da bi ga pogledala, priklimala.

Tedaj je Anglež izvlekel iz žepe nekaj svezanj, verjetno denar, in ga dal pastorju. Ta ga je pregledal, preštel, potem pa se priklonil in odšel. Stari Anglež je za njim zaklenil vrata.

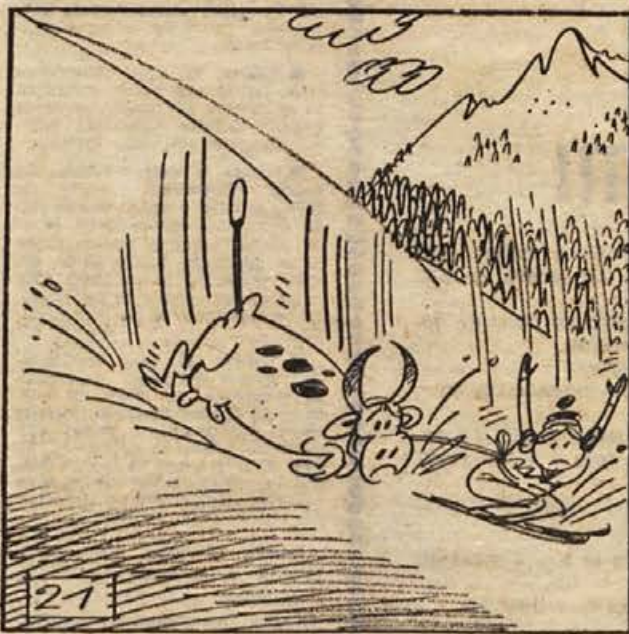
Odskočil sem od zida, kot bi se spekel. Ustrašil sem se. Zdelo se mi je, da je veter razbil našo ladjo in da tonemo v morske globine. Moj oče, ta pijani, razvratni človek, me je prijel za roko in rekel:

»Pojdiva odtod! Tega tebi ni treba gledati. Ti si še otrok...«

Komaj je stal na nogah. Pomagal sem mu po strmih, polžasto zavitih stopnicah na krov ladje, kjer je že padal prvi jesenski dež.

skok v zameystvo

STOP

21. Marsikaj je že letelo po zraku, od copnic pa do letečih krožnikov, krava in Klara na zimskem nebu pa sta vendarle predstavljali malo posebnost. Množica dobrodušnežev iz vseh dežel, ki je v planinah preganjala svoj dolgčas, je stala pred hotelom in uživala ob nenavadnem prizoru.

Klara in njena kravica sta lopnili v sneg, množica je zaploskala!

Ni še jasno, ali je bil udarec skakalk v sneg tako močan ali pa je burno ploskanje razgibalo hotelsko zgradbo; poročamo vam, - dragi bralci - lahko le to, da je v tem trenutku mogočna streha hotela spustila na gručo svojih gostov plaz snega! Kletvice v vseh jezikih so odmevale izpod bele gore pred hotelom...

Medtem, ko je hotelsko osebje z lopatami reševalo svoj devizni priliv, sta Paradižnik in

Paradižnica odšla na podstrešje, v svojo sobo. S čajčkom sta zdravila strah, žulj na nogi in in utrujenost.

Tih večer se je slednjič spustil na bele hribe in na razsvetljeno poslopje hotela; zakonca iz Košate lipe pa sta si naložila polen v kamin - med poleni bi ostro repoterjevo oko zlahka opazilo zlomljene Klarine smučiči...

Pridružite se
modernim ljudem,
ki pijejo
CYNAR

Na podlagi sklepa DS podjetja bo

**ZDRUŽENO KMETIJSKO
GOZDARSKO PODJETJE
KOČEVJE**

prodalo NA JAVNI LICITACIJI
dne 5. maja 1970 nepotrebna osnovna sredstva iz sklada skupne porabe, in sicer med ostalim:

- 1 osebno vozilo Zastava 1500
 - 2 terenski vozili Zastava - Compagnola
 - 2 traktorja Zadrugar
 - 3 traktorje Ferguson 35
 - 1 traktor Ferguson 65
 - 1 traktor Landini
 - 1 traktorsko krožno žago
 - 3 traktorske prikolice
 - 7 motorne kosilnice BCS 127 cm
 - 1 kotel Trika
 - 1 kultivator
 - 1 cisterno za gorivo 5000 l
 - 1 ročno črpalko za gorivo
 - 1 motorni priklopnik »Benassi«
 - 2 vrtalnika (stoječa)
- gospodarska poslopja na območju Struge in Koprivnik
več tranzistorjev in televizorjev.

Pričetek licitacije ob 8. uri za družbeni sektor, eno uro kasneje za ostale interesente. Pred licitacijo je položiti 10% kaviče od izklicne cene osnovnega sredstva.

MOTEL PUTNIK - TREBNJE

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. kvalificirano kuharico ali kuharja
2. ekonoma
3. natakarico
4. dve sezonski delavki

Za vse velja poizkusna doba enega meseca. — Pisemne porudbe pošljite na naslov: Putnik — motel, Trebnje.

**VETERINARSKA POSTAJA
NOVO MESTO**

obveščata kmetovalce, da bo
sejem za prašičke v torek, 28. aprila,
in ne v ponedeljek.

BREŽICE

**LASTNIKI MOTORNIM VOZIL
POZOR!**

Vse rezervne dele, avto gume, letne in zimске, za vaša motorna vozila dobite po konkurenčnih cenah v naši trgovini

AVTOMATERIAL

V BREŽICAH. Pod obzidjem 32!

**OBRTNO PODJETJE
ELA — NOVO MESTO**

objavlja
prosti delovni mesti:

1. KV ORODJARJA
2. KV STRUGARJA

Kandidati naj pošljejo svoje vloge na gornji naslov v 15 dneh po objavi.

TRGOVSKO PODJETJE

»DOLENJKA« SPOROČA:

V ponedeljek, 27. aprila, bodo zaprte vse prodajalne.

- 1. maja bodo zaprte vse prodajalne
- 2. maja bosta odprti prodajalni: SAMOPOSTREZBA na Glavnem trgu in MARKET v Bršlinu
- 3. maja bo odprta prodajalna MARKET na Cesti herojev in obe delikatesi na Glavnem trgu

PRODAJALNI KRUHA

na Glavnem trgu in na Cesti herojev bosta zaprti v ponedeljek, 27. aprila, in 1. maja
2. maja odprti od 6.30—10. ure
3. maja odprti od 6.30—10. ure

V ČRNOMLJU:

- 2. maja bo odprta SAMOPOSTREZBA od 7. do 10. ure in POTROŠNIK v Semiču od 7. do 10. ure
- 3. maja bo odprta DELIKATESA-BIFE od 7. do 11. ure

**Od 1. maja 1970 velja
LETNI OBRATOVALNI ČAS**

NOVO MESTO:

prodajalne z deljenim delovnim časom bodo odprte od 7.30 do 12. ure in od 16.30 do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure, ob ponedeljkih pa od 8. do 14.30.

NONSTOP prodajalne bodo imele nespremenjen delovni čas.

OSTALE PRODAJALNE

na območju novomeške in trebanjske občine bodo odprte od 7.30 do 12. ure in od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 14. ure.

**PRIVOŠČITE SI
TO ZADOVOLJSTVO!**

Lasko pivo

**SERVISNI PREGLEDI
GARANCIJSKA POPRAVILA
NA VOZILIH**

**FIAT-ZASTAVA
RENAULT
TAM
MAN**

ZAMENJAVA MOTORJEV

KLEPARSTVO

AVTOLIČARSTVO

VSA DRUGA DELA

OBIŠČITE NAŠ SERVIS!

**PRI VARČEVANJU
DEVIZ
VEČJE
UGODNOSTI!**

- Vaši prihranki deviz doma niso na varnem. Na deviznem računu pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI pa se jim nima kaj zgoditi. Se več! Dobili boste obresti!
- Pred potovanjem ali pred odhodom na delo v inozemstvo ne pozabite odpreti devizni račun, na katerega boste vlagali svoje prihranke.
- Devizni račun lahko odprete tudi s pismom iz inozemstva.
- Prihranke na deviznem računu lahko namensko varčujete za novo hišo, stanovanje in drugo.
- Za denar na deviznih računih in njegovo prosto uporabo jamči država.
- Dvigi in pologi ter nakazila deviz, so mogoči v vsakem času v neomejenem znesku.
- S prihranki na vašem deviznem računu lahko razpolagajo tudi vaši najbližji sorodniki, če jih pooblastite.

UGODNE OBRESTITI: brez odpovednega roka 5% v devizah in 1% v dinarjih; z odpovednim rokom nad 12 mesecev 7% v devizah; z odpovednim rokom nad 24 mesecev 7% v devizah in 0,5% v dinarjih.

TAJNOST DEVIZNIH RAČUNOV JE ZAJAMČENA PO ZAKONU.

**DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA
NOVO MESTO**

s podružnico v Krškem in ekspoziturama v Metliki in Trebnjem

**PO POTEH
PARTIZANSKE
LJUBLJANE 1970**

Odbor za pohod »Po poteh partizanske Ljubljane« razpisuje v počastitev 25-letnice osvoboditve mesta Ljubljane manifestativno tekmovalno prireditev z naslednjim programom:

■ Sobota, 25. april: Manifestativni pohod »Po poteh tovarštva in spominov« na 10.000 m dolgi progi za moške, ženske in mešane skupine pionirskih odredov osnovnih šol občin Ljubljane.

■ Sobota, 9. maj: Tekmovalni pohod »Partizanski marš« na 25.000 m dolgi progi za moške ekipe ozir. na 8.000 m dolgi progi za ženske. »Štafeta zmage« 3x800 m za mladinske ženske ekipe, ter »Tek prijateljstva« na progi 4226 m za moške domače in tuje mestne reprezentance in za posameznike.

■ Nedelja, 10. maj: Manifestativni pohod »Po poteh tovarštva in spominov« na 10.000 m dolgi progi za moške, ženske in mešane ekipe. Manifestativni pohod »Po poteh tovarštva in spominov« na 5000 m dolgi progi za moške, ženske in mešane ekipe pionirjev in mladine višjih razredov osnovnih šol (od 5. do 8. razreda).

Prijave: Vsebovalci morajo ime in priimek in letnico rojstva nastopajočega zdravniško potrdilo, navedbo tekmovalne kategorije.

Prijave sprejemajo na naslov: Odbor za pohod »Po poteh tovarštva in spominov«, Ljubljana, Komenškova 7. Prijave bodo sprejemali do 30. aprila.

RADIO LJUBLJANA

■ PETEK, 21. APRILA: 8.04 Opera matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Tatjana Hliš — nekaj značilnosti pri pridelovanju lesnikov. 13.30 Priporočajo vam... 15.35 Glasbeni intermezzo. 17.15 Koncert po želji. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Vilija Petriča. 20.00 V Ljubljani je pel akademski zbor iz Kaunasa. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih 22.15 Besede in zvoki iz logov domačin.

■ SOBOTA, 22. APRILA: 8.04 Glasbena matineja. 9.35 Cez travnike zelene. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Olga Stefula — Ekonomski vidiki obnove v sadjarstvu in vinogradništvu. 12.40 Pihalni orkester bratov Avsenik. 13.30 Priporočajo vam... 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 18.15 Dobimo se ob isti uri. 19.15 Minute z ansambлом Borisa Francka. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 21.00 Glasba ne pozna meja.

■ NEDELJA, 23. APRILA: 8.00 — 8.00 Dobro jutro! 8.05 Veseli tobogan. 9.05 Srečanje v studiu. 14. 10.05 še pomnite, tovariši! Stane Petelin. Voljko: V bojih za Trst, Gorico in Slovensko Primorje. 10.25 Pesmi borbe in dela. 10.45 — 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 14.30

Humoreska tega tedna — Humor iz partizanov. 15.05 Slovenske popevke. 15.45—17.45 Nedeljsko športno popoldne. 17.45 Radijska igra — Mile Klopčič: Mati. 19.00 Lahko noč otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 »V nedeljo zvečera. 22.15 Na ples vabi orkester Koko Freeman.

■ PONEDELJEK, 27. APRILA: 8.05 Umetniška priprava — Tone Seliškar: Deklica z junaškim srcom. 9.25 Med spominj in sedanjostjo. 10.05 »Samo en cvet, en češnjev cvet...« 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Z domačimi pevci in godci po domovini. 12.10 Iz opernega sveta. 13.30 Drago Košmrlj: Uveljavljanje malih narodov v sodobnem svetu. 14.05 Zvoki za veselo pomladansko popoldne. 16.00 Iz opere in glasbenih revij. 17.30 Radijska igra — Vajsa Ocvirk: Ko bi padli oživel. 18.35 Mladinska oddaja: »Interni 469«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Fantije treh dolin. 20.00 »Marš bo naš rekviem«. 21.00 Razvedrilo za praznik. 22.15 Za ples in dobro voljo.

■ TOREK, 28. APRILA: 8.04 Opera matineja. 9.35 Z orkestrom Montematti. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jelka Hočevar: Zadržanje plevela med koruzo še vedno premalo strokovno. 12.30 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Minute z ansambлом Lojzeta Slaka. 20.00 Prodajalna melodij. 21.30

Lahka glasba. 22.15 Jugoslovanska glasba.

■ SREDA, 29. APRILA: 8.04 Glasbena matineja. 9.25 Iz glasbene šole. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Vilko Stern: Naša bodoča razvojna pot v kmetijstvu. 12.40 S pesmijo in plesom po Jugoslaviji. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Operetne melodije. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.15 »Rad imam glasbo«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 »Ti in operi«. 22.15 S festivalov jazz.

■ ČETRTEK, 30. APRILA: 8.04 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) — Atomi nimajo kljuk. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — biol. Stana Hočevar: Ukrepi varstva pred bolezni in v gozdnih drevesnicah. 12.40 Cez polja in potoke. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Pesem iz mladih gri. 14.40 »Enajsta šola«. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Četrtekovo glasbeno popoldne. 18.15 »Morda vam bo všeč«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Mojmirja Sepeta. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer. 21.40 Glasbeni nokturno. 22.15 Iz sodobne srbske koncertne glasbe.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 26. APRILA

9.00 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešev) (Beograd)

9.30 PET MINUT PO DOMAČE (Ljubljana)

9.35 KMETIJSKI RAZGLEDI (Ljubljana)

10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Beograd)

10.45 MOZAIK (Ljubljana)

10.50 OTROSKA MATINEJA: DAVID COPPERFIELD. RISANKE (Ljubljana)

11.35 TV KAZIPOT (Ljubljana) SPORTNO POPOLDNE

17.30 VOLK S PROKLETJEM — jugoslovanski film (Ljubljana)

19.00 CIKCAK (Ljubljana)

19.15 NOGOMET PARTIZAN: DINAMO — prenos (Beograd)

20.00 TV DNEVNIK (Beograd)

20.30 NADALJEVANJE NOGOMETNEGA PRENOSA (Beograd)

21.00 3-2-1 (Ljubljana)

21.15 DESET ZAPOVEDI — humoriistična oddaja (Beograd)

22.00 VIDEOFON (Zagreb)

22.15 SPORTNI PREGLED (JRT)

22.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Ljubljana)

22.50 TV DNEVNIK (Beograd)

DRUGI SPORED:

20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)

21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

PONEDELJEK, 27. APRILA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

10.30 V Winkler: KRUKER — mladinska oddaja (Ljubljana)

10.45 NENAČAKOV MESTO — ruski film (do 11.45) (Ljubljana)

16.20 NE JOCI PETER — slovenski film (Ljubljana)

17.50 Jože Bevc: DEKLICA IN ZAJCEK — oddaja iz cikla Ko je pomlad (Ljubljana)

18.15 RISANKE (Ljubljana)

18.30 OBZORNIK (Ljubljana)

18.50 BOZIDAR — JAKAC film (Ljubljana)

19.00 PRAZNIČNI ZVOKI — Koncert Pihalnega orkestra milice in koncert IPZ (Ljubljana)

19.50 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.30 3-2-1 (Ljubljana)

20.35 Potrč-Mejak: SREČANJE — TV igra (Ljubljana)

21.35 POGLED NAPREJ — oddaja iz cikla v središču pozornosti (Ljubljana)

22.15 B. Arnič: GOZDOVI POJO (Ljubljana)

22.35 POROČILA (Ljubljana)

DRUGI SPORED:

17.30 NAPOVED SPOREDA (Zagreb)

17.30 VEČERNI ZASLON (Sarajevo)

17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)

17.50 DEKLICA IN ZAJCEK (Ljubljana)

18.15 TV VRTEC (Zagreb)

18.30 ZNANOST (Beograd)

19.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)

19.05 GLASBENA ODDAJA (Beograd)

19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)

20.00 TV DNEVNIK (Beograd)

21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

TOREK, 28. APRILA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

10.30 RUSCINA (Zagreb)

11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)

14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)

15.40 RUSCINA — ponovitev (Zagreb)

16.10 ANGLEŠCINA (do 16.40) (Beograd)

17.15 VESELJE V GLASBI: Kaj je simfonična glasba (Ljubljana)

18.15 OBZORNIK (Ljubljana)

18.30 TOP-POPS (Ljubljana)

19.00 MOZAIK (Ljubljana)

19.05 OTROK — OGLEDALO STARŠEV (Ljubljana)

19.25 SODOBNA ARHITEKTURA — ciklus iz sveta oblikovanja (Ljubljana)

19.42 MESTO BESED V JEZIKOVNEM SISTEMU (Kako bomo uporabljali novi slovar) (Ljubljana)

19.50 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.30 3-2-1 (Ljubljana)

20.35 VELIKA IMENA SODOBNEGA FILMA: John Schlesinger — Tudi to je ljubezen, angleški film (Ljubljana)

22.30 400 LET SLOVENSKE GLASBE (Ljubljana)

23.00 POROČILA (Ljubljana)

DRUGI SPORED:

17.20 POROČILA (Zagreb)

17.30 KRONIKA (Zagreb)

17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)

17.50 RISANKE (Zagreb)

18.05 MALI SVET (Zagreb)

18.30 ODDAJA O PROMETU (Zagreb)

19.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)

19.05 NARODNA GLASBA (Skopje)

19.20 TV POSTA (Zagreb)

19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)

20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)

21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

SREDA, 29. APRILA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)

17.15 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešev) (do 17.30) (Beograd)

17.48 NAPOVED SPOREDA (Ljubljana)

17.50 RASTIMO — oddaja sa otrok (Beograd)

18.30 OBZORNIK (Ljubljana)

18.35 OBREZJE — oddaja za italijansko narodnostno skupino (Ljubljana)

19.00 MOZAIK (Ljubljana)

19.05 VARIETE — zabavna oddaja (Zagreb)

19.20 KALEJOSKOP (Ljubljana)

19.50 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.25 NOGOMETNI FINALE ZA ANGLEŠKI POKAL — II. polčas tekme Chelsea: Leeds United EVR

21.15 3-2-1 (Ljubljana)

21.20 BELA KRAJINA — oddaja iz cikla Med večera in danes (Ljubljana)

22.05 LA STRADA — balet (Ljubljana)

23.05 POROČILA (Ljubljana)

23.10 NOGOMETNI FINALE POKAL PRVAČOV NA DUNAJU — posnetek II. polčasa JRT (Ljubljana)

17.20 POROČILA (Zagreb)

17.30 KRONIKA (Zagreb)

17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)

17.50 RASTIMO (Beograd)

18.30 REPORTAŽA (Beograd)

19.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)

19.05 VARIETE (Zagreb)

19.20 SKRIVNOSTI MORJA (Zagreb)

19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)

20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)

21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

ČETRTEK, 30. APRILA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

10.30 NEMŠCINA (Zagreb)

10.45 ANGLEŠCINA (Zagreb)

11.00 FRANCOŠCINA (Beograd)

14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)

15.40 NEMŠCINA — ponovitev (Zagreb)

15.55 ANGLEŠCINA — ponovitev (Zagreb)

16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)

16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešev) (do 17.00) (Beograd)

17.40 VESELI TOBOGAN: Velenje — II. del (Ljubljana)

18.15 OBZORNIK (Ljubljana)

18.30 ZGODBE S POPOPOTVANJ — serijski film (Ljubljana)

19.00 MOZAIK (Ljubljana)

19.05 ENKRAT V TEDNU (Ljubljana)

19.20 CIKCAK (Ljubljana)

19.30 POZDRAV PRAZNIKU — prenos (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.30 3-2-1 (Ljubljana)

20.35 H. James: PORTRIT NEKE GOSPE — nadaljevanje (Ljubljana)

21.20 KULTURNE DIAGONALE (Ljubljana)

22.00 ZGODBE ZA VAS (Ljubljana)

22.25 POROČILA (Ljubljana)

PETEK, 1. MAJA

10.05 PRAZNIČNA ČESTITKA IN NAPOVED SPOREDA (Ljubljana)

10.10 KMETIJE — PESNIKI, recital poezije (Beograd)

10.40 POLKLORNA SKUPINA »Tine Rožanc« JRT (Ljubljana)

11.10 DISNEYEV SVET — film za otroke (do 12.00) (Ljubljana)

12.25 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešev) (do 12.40) (Beograd)

13.20 PRVENSTVO JUGOSLAVIJE V BOKSU — posnetek (Beograd)

14.30 KOSARKA JUGOSLAVIJA: BOLGARIJA in TWA: TV ali SPEEDWAY v CRIKVENICI do 17.30 (Zagreb)

17.45 POROČILA (Ljubljana)

17.50 DAVID COPPERFIELD — nadaljevanje (Ljubljana)

18.15 OSVOBODIL GIBANJA V SVETU (Ljubljana)

18.45 MOZAIK (Ljubljana)

18.50 PORTRIT MIROSLAVA GALOVICA (Beograd)

19.50 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.30 3-2-1 (Ljubljana)

20.40 S TOKOM SONCA — jugoslovanski film (Ljubljana)

22.10 MALO JAZ, MALO TI — quiz TV Zagreb (Ljubljana)

23.25 POROČILA (Ljubljana)

SOBOTA, 2. MAJA

10.06 NAPOVED SPOREDA (Ljubljana)

10.10 REVOLUCIONARNA POEZIJA (Beograd)

10.40 66 POZDRAVNOV MAJU — zbor iz Sabca (Beograd)

11.00 VRTILJAK — češka mladinska opera (JRT) (Ljubljana)

12.00 MORNARŠKE VRAGOLJE — mladinska oddaja do 12.15 (Zagreb)

15.00 PRVENSTVO JUGOSLAVIJE V BOKSU — posnetek (Beograd)

16.00 KOSARKA TWA: JUGOSLAVIJA in druge oddaje (Zagreb)

18.00 OBZORNIK (Ljubljana)

18.05 TIKTAK: P. Voranc: PRVI MAJ (Ljubljana)

18.20 LUCKA — zgodba iz serije Ko bo pomlad (Ljubljana)

18.50 PO DOMAČE Z ANSAMBLOM LOJZETA SLAKA (Ljubljana)

19.15 MOZAIK (Ljubljana)

19.20 IZGRADNJA LJUDSKE OBLASTI — iz cikla posvečenega 25-letnici osvoboditve (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.30 3-2-1 (Ljubljana)

20.35 TV MAGAZIN (Zagreb)

21.35 3-2-1 (Ljubljana)

21.40 REZERVIRANO ZA RISANKE (Ljubljana)

22.00 GEMINUS — serijski film (Ljubljana)

22.50 TV KAZIPOT (Ljubljana)

23.10 POROČILA (Ljubljana)

SKUPNI REKLAMNI PROGRAM SRP ŽANJE USPEHE

UČINKOVITA IN NAJCENEJŠA
SKUPNA REKLAMA
V PETIH ČASOPISIH IN DESETIH
LOKALNIH RADIJSKIH POSTAJAH

GOSPODARSKE ORGANIZACIJE
NAROČAJTE REKLAMNE STORITVE PRI
SRP ZDRUŽENJU POKRAJINSKIH ČASNIKOV
IN LOKALNIH RADIJSKIH POSTAJ SRS
CELJE, GREGORČICEVA 5 — TEL. 20-09

AVTO CELJE

LJUBLJANSKA C. 11

vam dobavi TAKOJ

WARTBURG STANDARD cena 23.382,50 din
WARTBURG DE LUX cena 24.675,00 din
WARTBURG — pomična streha cena 25.262,50 din

NUDIMO KREDIT V VIŠINI 11.300,00 DIN

NSU Pretis 1200 C za devize — dobava takoj.
KOSILNICE »ALPINA« — cena 4.800,00 din.

Rezervne dele in splošni material za vozila IAM dobite v skladišču MEDLOG 16, za vozila FIAT, RENAULT in NSU Pretis pa v prodajalni v Ipavčevi ulici in na Ljubljanski cesti.

ČISTI TON IN JASNA SLIKA — samo z antenami ELRADA!

PRVA NAKLADA ŽE RAZPRODANA!
IZŠEL PONATISI!

ZALOŽBA MLADINSKA KNJIGA

SPOMINI NA PRIHODNOST

Erich von Däniken je prepričan, da so naše prednike obiskala bitja z drugih planetov, iz drugih sončnih sistemov — in sicer ne enkrat.

Vprašanje: Ak so bili bogovi astronomi, je moto knjige, ki jo boste prebrali z velikim zanimanjem in v eni sapi. Zato stopite v najbližjo knjigarno ali pa se obrnite na naše poverjenike in zastopnike. Dobili boste našo trenutno najbolj brano knjigo SPOMINI NA PRIHODNOST, ki jo lahko naročite tudi pri oddelku za direktno prodajo založbe Mladinska knjiga v Ljubljani, Titova 3 s spodnjo naročilnico.

NAROČILNICA — 2

Ime in priimek _____
Natančen naslov _____
Poklic _____
Nepreklicno naročam knjigo SPOMINI NA PRIHODNOST.
Ceno 40 dinarjev bom plačal(a) — naenkrat — v dveh zaporednih mesečnih obrokih po 20 dinarjev — takoj po prejemu računa in položnic na tekoči račun Mladinske knjige v Ljubljani 501-130/1. (Neustrezno prečrtajte!)

Datum: _____ Podpis: _____

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 24. aprila — Jurij Sobota, 25. aprila — Marko Nedelja, 26. aprila — Zdeslav Ponedeljek, 27. aprila — Ustano vitez OF
Torek, 28. aprila — Pavel Sreda, 29. aprila — Robert Četrtek, 30. aprila — Katarina

KINIO

Brestanica: 25. in 26. 4. italijanski film »7 pištol za brate Mac Gregora«.
Brezice: 24. in 25. 4. ameriški barvni film »Taras Bulbas, 26. in 27. 4. ameriški barvni film »Dele z revolucije«, 28. in 29. 4. italijanski barvni film »Čudne žene«.
Črnomelj: Od 24. do 26. 4. ameriški barvni film »Jesen Čejnovov«, Od 27. do 30. 4. jugoslovanski barvni film »Bitka na Neretvi«.
Kočevje — Jadrano: Od 24. do 26. 4. ameriški barvni film »Poziv revolucije«, 27. in 28. 4. ameriški barvni film »Izkrcaje v Ancijus«, 29. 4. ameriški barvni film »Sin revolucije«, 30. 4. italijanski barvni film »Senca smrti«.
Kostanjevica: 25. 4. ameriški barvni film »Hiša naše mame«, 26. 4. ameriški barvni film »Swigertje«.
Krško: 25. in 26. 4. ameriški barvni film »Mary Popins«, 29. in 30. 4. angleški barvni film »Meja v planinah«.
Metlika: 29. in 30. 4. ameriški barvni film »Štirideset ubijalcev«, Mokronog: 24. in 25. 4. nemški film »Na svidenje na snijem morju«.
Mirna: 25. in 26. 4. italijanski barvni film »Ringo in njegova zlata pištol«.

Novo mesto: 27. in 28. 4. ameriški barvni film »Tako se ne dela z ženami«, 29. in 30. 4. španski barvni film »Proces o neki zvezdi« — **POTUJOČI KINO NOVO MESTO:** Od 23. do 29. 4. domači film »Kozarus«.

Ribnica: 25. in 26. 4. ameriški barvni film »Poslednji vlak iz Katanga«.
Sodražica: 25. in 26. 4. italijanski barvni film »Ringo povratke«.

Senjernerj: 25. in 26. 4. ameriški barvni film »Grofica iz Hong Konga«.

Trebnje: 25. in 26. 4. angleški barvni svetovni film »Noč generala«.

PREKLICJI

Neža Košir, Gor. Straža, blok 75, Straža, opozarjam vsakogar, ki bi širil o meni in moji družini neresnične govorice, da ga bom sodno preganjala.

Janez Strajnar, Dol. Ponikve 7, Trebnje, prepovedujem vojnjo, hojo in pašo kosača po vseh mojih parcelah, posebno pa na Trznah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Jože Anceļ, Mačkovec 1, Suhor pri Metliki, prepovedujem pašo in preganjanje živine po košenici pod vasjo Gradnik. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Preključujem vse, kar sem govoril zoper tov. Marjano Jalovec in Ivana Planina, da je neresnično in da je vse bilo izgovorno brez vsakršne podlage in izključno le v šali. Opravičujem se za povzročeno škodo.

Aprilsko vreme v starih pregovorih

(10. aprila) Svet'ga Tiburcija polje zeleno, dobra bo let'na, zrnje jekleno. — (20. aprila) Kol'kor dni so žabe pred svetim Jurjem regljale, tol'ko dni po svetim Jurji bodo molčale. — (30. aprila) Dež pred velikitranom ti sto noč: pride dobra let'na v pomoč. — **Prezgodaj toplota: poltješnja mrzlota!** — **Malitranva če grmi, slane več se bati ni.**

LUNINE MENE
28. 4. ☾ ob 18.18
5. 5. ☽ ob 15.51
13. 5. ☽ ob 11.26

čene posledice in se lepo zahvaljujem, ker sta odstopila od nadaljnje tožbe. Ivan Jurečič, Zadovinec pri Krškem.

Jože Berus, Gor. Globodol 10, Mirna peč, prepovedujem pašo kosača in hojo po mojih njivah par. št. 1771 in 1779. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Fani Kastrevc, Vel. Bučna vas 29, Novo mesto, prepovedujem vsem hojo in vožnjo po moji parceli v Rudnah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

SVET KS Brusnice prepoveduje občanom samovoljno izkoriščanje gramoz v kamnolomu »Leskovec« in peska v peskokopu »Deleka« v Suhadolu brez poprejšnjega dogovora oziroma plačila. — Svet KS Brusnice.

MUZEJI, GALERIJE, RAZSTAVE

DOLENJSKI MUZEJ V NOVEM MESTU s kulturnogospodarskim, arheološkim oddelkom ter oddelkom NOB je odprt vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 13. ure, ob sredah pa je tudi od 17. do 19. ure.

MUZEJSKA ZBIRKA v BRESTANICI je odprta ob sredah in sobotah od 15. do 17. ure in ob nedeljah od 10. do 12. ure.

BELOKRANJSKI MUZEJ v Metliki je odprt vsak dan od 9. do 14. ure, ob nedeljah pa od 9. do 12. ure.

SLOVENSKI GASILSKI MUZEJ v metliškem gradu je odprt ob istem času kot Belokranjski muzej.

POSAVSKI MUZEJ v BREZICAH je odprt vsak dan od 8. do 12. ure, v popoldanskem času pa ob torkih in petkih od 14. do 16. ure.

KOČEVSKA KNJIZNICA je odprta tako: oddelke za odrasle v ponedeljek in četrtek od 9. do 11. ure, v sredo in petek od 14. do 19. ure, mladinski oddelke v ponedeljek od 11. do 13. ure, v torek od 14. do 19. ure, v četrtek od 11. do 14. ure in v soboto od 9. do 12. ure.

KOČEVJE: Pokrajinski muzej v Šoškovem domu je odprt vsak dan od 9. do 12. ure, na željo skupin obiskovalcev in po dogovoru pa tudi ob drugih urah. Muzej pripravljata stalno razstavo razvoja oblasti na Slovenskem.

KRSKO: 24. aprila ob 18. uri otvoritev razstave hrvaškega akademskoga slikarja Zdravka Cosca.

SEVNICA: Jutri ob 17. uri bodo v likovni galeriji na sevninskem gradu odprli likovno razstavo Kluba esperantistov, osnovne šole Franca Vruca iz Hudinje pri Celju. Razstava bo odprta ves mesec in bo na izvirni način popestrila sevniške prireditve v počastitev 27. aprila in 1. maja.

CRNOMELJ: V soboto, 25. aprila, bo v Prosvetnem domu gostovalo prosvetno društvo »Franc Praterer« iz Ljubljane z opero »Pri belem konjčku« Imeli bodo dve predstavi: ob 16. uri in 19.30.

MOKRONOG: V nedeljo, 26. aprila, bo v Prosvetnem domu ponovitev veselice Pavla Golca »Kulturna prireditev v Črni mlaki«.

BREZICE: V počastitev obletnice Osvobodilne fronte in praznika dela bo v soboto, 25. aprila, ob 20. uri v Prosvetnem domu koncert, na katerem bo gostoval moški pevski zbor Svobode iz Stražišča pri Kranju. Nastopili bodo tudi pevci iz Brezic pod vodstvom pevovodje Baškoviča. — Nocoj bo v Prosvetnem domu koncert gimnazijstva pevskega zbora pod vodstvom prof. Josipa Klepa.

ARTICE: Danes ob 16. uri bo imela dramska skupina društva »Bratov Milavceva« iz Brezic premiersko predstavo Krnjčeve drame »Pot do sločinas«. Delo režira Miha Kranjčev.

CRNOMELJ: Od 27. do 30. aprila jugoslovanski barvni film »Bitka na Neretvi«. Vsak dan dve predstavi: ob 16 in 20. uri. Vstopnice bodo napredaj eno uro pred predstavo pri blagajni kina.

KRSKO: V soboto, 25. aprila ob 20. uri v Domu Svobode na Vidmu osrednja proslava Osvobodilne fronte in 1. maja.

KOSTANJEVICA: V soboto, 25. aprila ob 19.30, bodo nastopili: prva baleta ljubljanske Opere Tatjana Remškar in Janez Mejač, tenorist Ardu'no Zamaro in pianistka Zdenka Lakec.

PREDAVANJA

NOVO MESTO: V Sindikalni dvorani bo 25. aprila ob 9. uri predaval o uvedbi petdnevnega tednika v šolah in vzgojovanih zavodih prof. Medved so delavec Pedagoškega inštituta Socialistične republike Slovenije.

DOM KULTURE: Danes ob 19.30, predavanje ob svetovnem dnevu zdravja pod naslovom »Zgodnje odkrivanje raka rešuje življenja«. Predaval bo primarij prof. dr. Oton Bajc.

ZAHVALE

Ob nenadni izgubi našega ljubega moža, očeta, brata in strica

MARTINA MEŽNARJA iz Vel. Orehka 4 pri Stopičah

se iz srca zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter spremili pokojnika na zadnji poti. Posebno zahvalo dolgujemo dr. Zoriču za pomoč, kolektivu tovarne KRKA in NOVOTEKSA za podarjene vence, gospodu župniku za spremstvo in poslovlilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Ana, sinovi Jože, Martin, Marko in hčerke Pepca, Anica, Franca in Mica z družinami

Ob boleči izgubi mojega moža

ALOJZA MESOJEDCA iz Biške vasi

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom in znancem, ki so nam izrekli sožalje ter položili vence in cvetje pokojniku na grob. Pri srčno zahvalo bolniškemu osebju na kirurgiji v Novem mestu, občinski in krajevni organizaciji ZB, pevskemu društvu Dušana Jereba iz Novega mesta, sosedu Matohu in Gričici ter vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti.

Zalujoča žena Frančiška in drugo sorodstvo

Ob mogoč preran smrti našega dobrega moža, očeta in nečaka

POLEDETA PANJANA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, darovali cvetje in nam v najtežjih trenutkih na kakršenkoli način pomagali in sočustvovali z nami. Posebno zahvalo smo dolžni zdravstvenemu osebju kliničnih bolnišnic v Ljubljani za vso skrb in nego v bolnišnici. Zahvaljujemo se kolektivu podjetja BELT in DOLENJKA za pomoč, govornikom za ganljive poslovlilne besede, gasilcem in godbi za spremstvo ter gospodu župniku za poslednje obrede. Vsem, ki ste ga imeli radi in ste karkoli dobrega storili našemu Poldetu, najlepša hvala.

Zalujoča žena s hčerkama in teta

V 68. letu starosti nas je nemudoma zapustil naš nadvse dragi in ljubljani mož, oče, ded, brat in stric

GAJO VUKČEVIČ iz Milčev pri Adlešičih

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem iz sosednjih vasi to in onstran Kolpe za tako veliko udeležbo pri pogrebu, delavskemu kolektivu GO Črnomelj, sorodnikom za podarjene vence in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali, nam stali ob strani in izrazili sožalje, primariju dr. Smrečniku, medicinski sestri Hermini iz Črnomlja za dolgoletno kontrolo nad njegovim zdravjem, LD Adlešiči za venco in poslovlilne besede ob odprtem grobu, častitemu gospodu župniku Miriču za spremstvo. Vsem še enkrat hvala.

Neutolažljivi: žena Milica, sinova Veljko in Zdravko, snahi Ljubica in Milka, vnuki Zdravko, Stevo, Milica, Marija, Jagoda in Nenad, bratje Niko, Ljubomir in Simo, sestre Mara, Dragica in Marija z družinami, družina Jankovičeva ter drugo sorodstvo.

Ob boleči izgubi ljubega moža, očeta, starega očeta in pradedca

JANEZA POTOCARJA iz Trške gore

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti, mu darovali cvetje in vence ter nam izrekli sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni vsem zdravnikom, ki so mu tako postrvovalno lajšali trpljenje, učiteljskemu kolektivu V. s razreda osnovne šole Otočec, organizaciji ZB za podarjeni venci, kolektivu pakovalnice tabletnega oddelka tovarne zdravil Krka za udeležbo in venci ter prav vsem, ki so mu pomagali lajšati trpljenje in ga spremlili na zadnji poti. Zalujoči: žena Malka, hčerka Ivanika z družino, Milenka s hčerko in Tone, Potocarjevi in drugo sorodstvo

Ob bridki izgubi naše ljube mame in stare mame

MARIJE MATKO iz Gabrja 14 pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in prijateljem, posebna hvala sosedom in vaščanom, ki so jo obiskali v bolnici in spremlili na zadnji poti. Hvala lepa gospodu župniku in vsem tistim, ki so nam bili v pomoč v teh težkih trenutkih in darovali cvetje. Hvala tudi vsem zdravnikom, ki so ji lajšali trpljenje in jo obiskovali na domu.

Zalujoči: hčerki Reška in Mica z družino, sinova Jože in Fran z družino in drugo sorodstvo ter pastorek Ivan z družino.

Ob izgubi drage mame in stare mame

MARIJE KOTAR iz Vrhtrebnjega

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so jo spremlili na zadnji poti in ji darovali cvetje. Iskrena hvala častili duhovščini za poslovlilne besede ter vaščanom za prečute noči v času njene bolezn. Zalujoči: sinovi Tone, France, Alojz z družinami ter hčerki Pepa in Malka z družinama.

Ob izgubi naše drage žene, mame in stare mame

AVGUSTE KAVČIČ, roj. TOMŠIČ iz Jame pri Dvoru

se iskreno zahvaljujemo zdravstvenim delavcem interne bolnišnice v Novem mestu, ki so ji lajšali bolečine; vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izražena sožalja, za spremstvo na njeni zadnji poti in za podarjene vence. Posebno se zahvaljujemo Prostovoljnemu gasilskemu društvu Dvor, prijateljem partizanom I. SAB, kolektivu OPREME in župniku za poslovlilne besede. Zalujoči: mož Tone, hčerki Štefi in Meta ter sin Branko

V 38. letu nas je po težki in hudobolnosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče in brat

FRANC BOHTE z Vrduva 5 pri Stopičah

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga spremlili v tako lepem številu na zadnji poti. Prav iskrena hvala tudi dr. Smrečniku za dolgoletno zdravljenje, strežnemu osebju za nudeno pomoč podjetju NOVOTEKSA, za podarjene vence pa podjetju, kolektivu in sindikalni podružnici. Hvala tudi gospodu župniku za poslovlilne besede pri odprtem grobu in vsem še posebej za izraženo sožalje.

Zalujoči: žena s otroki in drugo sorodstvo.

Vsem zdravnikom v Novem mestu, ki so me zdravili, se iskreno zahvaljujem za uspešno zdravljenje v času moje težke bolezn. — Hvalični pacienti Anton Gričar.

Iskrena zahvala dr. Hermanu Teppeju, primariju oddelka interne brežiške bolnice, za postrvovalno zdravljenje moje težke bolezn. — Neža Varlec, Milavceva 23, Bežice.

OBVESTILA

KOVASKO DELAVNICO bom odprl s 1. majem. Cenjenim strankam se priporočam za naročila. Kovastvo Alojz Senica, Meniška vas, Dolenske Toplice.

EKSPRESNO OČISTI oblačila, vsakovrstno perilo opere Pralica in kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5.

TOFLE KOPELI nudi javno kopalnico, Novo mesto, Prešernov trg 5.

ČESTITKE

Francu Hosti v Kanadi — Za rojstni dan Ti iz srca želimo še mnogo srečnih, zdravih let, ženi in sinu pa pošiljam lep pozdrav. Oče, teta, brata Gustelj, Peter in sestra Gelca z družinami.

maloglasni

SLUŽBO DOBI

UREJENA 4-članska družina iz Maribora išče hišno pomočnico. Stanovanje in hrana preskrbljena. Zgledite se v Brezicah pri Antonu Miklavžinu, Cankarjeva 7.

TAKOJ ZAPOSIM v manjši družini brez otrok gospodinjstvo pomočnico. Lahko mlajša upokojenka. Pogoji ugodni. Franc Boc, Ljubljana, Cargova 4.

TAKOJ ZAPOSIM mizarja ali delavca, ki je že delal v lesni stroki, za nedoločen čas. Plača po dogovoru, stanovanja preskrbljeno. Franc Boc, Ljubljana, Cargova 4.

UPOKOJENKI ali drugi ženski nudim hrano in stanovanje za varstvo dveh otrok. Naslov v upravi lista.

NUJNO ISCEMO žensko za varstvo dveh majhnih otrok v Bršljinu. Naslov v upravi lista.

STANOVANJA

ODDAM prazno sobo samskemu mladem. Naslov v upravi lista (932/70).

USLUZBENKA išče opremljeno sobo v Novem mestu ali bližnji okolici, po možnosti s garažo. Naslov v oglašnem oddelku (902/70).

MLAD ZAKONSKI PAR išče opremljeno sobo v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (892/70).

MOTORNA VOZILA

ZASTAVO 750, odlično ohranjeno, letnik 1965, prodam. Bregar, PM Sevnica.

OPEL CARAVAN 58, generalno popraviljen motor, nov menjalnik, diferencial, malo rabljene gume Michelin 6,40 x 13 in ostale dele, zaradi karambola prodam. Zoran, Avtoservis PIONIR.

PRODAM FIAT 600 D v zelo dobrem stanju. Lipar, Mestne njive — blok X.

PRODAM motorno kolo BMW 250 ccm, letnik 1968, v brezhibnem stanju. Vlado Petric, Ravnoce 5, Suhor.

PRODAM MOTOR NSU MAX. — Jože Brulc, Smolenja vas 2, Novo mesto.

mentne strešne opeke s 700 jeklenimi modeli. Franc Gruden, Dobruška vas 16, Skočjan.

UGODNO PRODAM radio, Bratož, Mestne njive, blok 9, Novo mesto.

PRODAM rategljiv kavč, Piškur, Mestne njive, blok 9/21, Novo mesto.

PRODAM nov električni stroj za izdelovanje opeke. Interesenti dobe podatke pri Ljubici Zbadnik, Novo mesto, Partizanska 8, vsak dan od 15. ure dalje.

PRODAM 4000 kosov sidne opeke BH 4 in 3000 kosov monte ter 16 m² bukovega parketa. Informacije vsak dan od 17. do 20. ure. Gašperšič, Vrhovčeva ulica 2, Novo mesto.

SKORAJ NOVO otroško posteljo ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

PRODAM kino kamero Neva 2. Milan Zveglje, Volčičeva 27, Novo mesto — telefon 21-128.

PRODAM univerzalno motorno kosilnico švicarske znamke Mag. Buchen. Nudim informacije o nakupu kvalitetnih motornih oklopnikov. Slavko Lomar, Rožanec, Črnomelj.

PRODAM GARAZO na Ragovski cesti. Ogled po 15. uri. Naslov v upravi lista (924/70).

PRODAM motorno žago Jobutiger, novi tip, v dobrem stanju. Ivan Surja, Vinja vas 10, Stopiče.

PRODAM kuhinjsko pohištvo in električni štedilnik. Fister, Jerehova 20, Novo mesto.

PRODAM škodino karoserijo. Naslov v upravi lista (937/70).

PRODAM kombiniran uvožen otroški voziček, sedeči kamin, kopalno kad in visoko sobno peč. Marija Oblak, Ulica talcev 12, Novo mesto.

UGODNO PRODAM motorno kosilnico Alpina, skedenj in motorno škropilnico, nahrbtno, »Levas«, vse v zelo dobrem stanju. Suštaršič, Starihov vrh 7, Semič.

PRODAM skoraj novo kosilnico BCS diesel s diferencialom, mlatinico s tresali in reto v zelo dobrem stanju ter slamožirnik. Franc Jereb, Podjelovo brdo 19, Sovodnji nad Skotjo Loko.

PRODAM VINOGRAD z zidanico v Smetju pri tovarni ISKRA. Oglasi se: Vrtača 25, Semič.

UGODNO PRODAM v lepi naravnih okolici majhno posestvo s hišo, gospodarskim poslopjem, sadovnjakom, vinogradom in gozdom. Stanko Brerar, Hom 34, Sentjurpet.

KMEČKA HIŠA z vrtom, potrebna popravila, pri Ribnici ugodno napredaj. Poniudbe pod »35.000« na upravo lista.

RAZNO

ZELEODCNI KATAR, čir na želodcu in dvanajsterniku ter trakt debelega črevesa zdravite z uspehom z naravnim zdravilom — z rogaškim DONAT vrelcem. Zahvalujte ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Novem mestu pri HMELJNIKU, STANDARDU (MERCATORJU) in pri DOLENJKI.

POROČKA — naj bo spomin nanjo lep in trajen! Zato izberite moderen prstan pri zlatarju v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze). — Z izrekom tega oglasa dobite 10 odst. popust!

BREZPLAČNA bencinska mešanica kupcem nove motorne kosilnice. Plašite na: Casella Postale 40, Gorizia (Italija).

V NAJEM vzamem stanovanje ali hišo. Kasneje odkupim. Upokojenec nudim pomoč. Ponudbe pod »Prilika«.

PRODAM skoraj nov štedilnik Go-renja na drva (50 x 50) po ugodni ceni. Franciška Jarc, Gor. Kronovo 6, Otočec ob Krki.

PRODAM stroj za izdelovanje ope-

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZUL Brezice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNISKI ODBOR: Tone Čošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bašar, Slavko Dokl, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Primo, Jože Spilhal, Jožica Teppy, Ana Vitkovič in Ivan Zoren. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA VSAK ČETRTEK — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 49 dinarjev, polletna naročnina 24,50 dinarjev, plačljiva vnaprej — Za inostranstvo: 100 dinarjev oz. 8 ameriških dolarjev (oz. ustreznega druga valuta v tej vrednosti) — Tekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-89 — **NASLOV UREDNISTVA IN UPRAVE:** Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon (068) 21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska CGP »Delov« v Ljubljani